

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pó-út 5. szám.

Telefon: 31.

Kivégezték Imrédy Bélát

Magyar-csehszlovák megállapodás: A következő tanácskozásig felfüggesztik a kitelepítéseket
A belügyminiszter döntéséig a kisgyűlés intézi a megye ügyeit

Február 27 én volt egy éve annak, hogy az angol-amerikai misszió Budapestre költözött. Nagy Ferenc miniszterelnök a misszió tagjainak tiszteletére fogadást rendezett. Pohárköszöntőjében hangoztatta, hogy azok, akik az elmúlt évben az ellenállási mozgalom soraiban harcoltak, nagy tisztelettel tekintenek a brit világbirodalom felé. Biztosította a misszió vezetőit, hogy Magyarország új életformája demokratikus lesz. Kérte, hogy barátságukkal és támogatásukkal legyenek a magyarok segítségére. Key altábornagy válaszában hangoztatta, hogy Anglia a háború kiörlése óta nagy rokonszenvvel figyelte a magyarországi eseményeket és most is a legnagyobb rokonszenvvel fordul az új Magyar Köztársaság és annak felépítői felé. Beszéd végén kijelentette mennyire örül, hogy az UNRRA-t meg tudja nyerni Magyarország megmentésére.

A csehszlovák-magyar tárgyalások befejezése alkalmából tartott sajtófogadáson Gyöngyösi külügyminiszter a magyar kormány részéről nyilatkozatot olvasott fel, amely szerint az aláírásra kerülő egyezmény a két ország között felmerült problémáknak csupán részleges megoldását tartalmazza. A lakosság-osere kérdését csehszlovák részről vetették fel. A magyar kormány elvi álláspontja, hogy a lakosság-oserét nem tartja emberségesnek és a demokratikus elvekkel összeegyeztethetetlennek, azonban a két nemzet közötti baráti jóviszony fenntartása miatt az egyezményt aláírták. Mindkét kormány tisztában van azzal, hogy az egyezmény aláírása ellenére a csehszlovák-magyar kisebbségi kérdés megoldást nem nyert. A két kormány igyekszik a teljes megegyezésnek módját találni. Amennyiben ez nem sikerülne, mindkét kormány fenntartja magának a jogot, hogy a békeértekezlet elé vigyék a kisebbségi magyarok kitelepítését. Megállapodtak abban, hogy azokat a kitelepítéseket, melyek ügyében nem történt megegyezés, a végleges megállapodás létrejötteig felfüggesztik. Klementis csehszlovák külügyi államtitkár kiemelte, hogy a legszélyesebb szellemben folytak a tárgyalások és ha a jövőben is ebben a hangnemben folynak a tárgyalások, az a következő megbeszélésekre döntő hatással lesz.

A bolgár külügyminiszter érdekes nyilatkozata a határkérdésről

Szofia, február 28
Sztainov bolgár külügyminiszter Görögország határkiigazítási tisztségére utalva kijelentette, hogy az atombomba felnyes korszakában teljesen lényegtelen, hogy a határok néhány kilométerrel északra vagy délre fekszenek. Fontosabbnak tartja a jözszerű viszony megteremtését és a demokrácia fejlődését. Foglalkozott a Bulgáriába elhurcolt javak kérdésével. E terülről a magán személyek által elhurcolt javakat már visszazsallították, Bulgária nem tartja magát felelősnek a nem bolgár hatóságok vagy személyek által elhurcolt javakért és fosztogatásokért. Bulgária hajlandó megtéríteni Görögországnak a bolgár hatóságok által okozott kárt.

Spanyolország a világpolitika gyújtópontjában

Párizs, február 28
Az Egyesült Államok jegyzékét intézett Angliához és Franciaországhoz a spanyol kérdéssel kapcsolatban. A jegyzék tartalma még nem ismeretes, de a sajtójelentések szerint hangja lényegesen erősebb, mint a párizsi konferencián erre vonatkozó rendelkezései. A kiszivárgott hírek szerint az amerikai jegyzék teljes mértékben elítéli a Franco kormányt és hajlandóan mutatkozik egy széles alapokon nyugvó, átmeneti hivatali kormány alakítására, mely mindaddig intézné az ügyeket, míg a spanyol nép akarata a legközelebbi választásokon nem jutna kifejezésre. Londonba megérkezett a madridi brit nagykövetség jegyzéke, melyben ismerteti azokat az okokat, amiért Garciát és 9 társát kivégezték. A jegyzék a brit külügyminisztériumban most tanulmányozzák. A Times újból hangoztatja, hogy az angol kormány ragaszkodik azon felfogásához, hogy Spanyolországnak magának kell belső ügyeit rendezni minden külső beavatkozás nélkül. Franco tábornok szerdán reggel elment a francia-spanyol határ lezárását. Lehetséges, hogy a spanyol hatóságok így akarják megakadályozni a köztársasági spanyolok beszivárgását az országba. A spanyol rendőrség az egész határvonalat megerősítette és megszállta.

Marokkói csapatok is érkeztek a francia-spanyol határra. A francia nemzetgyűlés külügyi bizottságában Bideault külügyminiszter kijelentette, hogy szükség esetén Franciaország egyedül is hajlandó megsejkitani a diplomáciai kapcsolatokat Spanyolországgal. Ezt válaszképpen arra a határozatra mondta, hogy lezárják a francia határállomásokat a Pirreusokban. A spanyol lapok mindezenek meglepve a franciák álláspontjától. A kommunistákra hivatkoztak, akik úgy határoztak, hogy inkább egy Moszkvából jövő parancsot teljesítenek, minthogy a sok spanyol-francia probléma megoldásával foglalkozzanak.

A szovjetcsapatokat visszavonják Mandzsuriából

Moszkva, február 28
Malinovszky marsal, a kínai szovjet haderők főparancsnoka eszünkig írhadszállásán magához kérte a sajtó képviselőit és nyilatkozott a szovjet haderők Mandzsuriából történő visszavonulásával kapcsolatban. A Szovjetunió 1945 novemberében akarta visszavonni csapatait a szöbanforgó területekről. Elhatározásának keresztülvételét a kínai kormány felkérésére elhalasztotta 1946 február 1-ig. 1946 január 15-én meg is kezdte a szovjet csapatok kivonását, mely ma is folyik, úgy hogy a szovjet haderők zöme el is hagyta Mandzsuriát. A Szovjetunió által kiürített területekre a kínai csapatok bevonulása késedelmesben megy végbe és ezért előfordul, hogy ezek a területek minden katonai felügyelet nélkül maradnak. Reméli, mire a szovjet haderők visszavonása befejeződik, arra az amerikai és angol csapatok is kiürítik Mandzsuriát.

A román földreformot gyorsan végrehajtják

Bukarest, február 28
A román kormány tagjai minisztertanácsban foglalkoztak a legfontosabb belpolitikai problémák megoldásával. A kormány miniszterközöi bizottságot létesített, melynek az a feladata, hogy a földreform befejezését ellenőrizze. A bizottság Moldovában és Dobruzsában befejezte működését, néhány nap múlva Erdélybe indul és Déván, majd Kolozsvárról úti fel székhelyét.

Perzsiából szombatig kivonulnak az angolszász csapatok

Teherán, február 28
Teheráni jelentés szerint Perzsiából az angol-amerikai csapatok kivonulnak. Szombatig a szövetséges csapatoknak el kell hagyni Perzsiát. A perzsiái angol nagykövetség közölte, hogy a szovjet csapatok visszavonásáról nincsen hír.

A spanyolok 14 náci-bűnöst adtak át a szövetségeseknek

Madrid, február 28
A spanyol kormány újabbán 14 náci bűnöst adott át a szövetséges hatóságoknak. Ezeket repülőgépen Stuttgartba szállították. Közük van két Gestapo-tiszt és a barcelonai német kémiszervezet vezetője.

Helgoland vissza akar térni Angliához

London, február 28
Helgoland sziget, melyet Anglia 1890-ben Németországnak átengedett, most vissza kíván térni Angliához. A sziget 1900 lakossága ez ügyben kérelmet intézett a brit kormányhoz és közölték, hogy készek az ügyet az Egyesült Nemzetek elé vinni.

Byrnes szerint májusban mégis megkezdődnek a béketárgyalások

Newyork, február 28
A párizsi béketárgyalásokról az elmúlt napokban azt híresztelték, hogy az olasz kérdésben felmerülő nehézségek miatt május 1-én valószínűleg nem tartják meg. Byrnes külügyminiszter tegnap Washingtonban annak a reményének adott kifejezést, hogy a békeértekezlet mint terveztek, május 1-én megkezdődik. Párizsban semmi okát sem látják, hogy a békeértekezlet elhalasszák. Amennyiben hosszabb elnapolásra kerülne sor, valószínűleg javaslatot tesz a három nagyhatalom külügyminisztereinek újbóli összehívására. Jelenleg a Londonban tartózkodó külügyminiszterhelyetteseknek még két hónap áll rendelkezésre a béke előkészítésével kapcsolatban.

Eisenhower a Vörös Hadseregről

Newyork, február 27.
Eisenhower tábornok Newyorkban mondott beszédében kijelentette, hogy ő, aki megfigyelhette a Vörös Hadsereg harcait — csak a legna-

gyobb elismeréssel nyilatkozhat a Vörös Hadsereg mesteri vezetéséről és a hadműveletek kivételéről. A győzelmet még soha egy hadsereg sem érdemelte meg jobban, mint a Vörös Hadsereg — mondotta Eisenhower.

Budapestről jelentik:

Imrédy Bélát ma reggel agyonlőtték

Imrédy Béla előtt tegnap délután hirdették ki, hogy a köztársasági elnök megengedte a halálos ítélet végrehajtását. Imrédy Bélát ma reggel golyó által kivégezték.

Ma forgalomba kerülnek az 1,000.000 P-s bankjegyek

Illetékes helyről közlik, hogy a magyar Nemzeti Bank a Szövetséges Ellenőrző Bizottság hozzájárulásával február 28-tól egymilliós bankjegyeket bocsátott ki. Az új címletek keltezése 1945. november 16. Nagyobb címletű bankjegyek forgalombahozatala szükségesnek látszott, mert az eddig is forgalomban levő bankjegymennyiség a megnagyobbodott forgalom lebonyolítására nem kielégítő.

Közvetlen gyorsvonat

Budapest—Bukarest között

A Magyar Államvasutak március 1-én életbe léptetik a Budapest és Bukarest közötti közvetlen gyorsvonatot. Minden kedden, csütörtökön és szombaton érkezik Budapestre a bukaresti gyors és minden hétfőn, szerdán és szombaton indul Bukarestbe. Első ízben március 1-én érkezik Bukarestből és március 2-án indul Budapestre Bukarestbe a magyar—román gyors.

Az adópengő ártolyama

A pénzügyminiszter február 28-án érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 985 pengővel.

Semmiféle pénzügyi rendelkezés nem várható

A spekuláció felelőtlen híreszteléseivel következtében az élelmiszerárak a mai napon ismét indokolatlanul emelkedtek.

Illetékes helyen a leghatározottabban cáfolják azokat a felelőtlen és kizárólag a spekuláció által terjesztett híreszteléseket, amelyek arról szólnak, hogy a héten bármiféle rendelkezés látma napvilágot.

Ezeket a híreszteléseket kizárólag a gazdasági élet hiénái terjesztik, hogy pánikot keltsenek és a pánik következtében az árakat felhajthassák. Illetékes helyen hangsúlyozzák, hogy ezek ellen a gazdasági pánikkeletők ellen a legerélyesebb eljárásokat fogják megindítani.

Ma, kerül a NOC elé

Rajniss Ferenc

Rajniss Ferenc, az elsőfokon halálra ítélt fasiszta hírlapíró háborús és népellenes bűnügyének második foku főtárgyalása február 28-án kezdődik a NOT Bojta-tanácsa előtt. Lakatos Géza volt miniszterelnök

a Jankó-tanács előtt tett vallomásaiban Rajniss védekezésével szemben bebizonyította, hogy Rajniss Fercnek súlyos szerepe volt a nyilas puccs megszervezésében.

Pénteken délelőtt lesz ítélet Szalasiék bünperében

Dr. Jarkó Péter tanácselnök elnökletével folytatták a Szalasi Ferenc és bűntársai ellen folyó népbírósági per tárgyalását. — Ezuttal Vajna Gábor, Csia Sándor, Beregffy Károly, Gera József beszéltek az utolsó szó jogán. A népbíróság pénteken délelőtt 10 órakor hirdeti ítéletet.

Gordon pénzügyminiszter Párizsban tárgyalja le a tizmillió dolláros kölcsönt

Gordon pénzügyminiszter a Gazdasági Főtanács megbízásából Párizsban fog tárgyalni az Egyesült Államok által nyújtandó 10 millió dollár kölcsön ügyében. A Gazdasági Főtanács úgy döntött, hogy az árukölcsön keretében nehéz gépkocsikat, vasúti felszereléseket, személyautókat, ipari-, ruházati- és élelmiszercikket kérjen. Meg van a lehetősége annak is, hogy a kölcsönt nagyobb méretekre kiterjesszék.

Nagykanizsa tiltakozása a spanyol kivégzések ellen

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezetének tegnapi tartott pártnapján javaslatot nyújtottak be, amelyben arra kéri a Párt vezetőtestét, hogy intézzen táviratot Gyöngyösi külügyminiszterhez abból a célból, hogy Magyarország hivatalos tiltakozást jelentsen be a spanyol kormánytól a demokráciáért harcolók kivégzése ellen. A pártnap egyhangúlag magáévá tette az indítványt és a következő táviratot küldte Gyöngyösi János külügyminiszternek:

A Magyar Kommunista Párt Nagykanizsai Szervezete folyó hó 27-én megtartott pártnapja következtül, hogy a külügyminisztérium diplomáciai úton tegyen lépést a három halálra ítélt demokratikus spanyol nő ügyében, akik ellen Franco landúai gyilkos merényletet készítenek el. Aláírás.

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének

nagykanizsai tagozata ma a következő táviratot küldte Gyöngyösi János külügyminiszterhez:

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének Nagykanizsai Csoportja tiltakozik a Spanyolországban lévő három demokratikus asszony kivégzése ellen.

A Demokratikus Nők arra kéri Gyöngyösi magyar külügyminisztert, hogy táviratukat haladéktalanul juttassa el Artaso spanyol külügyminiszternek.

Nagykanizsán egy kalória megváltási ára: 90 pengő

Kétszeresére emelték a munkabéreket

A Gazdasági Főtanács a kalória megváltásának ellenértékét február 22-én a következőkben állapította meg: Egy kalória ellenértéke az I. kategóriában 100 pengő, a másodikban 90 pengő, a harmadikban 80 pengő, a negyedikben 70 pengő. Ezenkívül a Főtanács legutóbbi rendelkezésével felemelte a kollektív munkabéreket. A február 22-én felemelt munkabérek a szellemi és szakmunkások részére 100 százalék, a betanított munkások részére 75 százalék, a segédmunkások és napszamosok részére 50 százalék, a janoncok részére 25 százalék.

Nyolc hónapos sültömalmacot és egy jó rádlót adnak egy szép sört, sima hálószobabutor berendezésért. Cím a kiadóban.

Kiszűléssel és a közigazgatási bizottsággal helyettesítik a feloszlattott megyei törvényhatóságokat

Emlékeztetes, hogy a belügyminiszter leiratban értesítette Zala vármegye alispánját, hogy feloszlatta a megyei törvényhatóságokat és egyben felszólította Zala vármegye Nemzeti Bizottságát a pártok új arányszámának megállapítására. Mint azt lapunk 17-i számában közöltük, a megyei Nemzeti Bizottság 18 szávvazattal 17 ellenében elfogadta Nemes István azon javaslatát, amely szerint a Kiszűlést a 45, a Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt és a Szakszervezetek 30—30, a Nemzeti Parasztpárt 18, míg a Polgári Demokratapárt 2 taggal képviseltesse magát Zala vármegye törvényhatósági bizottságában.

A megyei Nemzeti Bizottság döntését Bedő Károly és Fehér Gyula a belügyminiszterhez megfellebbezték. Miután belügyminiszteri intézkedés a fellebbezésre még nem történt, viszont a vármegyének sürgős dolgai várnak elintézésre, kérdést intéztünk dr. Dávid János Zala vármegye alispánjához, hogy addig is, míg a belügyminiszter a kérdésben írt, milyen apparátus lesz, amely

Több mint műkedvelés

az, amit tegnap már megismételt előadásban a „Kisfaludy” öreg-cserkészek a Városi Színházban bemutattak. Az egész estét betöltő, kitűnő számokból összeállított varietészerű előadásnak a zsúfolt nézőtér előtt nagy sikere volt. Minden számot megtapsoltak és a közönség remekül maiatott szellemes mókáikon. Helyszűke miatt nem foglalkozhatunk minden szereplő teljesítményével, bár ezt megérdemelnék, de mégis meg kell emlékezni az akrobata-együttesről, mely bármely budapesti varietében komoly sikerre számíthatna. Az akrobata-trüpp tagjai Vándorfy József, Fenyvesi József és Márkus Jenő, bemutató számaikkal komoly meglepetést jelentettek. Meg kell még emlékeznünk a mandolin-zenekaról és Halmi Tiborról, aki mint Pauk Anni tanítványa a „Sorrentói emlék” című dalt hibátlanul, nagy művészi érzéssel énekelt. A dalt Pauk Anni kísérte. Balogh Gyula, az est rendezője megmutatta, hogy műkedvelők közül is lehet Nagykanizsán élvezetes és szórakoztató számokat összeállítani. Reméljük, hogy a következő öreg-cserkészcsoport-előadás még a mostanit is felül fogja mulni.

Internálták a sormási körjegyzőt

A nagykanizsai politikai rendőrség ma internálta Hosszu László sormási körjegyzőt, aki ellen a feljelentések egész tömege érkezett. Hosszu László Sormás község egyik rettegett alakja volt a nyilas világ alatt. Az elburcolások egész sora terhelte lelkiismeretét. Többek között feljelentette a csendőrségen Gyergyák Zsigmond sormási gépész. A gépész, ismerve a nyilasok és csendőrök kínzásai módszerét, öngyilkosságot követett el. Hosszu László legbensőbb barátságát tartott fenn a nagykanizsai nyilasvezetőkkel, parancsokat vakon teljesítette. Bűnlajstromát most állítják össze a politikai rendőrségen. Értesülésünk szerint aktái rövidesen atkerülnék a népügyszékre, hogy Sormás nyilas körjegyzője a népbíróság előtt feleljen elkövetett bűneiért.

— Diófarónköt, éger-, hárs-, lógy-, bükk-, stb. rönköt és egyéb faanyagot légmagasabb napiáron vásárolok *Holczer Imre* Nagykanizsa, Fő-ut 22. Telefon 78.

a megye sorsát intézi. Az alispán kérdésünkre a következőkben válaszolt:

— A belügyminisztériumban folytatott tárgyalásaim során bejelentettem a vármegyei ügyosztály vezetőjének, hogy

további intézkedésig a törvényhatóság szüneteltetéséig, az 1929. évi XXX. t. c. 36. szakasz alapján a törvényhatóság feloszlására való tekintettel, erre az időre a kiszűléssel és a közigazgatási bizottsággal fogom helyettesíteni a törvényhatósági bizottságot.

Dr. Dávid János alispán a továbbiakban kifejtette, hogy teljesen egyetért a Nemzeti Bizottság állásfoglalásával, mely magára nézve szerelmesnek találta a belügyminiszter rendelkezését. Megemlítette, hogy a vármegyei Nemzeti Bizottság állásfoglalását felterjesztette az Országos Nemzeti Bizottsághoz, melyben lestegette, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok arányszámát a fennálló törvényes rendelkezések figyelembevételével határozta meg.

Rendőri krónika:

Ellopták motorkerékpárját

Hegyi Gyula MAORT-művezető ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy MAORT-utca 5. sz. alatti lakásából ismeretlen tettesek motorkerékpárját ellopták. A nyomozást megindították.

Betörték egy ékszerészhez

Schnitzer Ferenc ékszerész ismeretlen tettesek ellen tett feljelentést, amelyben eladja, hogy Kisfaludy-utca 3. sz. alatti lakásába tegnap este betörték, ahonnan kabátokat, ruhaneműket és egyéb holmit raboltak el. A betörők ellen széleskörű nyomozást indítottak.

A magyar politika apró hírei:

Rendelettervezet készül a vitézi szék feloszlásával kapcsolatban. A vitézi szék jelentős vagyonának leltározására a honvédelmi miniszter gondnokat nevezett ki, amely a felszámolást is végrehajtja.

A szovjet-magyar gazdasági egyezmény keretében többszáz mazsa szóda és ammóniák érkezett Budapestre.

Kéthly Annát az angol munkásszervezetek meghívták Londonba. Kéthly ma, csütörtökön indult el az angol fővárosba. Angliai vendéglátását hosszabb időre tervezi.

A budapesti Nemzeti Bizottság főtitkára felhívta a magyar külügyminisztert, hogy továbbítsa a spanyol kormányhoz intézett alábbi tiltakozó táviratot: A budapesti Nemzeti Bizottság, az ország nemzeti bizottságainak és a koalícióba tömörült demokratikus pártok nevében tiltakozik azon politikai halfgazások miatt, melyek a köztársasági spanyolok kivégzésével és halálraítéssel kapcsolatosak. Ezt a demokrácia és munkásság elleni merényletnek minősítik.

Visszahelyezték

Goldmark Károly emléktábláját szülőházának falára

Keszthelyi tudósítónktól nyert értesülésünk szerint a napokban visszahelyezték Goldmark Károly emléktábláját arra a házra, ahol a nagy zeneszerző megszületett. Az emléktáblát a nyilasok szedték le és dobálták be a városháza udvarára, ahol most spk lim-lom és szemét között megtalálták. A világhíró zeneszerző

emléktábláját a Sába királynőjének egyik világszerte ismert akkordja ékesíti.

Sportrovat

Vasárnapi eredmények

A megindult bajnoki küzdelem félsikert hozott Nagykanizsának. A MAORT csapata az ősszel jól szereplő Lovászi MAORT-ot 2:0-as félidő után 5:1-re verte.

A Vasút barátságos mérkőzésen pedig Székesfehérváron a MÁV Előret 3:2-re verte. (hf)

Az NTE Kaposváron játszott bajnoki mérkőzést a jóképességű KMTE ellen, akitől 5:1 (2:0) arányban vereséget szenvedett.

SZIM kulturgárdája Bázakerettyén

A Szociáldemokrata Ifjúsági Mozgalom kulturgárdája szombaton vendégszeroplésre Bázakerettyére randult ki, ahol két előadást tartott. Az előadások iránt-oly nagy volt az érdeklődés, hogy a SZIM kultúrvezető-sége elhatározta, hogy a jövőben több vidéki kulturmatimét tart. Egyébként a SZIM minden csütörtökön műsoros ifjúsági napot tart székházában, Csengery-ut 9. szám alatt, melyre mindenkit szeretettel vár és hív a SZIM.

— Az NTE szombaton, március 2-án este 7 órai kezdettel tartja a Koronában Zalkai Hóvirág-táncestélyét Szereférdé vára a nívós estélyre közönségét a *Re-dezéség*.

A Pénzügyminiszter Ur 660/1946. P. M. számú rendeletével a cukor fogyasztási árát kilogrammonként 1.000.000 pengőben állapította meg, így tehát a gyermekek, terhes- és szoptatós-anyák részére kiosztásra kerülő fejenként 80 dkg. cukor ára a szállítási költség beszámításával 340.000 pengőbe kerül.

Mindazok, akik a Közellátási Hivatalban a cukor árákat 24.000 pengőt már befizettek, tartoznak március 1-én, péntek déli 12 óráig az alatt felsorolt kereskedőknél az árkülönbözöt, vagyis 316.000 pengőt befizetni a következőképpen: A Közellátási Hivatalban kapott feketenyomású cukorjegyet a fejlappal együtt az alatt felsorolt valamelyik kereskedőhöz, amelyen a kereskedő a cukorkülönbözöt befizetésért elismeri és égbélyegzőjével igazolja. A kereskedők a beszédett cukorkülönbözöt nyilvántartást kötelesek feltekintni két példányban a Közellátási Hivatal által rendelkezésre bocsátott nyomtatványon, melynek egyik példányát a Hivatal felhívására azonnal tartoznak beadni.

A félreértések és a zavarok elkerülése végett felhívom mindazon fogyasztókat, akik a cukorkülönbözöt a kereskedőknél fizették be, hogy cukor-fejadagjukat ugyanannál a kereskedőnél vehetik fel, akinek a különbözötet befizették.

A cukorkülönbözöt beszédésre kijelölt kereskedők a következők: Szabó József Szabadság-tér, Teutsch Gusztáv Szabadság-tér, Stampf Zsigmond Fő-ut, Muszél József Fő-ut, Beleznai János Sugár-ut, Szikla Béla Eötvös-tér, Polai János Ady Endre-ut, Mustos Ferenc Kossuth-tér, Horváth György Magyar-utca, Köztisztviselők 69. Szabadság-tér, Kapó István Ady Endre-ut, Gaspár János Csengery-ut, Dedovác Béla Magyar-utca, Kovács Károly Teleki-ut, Berger Aladár Petőfi-ut, Szabos István Eötvös-tér, Vasuti Áruháza (Pálvaudvár), Grácz Béla Hajgató Sándor-utca, Koszoru József Ország-ut, ifj. Papp Péter Ország-ut, Erdélyi Jánosné Kiszác-utca. 317

ZALA politikai napló
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Borsos István. Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán Nyomdaiért felel: Zsly Károly

ZALAI

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benze János főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

A franciák ma éjjelkor lezárták a spanyol határt

Byrnes külügyminiszter rádióbeszéde - Sztálin kinevezésének nagy jelentőségéről beszélt a moszkvai rádió

Tegnap délelőtt munkások küldöttsége jelent meg a miniszterelnöknél és követelte a közigazgatásnak a reakciós elemektől való megtisztítását. A küldöttség Balogh István államtitkárnál is tisztelgett. Balogh István válaszában a következőket mondta: A kormány előtt két feladat áll, az egyik, hogy a legrövidebb időn belül a közigazgatást megtisztítsa az ittmaradt fasiszta elemektől, a másik a gazdasági problémák megoldása. Az a célunk, hogy a munkásság teljesen megnyugodva végezze az ország újjáépítését. A munkásküldöttség a városházán is megjelent Kővágó polgármesternél. A dolgozóknak nagy részük van a főváros újjáépítésében. Sehol Európában, mondotta a polgármester, oly nagy nem volt a fasiszta pusztítása, mint nálunk. A terheket együtt kell viselni mindenkinek.

Groza román miniszterelnök levelet intézett Nagy Ferenc miniszterelnökhöz, melyben azt írja, hogy igazi örömmel vette tudomásul a felelősségteljes miniszterelnöki megbízatást, viszonzta a baráti üdvözlést és közösen folytatjuk a népeinkért való munkát a demokrácia és a boldogulás felé vezető úton. Reméli, hogy ebben a világban a magyar és román dolgozó nép megtalálja boldogulását. A román kormány közölte a magyar kormányval, hogy több ezer nélkülöző budapesti gyermeket Erdélyben és Bukarest környékén szívesen lát vendégül hosszabb időre. A román kormány lehetővé akarja tenni 8-10 kísérő személy leutazását is, akik állandó kapcsolatban fognak állni a gyermekekkel és ezek ellátásáról is a román kormány gondoskodik. A miniszterelnök a meghívást elintézés végett továbbította Kővágó József polgármesternek.

Sztálin kinevezésének méltatása a moszkvai rádióban

Moszkva, március 1.

A moszkvai rádió hír-magyarozója megállapította, hogy Sztálin kinevezése a Szovjetunió feyveres erőinek a népbiztosává és legfőbb parancsnokává oly nagy jelentőségű, amit első pillanatra nem is lehet felmérni. A világ népei úgy tekintenek a Vörös Hadseregre, mint a világ békéjének és biztonságának, valamint a kis népek pártfogójára és biztonságának őrére, amelyről meggyőződhetünk az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsában lefolyt eseményekből. Ezt bizonyítja a Vörös Hadsereg évfordulójának az egész világon történt megünneplése. A Szovjetunió eddig folytatott politikája is megokolja ezt a bizalmat. Sztálin generalisszimus kinevezése az összes fegyvernemek főparancsnokává azért történt, mert egy hadsereg csak akkor lesz ütőképes, ha a különböző fegyvernemek egységes irányítás alatt állnak. Erre nincs alkalmasabb ember, mint Sztálin, a nagy háború győzelmes befejezésének kovácsolója. Az ő kinevezése a legmehőbbbítő biztositékot nyújt arra, hogy a Vörös Hadsereg ismét el fogja teljesíteni a feladatokat, melyet a világ közvéleménye elvár tőle.

Byrnes: Az Egyesült Nemzetek alapokmányát minden erőszak ellen megvédjük

Washington, március 1.

Byrnes külügyminiszter tegnap esti rádióbeszédében kijelentette, hogy meg fogja védeni az Egyesült Nemzetek alapokmányát minden erőszakos beavatkozás vagy erőszakos elnyomatás ellen. Teljes szívvel üdvözljük szovjet szövetségünket a nagyatalmak körében, sok kérdést oldottunk meg és nézeteltérést köztünk csak tévedés okozhat. A görög béke kérdésében azonban ki kell jelentenem, hogy az Egyesült Nemzetek meg fogja védeni alapokmányát és ebben a kérdésben nem tudunk, de nem is fogunk félreállni, ha erőszakot hirdetnek az alapokmányval kapcsolatban. Amerika álláspontja az, hogy nincs szükségünk haderőt tartani más szuverén államok területén az illető államok beleegyezése nélkül, nem szabad elhagynunk a békeszerződéseket, hogy ezzel továbbra is rákényszerítsük csapatainkat a fogszállt országokra, nem szabad idegháborúval próbálni elérni stratégiai céljainkat. Egyetlen állámnak sincs szüksége arra, hogy magához vegyen tulajdonokat a felszabadított, vagy csatlós álla-

mok területén, mielőtt a szövetségesek megállapodnának annak ellenőrzésében. Kijelentette, hogy a középkeleti kérdésben visszavonják az angol-francia haderőt. Az Egyesült Nemzetek munkája kedvezően indult, de ez nem jelenti, hogy sikerül is azt biztosítani. Az Egyesült Nemzetek alapokmányainak érvényt lehet szerezni, ha az Egyesült Nemzetek elkövetik, hogy valóban érvényt is szereznek neki.

Szakértői bizottság állapítja meg az olasz-jugoszláv határokat

London, március 1.

Az olasz-jugoszláv határ védelmére a szövetségesek szakértői bizottságot küldenek ki, amely brit, francia, szovjet és amerikai delegátusokból áll, amely jelentést készít a határmegállapodás ügyében. Szem előtt tartják azt az elvet, hogy minél kisebb számú lakosság kerüljön idegen uralom alá. A bizottságot tegnap neveztek ki, amikor a négy külügyminiszterhelyettes újból megkezdte tanácskozását. Karinthiából jelentik, hogy a helyzet egyre feszültebb, mivel a lakosság továbbra is követeli, hogy Karinthia déli részét Jugoszláviához csatolják.

Francia katonai hatóságok éjjelkor lezárták a spanyol határt

Párizs, március 1.

A francia katonai hatóságok éjjelkor lezárták a spanyol-francia határt. A jelentések szerint a határvideken teljes nyugalom van. A spanyol külügyminisztérium tegnap kapta kézhez azt a jegyzéket, melyben a francia kormány hivatalosan bejelentette a határvidek lezárását. A francia nemzetgyűlés nem engedte meg spanyol részről a francia kikötők használatát és ezentúl spanyol repülőgépek nem szállhatnak le fran-

cia repülőtereken. A madridi külügyminisztérium egyik tisztviselője azt mondta, hogy a francia jegyzéket valószínűleg ma este, rendes heti ülésén tárgyalja a Franco-kormány. A spanyol köztársasági kormány vezetője ma délelőtt Bidault külügyminiszterrel folytatott megbeszélést. Kijelentette, hogy a spanyol köztársasági kormány bármely pillanathban kész átvenni a hatalmat. A spanyol köztársasági mozgalomhoz a legkiválóbb spanyol közéleti férfiak tartoznak, akiknek helytálló érveire az egyes spanyol lapok esztelen támadással feleltek.

Az olasz királykérdésben népszavazás dönt

Róma, március 1.

Az olasz kormány hivatalosan úgy döntött, hogy a monarchia kérdésében népszavazáson kell határozni úgy, mint az általános választásokon. A népszavazás május vége felé fog lefolyni. A katolikusok ragaszkodnak ahhoz, hogy a népszavazást kötelezővé tegyék, a szocialdemokraták és kommunisták ellene vannak. Végül megállapodtak, hogy a választók kötelesek szavazni, de aki kötelességet elmulasztja, azok ellen igen enyhe szankciókat fognak alkalmazni, ezenkívül nyilvánosságra hozzák azok neveit, akik nem adták le szavazatukat.

Anglia nem hosszabbította meg a lejárt francia pénzügyi egyezményt

Párizs, március 1.

A francia külügyminisztériumból jelentették, hogy Anglia nem volt hajlandó megújítani az angol-francia pénzügyi egyezményt, amely tegnap járt le. Az egyezmény értelmében a francia kormány 40 millió font értékű aranyat utalt át az angol font számlájára.

Budapestről jelentik:

Március 1-től újból emelkedik a posta díjszabása

A postavezérgazgatóság közli, hogy 1946 március hó 1-től a posta-távíró-, távbeszélő- és rádiódíjszabás tételei módosulnak. Az új díjszabás szerint a 20 grammos levele díja helyben 10.000 pengő, vidékre 20.000 P, külföldre 80.000 P, a levelezőlap helyben 8000 P, vidékre 15.000 P, külföldre 50.000 P. A nyomtatvány díj 20 grammig 3000 P, csomag díja 5 kg. súlyig 50.000 P, 10 kg. súlyig 80.000 P. A távirat szódija 8000 P, a helyi beszélgetés díja Budapesten 12.000 P, vidéken

8000 P. A távolsági beszélgetés díja 3 percnél egy díjvezet szerint 48.000-tól 240.000 pengőig. A rádió előfizetési díja 200.000 pengő.

Minisztertanács

A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, melyen a jövőtétellel kapcsolatos kérdéseket tárgyalták meg.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 1-én érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 10.00 pengővel.

Fegyelmi vizsgálat egy zalai kisgazdapárti képviselő ellen

A Szabad Nép néhány nappal ezelőtt Filler László zalai független kisgazdapárti képviselőről súlyos terhelő adatokat közölt. Illetékes helyen felhatalmazták a Kis Újságot annak közlésére, hogy Filler László nemzetgyűlési képviselő ellen a párt saját kebelében azonnali fegyelmi eljárást indított, amelynek eredményéről tájékoztatást fog kiadni.

Napilapok új ára

A budapesti napilapok kénytelenek alkalmazkodni a termelési költségek és a vele kapcsolatos munkabérek rohamos növekedéséhez és ezért a napilapok ára a folyó évi március hó 1-i számtól kezdve példányonként 20.000 pengő, az előfizetési díj egy hónapra 500.000 P. Magyar Lapkiadók Szövetsége.

Elárasztják tiltakozó táviratokkal a külügyminisztériumot a halálra ítélt spanyol nők miatt

A Franco-kormány által demokratikus magatartása miatt halálra ítélt három spanyol munkásnő érdekében a magyar külügyminisztériumot továbbra is valósággal elárasztják az ország minden részéből érkező tiltakozó táviratok. Az országos törvényhatósági bizottság közgyűlése is tiltakozott a spanyolok ismeretes ténykedése ellen.

Megszüntették a háborús büntetőjogi eljárást

A hivatalos lapban megjelent kormányrendelet különböző háborús büntetőjogi eljárások megszüntetéséről intézkedik. Egyben pedig elrendeli honvédelmi ügyészségek és honvédtörvényszékek felállítását. Ugyanakkor a rendelet megszabja a honvédtörvényszék jogkörét is.

Mit tartalmaz az első UNRRA-szállítmány

A Magyarországnak szóló első UNRRA-szállítmány értéke 1.570.225 dollár. A első küldeményt februárban vagy márciusban hajózzák be. A küldemény a következőket tartalmazza: 500 tonna zabpehely, 200 tonna tejpor, 410 tonna hal, 250 tonna zsiradék, 272 tonna huskonzerv, 50 tonna csukamáj, 250 tonna különböző gabonanemű, 450 tonna liszt, azonkívül több százezer élelmiszer-csomag, textiliák, 100 tehérgépkocsi, 350.000 dollár értékű orvosság stb.

Az angol katonai misszió vezetőjének távirata a köztársasági elnökhöz

Tildy Zoltán miniszterelnök levelet kapott a brit politikai és katonai misszió vezetőjétől, melyben köszönetet mond a köztársasági elnöknek azért a táviratért, melyet a brit-amerikai politikai és katonai misszió Magyarországra jövetelének első évfordulója alkalmából intézett a misszió vezetőjéhez. Mély csodálattal és rokonszenvvel néztük — mondja a távirat — a magyar nemzet harcát, amely arra irányul, hogy

megszabadítsa magát a múlt teher-tételeitől és új, demokratikus formát válasszon. A legjobb kívánásgainkat tolmácsoljuk és sok szerencsét kívánunk ehhez a nehéz munkájához, amely az ország talpraállításához vezet.

A csehszlovák külügyi államtitkár tegnap elutazott Budapestről

Nagy Ferenc miniszterelnök tegnap ebédet adott a csehszlovák küldöttség tiszteletére. Az ebéd meleg szavakkal köszöntötte Klementis csehszlovák államtitkárt és munkatársait. Hangzott, hogy az egyezmény elmélyíti a két ország és nép közötti kapcsolatokat és megszilárdítja az őszinte barátság békés munkálatait. Klementis válaszában megköszönte és viszonzta a miniszterelnök üdvözlő szavait. A kérdések első szakaszának megoldása után gyorsan fogjuk megtalálni azokat a módokat, amelyeknek alapján az egész kérdést megoldjuk. Azt hiszem, mondotta, az első lépés jó lépés volt. Ugyan-ebben a szellemben fogjuk megoldani a továbbiakat is. A kiküldötték tegnap délután elutaztak Budapestről.

Földgázzal fűtött mozdony

A debreceni vagongyárban évek óta kísérleteznek olyan mozdonyokkal, amelyeket földgázzal lehet fűteni. A kísérletek eredményeképpen elkészült az első földgázzal fűtött mozdony. Most próbálták ki, mely alkalommal Debrecenből Kabáig futott. A mozdony jelenleg 400 kilométer távolságot tud befutni, anélkül, hogy újabb tüzelanyagot venne fel és teherbíró képessége is valamivel nagyobb a szénrel fűtött mozdonyokénál.

Gordon pénzügyminiszter nyilatkozott a tízmillió dolláros kölcsön felhasználásáról

Gordon pénzügyminiszter legközelebbi párizsi tárgyalásairól a 10 milliós dollárkölcsön ügyében a következőket mondotta:

— Mihelyt a szükséges előzetes megbeszélések befejeződnek, az egyezmény véglegesítésére előreláthatólag az erre a célra összeállított bizottság Párizsba utazik. Elsősorban közlekedési eszközöket akarunk hozni, mozdonyokat, teherautókat, továbbá talpbőr-anyagot, amire az országnak rendkívül nagy szüksége van. Azt hiszem, a szállítások azonnal megkezdődhetnek. Az Egyesült Államokban rendkívül nagy segítő-készség mutatkozik meg, amit az is bizonyít, hogy a kölcsönt 30 évre adják 2.38 százalékos kamattal, de a kölcsön törlesztése csak 6 év múlva kezdődik meg. Így tehát 6 évi időt engednek, hogy jóvátételi kötelezettségünknek eleget tehesünk. Remélem, hogy a 10 milliós keretet ki lehet szélesíteni, de ez csak később dől el.

Fegyházra ítélték a két fiatalokot, akik meggyilkolták és kirabolták egy szegedi ékszerész menyasszonyát

A büntetőtörvényszék rögtönfélő tanácsa szombaton ítélt meg egy 15 éves ékszerész tanonc és barátja, egy ugyancsak 15 éves polgári iskolai tanuló büntetésben. A két fiú egy héttel ezelőtt meggyilkolta és kirabolta Gombás Ernőné, aki férjétől elváltan élt és egy ékszerésznek volt a menyasszonya. A bíróság az ékszerész tanoncot a fiatalok esetében kiszabható legnagyobb büntetésre, 15 évi fegyházra, tettetésre, a polgári iskolai tanulót pedig 12 évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Láttam és hallottam...

Tegnap este meg akartam győződni arról, hogy mi igaz abból, hogy az Iparoskörben kétes egzisztenciák és túl jól kereső iparos urak milliós tételekben kártváznak. Meggyőződtem. Igaz volt. Kártváznak milliós tételekben. A teremben két asztal volt, öt asztalnál gyerekes tételekben folyt az utli-partie. Ez ellen senki sem emelhetett kifogást, de a másik két asztalnál a legpimaszabb hazárdirozás folyt. Sment játszottak. Mikor bementem, a játék hevében figyelmet sem fordítottak rám, de később, mikor felvettem a bomlófélben volt a partie. Mikor diszkrétan félre vonultam beülni egyik jó ismerőssel, újra fellángolt a csata. Nem akarok hazudni, de egyes urak előtt egy-két ujjnyi vastagon állt a százezrepengős.

Mi ez uraim? Mikor a munkások ezrei és ezrei nem tudnak venni önnivalót a gyermekeik szája, a vállalatok, kisiparosok százai valószínűleg küzdenek a pénzhány miatt és a proletáryúk nem tudják kiváltani a milliópengős cukrot. Mi ez? — kérdezem. Hol a rendőrségünk és a szemfüles detektivesoportunk? Abogyan értesülve vagyok, van elég idejük, mert egy tyukgyűlésen háromszor szálltak ki, kétszer egy-egy fővel, egyszer két fővel a helyszínre. Nem mondom, hogy nem kötelességük, de mindenestre fures, hogy egynéhány ilyenforma kártvabarlang működik Kanizsán és nem jut egy fél detektív sem arra, hogy az ilyen uracokat előállítsa és megkérdezze, hol szorzik a pénzt a hazárdirozáshoz. Talán megbocsájtható lenne, ha az első ízben fordult volna elő. De ez a dolog, sajnos, hónapok óta folyik. Pontos nyomokkal tud szolgálni a nyomozáshoz az a bizonyos két ember: a boldog és a boldogtalan. Uraim rajta!

Ennyit arról, amit láttam. Most arról írok, amit hallottam. Hallottam, hogy az új polgármester még meg sem moledgett, már elkezdik marni. Azt üzenem ezeknek a maróknak, hogy legyenek szívesek vesztek maradni, mert ezt a polgármestert a szervezett munkásság adta és talpig becsületos ember. A polgármester mögött a szervezett munkásság érfala áll, tehát vigyázat! Hallottam, hogy bizonyos körök azt mondogatják, hogy milyen pici ember leszek majd. Megnyugtatom az urakat, hogy én a satu mellől kerültem ide és a satu mellől megyek vissza, ha a kötelességemet elvégeztem. Tehát semmi esetre se leszek pici, mert a munkás az mostanában — az urak bánatára — csak nagy lehet.

Hallottam, hogy egy uriember rájött arra, hogy ő férfi. (Amikor az iskolák részére tüzelőt kellett volna adni, akkor kerestem egy férfit.) Most két hónapi tündés után megtalálta saját magát, akkor, mikor a „Ludas Matyi” már azt írja, hogy tavaszig csak 24 nap. Ne féljen, nem kell már a férfi, kibírjuk valahogy tavaszig.

Utóirat: Az ugri-bugri emberke üdvözlö a büszke fojtartásu „Buzakalászt” és üzeni, hogy cikkeit két éves fiacskája szokta megírni.

Csepregi Zoltán s. k.

A pártok megállapodtak a köztársaság védelméről szóló törvényjavaslat szövegében

Balogh István miniszterelnökségi államtitkár nyilatkozata szerint a köztársasági államforma védelméről szóló törvényjavaslat elkészítésére megindult tárgyalások eredményre vezettek és az illetékes tisztségű megállapodtak a törvényjavaslat végleges szövegében.

Felhívom a Nagykanizsai Urbéres Erdő-Legelő Társulati gazdákat, hogy március 3-án, vasárnap d. u. 2 órára a városra tanácstermében megjelenni szíveskedjenek.

Benedek József aranykalászos gazda

Rendőri krónika:

Felrobbant a petróleumos üveg

Badati Imréné 32 éves muraszemenyei asszony úgy akart tüzet rakni, hogy petróleumos üvegből öntött a fára. A tűzhelyben még parázs volt, amitől Badati kezében lévő petróleumos üveg felrobbant. A vigyázatlan asszony két lábán és felsőtestén súlyos égési sebeket szenvedett.

Akna robbant

Csizmadia Ferenc 25 éves komáromvárosi lakos fáért ment az erdőbe. Az uton egy vasdarabra lett figyelmes, amit fel akart emelni. Az érintést következtében a vasdarabnak hitt akna felrobbant és Csizmadiat súlyosan megsebesítette.

Elütötte az autó

Szollár István 52 éves somogy-szentmiklósi lakost a pogányszentesi országúton elütötte egy autó. A szerencsétlen ember súlyos sérüléseket szenvedett. Miután az autó tovább rohogott, Szollárt egy arra haladó kocsii beszállította a nagykanizsai kórházba, ahol életveszélyes sérüléseivel azonnal ápolás alá vették.

A rendőrség mindhárom esetben megindította a nyomozást.

Nél a népbíróság

A tegnapi népbírósági tárgyaláson négy molnári fegyveres pártszolgálatos állt vádlottként dr. Arató népbírósági tanácsa előtt:

Steier Mátyás, aki a nyilas hatalom átvetelétől kezdve pártszolgálatos volt, majd ifjuságvezető lett, a népbíróság 3 évi börtönbüntetésre és politikai jogainak 10 évre való felfüggesztésére ítélte. A tanuló-másokból a népbíróság tényként alapította meg, hogy a vádlott részt vett razziaikon és cselekvőleg terjesztette a nyilaspárt iródjában.

Iffy Horváth Márton, aki fegyveres pártszolgálatot teljesített és 1940 óta volt tagja a nyilaspártnak, egy évi börtönbüntetésre ítélték és politikai jogait 10 évre felfüggesztették. A bíróság megállapította, hogy mint felügyelő szerepelt bunkorításoknál és kegyetlenkedett.

Vuk József fegyveres pártszolgálatos, aki éjjeli razziaikon vett részt, 8 havi börtönbüntetésre ítélték és 10 évre elvesztette politikai jogait.

Vlassics Péter, aki 1945 februárjában lépett be a nyilaspártba, mivel fegyveres pártszolgálatot teljesített és kifizette a nyilaspárt iródját, amiért díjazást nem fogadott el, a népbíróság 6 havi börtönbüntetésre és politikai jogainak 10 évi felfüggesztésére ítélte.

A népbíróság mind a négy ítéletet megfellebbezte.

Megvendégelte,

— azután feljelentette

A pacsai politikai rendőrség tegnap állította elő a népbíróságra Éder János 76 éves pótrétei lakost. Még 1945 évi január 25-én, a reggeli órákban Éder lakására bekapogtatott Fischer László zsidó munkaszolgálatos és arra kérte a gazdát, hogy segítsen rajta, mert megszökött a munkatáborból, ahol a kínzásokat már nem bírta. Éder a fáradságtól elcsigázott Fischer Lászlót megvendégelte, sőt előzékenységgel odáig ment el, hogy fürdőt is készített neki, majd ágyba fektette. Közben Fischer László aludt, Éder János elment a pótrétei nyilaspártba és ott feljelentést tett a szökött munkaszolgálatos ellen. Az agyongyöngyölt Fischert 5 fegyveres pártszolgálatos letartóztatta, majd bekísérték a nagykanizsai nyilas-

pártba. Azóta Fischer Lászlónak nyoma veszett.

A népbíróság az öreg besugót orvosi véleményre nem tartóztatta le és úgy intézkedett, hogy népbírósági tárgyalásig szigorú házi őrzetben tartják.

Ivankovits Ferenc elvállalta a Szociáldemokrata Párt énekkarának vezetését

A Szociáldemokrata Párt kulturális bizottsága felkérte Ivankovits Ferencet, a zenekola igazgatóját, hogy vállalja el a Párt magalakuló énekkarának vezetését. Ivankovits Ferenc vállalkozott a feladatra és így minden biztosított megvan arra, hogy kitűnő zenekarunk mellett nem sokára egy elsőrendű ének-kara is lesz Nagykanizsa városának. Minden rendelkezés birtán el fog ez a hír. A Szociáldemokrata Párt kultúrbirozsága felkér mindenkit, aki az énekkarban cselekvő részt kíván venni, jelentkezzen a Suger-ut 3. szám alatti pártirodában, ahol a bővebb felvilágosítást megkapja.

A Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövetségének vezetősége

március 9—12. közt Zala vármegyében a következő helyeken tart gyűléseket: 1946 március 9-én, szombaton délelőtti 11 órakor Nagykanizsán, 10-én, vasárnap délelőtti 11 órakor Keszthelyen, 11-én Tapolcán és 12-én Nován. A gyűlések színhelye a nevezett helységekben a Szövetség székházán lesz, vagy a városkázán (község-ház). A megemíndűn községből lehetőleg minél több földmunkás, újjazda, törpe- és kisbirtokos jelenjen meg a gyűléseken, amelynek tárgya a Szövetségre bízott gazdasági munkaközpontítás és a mezőgazdasági munkabérek ügye.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Várható időjárás péntek estig: Gyenge légáramlás, felhős, ködös idő, néhány helyen kisebb eső. A hőmérséklet éjjel is emelkedik, máskor alig változik.

A Nemzeti Parasztpárt vasárnap, t. h. 3-án

dehután 6 órai kezdettel Szabadtelep 21. sz. alatt lévő helyiségében cigányzenével egybekötött ismerkedési estét tart, melyre tagjait és barátait ezúttal szeretettel meghívja a párt vezetősége.

A Magyar Orvosok Szakszervezetének nagykanizsai csoportja felhívja

nagykanizsai csoportja felhívja nagykanizsai tagjait hogy ho nap, azaz március 2-án délután 6 órakor a Zöld Kereszt helyiségében fontos ügyben kivétel nélküli szíveskedjenek megjelenni. Vezetőség.

Felhívás a földhözjuttatottakhoz!

Felkérjük az összes nagykanizsai földhözjuttatottakat, hogy gazdasági érdekeik elősegítésére a 131.000 —1946. F. M. rendelet alapján létrehozható földművelésvezetőknek és Gazdasági Iskola (Adv Endre-ut 74/a. szám alatti) termében 1946. március 3-án, vasárnap délelőtti 10 órakor tartandó alakuló közgyűlésen teljes létszamban megjelenni szíveskedjenek.

322 Szervező Bizottság

Hirdetmény.

A magyar iparügyi miniszter a vas- és fémhulladék országos összegyűjtését rendelte el. Az összegyűjtést külön erre a célra kirendelt igazgatóval együtt személyek végzik.

Felhívom a város közönségét, különösen pedig a gazdaságokat és iparteleteket, hogy a fontos nemzeti érdekre való tekintettel a háztartásukban, illetve gazdaságukban és ipartelegen talált való vas- és fémhulladékokat gondosan gyűjtsék össze és azt az azokért jelentkezni gyűjtőknek adják át. (321)

Polgármester.

Mindenest vagy bejárásd azonnalra felvezetek. Siklósy, Suger-ut 16/e.

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Ezeres Kálmán. Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán.

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Bancoz Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Szálasi Ferencet és társait jogerősen kötél általi halálra ítélték

Az angol csapatok kivonultak Perzsiából — Magyarország és Lengyelország között helyreáll a diplomáciai kapcsolat

Tegnap délelőtt 10 órakor vonult be a Zeneakadémia nagytermébe dr. Jankó Péter tanácselnök vezetésével a népbíróság, hogy ítéletet hirdessen Szálasi Ferenc és társai bűnperében. A Zeneakadémia nagytermét zsúfolásig megtöltötte a közönség. Amikor az elnök elővezette a vádlottakat és megkezdte ítéletüknek kihirdetését, halálós oszond lett a teremben. Az elnöki emelvény előtt állnak Szálasi Ferenc, Vajna Gábor, Szőlősi-Nászluhác Jenő, Csia Sándor, Gera József, báró Kemény Gábor és Beregfy-Berger Károly. Valamennyi megtört, görnyedt és sápadt. Szálasi Ferenc szemel tompán fénylenek, értelmetlenül bámul ide-oda, nyoma sincs már rajta a tárgyalás alatti sokszor helyke magatartásának. A legjobban összeroppant Szőlősi-Nászluhác Jenő, aki fejét mélyen lehajtva áll a népbíróság előtt. A nagyterem templomi oszondjében felhangzik dr. Jankó Péter kemény, száraz hangja: A Magyar Köztársaság nevében!... Ezután sorra veszi a vádlottakat, mindegyiknél külön-külön elmondja az ítélet rendelkező részét, a paragrafusokat, amelyekben bűnöseknek találta. A rendelkező rész után felemelt hangon kihirdeti: ...mind ezekért pedig a népbíróság valamennyi vádlottat kötél általi halálra ítéli.

Miután az ügyész megnyugodott az ítéletben, fellebbezésnek helye nincs, mert a bíróság valamennyi vádlottat a népbírósági törvény 11. §-ába ütköző háborús bűntettekért mondja ki bűnösnek. Majd az ítélet indoklása következik, amelyben a tanácselnök megállapítja, hogy Szőlősi Jenő és Kemény Gábor őszintén megbánták tetteiket és megkövették az általuk elkövetett bűnért a magyar népet. A hosszú indoklás felolvasása után az elnök felszólítja az elítélteket, hogy kegyelmet kérnek-e? Valamennyi kegyelemért folyamodott, közöttük Szálasi Ferenc is. Miután az ítélet jogerős, annak végrehajtását, amennyiben a bíróság a kegyelmi kéréseket elutasította, a rendelkezések értelmében két órán belül végre kellene hajtani. A nürnbergi törvényszéknek azonban szüksége lehet némelyik vádlott kihallgatására, így az ítéletet csak akkor hajtják végre, ha erre a nemzetközi bíróság az engedélyt megadja.

A négy nagyhatalom a spanyol kérdésben együttes jelentést ad ki

Párizs, március 2

A spanyolországi kérdéssel kapcsolatban Franciaország, Angolország, az Egyesült Államok és a Szovjetunió nagykoztételre ismét Párizsban jelentést adtak a négy nagyhatalomnak. A jelentésben megismerjük annak a december 12-i jegyzéknek, amelyet akkor a briteknek és amerikaiaknak nyújtottak át. A jegyzék a szovjet kormányt akkor nem hirta meg, mivel az a diplomáciai kapcsolatok kérdéséről szól, a Szovjetunió nem állt Spanyolországgal diplomáciai kapcsolatban. A jegyzékben Franciaország megkérdezi, hogy a Szovjetunió hozzájárul-e a spanyol kérdésnek az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa elé való terjesztéséhez. A négy nagyhatalom a spanyol ügyben együttes jelentést ad ki, amely elé nagy érdeklődéssel tekintenek. Beavatott helyen tudni véljük, hogy a deklaráció félreérthetetlenül ki fogja jelenteni, hogy amíg Franco és kormánya hatalmon van, nem várható a normális kapcsolatok Spanyolországgal.

Az angol csapatok teljesen kivonultak Perzsiából

Teherán, március 2

Perzsiában tegnap az utolsó angol katonák is elhagyták az országot. Az angol katonák kivonulása megfelelt az 1942. angol-orosz egyezménynek, mely szerint minden szövetséges katonának el kellett hagyni Perzsiát hat hónappal a háború befejezése után. A kivonulás végső dátumát, március másodikát a potsdami értekezleten állapították meg. A moszkvai rádió szerint a szovjet csapatok is megkezdték kivonulásukat Perzsiából, azonban Perzsiában egyes részeiben, így Aserbeidzsanban ott maradtak.

Éhínség Németországban

London, március 2

Montgomery tábornok a németországi brit zóna súlyos élelmiszer-helyzetéről Londonban tárgyal és jövő héten Attlee miniszterelnöknek jelenik meg kihallgatáson. A Times azt írja, hogy a brit kormány megpróbál könnyíteni a nyomoron és megpróbálja elejét venni a járványoknak Európának ebben a legsűrűbben lakott részében. Az élelmi-

szorhiányért a brit zóna parancsnoksága magukat a németeket tette felelőssé a stuttgarti államtanácsos kereszttől. A németországi szüntermelés januárban 8 százalékkal csökkent a decemberi termeléshez képest és a februári szüntermelés előrelátólag még csökkenni fog.

Angol-amerikai jegyzék a Szovjethez

London, március 2

Az angol és amerikai kormány értesítette a szovjet kormányt, hogy nem fogja jóváhagyni Japán ipari felszerelésének hadiszármányként Mandzsuriából való elszállítását. Közölték, hogy a mandzsuri japán tulajdonok a szövetségesekhez tartoznak, akik fontos szerepet játszottak Japán leverésében. Az amerikai haditengerészeti miniszter jelentette, hogy Dairen kikötője felett orosz vadászgépek tüzeltek amerikai repülőgépekre. Ez már a második ilyen incidens volt orosz és amerikai repülőgépek között és ez a viselkedés a két ország baráti viszonyára sem-

miképpen sem kielégítő. Az orosz gépek vezetői ellen fogymli eljárást fognak indítani.

Egymilliárdos kölcsönt kér Amerikától a Szovjetunió

Washington, március 2

A Szovjetunió egymilliárd dolláros kölcsönt kér az Egyesült Államoktól. Az amerikai kormány értesítést küldött Moszkvába, hogy hajlandó a tárgyalásokat megkezdeni. Ezek a tárgyalások magukban foglalják a Szovjetunió teljesítetlen kölcsönbérleti szerződését, mely tízmilliárd dollárt tesz ki. Ezen a tárgyaláson megbeszélnek valamennyi világpolitikai kérdést és a Szovjetunió részvételét a Brighton-hudsoni pénzügyi egyezményben.

Speelman nem megy Spanyolországba

Róma, március 2

Speelman newyorki hercegének úgy döntött, hogy egyházközlőjének nagyszámú és fontos ügyei megakadályozzák, hogy végrehajtsa tervezett spanyolországi látogatásait.

Budapestről jelentik:

Pénzügyminiszteri rendelet a szeretetsomagok vámkezelése körül

A pénzügyminiszter a kint élő magyarság és a külföld adakozási kedvének fokozására nem él a rendeletben körülírt jogával s a külföldről érkező szeretetsomagok darabszámát és súlyhatárát nem korlátozza. Mindössze a mérgeket és kábítószereket vonja ki a kedvezményes vámkezelés alól. A pénzügyminiszter rendelkezése szerint szeretetsomagoknak nem minősíthető az a küldemény, amely egy háztartás rendes szükségletét meghaladó mennyiségű cikkeket tartalmaz.

Az igazolási eljárás reformjáról tárgyalt a rendkívüli minisztertanács

A kormány tagjai Nagy Ferenc miniszterelnök elnökletével pénteken a nemzetgyűlés épületében minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács főbb programpontjai között szerepeltek a telepítési kor-

mánybiztoság felállítására és a kormánybiztos kinevezése, a szabad pályán működő, az értelmiségi foglalkozásuk és a hatósági jogosítvánnyal rendelkezők igazolásáról szóló rendelet újabb módosítása, a kereskedelem- és szövetkezetiügyi miniszter ügykörének megállapítása a szövetkezetekkel kapcsolatban. A rendkívüli minisztertanács egyik legérdekesebb programpontja, a kitelepített svábok által elhagyott ingatlanok felhasználásáról szóló rendelkezés megvitatása volt.

Magyarország felveszi a diplomáciai kapcsolatot Lengyelországgal

A Budapesti Szövetséges Ellenőrző Bizottság a magyar kormány kérésére hozzájárult, hogy Magyarország Lengyelországgal felvessze a diplomáciai kapcsolatokat. Gyöngyösi János külügyminiszter ennek alapján a moszkvai magyar követség útján érintkezésbe lépett a moszkvai lengyel követtel és közölte, hogy a legnagyobb örömmel kész felvenni a diplomáciai kapcsolatokat és felajánlja a kölcsönös követ-küldést.

A csehszlovák kormány új megbízottja Budapestre érkezett

A csehszlovák kormány megbízottja, mint a budapesti csehszlovák misszió vezetője megérkezett Budapestre. Tegnap a miniszterelnökségen Balogh István államtitkár fogadta.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 2-án érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 10.64 pengővel.

Nagyteljesítményű gyújtómágnest állított elő két MAVAG-szerelő

Csütörtökön szakemberekből alakult bizottság előtt Rácz József és Jónás Pál MAVAG-szerelők bemutatották féltves munkájuk eredményét: egy nagyteljesítményű gyújtómágnest. Ezt az autókhoz, benzín- és gázgépekhez és elsősorban traktorokhoz nélkülözhetetlen alkatrészt Magyarországon eddig nem gyártották és a Bosch-gyár lebombázása miatt a gyújtómágnestek hiánya gépkocsik és traktorok előállítását lehetetlenné tette volna. A bemutató igazolta, hogy a Rácz- és Jónás-féle gyújtómágnestek pótolni tudják a Bosch gyártmányát és a szakemberek eljárásuk tömeges gyártásától nemcsak a hazai szükséglet fedezését várják, hanem arra is számítanak, hogy az a cikk jelentős helyet fog elfoglalni kivitelünkben.

Irodalmi Ujság indul Nagykanizsán

Az 1848-as márciusi fiatalság szellemi hitével 1946 március idusán jelenik meg Morvay Gyula szerkesztésében az Irodalmi Ujság.

Emberivé és szociálissá kell tennünk kulturális életünket, hogy szabadon ápolhassuk a szép szót mindenféle szellemi tespedéssel és ártó áramlattal szemben.

Az ősi magyar falu és a város életében akar munkálkodni a nagykanizsai Irodalmi Ujság, amely haladó szellemével meg akarja mutatni a realis életet, erőjéhez mértan ápolni kívánja a szomszédos államok irodalmát, jeladást akar hozni a testi és szellemi dolgozók sorsáról, akik életük vöréjét adják az alkotó munkába.

Az Irodalmi Ujság a hű olvasótól támogatást kér, hogy értelmet nyerjenek Csokonai szavai, amelyekkel a szerkesztő vezérgondolatnak vett: „Mert nemzetem javán dolgozni annyira óhajtok, amennyire örülök annak, hogy magyarnak születtem: az értelmünk pedig és az izlésnek gyarapításán mind örülök én, mind munkálkodom”.

Abban reménykedünk, hogy a közönség támogatásával az első szám bővítéséből a következő számokat is megjelentethetjük. Két szápra való papírosunk és egy kis tőkénk van.

Megjelenési dátumaink egy-egy társadalmi eseményhez fognak fűződni (március 15., május 1. stb.). Amennyiben azonban a közönség támogatása lehetővé teszi, havonként egyszer vagy kétszer jelenik meg az Irodalmi Ujság, amely mögött sem párt, sem egyesület nem áll: az irodalmat szerető munkája hirta életre. Minden adományt a sajtóban nyugtázzunk.

Minden irodalom-szerető olvasó szíves támogatásért köszönetet mond a szerkesztő bizottság.

ZALAI

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

A demokrácia mellett tett hitet Nagy Ferenc miniszterelnök a Kisgazdapárt iparos-csoportjának nagygyűlésén

Oroszország nem vonja ki csapatait Észak-Perzsiából — Attlee rádióbeszéde

Nagy Ferenc miniszterelnök vasárnap beszédet mondott a független kisgazdapárti iparosok nagygyűlésén. Kijelentette, hogy a kormány sok megoldhatatlannak látszó nehézséggel küzd. Ő egészen komoly elhatározással vette kezébe az ország gazdasági életének talpraállítását és minden erejét megfeszíti a nehézségek leküzdésére. Megtesznek minden olyan intézkedést, melyek alkalmasak lennének a gazdasági életben kívánatos nyugalom és fejlődés megteremtésére. A magyar nép a felszabadulás után a demokráciát választotta életformául, a legszélesebbkörű demokratikus szabadság és jogok biztosítása mellett. Mi magyarok, a demokráciával fogunk tudni úgy élni, mint a világ bármely más népe. Ezek a demokratikus jogok biztosítják a mai rendkívül nehéz időkben azt a meggyőződésünket, mely a koalícióban nyilvánul meg. A koalícióra szükségünk van, mert az ország életéből másképp nem küszöbölhetők ki azok a nehézségek, amelyek leküzdésére szövetkeztek a politikai pártok. Szükség van a koalícióra azért is, mert a különböző dolgozó osztályokat más nem védheti meg, mint a közös összefogás a rendkívül nehéz problémák megoldásában. Rendőségünk és minden demokratikus intézményünk erőtlenné lennének, ha itt újból fellángolna a politikai küzdelem és az osztályharc, vagy a reakció. Védelmet a társadalom minden tagjának csak a koalíció nyújthat. Az a meggyőződésünk, hogy nem szabad bántanunk egymást, amíg közös bajainkat meg nem oldottuk. Eppen ezekben a legnehezebb napokban nem szabad megengednünk, hogy a közönségben nagy feszültségek támadjanak, melyek lehetetlenné teszik a társadalom és a köz érdekében kifejtendő nagy munkát.

Attlee rádióbeszéde

London, március 4
Attlee miniszterelnök tegnap este rádióbeszédet mondott, amelyben hangsúlyozta Anglia részére a fokozottabb termelési hadjáratot és kérte a szakszervezeteket, hogy járjanak fel minden olyan gyakorlattal, mely megnehezíti a békés termelést. A mi népünk — mondotta — akkor a legnagyobb, mikor nehézségekkel kell szembenézni.

Interpellációk az angol alsóházban a spanyol kivégzések ügyében

London, március 4
Az angol alsóház hétfői ülésén interpellációt jelentettek be a spanyol ügyben. Az interpelláló képviselő aziránt intézett kérdéseket, hogy az angol kormány tiltakozott-e a spanyol köztársasági politikusok kivégzése miatt és tett-e lépéseket a spanyolországi politikai elítéltek érdekében hozandó közgyelmi rendelet kibocsátása céljából.

Oroszország nem vonja ki északnyugati Perzsiából

London, március 4
A brit külügyminisztériumban a hét végén tárgyalták azt a szöveget, mely szerint az orosz csapatokat egyelőre nem vonják vissza Északnyugati Perzsiából. Lelőzetlen tény, hogy rendkívül súlyosnak tartják az orosz lépést. Tegnap a porosz parlament ismét összeült és megéljenek az egyik vezető politikust, aki ajánlotta, hogy ezen kérdést terjesszék a biztonsági tanács elé.

A spanyol jegyzék kérdésében még nem történt döntés

London, március 4
Az Aelia, az Egyesült Államok és Franciaország minisztertanácsban foglalkoztak a Spanyolországnak adandó közös ráiasz ügyében. A három kormány még mindig folytatja tanácskozásait a végleges szöveg megállapítására.

Tizennégyezer kiló aranyat hányasztak ki a németek az Auschwitzban megölt deportáltak fogsoraiból

Hamburg, március 4
Hamburgban Tesch bűnperének tárgyalásán feltűrést keltett az a napfényre került adat, hogy az auschwitzbe deportáltak 4 millió ember fogsoraiból a németek összesen 14 tonna aranyat szedtek ki. Tesch a cégfőnöke volt annak a vállalatnak, mely a ciklon B-gázt szállította az internálótáborokba.

Egyél kevesebbet...

Newyork, március 4
A brit élelmiszerügyi miniszter ma reggel Washingtonba repült, hogy tanácskozzék Truman elnökkel a világ élelmiszerválságáról és további segítségre kérje fel az amerikai kormányt a fenyegető éhségek leküzdésére. Az amerikai társadalomban mozgalom keletkezett, melynek jelszava így szól: egyél ke-

sebbet. Így akarják elérni, hogy Amerika minél több élelmiszert küldjön az éhségtől szenvedő embereknek. Hoyer volt elnök áll, aki kijelentette, hogy Amerika élelmiszerválságát 25 százalékkal csökkenteni kell. Felszólított a kanadaihoz, hogy az 1946. évben termeljen több búzát, mint az előző években.

Budapestről jelentik:

Cáfollják Szalasiék hétfői kivégzését

Illetékes helyen kijelentették, hogy Szalasi és társai ügyében egyes lapokban elterjedt hírekkel ellentétben az ítélet végrehajtására hétfőn nem kerül sor. Szükséges ugyanis a nürnbergi nemzetközi bíróság határozata, hogy az elítélt háborús bűnösöket nem kívánja kihallgatni. Ez az engedély addig még nem érkezett meg.

Budapest városparancsnoka ankétot tartott a járványveszély leküzdéséről

Budapest orosz városparancsnoka megbeszélésre hívta össze Nagy-Budapest közegészségügyi irányítót és tájékoztatást kért a főváros egészségügyi helyzetéről. Megvitatta a magyar orvosokkal a járványveszély leküzdését és a szükséges intézkedéseket, hangsúlyozta, hogy orosz részről minden támogatást megadnak. Tájékoztatás után közölték, hogy az újpesti és a pestszentlőrinci és több budapesti kórházat is a főváros lakosságának rendelkezésére bocsátanák. Ezenkívül orvosságot és injekciós tüket is bocsátanak rendelkezésre és felszólították az orvosokat, hogy támogassák ilyen irányú munkájukat.

Az első Madisz-bányászcsoport visszaérkezett Budapestre

Budapestre tegnap érkezett vissza Tatabányáról az első 100 tagú MADISZ rohammunkásosztály, akik elsősorban jelentkeztek, hogy a bányászoknak segítsenek a termelés fokozásában. A bányászszervezet részéről ünnepélyesen fogadták az ifjúság munkáscsoportját és köszönetet mondtak a felkérés és odaadó segítségért. Felhívták az ifjúság figyelmét, szolgálja továbbra is lelkesedéssel a köztársaságot. Ezután bányászlapokat és emlékérmeket osztottak szét közöttük.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 3-tól érvényes hatállyal az adópengő értékárólyomát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 12.15 pengővel.

Szencsata Tatabányán

Bán Antal iparügyi miniszter meglátogatta Tatabányát és érdeklődött a termelés nagysága felől és kijelentette, hogy Tatabányától napi 500 vagon szén vár. A bányászok igen komolyan veszik a szencsatai és a legjobb kilátásunk megvannak, hogy a termelést a kívánt 500 vagonra lehet felemleni. Meg kell sokszorozni erőfeszítéseinket. — mondotta — hogy tovább tudjuk fokozni a termelést. Az államcsődöt szénbányáktól állami részvénytársaságok fogják felváltani.

3650 amerikai szeretetsomag érkezik Budapestre

Illetékes helyről nyert értesülés szerint svájci autókaraván érkezik Budapestre, amely a bázei Gondrand szállítványozási cég teherautóival 3650 amerikai szeretetsomagot hoz. A szállítványt Antwerpenben hajózták ki, vasuton vitték tovább Bazeibe, ahonnan a Gondrand-cég Ausztrián keresztül irányította Magyarországra az autókaravánt.

A NOT kötél általi halálra ítélte Rainiss Ferencet

A budapesti népbíróság Pálosi tanácsa múlt év december 7-én hirdetett ítéletet Rainiss Ferencnek, a nyilas kormány volt kultuszminiszterének bűnperében. A népbíróság kötél általi halálbüntetéssel sújtotta Rainiss, aki az ítélet ellen fellebbezett. A NOT többrendbeli háborús és népellenes bűntettben ugyanúgy büntetve találta Rainiss Ferencet és kötél általi halálra ítélte. Rainiss kegyelmet kért. A bíróság zárt tanács-

kozása után Bojta elnök közölte, hogy az ítéletet az igazságügyminiszter útján felterjeszti a köztársaság elnökéhez. Rainiss ezután azt kérte: ha nem kapna kegyelmet, a halálbüntetést golyóval hajtsák végre.

Festő lett Párizsban a „Szomorú vasárnap” szerzője

A „Szomorú vasárnap” című műdal nemcsak Magyarországon, hanem az egészvilágon hatalmas „karriert” futott be. Ennek a híres pesti dalnak szerzőjét, Jávor László újságíró-t a nagy siker a lény városába röpitette, ahol egy időn keresztül maga is nyilvánosan énekelte dalát. A megszállás ideje alatt Jávor festő lett Párizsban, minthogy írnia nem volt szabad. Álnéven tevételezte a képzőművészeti főiskolára. A felszabadulás óta két kiállításán mutatták be képeit, amelyek a legjobb mesterek műveivel együtt kerültek a tárlatra.

Pénteken este kivégeztek egy betörőt

A rögtönítélő bíróság pénteken délután kötél általi halálra ítélte Schrank László kereskedőszéket, aki kegyelmet kért. A rögtönítélő bíróság mint közgyelmi tanács Schrankot nem ajánlotta kegyelemre. Az ítéletet este 6 órakor végrehajtották.

Felakasztották Pálffy Fidelt

Pénteken délután hirdették ki gróf Pálffy Fidelt, a Szalasi-kormány földművelésügyi minisztere előtt, hogy a népbíróság jogerős halálos ítélete végrehajtásának az államfő szabad folyást engedett. A nyilas arisztokratát szombaton reggel fél 9 órakor felakasztották.

A magyar ifjúság szózata!

A Független Ifjúság, a KALOT, a MADISZ, a Magyar Cserkész Szövetség, a Magyar Egyetemi és Főiskolai Egyesületek Szövetsége, a Népi Ifjúsági Szövetség, a Polgári Demokratikus Ifjúság, a Református KIE, a SZIM és a Szakszervezeti Ifjúsági és Tanoncmozgalom közös kiáltvánnyal fordultak a magyar ifjúsághoz. Ebben bejelentik a harcot a faszizmus-szellemi és politikai maradványainak végleges felszámolásáért és azért, hogy a káros sovinizmust igazi patriotizmus, az antiszemizmust pedig a kölcsönös megbecsülés és megértés szellemé váltsa fel. Követelik a háborús bűnösök szigorú, igazságos és haladéktalan megbüntetését.

Küzdünk a demokrácia eredményeinek lebecsülési ellen — mondja a kiáltvány. — Megvédjük a földreformot, támogatjuk a föld munkánsait, az új és régi gazdákat és az ipari munkásságot egyaránt a megélhetésükért folytatott harcunkban. Követeljük a magyar nép érdekében az államgépezet megtisztítását a reakcióstól.

A kiáltvány így végződik:

Munkát, becsületet és bizalmat kérünk minden magyar ifjútól és leánytól. Szolgáljuk mindannyian magyar szívet és magyar lélekkel hazánkat a nehéz időben. Új társadalmat, új népet, új nemzetet kell teremtenünk annak tudatában, hogy új ezredévet csak tiszta erkölcsű, egészséges, demokratikus ifjúság te-remthet.

A polgármester első kiskanisai látogatása

Meglepő volt az a közvetlenség, ahogy az első találkozó megtörtént Kiskanizsa és polgármestere között.

A földművesek csoportjai közé vegyülve, minden szónoklat és nagy pózolásokat elhagyva, egyszerűen és közvetlen barátsággal üdvözölt mindenkit a demokratikus pártok által megválasztott polgármester.

Most szinte kilátástalan a helyzet. Nehezen dereng a gazdasági égbolt. Eppen ezért dolgozni kell mindnyájunknak családunkért.

A polgármester ezután meglátogatta a Kör által rendezett farsangi műsoros estet (Gárdonyi: Bor c. színművét adták a műkedvelők).

Nem rejtik véka alá a véleményünket, ha az igazság kimondásáról van szó. Bizony nekünk jobban tetszik az az ember, — itt Varga Józsefről van szó — aki becsületos, igazságos és dolgozó, mint a ravasz jogi fondorlatokkal rendelkező, de hiu és önimádó ember!

Internáltak egy Maort-tisztviselőt

A politikai rendőrség internálta Babaty Mihály Maort-tisztviselőt, aki a nyilas-hatalom átvételétől kezdve járási vezető volt.

Felhívás.

123 163/1945. VII. P. M. sz. rendelet alapján az állami adóhivatal mindazokat, akiknek birtokában motorkérmű, személyautó, teherautó, esetleges pótkocsi, vontató stb. van, felhívja, hogy nyilvántartásba vétel céljából a járművekre vonatkozó okmányokkal felszerelve haladéktalanul, de legkésőbb március hó 9-én jelentkezzenek.

Állami adóhivatal

A Szociáldemokrata Párt e heti (keddi) pártnapja elmarad.

A két munkáspárt tiltakozó nagygyűlése a reakció ellen

Vasárnap délelőtt a Szociáldemokrata Párt disztermét teljesen megtöltő hatalmas tömeg előtt tartotta meg tiltakozó nagygyűlést a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt a mindjohban előretörő reakció ellen.

Majd Dombai János nemzetgyűlési képviselő tartotta meg beszédét, amelyben többek között a következőket mondta:

A reakció elleni küzdelem éppen olyan, mint a járványok ellen való fellépés. Itt sem elég, ha az orvosok állnak csatasorba a vírus ellen, de szükség van arra, hogy mindenki kivegye részét a járvány megrakodályozásában, mert különben annak pusztító mérge elterjed és helyrehozhatatlan károkat okoz.

Dombai beszéde után Hegyi János a Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének titkára szólt a tömeghez. Vitathatatlan, hogy eljött az ideje, hogy a szavak helyett most már tettek következzenek a reakció elleni harcban.

kötésainkat most hátba akarja támasztani az a reakció, amely egyszer már a szíre vonszolta ezt a nemzetet. Gazdasági téren támadnak ránk, ki akarják ellenünk használni azokat a gazdaságokat, amelyeket nekünk követtünk el.

Majd Baranyai Rudolf határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben arra kéri a nagygyűlést, táviratozzanak a külügyminiszternek, amelyben tiltakozzanak a három spanyol nő kivégzése ellen.

A munkáspártok ezután levonultak az utcára, ahol tüntetést rendeztek a reakció ellen.

Rendőri krónika:

Vilcsék Ferencné Szent Imre herceg-u. 1. sz. alatti lakos, ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy az éjszaka folyamán üzletének ajtaját felfeszítették, oda behatoltak az ismeretlen tettesek, gyümölcsöt, fűszerárut és férfi ruhát vittek el.

Balesetek

Valajty Izabella 6 éves kislányt, aki szüleivel Kinizsi-utca 2. szám alatt lakik, egy teherautó elütötte.

Aszló Vilma 9 éves kisleány Zaímereyén udvarukon játszott. A homokból előkapart egy vasdarabot, amit eldobott.

Dukai János kőművesmester, miközben az állomás felvételi épületét javította, az állványon megcsuszott és a földre zuhant.

Diófaronköt, éger-, hárs-, tölgy-, bükk- stb. rönköket és egyéb faanyagot legmagasabb napiáron vásároltak Holczler Imre Nagykanizsa, Fő-ut 22. Telefon 78.

Szerdén délután 6 órakor PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt. Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

Hírek a világ fővárosaiból

Berlinben a 4 párt közös felszólítást intézett a lakossághoz, hogy minden négyzetméternyi területen termeljen fűszelékfélét.

A moszkvai sajtó azzal vádolja Angliát, hogy megsérti a demokráciát és a kis nemzetek függetlenségét, ha támogatja a reakciókat.

A brit kormány emlékiratot intézett a szíriai kormányhoz, amely szerint nem foglalkozik többé a Levantei kérdéssel a biztonsági tanácsban és kivonja csapatait Szíriából.

Házasság. Bódey Béla MÁV. műszaki tiszt és Városey Éva február 28-án házasságot kötöttek.

A Meteorológiai intézet jelentése. Várható időjárás hétfőn estig. Mérsékelt délkeleti szél, változó felhőzet, újsóbb esők, főként nyugaton.

Felhívás. Értésítjük a Szociáldemokrata Nőmozgalom tagjait, hogy a szabászati tanfolyam ma, hétfőn délután 6 órakor kezdődik.

Anyakönyvi hírek. Az elmúlt heten 13 leány és 8 fiú született: Pintér Margit takarítónőnek fia, Tiszai József földműves és Godinek Mária leánya, Piander Antal kőműves és Dardarits Annának leánya.

Kedden délután 6 órakor a Szilvafarsangfarkú álarcos bált tart a Szociáldemokrata Párt, termében, éppen ezért a szokásos pártnap elmarad. Vezetőség.

Hirdetmény.

A rendes kenyérbérek AK 12-13-as jelzésű szelvényeit szelvényenként 20 db, a testmunkás kenyérbérek AK 12-13-as jelzésű szelvényeit szelvényenként 20 db, a nehéz testi munkás kék nyomású AK 2-3-as jelzésű szelvényeit szelvényenként 32 db, az iprái munkás és gyermekjegyek NK 12-13-as jelzésű szelvényeit 6 db kenyérlisztra lehet beváltani a kéresekéért.

Mindenet vagy bejáródot azonnaira felveszek. Siklósy, Sugár-ut 16/c. 325

Teleki-ut 47. sz. alól vasárnap délelőtt négy fehér kacsa. Nyomravevők jutalomban részesül. 331

Adnék álmot, lisztet, zsirt, kis malcot egy hálószoba berendezésért. Erdélyi lódnai lehet levélileg is hahóti jegyzősegen.

ZALA politikai napilap. Kiadja: Közgazdasági Rt. Nagykanizsa Szekesszéért és kiadásért felel Szász István. Nyomtatja a Közgazdasági Rt. Nagykanizsa. Felelős: Nagykanizsa. Nyomdától felel: Zalay Károly.

ZALAZ

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 51.

A három nagyhatalom közös nyilatkozatban követeli Franco távozását

Rákosi Mátyás beszéde a pécsi bányászok előtt — Halálra ítélték a zalabaksai családirtás két tettesét

Rákosi Mátyás Mácsaszabolcson a pécsvidéki bányászok előtt beszélt. Beszéde első részében a Független Kisgazdapártban ülő egyenetlenséggel foglalkozott. Nem tűrhetjük, hogy a Kisgazdapárt reakciós része lerontja azt, amit a haladó része felépít. Követelte, hogy az ország ezen legnagyobb pártjában, melyből a köztársasági elnök, a miniszterelnök, a nemzetgyűlés elnöke is kikerültek, végre rendet kell teremteni. A B-listával kapcsolatban hangoztatta, hogy az haro nélkül nem fog menni és szerte az országban tartandó munkaspárti nagygyűlések célja, hogy a munkásság legyen készen a harora és a kormányzat adjon helyet annak a követelésnek, hogy felépíthessük az állam egészséges és egységes apparátusát. Megemlítette a nyugatra hurcolt magyar javak kérdését. A legnagyobb kárt ebben szenvedték. A fasiszták 17 milliárd aranypengő értékű árut hurcoltak el az országból. Ez 3 milliárd aranydollár értéknek felel meg. Ebből 12 milliárd aranypengő érték megkerült. Ez legnagyobb részben az amerikai és angol kormányok kezében van. A magyar kormány a Szövetséges Ellenőrző Bizottság útján mindent megtett, hogy adják vissza ezeket az értékeket. Nagyon hálásak vagyunk minden segítségért és megköszönjük a 4 milliós UNRRA-segélyt és a 10 millió dolláros kölcsönt, de a legnagyobb segítség az lenne, ha visszakapnánk a nyilasok által elrabolt saját értékeinket. A magyar nép növekvő kétségbeeséssel látja, hogy amikor 4 millió adományokat és 10 millió kölcsönt nyújtanak, ugyanakkor többmilliárdos vagyonunkat nem tudjuk visszakapni, vagy más érdekeltségek használják fel. Most érkezett hír az amerikaiaknak az elhurcolt magyar tulajdonokra vonatkozó rendelkezéseiről, melyek szerint azokat bérbeadják az osztrák gyáraknak. A magyar nép komolyan akar venni minden segítséget, azonban kéri elrabolt javai visszaadását. Nagyon kérjük az amerikaiakat, hogy az osztrákoknak ne adják kölcsön elhurcolt gépeiket és üzemi berendezéseiket, hanem engedjék, hogy hazahozzák ezeket s akkor mindjárt szabadabban fogunk szembenézni a növekvő reakcióval. Egyre jobban növekszik a nép türelmetlensége. Hírek érkeznek tüntetésekről. Ezeket a reakcióellenes tüntetéseket a magam részéről nem tudom eléggé helyeselni és ezek csak növelik a magyar szocialisták tekintélyét és azt mutatják, hogy a magyar nép nem nézi közömbösen a reakció növekedését, hanem a saját kezébe veszi a dolgokat.

Okmányok bizonyítják Franco fasiszta magatartását

London, március 5

Az angol-amerikai titkos szolgálat fényt derített azokra a német titkos okmányokra, melyek Franco tábornoknak a háború alatt tanúsított álláspontját mutatják. Franco Hitlerhez intézett leveleiben ismételtlen kifejezte reményét a tengely győzelmében. Egyetértett Onnel, írja, hogy a jelenlegi földközi tengeri helyzet a legteljesebb ellenségeskedésbe kényszeríti Angliát. Gibraltár megtámadásának terveit együttesen tanulmányozták és egyezmény jött létre, hogy 1940-ben belép a háborúba, ha megfelelő katonai és gazdasági támogatást kap. A további levélváltás során Franco hangoztatta hűségét Hitler iránt. A másik okmányból bebizonyosodott, hogy a spanyol kormány fűtőanyagot látta el a német tengeralattjárókat a spanyol partmenti vizeken.

Harmincnégy német nagybankár börtönben

London, március 5

Németország börtönében jelenleg 34 bankár várja ügye kivizsgálását. Valamennyien tagjai voltak Németország hat legnagyobb bankja igazgatóságának és pénzelték a németeket.

Svájc csak a rabított német vagyontokat adja ki

Bern, március 5

A svájci kormány nem szándékozik a szövetségeseknek kiszolgáltatni a Svájcban lévő német magánvagyonot. Csak azokat a német követeléseket hajlandó kiadni, melyekről bebizonyosodott, hogy illetéktelen rablás útján került a tulajdonosok birtokába.

Egy orosz lap a román helyzetről

Moszkva, március 5

A Novoje Vremje a romániai helyzettel foglalkozva azt írja: Romániára nézve igen nagyjelentőségű, ha a román nép továbbra is megmarad azon a demokratikus uton, amelyet az 1945 márciusában alakult egységes kormány elkezdett. A román kormány a nemzeti demokratikus arcvonalba tömörült pártokkal mindent elkövetett, hogy a követ-

ező választásokat a haladó demokrácia jegyében tartásuk meg. Ezzel szemben a román történelmi pártok vezetői, Maniu és Brătianu mindent elkövetnek, hogy a szabad választásokat kijátszák. A szabad választások ellenőrzése valóban a román nép akaratának elnyomását jelenti. A külföldi sajtótudósítók elősegítik a román reakciót azzal, hogy rosszinformatív híreket terjesztenek a román kormányról, valamint a demokrácia fejlődéséről.

A három nagyhatalom közös nyilatkozata: Franconak távoznia kell!

Páris, március 5. Anglia, Amerika és Franciaország közös nyilatkozatot küldtek Spanyolországhoz. Ebben a jegyzékben annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy a fasiszta és fallangista rendszer megszűnik és a spanyolok módot találnak Franco béke és visszavonulására, a fallangista rendszer megszüntetésére és olyan ideiglenes kormány felállítására, mely alatt a spanyol nép szabadon megválaszthatja kormányát. A jegyzék a következőket mondja: *Nincsen szándékunk Spanyolország belügyeibe való beavatkozásra, a spanyol nép maga kell, hogy kioldozza sorsát. S addig, amíg Franco kezében van a kormányzás, nem várható az, hogy teljesen eltűnjön a náciizmus és a fasiszmus, mely a németekkel vereséget szenvedett. Az új ideiglenes spanyol kormány Anglia, Franciaország és Amerika teljes elismerésére számíthat és minden támogatást megadnak, feltéve, ha Spanyolország politikai amnesztiát ad, visszaengedi a száműzött spanyolokat, visszaadja szabadságukat és jogaikat és megtartja az általános választásokat. Ettől a spanyol gazdasági kérdések megoldását is remélhetik. Anglia, Amerika és Franciaország a következő lépésektől teszi függővé, hogy fenntartja-e vagy megszakítja a diplomáciai viszonyt Spanyolországgal.*

Budapestről jelentik:

Atómenergia a rákbetegség ellen

A newyorki orvosok legutóbbi értekezletén egyik előadó kifejtette, hogy az atómenergiát a rák elleni küzdelemben sorompóba állítják.

Dr. Jankó tanácselnök nyilatkozik Szálasiék további sorsáról

Dr. Jankó Béla tanácselnök Szálasi és hat bűntársának további sorsáról a következőket mondotta:

— A nemzetközi jog régi szabálya az, hogy a bűnösöket kiadó hatalomnak joga van feltételhez kötni a kiadatást. Mi a háborús főbűnös-

Franciaország ellenzi a német igazgatás központosítását

Párizs, március 5

Bideault francia külügyminiszter újra leszegyezte a francia kormány ellenzését a német demokrácia központosítása ellen. A nyilatkozat válasza az a tárgyban kiadott amerikai jegyzékre. Bideault hangsúlyozta, hogy az ilyen demokrácia ellentétben van a Ruhr- és Rajna-vidékre vonatkozó francia tervvel.

kegyelemre ajánlott vádlottakat nem végzik ki.

Minden pillanatban megjöhet a válasz Nürnbergből

Szálasi és társai elítélése után a népbíróság nyomában ártirt a szövetséges ellenőrző bizottság útján a nürnbergi nemzetközi törvényszéknek és közölte, hogy Szálasi és társait a magyar bíróság jogerősen halálra ítélte és megkérdőzte, kiárvánja-e a nemzetközi bíróság a halálraítéltek kihallgatását. A nürnbergi törvényszék válasza minden pillanatban megérkezhet és biztosra vehető, hogy az elítélteket nem kívánják tanuként kihallgatni, így szabai folyást engednek az ítélet végrehajtásának. Szálasi és társait hófőn reggel átvitték a Markó-utcai fogházba, ott várják sorsuk beteljesedését.

A tanév befejezése

A közoktatásügyi miniszter elrendelte: az 1945—46. iskolai évet csak akkor szabad befejezni, ha a tanév folyamán a tanítás legalább 175 teljes munkanapon folyt. Az iskolai évet legfeljebb július 13-ig lehet meghosszabbítani, a husvéti szünet nagypéntektől hétfőig tart, főigazgatói és igazgatói szünet tilos. A beiratást július 21-ig kell elvégezni.

Balogh államtitkár: a B listát végrehajtjuk

Balog István államtitkár vasárnapi beszédében mondta: Magyarország legnagyobb problémája a jóvátétel. 300 millió dollár jóvátételt kell fizetnünk, nem pénzben, hanem ipari cikkekben és termelvényekben. Ezt meg kell és meg is fogjuk fizetni. A bérek és árak közötti nagy ingadozás azért van, mert nincs meg az az árumelegység, amely szükséges. Ez egyidejűleg így fog menni, míg nem tudunk olyan árukészletet összegyűjteni, melyet fel lehet használni ennek kiküszöbölésére. A kormány álláspontja, hogy a B-listára vonatkozó törvényt végrehajtja. Nincs eldöntve, hogy a végrehajtás hogyan történjen meg. Utalt a Szovjetunióval kötött árucserégyezményre, melynek keretében 31 millió dollár értékű áru érkezett az országba. Magyarország ennek ellenében csak 5 millió dollár értékű árut szállított.

A kenderesi Horthy-kastély a gyermekeké

A kenderesi Horthy-kastélyt gyermekülövé alakítják át. Az átalakítási munkálatok a közeljövőben már megkezdődnek.

Szekfü Gyula Moszkvába utazik

Szekfü Gyula moszkvai magyar követ meggögyült. Most már semmi akadály nincs annak, hogy fontos külpolitikai megbízatásának megfeleljen. Pénteken vagy szombaton utazik el Oroszországba, hogy Moszkvában átvegye a magyar követség vezetését.

Jók a terméskilátások

Báranyos Károly közellátási miniszter az idei terméskilátásokról úgy nyilatkozott, hogy azok nemcsak megfelelőek, de jók. Így remélhetjük, hogy a közlelemezési helyzet ennek következtében enyhülni fog. A legsúlyosabb probléma azonban továbbra is a közlelemezés finanszírozása marad.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 5-től érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 12,90 pengővel.

Szlovák rádió a kitelepítésről

A szlovák telepítésügyi hivatal elnöke a pozsonyi rádióban a csehszlovák-magyar lakosságeserőre vonatkozó csehszlovák igényekről következőket mondta: A Magyarországra küldendő csehszlovák bizottság központi szervezetét létesít a különböző országrészekben a magyarországi szlovákság számára. Magyarországon több mint 250.000 szlovák él. Hivatalos helyről nyert értesülés szerint ennek több mint felének átköltözködésével számolnak. A bizottság kiküldetésével a szlovák közvélemény a magyar kérdés megoldásának kezdetét látja, mely óriási eredményt jelent Szlovákia és Csehszlovákia lakosságának megerősödésében. Ha a lakosságeserő megtörténik, Csehszlovákia szabadon versenyezhet minden téren a többi szláv népekkel.

Haláira ítélt

a rögtönítélő bíróság Schrank László kereskedőjét, aki rablóbandát szervezett. Társát, Hódossy Miklóst életfogytiglani fegyházra, két másik társukat pedig 15 évi fegyházra ítélték. A banda éjszakai betöréseket hajtott végre a Rákóczi-ut és a Dob-utca környékén, ezenkívül több betöréses lopást követtek el. Schrank László a halálos ítéletet végrehajtották.

Hírek a világ fővárosaiból

Harriman, volt moszkvai amerikai nagykövet tegnap este rádióbeszédet mondott Amerika és a Szovjetunió viszonyáról. Azt mondta, hogy az orosz ideológia teljesen különbözik az amerikaitól. Oroszország biztonságot akar. Reméli, hogy a Szovjetunió ebben a biztonsági törekvésben elfogadja azt az elvet, hogy a világ legfőbb reménye az Egyesült Nemzetek szervezete által nyújtott kollektív biztonság.

Churchill Truman elnök társaságában Missouri állam fővárosába utazott, ahol a Westminster Collidge díszdoktorává avatják. Az ünnepélyes felavatásra Churchill lázasan készül. Beszédét a rádióállomások is közvetíteni fogják.

Az osztrák kormány bejelentette, hogy Ausztria 1945 áprilisában történt felszabadítása óta az osztrák hatóságok 30.000 náci tartóztartak le.

A Szovjetunió nagymennyiségű bura- és kukorica-szállítmányai, melyeket Romániának küldött, lehetővé teszik, hogy Románia a tavasszal nem áll élelmiszerválság előtt és a termés betakarításáig elegendő élelem áll rendelkezésére.

A brit kormány újabb ismét 30 ideiglenesen kisajátított vállalatot visszaadott a magántőkének. Eddig 250 államosított vállalatot adtak vissza a tulajdonosoknak.

A finn kormány hivatalosan közölte, hogy Mannerheim, Finnország államelnöke lemondott.

Biztos forrásból nyert értesülés szerint Franco tábornok annyira biztosra veszi Oluzetését, hogy máris lépéseket tesz Irországra való menekülése tekintetében.

Egyiptomban, Alexandriában újra zavargások voltak, főbb a tömeg követ dobált egy brit katonai őrszert. A brit katonai rendőrség a tömeg szétesztelésére fegyvert használta. Tizenhat ember megsebesült.

Két halálos ítéletet hozott az orosz hadbíróóság a zalabaksai gyilkosság ügyében

A Zala annak idején megírta, hogy Zalabaksán egy 6 tagú családot bestiális kegyetlenséggel meggyilkoltak. A folyamatba tett nyomozásba az orosz katonai hatóságok nyomozó osztagai is bekapcsolódtak, amelynek következtében a tetteseket rövid idő alatt elfogták. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkosságot egy magyar nő felbujtására négy orosz katonának követte el. Napvilágra került, hogy a felbujtó nő kapzsiságból bírta rá az orosz katonákat a véres tett elkövetésére.

Ez ügyben a múlt héten Vasváron tartott tárgyalást az orosz katonai törvényszék.

A tárgyalásra meghívták Zala vármegye vezetőjét, mert az orosz katonai autót küldték, hogy jelen lehessenek a példátlan kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság tárgyalásánál.

A tárgyaláson a vármegye részéről megjelentek dr. Tivolt Elemér vármegyei főjegyző, valamint dr. Zsoldos Elek vármegyei aljegyző, alispáni titkár is. A hadbíróági tárgyalás, a katonai bírósági eljárásokat figyelembe véve, a legszigorubb keretek között zajlott le. A vád mellett tág teret biztosítottak

a védelemnek is. A tárgyalás során kétséget kizáróan bebizonyosodott, hogy a zalabaksai nő azért biztatta fel az oroszokat a tett elkövetésére, hogy a család állítólagos elrejtett aranykincsét megszerezhesse. Tényként állapították meg, hogy a résztvevő orosz katonák valamennyien ittas állapotban voltak és ezt az ittaságukat nem kis részben a felbujtó nőnek köszönhetik. A hadbíróóság tagjai maguk is megdöbbenéssel hallgatták a bestiális nő beismerő vallomását. Ebből a vallomásból kiderült, hogy mit robbant a nyílsvilág, a fasiszta rendszer a falu lakosságán és hogy mily mélyseges az a fertőzés, amit az elmúlt idők törvényesített rablásai és gyilkosságai okoztak.

A hadbíróóság a perbeszédék hangzása után

a két főtettes orosz katonát halálra, a másik kettőt tízévi kényszermunkára ítélt. A magyar nőt, akinek pedig a legnagyobb része volt a gaztett elkövetésében, szintén 10 évi kényszermunkára ítélték.

Értesülésünk szerint a halálos ítéleteket Zalaegerszezen nyilvánosan fogják végrehajtani.

Üveggyár Nagykanizsán

A Zala már több ízben foglalkozott egy Nagykanizsán felállítandó üveggyár kérdésével. Több vállalkozó komoly érdeklődéssel fordult Nagykanizsa felé, ahol egy üveggyár létesítésének minden alapfeltétele adva van. Elsősorban a gáz, másodsorban a nyersanyag. Mint értesülésünk most Magyarországon egyik legnagyobb vállalat fordult Zala vármegye iparügyi miniszteri biztósához és hajlandóságát fejezte ki, hogy üveggyárat létesítene Nagykanizsán abban az esetben, ha a város megfelelő helyiséget, vagy telket becsátama rendelkezésére.

E kérdésben beszélgetést folytatunk dr. Balassa Viktor miniszteri biztossal, aki munkatársunk előtt kijelentette, hogy tényleg igaz a hír, mely szerint az ország legnagyobb iparvállalata érdeklődik egy üveggyár felállításának lehetőségére iránt és az is igaz, hogy a gyár felállításának minden lehetősége adva van. Nem hinné, hogy a helyiség kérdése komoly akadályt jelentene egy ilyen nagy horderejű iparüzem létesítésénél, amelynek jövője a város szempontjából is beláthatatlan jelentőséggel bírna. Az energia-kérdés megoldást nyerne, mert Maort-gázzal könnyen elláthatnák az üveggyárat, amelynek fogyasztása, a gáz jelenlegi felhasználását véve figyelembe, egészen minimális. Allítom, hogy a Maort jelenlegi berendezése mellett is könnyen tudná ezt a gáz-mennyiséget szállítani. Tudomásom szerint egyelőre Termos-palaékok betétjét gyártanak, de később más üveggyár gyártására is berendezkednének, így az sem lehetetlen, hogy táblaüveg előállítására is sor kerül. Ebben a kérdésben rövidesen előterjesztést tesznek a polgármesterek, sőt megjelölöm azt a helyet is, amely alkalmasnak mutatkozik a gyár településének céljaira. Ezen helyiségben a városi istállók vannak, amik könnyen áthelyezhetők egy másik alkalmas épületbe. A gyár sok munkást foglalkoztatna, így új kenyérkereseti lehetőség nyílna meg Nagykanizsa dolgozóinak előtt.

Nagykanizsa közönsége örömmel üdvözlölné, ha az iparügyi miniszteri biztos sáradozása sikerrel járna. Nem kétséges, hogy a város új polgármestere mindent megtesz, hogy városát egy új nagyjelentőségű ipar-telephez juttassa.

Az OTI járulékokat adópengőben kell fizetni

Az Országos Társadalombiztosító Intézet nagykanizsai kerületi pénztára érdeklelt munkaadók tájékoztatása céljából a társadalombiztosítási járulékok és díjak adópengőben történő megállapítása ügyében az alábbiak közlésére kérte fel lapunk szerkesztőségét:

Az Országos Társadalombiztosító Intézet a 1946. január 1-től kezdődően adópengőben állapítja meg, az 1945 december 31-én fennálló és rendszeres pengőben előírt járulékok és díjak adópengőben pedig adópengőben megállapítottak tekintendők. A rendelet szerint a társadalombiztosítási járulékokat és díjakat a munkaadók a bérfizetés napján vagy ezt követően 3 napon belül kötelesek befizetni. Amennyiben a munkaadó ezen kötelezettségének nem tesz eleget, úgy az adópengőben megállapított járulékok és díjak lerovását a befizetés napján törvényes jelzőszám alapján kell teljesítenie. Az a munkaadó tehát, aki az esedékesség napján lerója az OTI-ban a kifejezetten munkabérek vagy munkabérelőlegek (beleszámítva természetesen a kalória-pénzt is a családtagokéval együtt) 14 százalékát (csak betegség és baleseti biztosítás esetén 8 százalékát, csak öregségi biztosítás esetén pedig 6 százalék) az adópengőben való járulékfizetéssel szemben hátrányt nem szenved, az a munkaadó azonban, aki hátralékban marad, viseli az adópengőben való átszámításnak a fentebb közölt következményeit. A rendelet ugyanis egyenesen azt célozza, hogy a társadalombiztosítási járulékok és díjak az esedékesség napján feltétlenül kiegyenlítésre nyervek, hogy így az OTI is eleget tudjon tenni a biztosítottakkal szemben fennálló kötelezettségeinek.

Amidőn az OTI nagykanizsai kerületi pénztára felhívja a munkaadók figyelmét arra, hogy hátralékaikat saját érdekükben azonnal rendezzék és a jövőben a járulékokat az esedékesség napján rendszeresen és pontosan kiegyenlítsék, egyben azt is szükségesnek tartja a munkaadókkal kö-

zoelni, hogy a kormány 250/1946 M. E. rendelethez szorint a járulékoknak ha nem fizetésre kihagyást képez és internálási eljárást is vonhat maga után.

HIREK

— A Parasztpárt ismerkedési delutánja. A Nemzeti Parasztpárt vasárnap tartotta első ízben táncdal egybekötött ismerkedési delutánját a párt Ady Endre-utcai helyiségében. A helyiségeket teljesen megtöltött közönség soraiban ott láttuk Varga József polgármestert, valamint a közélet vezetőinek több tagját. Vasárnap a párt titkára üdvözlölte a megjelenteket és nyitotta meg a táncot. Értesülésünk szerint a Nemzeti Parasztpárt ezeket a kedves táncdelutánokat rendszeresen kívánja.

— A vízdíjakat nem kell adópengőben fizetni. A polgármesteri hivattól nyert értesülésünk szerint a vízdíjakat nem kell adópengőben fizetni. A tulajdonos vagy a házigazdónak tehát csak rendszeres pengőértékűt szedhet be a lakóktól. Ezzel szemben a csatornadíj, miután az közadónak számít, adópengőben rovandó le.

— A Meteorológiai intézet jelentése. Várható időjárás kedden estig: mérsékelt délkelti, keleti szél, jobbra borul, hazra idő, sok helyen havas eső vagy eső. — A hőmérséklet alig változik.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt. Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetője.

A Párizsban tárgyaló brit és francia katonai küldöttség elfogadta az a tervet, mely szerint Szíriából egy-idejűleg kivonják a brit és francia csapatokat. A kiürítés március 11-étől április 30-ig fog tartani.

A polgármester közleményei

Hirdetmények.

A kiütéses tifusz hevenyént járvány formájában már felütötte fejét. Ezt a veszélyes betegséget kizárólag a tetvek terjesztik. Ezért szükséges, hogy az eltevésedést ellen a lakosság fokozott mértékben védekezze. A testi tisztálkodásra a legnagyobb gondot kell fordítani és aki fehéri, beleértve legalább egyszer váltson ruhát, mert a tetű a petéből két hét után kel ki. A levett fehérneműt forró vízben kell főzni, hogy a peték elpusztuljanak, a fessőruhát pedig kívül-beül forró vasalónál kell vasalni. Aki eltevésedet embertől tud, vagy titkolt lázas betegről értesül, azonnal jelentse a hatósági orvosnak 33.

Felhívom az érdekeltek figyelmét, hogy szalastakarmányt (széna, szarított lóhere, lucerna, takarmány és alomszalma stb.) kizárólag Zala vármegye alispánjának írásbeli engedélyével lehet csak a vármegye területéből kiszállítani. Az engedély nélkül szállított szalastakarmányt a rendőrség elfogja kobozni. 33

Felhívom a város közönségének figyelmét arra, hogy orosz katonák a beszállításra csak az orosz városparancsnok írásbeli engedélyével jogosultak. Írásbeli engedély nélkül a beszállítás tilos. 33 Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Mindenest vagy bejáratot azonnalra felveszek. Skócsy, Sugár-ut 16/c. 33

Kerékpár külső és belső gumí elemezt eladó. Cim a kiadóban. 33

Tanítóképzőt végzett fiatalasszony polgárista, licista leánykák külön tanították vállalni. — Német nyelvtanítást külön is. Atilla-utca 55. 34

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Sooszi Imre Nyomdászti „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában Nagykanizsán Nyomdaiért felel: Zsely Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze János főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 51.

A nagykanizsai fasiszta szervezkedés az orosz rádióban

A moszkvai rádió, de az orosz világújságok is megemlékeztek a nagykanizsai politikai rendőrség által leleplezett és ártalmatlanná tett fasiszta szervezkedésről, amelyet idejében még csirájában elfojtottak. De nemcsak az orosz hírszolgálat, hanem az angolszász lapok hírei között is fel-fel bukkannak a magyarországi reakciós összekövés hírei. Minden józanul gondolkodó ember előtt világos, hogy most, amikor Magyarország sorsáról történik döntés, nem lehet közömbös, hogy azok a hatalmak, amelyek hívatottak arra, hogy szövelmük révén bennünket megítéljenek, milyen álláspontot foglalnak el velünk szemben a béke tárgyalások megindulása előtt. Most világosan láthatjuk, hogy erőltetett fiatelemberek ostoba tettei milyen mértékben kárt okozhatnak annak a hazának, amely 25 esztendő alatt éppen eleget szenvedett ezektől a kisköcsmökben összeülő nikobolgozós naplopoktól, akiknek nem volt elég az üzők, a rom, a halál. A semmittevés ezen aktívartói, akik jó összeköttetések révén beültek egy-egy hivatalba, most újra elérkezettnek látják az időt, hogy az elmúlt egy esztendő emberfeletti munkáját, a mellyel sikerült a demokráciának a legvirágzóbb helyzetből újra megbecsülést szerezni a magyar népnek, rombadöntsék és a nehezen megszerzett bizalmat elpusztítsák. A legsúlyosabb büntetés is gyermekes semmisség azokhoz a károkhöz, amelyek a magyarság millióinak okoztak és okoznak.

Az orosz külpolitika, mint azt világosan látni lehet, napról-napra jobban megismeredik velünk szemben, a bizalmatlanság ugyszólván óráról-órára fokozódik. Akkor, amikor a szövetséges Románia minden kedvezményt megkap és a legszélyesebb baráti viszonyt tudja fenntartani az összes nagyhatalmakkal, addig nálunk azt kell tapasztalni, hogy nemcsak az orosz és a francia, de az angolszász hatalmak is legvirágzóbb kérdéseink megoldását éppen a velünk szembeni bizalmatlanság miatt nem tartják sürgősnek és minden fontos kérdésben várakozási álláspontot helyezkednek.

A Kisgazdapárt jobbszárnya miatt kirobbant politikai válság, amely egyenesen a koalíció felbomlását okozhatja, olyan súlyos megpróbáltatásokra vezethet úgy kül-, mint belpolitikai téren, amelynek következményei még beláthatatlanok. A Kisgazdapárt jobbszárnya, amely a nagykanizsai fasiszta szervezkedőhöz hasonló egyénekből, rekrutálódik és amely az 1945 október 15-én megásott sirverem szélre lékte már egyszer ezt a nemzetet, most bo akarja fejezni akkor megkezdett működését és a sir széléről oly feneketlen mélységbe akarja rántani ezt az országot, ahonnan nincs többé visszafordulás. Eppen ezért a magyar munkáspártok a Paraszt Párttal és a Kisgazdapárt demokratikus, becsületeselemeivel összefogva felvesszük a harcot a reakció e veszedelmes tömörülése ellen, hogy visszaverjük azt a támadást, amellyel a magyar demokrácia eddig elért sikereit vitássá akarja tenni. Ezek az elemek nem akarnak egyebet, mint visszacsinalni a földreformot, megdönteni a köztársaságot és ezzel lábbal ti-

Megindult a demokrácia harca a Kisgazdapárt reakciós jobbszárnya ellen

Visszakapjuk az elvitt gyári berendezéseinket - A moszkvai rádió bemondta a kanizsai fasiszta szervezkedést

A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a Szakszervezeti Tanács és a Nemzeti Parasztpárt vezetői közös megbeszélés után a belpolitikai helyzetről a következőkben állapodtak meg: Együttes erővel veszik fel a harcot a mindjobban előretörő reakcióval szemben, amely a Független Kisgazdapárt jobbszárnyát alkotja és a párt további fejlődését akadályozza, a gazdasági talpraállást hátráltatja és a talpraállítás akadályozása révén mérhetetlen károkat okoz a magyarságnak. A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a Szakszervezeti Tanács és a Nemzeti Parasztpárt kijelentik, hogy a Független Kisgazdapárt reakciós jobbszárnyával nem hajlandók tovább együttműködni, de továbbra is áll a szövetségük a Kisgazdapárt demokratikus csoportjával és együttes erővel szembeszállnak minden olyan kísérlettel, mely a földreform revíziós revízióját sürgeti. Készek minden erejüket összpontosítani a szocializmus megvédésére, a reakciós szabotázsok sürgős kiküszöbölésére és a közigazgatás gyors megtisztítására, melyet a Szakszervezeti Tanács bekapcsolása mellett kell keresztülvinni. Ragaszkodnak a bányák államosításához, ide tartoznak a bauxitbányák és az energiatelepek. A gyár- és nehézipar nagyobb üzemének sürgős államosítását kívánják. Pénzügyi téren sürgősen kívánják a reakciós törekvések főfészkekének, a bankoknak állami ellenőrzését. A gazdasági rendszabályok felfüggesztését kéri a gazdasági reakció elleni harcban. A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a Szakszervezeti Tanács és a Nemzeti Parasztpárt megállapodott abban, hogy a gazdasági és politikai reakció elleni harcot közösen vívja meg és ennek a közös harcnak a jegyében felsorolt követelésének kivívására március 7-én, csütörtökön tömegtüntetésre szólítja fel Budapest dolgozó népét.

A moszkvai rádió a magyar reakció szervezkedéséről

Moszkva, március 6. Jermasov, a moszkvai rádió hír-magyarozója a magyarországi reakcióról a következőket mondja: Magyarország a fasiszta rendszerből történt kiemelkedését és a náciizmus szorításából való megszabadulását a Vörös Hadsereg felszabadító harcának és a saját demokratikus szellemű küzdelmének köszönheti. Horthy és Szálasi bukásába egyes reakciós csoportok nem tudnak bele-nyugodni és mozogni kezdenek. Elfelejtik, hogy milyen népesülő módszerrel nyomták el a nép demokratikus előretöréseit. Az a tény, hogy Magyarországon illegális fasiszta szervezkedést lepleztek le, azt bizonyítja, hogy a demokrácia erőinek igen részen kell lenni. A magyar nép nem is olyan régen kapott lelkét, amelyért drága tandíjat kellett fizetni. A béke egyetlen és igazi záloga a demokratikus államberendezés.

Nem viszik biztonsági tanács elé a spanyol kérdést

London, március 6. A brit kormány nem fogadta el azt a francia indítványt, hogy a spanyol kérdést a biztonsági tanács elé terjesszék. Erre az indítványra a brit kormány válaszcímét vasárnap este adta át Csopor brit követ Bideault francia külügyminiszternek.

Pasikivi Mannerheim lemondásáról

Helsinki, március 6. Pasikivi finn miniszterelnök a finn néphez tegnap rádióbeszédet mondott Mannerheim tábornoknak a köztársasági elnökségről való lemondása alkalmából. Kijelentette, hogy Mannerheim a kormányhoz intézett lemondó levelében megállapította, hogy a háború befejezésekor vállalt fegyverszüneti feltételeket Finnország teljesítette. Kívívta jövőjének megalapozását és ezért nyugodt lelkiismerettel mondhat le az elnökségről. Mannerheim vezetésének tekintélye mellett Finnország

porni a biztosított emberi jogokat és visszaállítani a Horthy rabzolgaságot, a géppisztolyt, Orgoványt, Siófokot, Ujvidéket és zöld méreggel pusztítani el mindazokat, akik a magyarság felemelkedéséért oly súlyos és nehéz harcokat vívnak. A Kis-

megszabadult a háborútól. Más nem tudta volna betölteni ezt a feladatot, mert senki más iránt nem érez akkora bizalmat a nép. Mannerheim munkájával a finn nép hálóját és elismerését vívta ki.

Az amerikai közvélemény ellene van az angol kölcsönnek

Washington, március 6. A washingtoni szenátus pénzügyi bizottsága vita tárgyává tette a Nagybritanniának nyújtandó négy milliárd dolláros kölcsönt. Az amerikai közvélemény ellene van a nagyarányú pénzkölcsönzésnek, mert attól tart, hogy az eladósodott külföld nem tesz eleget kötelezettségének. Egyes hangok Amerika pénzügyi elszigetelődésére mutatnak.

Budapestről jelentik:

Gróf Károlyi Viktort kétévi börtönre ítélték

A népbíróság Molnár-tanácsa tárgyalta gróf Károlyi Viktor, volt országgyűlési képviselő bűnperét. Gróf Károlyi a képviselőházban tartott beszédeivel a háború folytatására izgatott és német orientációt hirdetett. A népbíróság kétévi börtönre és vagyonelkobzásra ítélte.

XII. Pius pápa 70 éves

Az egész világ katolicizmusa a Vatikán felé tekintett március 2-án: ezen a napon töltötte be 70-ik életévét XII. Pius pápa. Hét esztendővel ezelőtt, 1939 március 2-án a konkλάβé az elhunyt XI. Pius pápa utódává választotta Eugenio Pacelli bíboros államtitkárt. A választás napja, március 2-ika egybeesett az új pápa születésnapjával. A koronázási évfordulónak és a születés 70-ik évének összetalálkozása vonta maga után azt, hogy a mostani új bíborosokat kreáló konzisztóriumon résztvevő bíborosok a hivatalos ügyek elintézése után nem utaztak el, hanem továbbra is az Örök-városban maradtak, hogy születése

A lengyel miniszterelnök választási beszéde

Varsó, március 6. Moravszky lengyel miniszterelnök választási beszédét mondott és ebben a lengyel demokratikus erők munkájáról és az elért eredményekről beszélt. A rendkívüli nehézségek ellenére rövid idő alatt igen szép eredményt sikerült elérni és ezt a Szovjetunióval való barátságunk köszönheti Lengyelországnak. A másik eredmény az ország nyugati határvonala, melyre az emigráció nem is mert gondolni. A harmadik eredmény, hogy sikerült a külfölddel a diplomáciai és gazdasági kapcsolatok egész sorát felvenni, így elsősorban a Szovjetunióval.

napján köszönték a pápát, majd március 12-én részvesznek a Szent Péter-bazilikában a pápa koronázási szentmiséjén.

A francia miniszterelnök távirata Nagy Ferencnek

Guen francia miniszterelnök a következő választáviratot küldte Nagy Ferenc miniszterelnöknek: Nagyon jól estek nekom kedves szorensekívánatai és nem kételkedem, hogy az Ön erőfeszítései, csakugy, mint az enyémekek, az országaink közötti viszony megerősítésére szolgálnak.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 6-tól érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 13.30 pengővel.

Öt vonat hozzá haza a Franciaországban levő magyarokat

Franciaországból öt vonat indul Magyarországra. A szerelvények részben repatriáló magyarokat és Franciaországban volt magyar hadifoglyokat szállítanak haza. A vonatokat amerikai őrség fogja kísérni.

zót, megszűnik az infláció, amely hathatós eszköz volt a reakció kezében, hogy bizalmatlanságot keltsen a dolgozó lakosságban és a velünk kereskedelmi kapcsolatban lévő külállamok vezetőiben. Eljött az idője a felszámolásnak...

Az első vonat február 28-án indult el, a második március 5-én, a harmadik március 7-én, a negyedik március 14-én és az ötödik március 28-án indul.

Jönnék a szeretetsomagok

A Svájci Magyar Bizottság táviratban értesítette a miniszterelnököt, hogy március 2-án 7479 szeretetsomagot adtak fel. Ezek közül 2206 csomag egyéni címzés, 263 csomagot a magyar tudósoknak és írónak adtak fel, 5000 csomagot az angliai magyarok küldtek, a többi csomag szeretetadomány. Newyorkból 3650 csomagot szállítottak címzetteknek. A csomagok már megérkeztek Budapestre és ünnepélyes átadásuk ma délelőtt történik meg.

Jövő héten tárgyalják a köztársaság védelméről szóló törvényjavaslatot

A nemzetgyűlés a jövő héten tárgyalja a köztársaság védelméről szóló törvényjavaslatot, amely teljeseen elkészült. Lehetséges, hogy a kormány még több javaslatot készít elő, úgy hogy a nemzetgyűlés munkarendje több hétre biztosítható lesz. A jövő héten napirendre tűzik a bányák államosításáról szóló tervezetet is.

Visszakapjuk az amerikai zónában levő gyári berendezéseinket

A miniszterelnök táviratot kapott Szegedy Maszák Aladár washingtoni követőtől, amelyben arról értesítette a miniszterelnököt, hogy az amerikai külügyminisztérium utasítást adott a németországi amerikai megszálló csapatok parancsnokságának, hogy azokat a gépeket és tulajdonokat, melyeket Magyarországról 1944 novembertől 1945 januárjáig erőszakkal Németországba vagy Ausztriába vitték, vissza kell adni Magyarországnak. Intézkedés nem történt az aranyértékek visszaadására vonatkozólag. A szállítási eszközökre, történelmi műtárgyakra és egyéb tárgyak visszaadására vonatkozó megkereséseket az illető övezetek szövetséges katonai parancsnokságához kell benyújtani.

Hírek a világ fővárosaiból

Alexandriában az egyiptomi és angol katonai rendőrség a tüntető tömegré tüzelt, amely megtámadta és felgyújtotta az angol tengerészklubot és megtámadta az angol rendőrséget. Két angol, hat egyiptomi meghalt és 250 megsebesült.

A Szovjetunióban a női nap megünneplésére ebben az évben különös fényűzés és nagy méretekben készülnek. Oroszország büszke lehet asszonyaira és leányaira, akik a nagy honvédelmi háborúban oly hősiessé és kitartóan dolgoztak a győzelemért.

Izland és Csehszlovákia kereskedelmi szerződést kötöttek, mely szerint Csehszlovákia cukorért sózott heringet, halat és bőröket kap Izlandból.

Az angol alsóházban szavazás nélkül elfogadták a véderőről szóló törvényjavaslatokat.

A szövetséges katonai ellenőrző bizottság rendelkezésére a szövetséges francia delegáció tagjai elindultak Triesztbe, az olasz-jugoszláv határ megállapítására.

Szardán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tart a Magyar Kommunista Párt. Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

Négyévi börtönrre ítélték Mihályi Zoltán molnári tanítót

A népbíróság Arató-tanácsának tegnapi tárgyalásán Pola Antal zalamerényei lakost 2 évi börtönbüntetésre és politikai jogainak 10 évi felfüggesztésére ítélte. Pola mint nyilas községvezető a falu lakosait német érdekeket szolgáló közmunkára kényszerítette, ellenőrizte a levétek és katonák bevonulását és ezzel rengeteg ember halálát okozta. A közügyekbe is állandóan beleszólt.

Vlassich Márton molnári földművest 8 havi börtönbüntetésre és politikai jogainak 5 évig való felfüggesztésére ítélte. Vlassich 1941 óta tagja volt a nyilaspártnak és mint parasztszektartó működött cselszövőn a községben.

Prosznyák Rémus molnári lakost 6 havi börtönbüntetésre és politikai jogainak 5 évi felfüggesztésére ítélték. Prosznyák mint fegyveres párt-szolgálatos állandóan puskával járt, razziaikon vett részt és mint ilyen sok jogtalan eselkményt követett el.

A népbíróság a fenti ügyek leterjesztése után áttérte Mihályi Zoltán tanító háborús és népellenes bűntényének tárgyalására. Mihályi mint katonai parancsnok teljesített szolgálatot Molnári községben. A tárgyaláson bizonyítást nyert, hogy Mihályi nem volt katonai szolgálatra behívva, hanem a lotenyvai katonai parancsnok szóbeli megbízása alapján parancsnokolt Molnári községben. Lelekiismeretét rengeteg bűnterhelte, a lakosságot bunkerek ásu-

sára kötelezte, a községet állandóan razzizta a nyilasokkal és esendőrökkel együtt. Egy ilyen razzia alkalmával 150 embert szedett össze és kísértette a lotenyvai katonai parancsnokságra. A német parancsnokságokkal a legnagyobb egyetértésben dolgozott, egy alkalommal Horváth Irén igazgató-tanítónő lakásán mulatott a német tisztokkal és összetörte az igazgató-nő bútorait. A tanuvalomásokat igazolták, hogy ez a cigányképű tanító katonai felmentéseket csak szalonnáért, vagy dohányért adott. Amikor az oroszok már lötték a falut, Mihályi még mindig kitarászra buzdította és a Csetényi-féle téglagyár bunkerjéből lövéseket adott le a bevonuló orosz csapatokra. Ugyancsak tanuvalomások igazolják, hogy mint katonai parancsnok állandóan antantiszíjjal járt, övében kézigranátókkal és revolverrel. Erkölcstelenségét folytatta, köteleességét mint tanító nem teljesítette, ártatlan embereket a leghezugabb vádakkal illette.

Érdekes, hogy magát jó kommunistának vallja, gomblyukájában kommunista jelvényvel állt a bíróság előtt. Ez a nyilas fogás azonban nem sokat segített rajta. A vád- és védbeszédok elhangzása után a bíróság ítéletet hirdetett, amelyen 4 évi börtönbüntetést, 10 évi politikai jogvesztést, valamint állásvesztést szabott ki Mihályi Zoltánra.

A népbíróság valamennyi ítéletet megerősítette.

A főispán távirati válasza a Magyar Kommunista Párt zalamegyei vezetőségének

A Zala annak idején megírta, hogy a Magyar Kommunista Párt zalamegyei pártkonferenciájára határozati javaslatot fogadott el, amely táviratilag felkérte a főispánt, hogy a megyénél szolgálatot teljesítő több reakciós tisztviselőt azonnal bocsásson el. A táviratra B. Molnár József főispán most a következő választ küldte:

Magyar Kommunista Párt zalamegyei vezetőségének, Zalaegerszeg. Megkaptam a Magyar Kommunista Párt zalavármegyei pártkonferenciájának táviratát, a reakciós tisztviselők eltávolítása ügyében. Örömmel üdvözölöm a pártkonferenciák kezdeményező lépését, mert a tisztviselőkérdés helyes megoldása demokraciánk kiépítésének alapja.

Az elmúlt héten Nagy Imre belügyminiszter ur főispáni értekezletet tartott ez ügyben és arról tájékoztatott bennünket, hogy a reakciós tisztviselők eltávolításának kérdését a legrövidebb időn belül országos elvek szemelgett tartásával kívánja megoldani. Az erre vonatkozó rendelkezést rövidesen megkapjuk és annak végrehajtása során a pártkonferencia állásfoglalását is figyelembe vesszük.

Zalaegerszeg, 1946. február 27.

B. Molnár József s. k. főispán

Fider György holnap kerül a népbíróság elé

Dr. Arató Antal népbírósági tanácsa holnap kezdi meg Fider György háborús és népellenes bűntényének főtárgyalását. Ezen a tárgyaláson fény fog derülni a nyilasvilág nagykanizsai rémuralmára, azokra a gazettekre, amiket a zoldinges, nyilas karszalagos, géppisztolyos betyárok ebben a városban elkövettek. De nemcsak ennek a városnak, hanem egy egész ország tragédiájának körvonalaiból bontakoznak majd ki ezen a tárgyaláson, hogy mindenki előtt szemléltethető le-

gyen a jogtalanság, a durvaság, a becstelenség, a rablás és gyilkosság uralkodása. A tárgyalás valószínű két napig tart. A vádat dr. Ruttkay György népbíróság mellett Hegyi János, mint politikai népbíróság képviseli. A védelemet, mint kirendelt védő, dr. Tamás János látja el. Közel 50 tanút hallgatnak ki. A tárgyalásra kizárólag jeggyel lehet belépni. Akinek nincs jegye, az megse próbálkozzék bejutni, mert az ajtókat rendőrök állják el.

HIREK

Mátyás megtörte a jeget: Itt a tavasz!

Európa időjárásában a tavasz első jelei az elmúlt héten bontakoztak ki először. Amíg jőformán egész télen elmaradt a Földközi-tenger felől a szubtrópusi levegőtömegek előretérése, végre most ismét jelentkezett. A meleg levegő még nem tudta egész Európát hatalmába keríteni, mert mint kínai fallal szemben találta magát az uralmához makacsul ragaszkodó hideggel. A déli országokban és Közép-Európában már közel 20 fokig emelkedett a hőmérséklet, de az északi államokban még -10 fokos hideg és havazás mellett várják a tavaszt. Hazánkban pénteken és szombaton már 15-17 fokkal meleg volt. Ilyen kellemes hőmérsékletben november elején volt utoljára részünk. Ugy látszik, Mátyásnak még csak sikerült megtörnie a jeget. A pesti utcákon megjelent hóvirág és ibolya már a tavaszt hirdetik.

Időjárásunkban egy-egy átmeneti kisebb visszaesés után továbbra is a meleg szubtrópusi levegőtömegek a döntő szó. Főleg délnyugati lesz a szél és a Földközi-tenger felől újabb esőt kapunk a héten.

— **Temetés.** Mult év március havában Szombathelyen elhunyt Guta Antal hentesmester földi maradványait hazaszállítva, temetése Nagykanizsán március 7-én délután 3 órakor lesz a r. kath. temetőben.

— **Megváltozik a pécsi vonat indulása.** Felhívom a t. utazóközönség figyelmét, hogy március hó 8-ától, péntektől kezdődően a Nagykanizsáról Pécsre induló 2420. sz. vonat nem 8 órakor, hanem 6 óra 20 percig fog indulni. Állomásfőnök.

— **Ísmét gyilkolt a gázolín.** Babaty Mihályné 32 éves muraszemenyei lakos lánypajába petroleum helyett gázolínat akart öltetni. A fűtőti szobában a gázolín lángot kapott és Babaty Mihályné rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett. Beszélgetők a nagykanizsai kórházba, de segíteni már nem lehetett, mert súlyos szenvedései után meghalt.

— **Budapesti kiküldött a KOKSZ gyűlésén.** A KOKSZ felhívja tagjai figyelmét a folyó hó 10-én délelőtt 10 órakor tartandó taggyűlésére saját helyiségében. A taggyűlésen részt vesz és tájékoztatót ad Komandóvics István, a KOKSZ vidéki osztályának vezetője. Továbbá több helybeli és egyesületi ügy lesz megvitatva. Tájékoztatót nyújtunk forgalmi és egyéb adókról, ugyancsak az elkalkulációkról. Vezetőség.

Hirdetmény.

Nagykanizsa m. város Földigénylő Bizottsága közli az ujonnan földhözjutottakkal, hogy a Földmunkások Szabad Szakszervezetének orsz. titkára, Ráczy Gyula f. hó 9-én, szombaton délelőtt 11 órakor a Kommunista Párt helyiségében taggyűlést tart. Minden földhözjutott saját érdekében jelenjen meg.

Földigénylő Bizottság

Pályázati hirdetmény

Nagykanizsa város tűzoltóosztályának a halálzás folytán megüresedett egy tűzoltóparancsnoki, valamint az ennek betöltésével esetleg megüresedő egy tűzoltógyakornoki, továbbá úresedésben lévő kettő tűzoltóvezetői állásra és ezek betöltésével esetleg megüresedő tűzoltó állásokra pályázatot hirdet.

Az állásra a 180 000/1946. B. M. számú rendelet II. § 1., 2., 3. és 4. bekezdésében előírt feltételekkel rendelkezők pályázhatnak.

A kinevezendők jogi helyzetére és javadalmazására vonatkozólag az 1030/1945. M. E. sz., a 2530/1945. M. E. sz., valamint a javadalmazás tekintetében külön kiadott kormányrendeletek az irányadóak.

A 180 000/1946. B. M. sz. rendelet II. §-ában előírt okmányokon felül csatolni kell a pályázók igazolására vonatkozó határozatot is.

Csatolandó a személyi (születési anyakönyvi kivonat stb.) okmányok, az állampolgárságot igazoló okmány, vagy illetőségi közvélemény bizonyítvány, a képesítést igazoló okmányok, hatósági tisztviselői bizonyítvány és rövid életrajz.

A sajtóközvetítés iránti pályázati kérelmeket 1946. évi március hó 26-án déli 12 óráig kell benyújtani Nagykanizsa város polgármesteri iktatóhivatalába.

A közszolgálatban állók pályázati kérelmeiket szolgálati uton kötelesek benyújtani a felsorolt feltételek közül azokat, amelyek törzskönyvi lapjukon vannak feltüntetve, a csatolandó törzskönyvi lapjukkal is igazolhatják.

Polgármester.

Hirdetmények.

Értesitem mindazon nagykanizsai állattartókat, kik cukorjegyüket 24000 pengő alapon váltották ki a Közellátási Hivatalnál és mindezekig a kijelölt kereskedőknél a 316.000 pengős különbözetet nem fizették be, a kérdéses összeget f. hó 10-én 12 óráig fizethetik még be. 342

Felhívom a kiskereskedőket, hogy petroleumszámlásukat f. hó 7-én 14 óráig ejtsék meg a Közellátási Hivatalban. 343

Közlöm az érdekeltekkel, hogy a Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövetsége Nagykanizsán f. hó 9-én délelőtt 10 órakor a városi háza közgyűlési termében gyűlést tart. A gyűlés tárgya a szövetség célkitűzésének ismertetése és a gazdasági munkaközvetítő hivatalok megszervezése. 347

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Szobaért takarítást vállalok. Cim a kiadóban 347

Fiatalt jölköző bejárás ajánlkozok jobb házhoz. Cim a kiadóban. 348

Korékpárt vennék fárt vagy borért. Kosuth tér 6. 349

ZALA politikai napilap

Kirója: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztésért és kiadásért felel Bencz József. Nyomdától: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájaiban Nagykanizsa. Nyomdaiért felel: Zsáry Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 51.

Nagy Ferenc miniszterelnök nyilatkozata után a koalíció megerősödése várható

A moszkvai rádió tegnap esti adásában ismét megemlítette a nagykanizsai fasiszta szervezkedést

Fider György a népbíróság előtt

Jermasov, a moszkvai rádió hirmagyarzója tegnap este a magyar reakció előretöréséről a következőket mondta: — Az egész magyar reakciós klikk a német imperializmussal való összeesküvésen épült fel. Ennek katasztrófába kellett sodorni Magyarországot. A magyarországi demokratikus erők utat találtak a megújodáshoz azzal a nagylelkű segítséggel, melyet a Szovjetunió nyújtott. Az ország demokratikus erői új utakra tudták vezetni Magyarországot. Magyarországon különböző álarok alatt még sok reakciós frakció tagjai működnek, akik félre akarják vezetni a népet. Titkosan terjesztik félrevezető eszméket az országban uralkodó nehézségekről. Ezeket a nehézségeket pedig az általuk indított Szovjet elleni rablóháború okozta. Ez okozta azt a katasztrófát, amelybe Magyarország beleesett. Ebbe ez a népellenes politika kergette, amelyet Magyarország elkerülhetett volna, ha nem azokra hallgat, akik ma is nehézségekre spekulálnak. Azok, akik Magyarországot Hitler háborújába sodorták, ma újból el akarják ámitani a magyar népet és szembehelyezkednek a mindjobban érvényesülő demokratikus erőkkel. A magyar nép dolgozóiban azonban nyíltan fellépnek üzelmeikkel szemben, amelyekben már az is előfordult, hogy nyílt kirohanást intéztek a demokratikus pártok működése ellen. Ilyen volt az a fasiszta szervezkedés, melyet Nagykanizsán leplezett le a rendőrség. A fasiszta szervezkedés leplezésének tényei sok mindenről beszélnek, főként arról, hogy a fasiszta gyökereit Magyarországon még nem irtották ki. A tanulság ebből az, hogy fel kell venni a rendkívül erős harcot a fasiszta üzelmei ellen. Ez az egyetlen helyes út, mely a békéhez és szabadsághoz és Magyarország megújodásához vezet.

A világ demokráciája Franco ellen

London, március 7

Angliában újabb Franco-ellenes tüntetések voltak. Az északangliai bányászok a Francoval való diplomáciai kapcsolatok megszakítását követelték. A norvég kikötőmunkások megtagadták a Spanyolországba szállító és onnan érkező hajók ki- illetve bejárását.

Washington, március 7

Az amerikai kongresszus 6 női képviselője azzal a kéréssel fordult a washingtoni kormányhoz, hogy lépjen közbe Törökország kivégzésének végrehajtásába, akit a Franco-kormány halálra ítélt. Egyben erőteljes hangon tiltakozó táviratot intéztek Francohoz és követelték a kivégzés elhalasztását.

Párizs, március 7.

A spanyol-francia határzár életbe lépett és a madridi spanyol kormány számos intézkedést hozott, melynek eredményeképpen a két ország között a személy- és teheráruforgalom, a posta- és távíró-összeköttetés szünetel. Kivételt képeznek a diplomáciai személyek, az UNRRA tisztviselők, a Vörös Kereszt alkalmazottai.

Róma, március 7

Az olasz szakszervezetek felszólították az olasz kormányt, hogy szüntessen meg minden összeköttetést Spanyolországgal és a Franco-kormány képviselőit utasítsa ki Olaszországból.

Zavargásokat jelentenek Közéletről

Teherán, március 7

Alexandriában újabb angolellenes tüntetések voltak, melyek során Attlee, Bevin és az angol nép ellen tüntettek. A zavargások kedden délután folytak le. Az angol üzletembereket követelték meg. A Teheránban már három nap óta folyó tüntetések nagy méreteket öltöttek. Többen megsebesültek. A perzsa miniszterelnök ma tér vissza Moszkvából Teheránba. A szovjet kormánnyal lefolyt tanácskozásairól a következő nyilatkozatot adta ki: A moszkvai tanácskozások kölcsönös érdeklődés mellett és baráti légkörben folytak le. Perzsa mindent elkövetett, hogy megegyezést hozzon létre.

Sztálin fiát vezérőrnaggyá

léptették elő Moszkva, március 7

Vaszilij Sztálint, Sztálin generálistiszimusz fiát, a Vörös Hadsereg vezérőrnaggyá léptették elő.

Az angol szakszervezetek támogatják a kormányt

London, március 7

Az angol szakszervezetek tegnap konferenciát tartottak, melyen elhatározták, hogy támogatni fogják a kormányt. Attlee, Bevin és Aisex felszólalásai után a szakszervezetek elhatározták, hogy minden lehetőséget elkövetnek a béketárgyalások megtartására és az iparnak és kereskedelemnek a béke- és exporttermelésre való gyors átállítására. Foglalkoztak Churchill Misszuri államban elmondott beszédével, amely megvitátásra kerül az amerikai kongresszuson. Churchill az emberiség és béke érdekében beszélt és az volt a hiba, hogy 10 évvel ezelőtt nem hallgattak figyelmesen szavaira. Remélik, hogy a demokratikus világ osztózik a béke fenntartásában járó

Hírek a világ fővárosaiból

Az Egyesült Államok élmezési minisztériuma kijelentette, hogy 1946-ban legfeljebb 12 millió tonna búzát szállítanak külföldre. Ez 8 millió tonnával kevesebb, mint amennyire az élelmiszerhiánnyal küzdő külföldnek szüksége van.

Az olasz-jugoszláv határkérdésben mára várják Triesztbe a szövetséges kiküldötteket. A milánói pályaudvaron zavargások voltak, melyet olasz diákok rendeztek szándékosan akkor, amikor a küldöttség megérkezett a pályaudvarra.

A csehszlovák pénzügyminisztérium bemutatta az ideiglenes nemzetgyűlésnek a költségvetést. A költségvetésben a kiadások 64 billió, a bevételek 68 billió csehszlovák kópéval lesznek ki. A várható költségvetési hiány 26 billió csehszlovák kópéval.

Az ugynevezett szlovák állam volt vatikáni követe Sidol Károly a vatikánban tartózkodik és igyekszik felvenni a kapcsolatokat az Egye-

felelősséggel. Churchill beszédét a franciáországi jobboldali lapok nagy helyesléssel fogadták, a kommunista párt lapjai hevesen támadták.

Mac Arthur jóváhagyta az új japán alkotmányt

Tokió, március 7

Mac Arthur, a Japán megszálló szövetséges hadsereg főparancsnoka jóváhagyta az új japán alkotmányt, mely egyszersmindenkorra lemond a háborúról és a szuverenitást a nép kezébe helyezi. Rámutatott, hogy a japánok ezzel lemondanak a szuverenitást jelentő jogaikról és a jövő biztonságát és pusztán Istüket a világ biztonságát szerető népek igazságosságába helyezik. A japán kormány titkára a sajtó képviselőinek adott nyilatkozatában azt mondta, hogy az új alkotmány fő célja, hogy megadja országának a legfőbb törvényt, mely az ember alapvető jogaira támaszkodik. Az új alkotmányjavaslat az április 10-én megválasztandó új nemzetgyűlés elé kerül, mely azt jóváhagyja és törvényerőre emeli.

sült Államok képviselőjével. Sidollal együtt több szlovák politikai és a Vatikánban, akik mind az Egyesült Államokba akarnak kijutni.

Szovjet tudósok és egyetemi tanárok érkeztek Bukarestbe, a román tudományos élet tanulmányozására.

Szakasits, Bán és Marosán Nagykanizsán

A Szociáldemokrata Párt folyó évi március 24 és 25-én Nagykanizsán megyei kongresszust tart. A Párt megyei parlamentjének pompáját emelni fogja Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes, pártfőtitkár, Bán Antal iparügyi miniszter, a párt országos vezetőségi tagja és Marosán György országos szervezésvezető, vidéki párttitkár megjelenése, akik ismertetni fogják az aktuális bel- és külpolitikai helyzetet.

A miniszterelnök döntő fontosságú nyilatkozata

Nagy Ferenc miniszterelnök a Kisgazdapárt jobbszárnya által kibontott súlyos belpolitikai helyzetéről tegnap nyilatkozatot tett, a melyben többek között a következőket mondotta:

— Megállapodtam pártom vezetőivel, hogy Kovács Béla földművelésügyi minisztert visszahívjuk és rábízunk a belső pártmunka vezetését. Akik azt mondják, hogy a Kisgazdapártnak a külső beavatkozások után nehéz lesz végrehajtani a maga elhatározásait, azoknak azt mondom: a párt meghozza és felelősen fogja véghez vinni a maga elhatározásait.

Gyengeség volna megtorpanni most, amikor a reakció nyilvánosságra hozta a maga álláspontját.

Az elmúlt napokban tovább folytattam tevékenységemet elhatározásaim végrehajtása érdekében és a párt vezetésével folytatom addig, amíg szempontjainknak érvényt nem szorzunk. A párt egységes, nincs benne bomlási folyamat és a fennálló koalíció keretén belül hozzájárul a belső nyugalom megteremtéséhez.

Azok ellen, akik a párt egységét akarják megbontani, a párt a legjobb szempontjai szerint fogja a szükséges intézkedéseket megtenni. Azt hiszem, hogy a közvéleményt pár nap múlva tájékoztathatom az eredményekről. Ami a többi pártok állásfoglalását illeti, azoknak kijelenthetem, hogy a Független Kisgazdapárt 15 éves múltja szakadatlan harc volt a reakció ellen s ezután sem fogunk a reakciónak engedni.

Ezután a földreformról nyilatkozott. — A földreform befejezése tekintetében a legfőbb lényeg, hogy a földreformot be kell fejezni. A földbővíttetettéknak a bekebelezési lehetőségeket meg kell adni és számukra biztonságot kell teremteni. Azok, akiket jogtalanul elvették a földet, visszakapják és a másfoglalkozásuk egyéb módon kapnak kárpótlást. Ebben a párt egyetért.

Változtatlanul és becsületesen álljuk a magyar függetlenségi front kifejtett programját. Mi is akarjuk a jóvátétel érdekében az állami felügyeletet minden olyan területen a gazdasági életnek, ahol a nemzet érdeke megkívánja. Törhetetlenek tartunk minden olyan jelenséget, mely a nemzet iránt vállalt kötelezettségünket késlelteti.

A Független Kisgazdapárt rövidesen leszékezi a maga álláspontját és a felvetett kérdésekben rámutat a demokratikus fejlődés útjára és következményeire. A párt az ország érdekében történelmi szükségességgel akarja a koalíciót.

Akik ezt nem akarják fenntartás nélkül vállalni vagy azzal szembe helyezkednek, azoknak nincs helye a pártban. Nem zavarhatják a párt munkáját és nem nyithatnak utat a káros erők érvényesülésének az országban.

Végül munkára hívott fel mindenkit. A Független Kisgazdapárt

Belső ellenség a magyar nép volt

mondotta Fider György a mai főtárgyaláson

A népbíróság dr. Arató-tanácsa mára tűzte ki Fider Györgynek, a nagykanizsai nyilaspárt vérengző prűbékjének főtárgyalását. A bíróság 9 óra után vonult be. A tárgyalás, ahová csak jeggyel lehet belépni, zsúfolt terem előtt zajlik le: A vádat dr. Ruttkay György népügyész képviseli és mellette, mint politikai népügyész, Hegyi János működik. A védelmet dr. Tamás János ügyvéd látja el. Feltűzött szuronyu fogházról vezeti Fider el, akinek az elnök megengedi, hogy űlve tegye meg vallomását, miután heteg. Fider György nacionáljának bemonádása után a nemzeti számonkérőszék nagykanizsai működéséről tesz vallomást. A számonkérőszék a dr. König-féle házban volt, innét intéz-

Ez a belső ellenség pedig a magyar nép volt.

Után elmondta, hogy a belső ellenség leküzdésére egy vegyesbizottság alakult, amelynek tagja a németeken kívül Szerocz, Lengyel, Vig és Bárány voltak. A foglyok kihallgatását dr. Komenes Béla intézte.

A tárgyalást vezető feltett kérdésére Fider elmondja, hogy egész ápriliséig bizott a németek győzelmében. Elmondta továbbá, hogy a párttól 350 pengő fizetést kapott. Erdekese adatok tünnek ki Fider vallomásából. An csinalt a nyilaspártban kar. 1939-ben lépett be a nyilaspártba, mert úgy érezte, hogy itt tudja legjobban a munkásságát szolgálni. 1941-ben futárszolgálatot teljesített. 1944 január 10-én az Eötvös-téri parthelyiségben az adminisztráció vezetésével bizta meg dr. Begidsán Emil, majd

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 7-től érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 13.92 pengővel.

Radó, a csendőrvéreb. bűnügyének iratai nyomtalanul eltűntek

Radó Endre csendőrszázados minden elképzelést felülmuló kintásokkal csikarta ki a vallomások az ellenállási mozgalom elfogott tagjaiból. A Nemzeti Számonkérő Szék politikai osztályának véreskezű vezetője ügyében dr. Gyarmathy László népügyész elkészítette a vádiratot és átküldte a népbírósághoz. Legnagyobb meglepetésre kiderült, hogy Radó és hóhértársainak minden irata nyomtalanul eltűnt a népügyészségről. Ferenc Tibor, a népügyészség most kinevezett elnöke a legszigorúbb vizsgálatot indította meg az iratok eltűnése ügyében.

Megkezdődött a tisztagatás a budapesti városházán

Az államapparátusnak a reakciós elemektől való megtisztítása során — első lépésként — kedden elbocsátották a fővárostól, a tanintézetektől és a fővárosi üzemekből mindazon tisztviselőket, akiket az igazolási eljárások során feddésnél súlyosabb minősítéssel igazoltak. Az elbocsátás 2882 fővárosi alkalmazottat érint. Közülük van két tanácsnok, tíz főjegyző és husz tanácsjegyző.

Tehenet lopott.

Csizmadia Ferenc komáromi gazdálkodó feljelentést tett a rendőrségen, hogy az éjszaka istállójából két tehenét elhajtották. A folyamatba tett nyomozás rövid idő alatt megállapította, hogy a tolvaj Karsay Tibor állatstalan pincér volt. Karsayt letartóztatták és boismerő vallomás után átadták az ügyészségnek.

ték a vegyesházások összeszedését. Az összeszedést Büky rendőrtanácsos rendelkezésére hajtották végre. A kintásokról semmit sem tud, azt állítja szerint Bede cserédőrszázados intézte, akinek a párttal állandóan surlódásai voltak. Vallomása szerint a Nemzeti Számonkérőszék együttműködött a németekkel és a kintásra használt villanyzó gépet is a németek szerelték fel. Arra a kérdésre, hogy miért kellett ezeket a rendszabályokat életbe léptetni, Fider azt a kijelentést teszi, hogy a belső ellenség ellen, akik a párt munkáját meg akarták dönteni.

Hegyi János politikai népügyész kérdésére, hogy ki volt hát az a belső ellenség, nevezze meg, Fider kijelentette:

munkarend vezetőnek léptette elő. 1944 augusztusában Begidsán leváltotta és helyette Vig Imrét nevezte ki vezetőnek. 1944 október 15-én, a hatalom átvétele után megyei munkarend vezetővé lépett elő és a helybeli védelmi szervezet tisztségét látta el.

Az egyes büneslekményekre átérve, erősen védelmébe veszi Tölgyeszi Papp Bélánét, akiről kijelenti, hogy nem volt az ő titkárnője, csak mint ismerős segített az irodában. Elismeri, hogy Tölgyeszi Papp Béláné többször tartott „szemlét” az internálótáborban, de ennek a szemlének csak „hygienias” szempontból volt jelentősége.

Lapzártafordr. König József öngyilkosságának részleteit akarja tisztázni a népbíróság. A tárgyalás tart.

HIREK

Emberek,

ti nem vagytok emberek, írta egy gyönyörű versében Gács Demeter az 1919-es véreskezű ellenforradalmárokról. De nemcsak megírta, de a »Zalában», amelynek szerkesztője volt, meg is jelentette. A vers megjelent, de a lap többé nem jelenhetett meg, mert éppen a vers miatt betiltották. Utolsó napja volt a lapnak, amely több évtizede hűségesen szolgálta e város közvéleményét, de utolsó szabad napja volt Nagykanizsán Gács Demeternek is. Elfogták, megkínózták. De még a börtönben is állta a harcot. Dr. Szabó Lajos főügyésznek, akit már régről ismert, szemébe mondta, hogy családott benne. A főügyész érezte és tudta, hogy ennek a törekény, vékonydonyú, sápadt szerkesztőnek igaza van. Imponált neki férfias kiállása, aki fillyet hányt minden fizikai szenvedésnek, mert lélekben megintgathatatlán maradt. Bikacsökös tiszturakat, akik sokszor véresre verték a börtönben, megtanította, hogyan kell hősként szenvedni.

Az 1914–18-as háború legkedvesebb dalait ő írta. Bizonyára sokan emlékeznek »Az ügycsőre tábornokvilág» kezdetű romantikus dalocskára, amit országszerte énekelték. Nagyon tehetséges költő és kitűnő újságíró volt, de mindenek felett megintgathatatlán szocialista. A dolgozók szerelmese és mindenkinek példát mutató harcosa.

Egy debreceni újság most adja hírül, hogy őt is megölték a nyilaspribékek.

Akit ismerték Nagykanizsán, áldozzanak egy percet emlékének.

A Meteorológiai intézet jelentése.
Várható időjárás csütörtök estig: gyenge szél, kevés felhő, reggel többfelé köd, egy-két helyen kisebb eső, a hőmérséklet alig változik. Budapesten ma reggel a hőmérőskel: gyenge keleti szél mellett 2 fok Celsius.

Gázszolgáltatás szünetelése. Felhívjuk a gázfogyasztók figyelmét, hogy folyó hó 8-án, pénteken délután 15–18 óráig a gázszolgáltatás az egész városban szünetel. **MAORT üzemek.**

Anyakönyvi hírek. Az elmúlt héten Nagykanizsán 5 leány és 7 fiú született: Nagy Katalin háztartásbelinek fia, Kovács Erzsébetnek és Liptin Katalinnak leánya, Horváth Ferenc Máv pályamunkás és Balogh Erzsébetnek fia, Rigler István városi tisztviselő és Bago Irénnek fia, S. Istár Béla postafelügyelő és Kimer Máriának fia, Krantz Antal Maort festő és Müller Annának leánya, Balogh Sándor Máv aliszt és Vajda Máriának leánya, Baráth Ferenc Maort vasésszertályos és Cser Máriának fia, Dombai Gyula cipőkereskedő és Crimmermann Gizellának leánya, Unger József Maort gépkocsivező és Gerencsér Irénnek fia, Takács Sándor kézműves és Sabonyai Ilonának fia, Barabás Dezső tisztviselő és Gerencsér Ilonának leánya, Házasságot kötött: Polai László földműves és Horváth Mária, Kertész Vince Máv vonatkezelő és Benkő Margit, Millet József napszámos és Sasvári Julianna, Mayerhoffa László Máv szakmunkás és Kiss Julianna, Márli Gyula gyümölcskereskedő és Raffai Erzsébet, Halász Imre szobatosztó és Faksics Mária, Bolf György földműves és Knausz Katalin, Bödey Béla Máv tiszt és Városi Éva. Elhaltak: Schnel Katalin 1 hónapos, Fék Ferencé Gács Mária 58 éves, Dani Anna 78 éves, Marton Veronka 2-hónapos, Takács Ferenc 4 hónapos, öz. Pozovetz Jánosné Mátyás Mária 82 éves, Davidovits György 76 éves, öz. Domján Jánosné Takács Teréz 60 éves, öz. Dolmányos Istváné Schull Teréz 68 éves, öz. Szalai Benjáminé Kudron Erzsébet 42 éves.

Horgászhi. A Magyar Országos Horgász Szövetség a nagykanizsai, letenyei, lenti és novai járásokat a 34 es horgász-körzetbe sorolta be. A körzet élére főtitkári beosztásba Faragó József MAORT tisztviselőt (Csengery-ut 23.) nevezte ki. A új horgászati rendeletekkel kapcsolatosan szakkereskedésekben, valamint a MOHOSZ tagsági igazolványok kiadását tárgyában horgászati rendelőkre áll minden pénteken délután 3–5 ig, postán levélpostán megterítés ellenében válaszol.

Haszonbérbeadás. Galamboki közbirtokossági kocsmát 3 évre haszonbérbe kiadó. A kivenni szándékozók március 20-án jelenjenek meg a közbirtokossági elnöknel.

Cigánybál a Kisserház vendéglőben ma, csütörtökön este 6 órai kezdettel. Szokásos nagybögtémelés.

NYILT-TÉR*

Március hó 15-én Mihalik Kálmán Nagykanizsa, Várodi utca 60. szám alatti lakos Keresztény Demokratikus Munkás Párti megalakításáról tart előadást a Szabadság zárvházban délután 9 órakor.

Demokratikus jogokkal élő elvtársaim szívess megjelenésüket kérem.

Nagykanizsa, 1946. évi március hó 5.

Mihalik Kálmán

Keresztény Demokratikus Munkás Párti megalakítója.

* E rovatban közöltékert sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatali felelősséget nem vállal.

A polgármester közleményei

Hirdetmények.

Felhívom a tehéntartó gazdákat, akik termelői tejtejalványa szolgáltatnak ki tejet, hogy a foyasztó aláírásával ellátott február havi tejea ványokat elszámlálást végett folyó hó 8-án adják be, nagykanizsaiak a Közéllatási Hivatalhoz, kiskanizsaiak a kiskanizsai tejcsarnokba.

Felhívom a fűszereket, hogy folyó hó 8-án 12 óráig Kreft József cégnél fizessék be a kiosztásra kerülő ső ellenértéket.

353 Polgármester.

APRÓNÍRDETÉSEK

Nagykanizsai Sporthorgász Egyesület folyó hó 8-án délután 4 órakor tisztújító gyűlést tart az MMSE Kat. Legényegyleti klubhelyiségében. Ügyvezető.

Férfiszakács jó bizonyítvánnyal elhelyezkedne. Cím a kiadóban.

350

ZALA politikai napilap

Kiadja: »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa» Szerkesztésért és kiadásért felel Börcs János. Nyomatott a »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa» nyomdájában Nagykanizsán. Nyomdaért felel: Zalay Károly

ZALÁ

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Budapest tüntetett a reakció ellen

A kormány jegyzékben tiltakozik a Magyarországra érkezett csehszlovák katonák létszáma ellen
A nemzetgyűlés kedden összeül

A nemzetgyűlés jövő kedden kezdi meg a köztársaság védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalását és ezután kerül sor a bányák államosítására. Törvényjavaslat készül a választási törvény kiegészítéséről. Azon képviselők ellen, akik pártjukat elhagyják, vagy a pártvezetőség kizárja őket, rendelet készül, hogy a pártvezetőség megfoszthatja mandátumuktól is.

Melnár Erich népjóléti miniszter látogatást tett Vorosilov marsallnál, aki részletesen érdeklődött a magyar gyermekek sorsáról és a gyermekmenhely állapotáról. Vorosilov a népjóléti miniszter beszámolójára intézkedett, hogy hetenként két teherautó álljon a gyermekmenhely rendelkezésére. Ugyanakkor intézkedett a szolnoki csepakórház átengedéséről egy ujonnan felállítandó tüdőbeteg gondozó intézet céljaira.

A Magyarországra érkezett csehszlovák kültöbízottság katonai teherautókon, nagy létszámú felfegyverzett katonáival érkezett magyar földre. A bizottság hivatalosan március 4-én kezdte meg munkáját, mely arra irányul, hogy megnyerjék a magyarországi szlovákokat az áttelepítés gondolatának. A nagyszámú cseh katonaság jelenléte nem egyeztethető össze a magyar állam szuverenitásával és ezért a magyar kormány jegyzékben tiltakozik a Magyarországra érkezett csehszlovák katonák létszáma ellen.

Washingtonban tegnap este hozták nyilvánosságra annak az amerikai jegyzéknek a szövegét, amelyben az Egyesült Államok kormánya felkérte a szovjet kormányt, hogy vonjon vissza minden haderőt Perzsiából. A jegyzék annak a reményének ad kifejezést, hogy a szovjet kormány meg fogja tenni a maga részéről a szükséges teendőket a nemzetközi bizalom helyreállítására, mely annyira szükséges a világ minden nemzete számára. A jegyzék hivatkozik az Egyesült Nemzetek alapokmányára, mely szerint más nemzetek szuverenitását tiszteletben kell tartani. Az orosz csapatoknak március 2-án tul már nem szabad Perzsiában tartózkodni. Ebben 1943-ban, Perzsia szuverenitásának megsértése előtt, a teheráni deklarációban állapodtak meg. A perzsa miniszterelnök a moszkvai tárgyalások befejeztével elindult Teheránba. Mint a szovjet, mint a perzsa kormány mindent elkövet a baráti kapcsolatokhoz szükséges kedvező viszony kialakulásához.

Molotov megkapta a Lenin-rendjelet

Moszkva, március 8
Kalinin, a szovjet legfelsőbb tanácsának elnöke március 6-án a Kremlben rendjelet adományozott Molotovnak, Andrejevnek, Zverinnak és Zdanovnak. Molotov a Lenin-rendjelet kapta a kormány utasításának megfelelően végrehajtott működésének elismeréséül a nagy honvédelmi háború alatt. Ugyancsak a Lenin-rendjelet kapta Andrejev, akit 50 éves születésnapja alkalmából tüntettek ki a pártok és a szovjet nép érdekében végzett munkájáért. Zverin az ipar és építészeti terén elért sikereirért, Zdanov 50 éves születésnapja alkalmából ugyancsak a Lenin-rendjelet kapták.

Hola: Inkább elválnék egyelőre Angliától, de a Szovjetunióval kötött szerződéstől nem térünk el

Prága, március 8
Hola csehszlovák postaügyi miniszter a csehszlovák emigránsok háború alatti magatartásával foglalkozott. Barátsági kapcsolatot igyekeztünk fenntartani Franciaországgal, Angliával és Amerikával. Ugyanakkor meggyőződünk, hogy a nyugati hatalmakkal való barátság már nem biztosítja a köztársaság jólétét, ha nem lesz mellettünk nagy keleti szövetségünk, a Szovjetunió. Ezért már Angliában igyekeztünk kiépíteni kapcsolatainkat a Szovjetunióval, ahol akkor már sok csehszlovák emigráns tartózkodott. Az angol politikusok egy része ellenzte ezen tervünket a szovjettal, mi azonban kijelentettük, hogy inkább elválnék egyelőre Angliától, de a Szovjetunióval való szerződéstől nem térünk el. Barátságban élünk a nyugati demokráciákkal, ez azonban csak kiegészítő szerepet játszhat a Szovjetunióhoz való baráti viszonyunk mellett. mondta Hola csehszlovák postaügyi miniszter.

4000 kilométeres óránkénti gyorsaság

Newyork, március 8
A 900 kilométeres gyorsasággal repülő Hüllő csillag nevű amerikai vadászgép megtervezője közölte, hogy öt éven belül olyan léglökéses repülőgépet készít, amely óránként 4000 kilométer gyorsasággal repül.

A repülőgépet kívülről azbesztköppennyel burkolják, nehogy a gép alkatrészei repülés közben a forrpontig hevüljenek.

Hogyan osztják fel a német kereskedelmi flottát

Berlin, március 8
Németország kereskedelmi hajóhadát Lengyelország, az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjetunió között egyenlő arányban fogják a szövetségesek felosztani. Németország kereskedelmi flottájának térfogata 1.200.000 tonna és értéke 20 millió font sterling.

Nyolc éves terv a Szovjetunió textiliparának fejlesztésére

Moszkva, március 8
A szovjet kormány a belföldi textilipar fejlesztésére 8 éves tervet dolgozott ki. A tervet Középázsia

legfontosabb pamuttermelő vidékén, Üzbégisztánban fogják megvalósítani. Ezért a bevetendő területek nagyságát 1945-ben a bevetett területek egyötöd részével emelik. 1953-ig a termésmennyiségnek a számítások szerint 70 százalékkal kell emelkedni.

Még nem döntöttek a közös munkáslistáról Romániában

Bukarest, március 8
A román kommunista párt főtitkára felhívással fordult a szociáldemokrata párthoz, hogy közös listával vegyenek részt a küszöbön álló választásokon. A szociáldemokrata párt kongresszusa három nap múlva fog határozni ebben a kérdésben. A szociáldemokrata párt vezetője kijelentette, hogy a vasárnapi közgyűlésén a titkos szavazást fogja követelni.

Budapestről jelentik:

Méhely tanár revideált...

Méhely Lajost, a fajelmélet tízévi börtönre ítélt apostolát a rabkórházba szállították. Méhely, akinek 31 könyve van a fasiszta művek listáján, a népbírósági tárgyaláson bejelentette, hogy revideálta álláspontját. Rájött arra, hogy tudományos munkássága tévedésen alapult. Kijelentette, hogy a faji kérdést Magyarországon egy módon találja megoldhatónak: kötelezővé kell tenni a magyar-zsidó vegyesházasságokat.

Megszűnik négy minisztérium

Az államháztartás rendezéséhez tartozik az a hír, hogy négy minisztériumot megszüntetnek, illetve más minisztériumba beolvasztanak. Minthogy a miniszteri tárcáknak pártok közötti megosztási arányán változtatni nem akarnak, két kisgazdapárti, egy-egy szociáldemokrata és kommunista tárca szűnnek meg. Bizonyosra vehető, hogy az ujjáépítési és a tájékoztatásügyi minisztériumok megszűnnek. A pártok közötti tárcacserékre is sor kerülhet. A demokrácia a köztisztvisé-

lői létszámapasztást tehát nem Bethlen módszere szerint a díjnokoknál, hanem a minisztereknél kezdi el.

Elfogták Cserépy Lászlót, az „Első” és a „Harmincadik” rendezőjét

Cserépy László filmrendező pogromra uszító filmeket gyártott. Az „Első” és a „Harmincadik” című filmjének bemutatása után a felizgott közönség az utcán pogromot rendezett. Cserépy László mostanáig a Dunántúlon bujkált egy elhagyott tanyán. Most ott megtalálták. Letartóztatták és átadták a népbünyésznek.

Egyiptom gyapotot küld Magyarországnak

Kairóból jelenti az Európa Riport: Makram Ebei pasa, az egyiptomi pénzügyminiszter a parlamentben beszámolt arról, hogy újra felveszik a gazdasági kapcsolatokat Magyarországgal, Romániával és Olaszországgal. Már a közeljövőben 18.000 tonna gyapotot küld Egyiptom Magyarországnak, Romániának és Olaszországnak.

Budapest demokráciájának hatalmas tüntetése a reakció ellen

A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a Nemzeti Parasztpárt és a Szakszervezeti Tanács felhívására Nagy-Budapest dolgozói hatalmas arányú tüntetésben tiltakoztak a reakció ellen. A dolgozók zárt sorokban vonultak a hősök tereére. A tüntető közgyűlést Kissházi Odón, a Szakszervezeti Tanács elnöke nyitotta meg. — Hogy mi itt lehetünk, — mondta — azt elsősorban a nagy Szovjetuniónak, a hős Vörös Hadseregnek és a szövetséges nemzetek többi hős katonáinak köszönhetjük. Ezen gyűlés feladata, hogy feleletet adjunk a reakció kihívására. Utána

Rákosi Máttyás

beszért, aki rámutatott, hogy a választások óta eltelt 4 hónap óta a legtöbb téren a helyzet csak rosszabbodott. A reakció még szemtelenebb lett és előretörése nem maradt háttálatlanul hazánk külső ügyeire sem. A Szovjetunió egyre kritikusabban és bizalmatlanul nézi a magyar demokráciát, mely túri a reakció elterjedését és nem sajt le vasókövel. A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a Nemzeti Parasztpárt és a Szakszervezeti Tanács az előretörő reakcióval szemben fokozott erővel veszi fel a harcot. Ez a reakció most már komolyan veszélyezteteti a demokrácia vívmányait. Ezután felsorolta a három párt követeléseit. Végül kijelentette, hogy a tüntetés a nemzetgyűlésnek könfoly figyelmeztetés. Itt az ideje, hogy a szavakat tettekbe váltsuk fel. Majd /

Szakasits Árpád

beszért a dolgozókhoz. Hangsúlyozta, hogy a felszabadulás után a munkásság nem a hünösöket keresi, hanem munkához látott és a Szovjetunió segítségével tüneményes gyorsan helyreállította az országot. Talán éppen az építő akarat jóindulatát értették felre bizonyos körökben, ahol a régi magyarországi hondulók egyetlen masszába sűrűsödtek, hogy megkíséreljék visszavenni hatalmukat és újra rákényszerítsék elnyomó rendszerüket a dolgozókra. Minden pozícióra visszajöttek, akik az ország romlásáért és pusztulásáért felelősek. Egyesíteni kell az őszinte demokratikus erőket, mert nincs olyan áldozat, amit meg nem hoznánk hazánk független és demokratikus munkásságáért. Aki utunkat állja, el kell tiporni.

Veres Péter

a Nemzeti Parasztpárt nevében beszért. — Nem akarjuk újra azt a harcot, amit a magyar parasztek a földért és a szabadságért harcoltak, hanem befejezzük a magyar nép teljes felszabadítását.

Kossa István

a Szakszervezeti Tanács nevében hangsúlyozta, az ország dolgozói nem nézik tovább tétlenül a reakciós mestorkedéseket. El vannak szónva a harca és a követeléseikből egy jöttányit sem engednek. Ezután felolvasta a gyűlés határozati javaslatát: Követeli a Független Kisgazdapártból a reakciós jobboldali elemek eltávolítását, melyhez a két munkáspárt, a Szakszervezeti Tanács és a Nemzeti Parasztpárt határozottan ragaszkodik.

A nagygyűlés résztvevői ezután felvonultak Tildy köztársasági elnök

Andrássy-uti lakása elő és lelkesen éltették az elnököt. Tildy Zoltán lakása erkélyén néhány szóval szőtt a tömeghez: éltette a független és szabad Magyarország összes dolgozóinak reakciómentes összefogását és a dolgozók szabad Magyarországot. A tömeg ezután a köztársasági elnököt éltette szentesítő

Vörös Jánost felmentették állásából

Tildy Zoltán köztársasági elnök a honvédelmi miniszter előterjesztésére Vörös János vezérrezednek 3 hónapi egészségügyi szabadságot engedélyezett és beosztása alóli felmentéséhez hozzájárult.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 8-tól érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 14.40 pengővel.

Március 12-től naponta közlekednek a távolsági vonatok

Vidéki gócpontokra ezidőszent csak hetenkint háromszor közlekedő távolsági személyvonatok március 12-től, keddtől kezdődően vasárnap kivételével minden nap közlekednek.

A Budapest Keleti p. u.-ról Szolnok — Hódmezővásárhely — Békéscsabára közlekedő személyvonat 6 óra 45 perckor, a sátorlajnyhelyi személyvonat 7 óra 40 perckor indul.

Budapest Nyugati p. u.-ról a debreceni személyvonat 7 óra 25 perckor, a szegedi személyvonat 7 óra 40 perckor indul.

Budapest Déli p. u.-ról Székesfehérvár - Celldömök - Szombathelyre közlekedő személyvonat 6 óra 55 perckor indul.

Budapest Déli p. u.-ról a bécsi gyorsvonat és a soproni gyorsmotorvonat továbbra is csak másodnaponként közlekedik.

(A nagykanizsai állomásfőnökségtől nyert értesülésünk szerint helyi vonatkozásban még semmilyen hivatalos értesítés nem érkezett. Ha a menetrendben bármilyen változás történik, a Zala útján értesíteni fogják a közönséget.)

Gordon pénzügyminiszter Párizsba utazik

A kormány tagjai tegnap délelőtti minisztertanácson hozzájárultak ahhoz, hogy az Egyesült Államok által nyújtandó 10 millió dolláros kölcsön lebonyolításával kapcsolatban Gordon pénzügyminiszter utazzon ki Párizsba.

Kassán zár alá veszik a magyarok vagyonát

Kassán tovább tart a magyar vagyongörög zár alá helyezése. A magyar tulajdonost kiteszik üzletéből és kárpótlást nem kap. A magyarok bankbetéteikből csak 250 pengőt kapnak vissza, de ezt is csak akkor, ha igazolják munkanélküliségüket. A magyarokat mindenütt elbocsátják állásukból, még akkor is, ha szlováknak vallották magukat és rájönnek, hogy magyarul beszélnek.

Egy kalória egység megváltási ára Nagykanizsán 117 pengő

A Gazdasági Főtanács, a Szakszervezeti Tanács javaslatára március 4-iki kezdettel a kalória-egység megváltási értékét Budapesten 130 pengőben, vidéken 117 pengőben állapította meg. Ugyanerre az időre a kollektív szerződések munkabéreit és fizetéseit 50 százalékkal, míg a tanoncok fizetését 25 százalékkal emelte fel.

Ma este vagy holnap délelőtt hirdetnek ítéletet a Fider-bűnperben

A közönség körében nem lankadó érdeklődéssel kísérik a Fider-ügy főtárgyalását. A mai napon is megtelt a Szociáldemokrata Párt díszterme, ahol a tárgyalást tartják. Ember-ember hátkülönül tolong, a hátsó sorokban székre állva figyelik az embereket a tárgyalás izgalmas eseményeit. A tegnapi tárgyalás napját Fider kihallgatása foglalta le. Minden egyes vádpontbeli kérdésről külön-külön kérdezik meg, de egy értelmesebb mást belőle kicsikarni nem lehet. Általában mindent tagadott. Beismeri, hogy dr. Báron Pálnétól megkérdezte, hol a férje. Állítása szerint a nyilasok úgy tudták, hogy dr. Báron Nagykanizsán rejtezködik. Őt akarták elfogni. Különös érdeklődést tanúsított. Windisch Dénes iránt. Beismeri, hogy Pogány Ernő 74 éves embert munkára küldte. De hogy a súlyos munka következtében meghalt, arról nem akar tudni semmit. Beismeri, hogy Gerő György bányafőmérnököt elfogatta el. Elmondja, hogy Gerő lakásának udvarán megkérdezte a mérnököt: mit üzent Sztálin? Amikor a mérnök erre választ adni nem tudott, Fider kijelentette előtte, hogy majd estére találkoznak. Így is történt. Gerő estére letartóztatták, azóta nyoma vészett. Sem Gerő holletéről, sem letartóztatásáról Fider semmit sem akar tudni. Fider kihallgatása délután fél 2 óráig tartott.

A mai főtárgyaláson Hegyi János politikai ügyész új vádat emelt hűtlenség vádjával Fider ellen. Az ügyész indoklásában elmondja, hogy Fider csapatokat gyűjtött az ország kormányzója és kormánya ellen.

Fider kéri az ügy elkülönítését. Miután a tárgyalást be akarták fejezni, Hegyi politikai népügyész előáll a vádjával.

Majd a tanúk kihallgatására került a sor. Először dr. Fülöp György ügyvédet hallgatják ki, aki elmondta, hogy 1944 december 12-én két párt-szolgálatos letartóztatta és családjá-

Panaszok az OTI ellen

Szerkesztőségünkbe sok panaszos levél érkezett, de sokan személyesen is felkerestek bennünket, hogy az OTI nem jár el mindenkor az előírások szerint és olyan követelésekkel áll elő, amelyeknek teljesítésére a munkaadók nem kötelezhetők. Eppen ezért szükségesnek tartjuk félreérthetetlenül leszögezni, hogy az OTI-nak a tényleges javadalmazás (fizetés és kalória) után van csak joga 14 százalékot követelni. Előfordult ugyanis, hogy az OTI 48 órás munkabér után követelte a járulékot; holott a mai viszonyok között nagyon sok munkaadó nem tudja alkalmazottját heti 48 órán át munkával ellátni. A kollektív szerződés III. bekezd. F. pontja előírja: »Csemredukció esetén, előző nap értesíteni kell a munkavállalót arról, hogy mennyi időre kívánják foglalkoztatni. A fizetéseket a kollektív szerződés szerint csak erre az időre kell folyósítani. Ebből világosan kitűnik, hogy az OTI csupán a tényleges munkabér utáni összeg 14 százalékát követelheti. Felhívjuk tehát Bede Imre főfelügyelő figyelmét erre a körülményre, valamint arra is, hogy semmi esetre sem il domos a munkaadóknak azt a tanácsot adni, hogy amennyiben 48 órán át nem tudja munkáját foglalkoztatni, úgy azokat bocsássa el. Ez a hang a régi idők hangja. Ma oda kell törekedni, hogy ha a mostoha viszonyok következtében az üzem munkaidőjét redukálni is kell, még a legnagyobb áldozatok árán is kenyert kell juttatni minden dolgozónak akaróknak.

Az OTI járulékok így is kolosszális összegre rughatnak. A dolgozók elvárják, hogy ellentétben a régi öncélu OTI-politikával, most már ők

val együtt bővítsék az internálótáborba. Őt Fider és Tölgyseki hallgatták ki. Kihallgatása után, miután ellene semmi pozitív adatokat Fider produkálni nem tudott, átadták a német Gestaponak 3-4. fokú vallatásra. Hoffer Viktorné tanu elmondja, hogy letartóztatása után Fider és Büky hallgatták ki. Fider kijelentette előtte, ha az internálótáborban nyilasellenes dolgokról hall, akkor azt azonnal jelentsen be, mert ellenkező esetben kizsújtítja őt és családját. Amikor anyósa meghalt, Fider nem engedte meg, hogy elmenjen a temetésre. Viola Lajos tanu azt valija, hogy két nyilas suhanc a toloncházba vitte őt és feleségét. Fider 20 napi sötét zárkával fenyegette meg. Majd mikor elbocsátotta a kihallgatásról, azt mondta: »Piszkos zsidó takarodjona. Viola szerint Fider teljhatalmu ur volt. Még a németek is eliteloleg nyilatkoztak Fiderrel. Mayerhoffer Ignác elmondja, hogy naponta háromszor villanyozta meg Fider és hogy jajgatni ne tudjon, bekötötte a száját. Lichtfuss Nándor hasonló vallomást tett. Őt a villanyozás mellett még Fider meg is rugdosta, sőt gummitollal össze-vissza verte. Sós Ernő leventét Fider megvillanyozta, ütötte-verte. Bognár Lajos tanuvalomlásában elmondta, hogy őt azzal vadolták meg, hogy fel akarta robbantani a rendőrséget. Fider többször megvillanyozta.

Majd a bíróság Lengyel István rendőralhadnagy kihallgatására tért át, aki az internálótáborban teljesített szolgálatot akkor, amikor Fider György ott gaztetteit elkövette. Lengyel vallomásában elmondja, hogy Fider vezette a kihallgatásokat, bár az épületben a Gestaponak is voltak helyiségei. Villanyozógép nemcsak a Gestaponál, hanem Fidernél a Számonkérő Szék irodájában is volt. A bíróság lapzártakor Lengyel dr. Szabó és Pálesics eltűnési ügyében hallgatja ki. A tárgyalás folyik.

is kapjanak botcsigájuk esetén komoly segítséget az erre a célra alapított intézettől. A Zala éberen fog figyelni arra, hogy ezen a téren a régi idők régi szokásai vissza ne térhessenek és minden esetben fel-emeli hangját, ha a legkisebb mulasztást is tapasztalja.

Rendőri krónika:

Vadászszerecsenlenség

Jakobovics Rémus 48 éves tót-szardahelyi lakost, miközben a Muránál vadászott, súlyos szerecsenlenség érte. Fegyvero vigyázatlanságból kifolyólag elsült és a golyó balszemé miatt behatolt fejébe. Életveszélyes állapotban a nagykanizsai kórházba szállították.

Lelőtték

Jelgich István 30 éves rigyáci lakost az országaton egy ismeretlen tettes lelőtte. A golyó jobb ágyékába hatolt be, állapota életveszélyes. Az ismeretlen lövedező ellen széleskörű nyomozást tettek folyamatba.

Fider mellett tüntettek

A nagykanizsai politikai rendőrség őrizetbe vette Dominkó Károlyné és Kazinti István nagykanizsai lakosokat, akik, amikor Fider Györgyöt főtárgyalásáról elvezették, hangosan fejezték ki együttérzésüket a többszörös gyilkossággal vádolt nyilasvezető mellett. A tömeg, amely Fider mellett akarta lineálni, a két hangoskodó ellen fordult és csak a jelenlevő rendőri készültség tudta megakadályozni őket, hogy festi épségükben kár nem esett. A politikai rendőrség jelenlevő detektivjei azonnal lefogták a Fiderrel szimpatizáló hangoskodókat és előállították őket a politikai rendőrségre. Ügyük kivizsgálásáig is a fennálló rendelkezések értelmében internálták őket.

HIREK

A Számonkérőszék

ról hírhedt főnökétől kéri számmon az általa elkövetett cselekedeteket. A vádlottak padján ül a löhndinerből nagy jövékké avanzsál nyilasvezető, Szánalmas alak. Sehogyssem lehel elképzélni, hogy ez az ember nem is egészen egy éve élet-halál ura volt Nagykanizsán. Bogártekerete szeméi idegesen mozognak ide-oda, mikor felelnie kell egy-egy számára kellemlen kérdésre. Sürün pislogat. Nem akar semmi emlékezni, összeléveszti a dátumokat és az embereket. Pedig arról volt híres, hogy a Centrál-szálloda vendégeinek ajtó elé kiletelt cipő talpára sohase írta rá a szoba számát és mégsem jorult elő, hogy összeszerelje volna azokat. Ugy emlegélek, mint akinél csoda memóriája van. Ugyúlszik, most érthető okokból emlékezőtehetsége csorban hagyta. A bírósággal szemben rendkívül udvarias, de a pontos megfigyelés észreveheti, hogy belőlől valami irolózatos düh emészti. Ugy néz ki ez a dolog, mint mikor a vendég becsöngette a szobájába, hogy megnyitást adjon neki. Fider csupa alázatosság és udvariasság volt. De mikor kilépett a szobából és betette az ajtót, arccal a szoba felé kiöltötte a nyelvét.

Tölgyseki Pappnéval szemben halálozottan gávallóval viselkedett. Kényes kérdésekre egyszerűen nem ad feleletet. Nem emlékszik a hölgy nevére, akivel Németországba autózott. A romantika nem halt ki belőle. Szép emlékek.

— Felhívás Nagykanizsa város közönségéhez! Nagykanizsa megyei város az apallatokal a jövőre néve a gradák kezelésébe kívánja átadni Felhívom ezért az érdekelteket a tárgyalásról, hogy ecélfől f. hó 10.én, vasárnap d. u. 2 órakor a városi háza közgyűlési termében (Fő ut 8. sz. I em. Bazar-épület) minél nagyobb számban, saját jól felolgot érdeklükben jelenjenek meg. Bőven lesz, aranykalászes gazda.

— A Meteorológiai intézet jelentés: Várható időjárás péntek estig: gyepszél, felhős, ködös idő, sok helyen, lékény nyugaton és északon havas eső. A hőmérséklet aig változik. Budapest és reggel a hőmérséklet 3 fok Celsius.

— Sporthírek: Folyó hó 10-én, vasárnap a MAORT csapata Kaposváron vadedszerepet a Rábóczi ellen. Kanizsán Vassutas sporttelepen háromnegyed 2 órakor a Sáska játszik az NVTÉ II ellen, fél 4 órakor NTE-Vasut barátságos mérkőzés lesz.

— Budapesti kiköltött a KOKSZ-gyűlés: A KOKSZ felhívja tagjai figyelmét a folyó hó 10-én délelőtt 10 órakor tartandó taggyűlésre saját helyiségében. A taggyűlésen résztvesz és tájékoztatót ad Komandovics István, a KOKSZ vidéki osztályának vezetője. Továbbá több helybeli és egyesületi ügy lesz megvitatva. Tájékoztatót nyújtunk forgalmi és egyéb adokról, ugyszintén az úrkalkuláciokról. Vezetőség.

Hirdetmények.

Felhívom a tejkímérőket, hogy a február 16-án beavított felszelyenyekkel és vajutalványokkal f. hó 11-én számoljanak el a Közellátási Hivatalban. 361

Felhívom a fűszerkereskedőket, hogy a beavított finomlisztjegyekkel és sóutalványokkal f. hó 12-én számoljanak el a Közellátási Hivatalban. 362

Kifűző állapotban rekamié-betét epingé huzattal eladó. Rabinek, Szabadságút 16. sz. 363

Szekér, szekrények, vaskapu, cementpök, keramiakockák, ablakramák, vaskészletek, állványozólétrák, vízvezeték-vezeték, fűtélberendezés, fazetlatsabak eladó. Kiszaludy-u. 3. 364

26 os fehér antilop gyermekcipő méret elcserebinék. Ciq a kiadóban. 361

ZALA politikai naplap
Kiadja: »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa Szerkesztőség» és kiadásért felel Somershegy Nyomozott a »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa» nyomdájában Nagykanizsán Nyomozott felel: Zalay Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 81.

Halálra ítélték Fider Györgyöt

Kedden válaszol a miniszterelnök a munkáspártok határozati javaslatára
— Ma reggel felakasztották Rajniss Ferencot és Budinszky Lászlót

A csehszlovák áttelepítési bizottság elnöke ma délelőtt kihallgatáson jelent meg Gyöngyösi külügyminiszternél. Tegnap olyan közlemények jelentek meg a csehszlovák-magyar viszonyról, mely alkalmas arra, hogy a közönség körében bizalmatlanságot keltsen és különféle hírek kapjanak lábra. Illetékes helyen kijelentették, hogy a csehszlovák-magyar csekély határforgalom szüneteltetése nem jeleníti a cseh határ mentén lakó magyarok kiutasítását, mert hiszen cseh részről vállalták, hogy a magyarok ügyének rendezését a szövetségesek elé terjesztik, csak olyan magyarok, akiknek földjük magyar területen van, nem kaptak határátelépítési igazolványt. Azonban e tárgyban folytatott megbeszélések arra mutatnak, hogy a kérdés nyugodtan fog megoldódni. A másik híresztelés, hogy a Magyarországra jött áttelépítő bizottság nagy létszámú katonasággal érkezett. Hivatalos helyen kijelentették, hogy a kísérő katonai létszám mindössze 60 katonai személy. A bizottság a Szövetséges Ellenőrző Bizottság beleegyezésével jött Magyarországra, mert hiszen a fegyverszüneti egyezmény értelmében a Szövetséges Ellenőrző Bizottságnak Csehszlovákia is tagja.

A miniszterelnök fogadta azt a küldöttséget, mely a két munkáspárt, a Szakszervezeti Tanács és a Nemzeti Parasztpárt megbízásából a csütörtöki nagygyűlés határozatát nyújtotta át a miniszterelnöknek, mint a Kisgazdapárt elnökeinek. A küldöttség kinyilatkoztatta, hogy a válaszáért kedden délelőtt ismét felkeresi a miniszterelnököt. A határozati javaslat végrehajtásának ellenőrzését a két munkáspárt, a Szakszervezeti Tanács és a Nemzeti Parasztpárt kiküldöttjei végzik. A bizottságba a Kommunista Párt részéről Rákosi Mátyást és Rajk Lászlót, a Szakszervezeti Tanács részéről Kossa Istvánt és Kissházi Ödönt jelölték. Az intézőbizottság két helyet fenntart a Kisgazdapárt két demokratikus jelöltjének.

Truman: Nem tudtam, Churchill mit fog mondani

Washington, március 9
Truman elnök tegnap egy sajtóértékelésen ismét kifejezte az Egyesült Nemzetek Szervezetébe helyezett bizalmát. Amerika nem fogja megengedni, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete összeomoljon. Churchill beszédével kapcsolatban megjegyezte, hogy nem bírt elöszéni tudomással arról, hogy Churchill mit fog mondani a Westminsteri College ünnepségén. Ebben a szabad országban megvan a szólásszabadság, teljesen jogában áll mindenkinek azt mondani, amit akar. Ugyanez állna Truman elnökre is, ha valamikor Angliába menne.

A spanyol kormány elutasította a három nagyhatalom jegyzékét

Madrid, március 9
A spanyol kormány csütörtöki este minisztertanácsot tartott és a következő jelentést adta ki: A spanyol kormány arról a nyilatkozatról tárgyalt, melyet Franciaország kérésére Anglia és Amerika együttesen intéztek Spanyolországhoz. A kormány úgy határozott, hogy ismét hangsúlyozza a korábbi jegyzékben nyilvánosságra hozott álláspontját és nem tűri, hogy a külföld beavatkozjon Spanyolország belügyeibe, mely kizárólag Spanyolország szuverén joga.

A spanyol republikánus miniszterelnök nyilatkozott

Párizs, március 9
A spanyol republikánus kormány vezetője, Giraló, aki jelenleg Párizsban tartózkodik, kijelentette, hogy tovább fog dolgozni az európai országok és Franco országa közötti kapcsolatok megszakítása érdekében. Saját kormányán kívül nem hajlandó elismerni semmiféle ideiglenes kormányt.

Moszkva visszautasította Amerika jegyzékét a bolgár kormányátalakítás kérdésében

A szovjet kormány válaszol arra a jegyzékre, melyet az Egyesült Államok intézett a Szovjetunióhoz a bolgár kormány kiegészítésével kapcsolatban. Moszkva visszautasítja az amerikai jegyzékben foglaltakat és az ellenség felbujtásával vádolja meg Amerika szófiai követét.

Az UNRRA intelme Ausztriához

Bécs, március 9
Ausztria UNRRA küldöttsége tegnap figyelmeztette Bécs lakosságát, hogy az élelmiszeri helyzet rendkívül komoly. Ausztriának minden

készletét szigorúan számba kell venni, hogy a nép keresztüljusson a két legnehezebb hónapra, március és április hónapokra. Felszólította Ausztria lakosságát, hogy minden négyzetméternyi területet vessen be.

Kötéláltali halálra ítélték Fider Györgyöt

Ma délelőtt pontosan 11 órakor hirdette ki a népbíróság ítéletét dr. Arató Antal tárgyalás vezető. A közönség által teljesen megtöltött teremben halálos csend iett, amikor a népbíróság bevonult. Két szuronyos fejsze között halálsápadtan ült Fider György, az az ember, aki mint azt a politikai népbíróság mondta: „Beteljesítette Nagykanizsa városának végzetét.”

A Magyar Köztársaság nevében, kezdi fennhangon Arató Antal tanácselnök, a népbíróság büdösnek mondja ki a vádlottat 14 rendbeli törvénytelen megkínzás, két rendbeli vagyon elleni büntetés, egy rendbeli népellenes büntetés, 23 rendbeli személyes szabadság megsértésének büntetésében, 16 rendbeli személyes szabadság megsértésének vétségében, valamint egy rendbeli háborus büntetésben, mert lehetővé tette a nyilas hatalom megszerzését és segítséget nyújtott annak megtartásában.

Ezekért a bűnökről a népbíróság Fider György vádlottat az idevonatkozó népbírászkodási paragrafusok értelmében

kötéláltali halálra ítélte.

Az ítélet rendelkező részének ismertetése után a tanácsvezető áttért az indoklásra. A népbíróság az elhangzott tanuallomás alapján beigazolt ténynek vette, hogy dr. König Józsefet, dr. Béron Pálnét és kisfiát a vádlott olyan lelki megkínzásban részesítette, amelynek egynyes folyamánya volt azok öngyilkossága. Ugyancsak bizonyítottnak vette a népbíróság, hogy Pogány Ernő 74 éves idős ember halálát közvetlen az okozta, hogy őt, dacára annak, hogy súlyos beteg volt, Fider munkára rendelte ki. Ezután az indoko-

lás sorbaveszi Fider összes bűneit, majd megállapítja, hogy ezek a bűnök összhangban vannak azaz az ítélettel, melyet a népbíróság hozott.

A népbíróság az ítéletben megnyugodott, Fider György elhaló hangon a következőket mondotta:

Megbántam mindent, amit tettem, ezért onyhítésért és kegyelemért fellebbezek.

Dr. Tamás János ügyvéd enyhítésért fellebbezte meg az ítéletet. A népbíróság a fellebbezést elfogadta és az iratokat felterjeszti a Népbíróságok Országos Tanácsához, ahol az utolsó szót fogják kimondani Fider György ügyében.

Mohai-Mohaupt, Gál Csaba halál, Szögi életfogytiglan, Dorogi-Farkas 10 év

Fekete napja volt tegnap a nyilasvezéreknek. A népbíróságok különböző tanácsai hoztak rendkívül szigorú ítéletet bűnösökben.

Gál Csabát, a nyilaspárt vezérkarának egyik tagját, a súlyosan terhelő bizonyítékok alapján a népbíróság kötéláltali halálra és vagyonelkobzásra ítélte. Gál Csaba fellebbezett, majd kegyelemért könyörgött. Dr. Szögi Géza a Szálasi-kormány miniszterelnökségének államtitkára volt és résztvett a jogfosztó rendeletek meghozatalában. A népbíróság Késmárki-tanácsa életfogytiglani kényszermunkával sújtotta.

A főváros nyilas főpolgármesterét, Mohai-Mohaupt Gyulát a népbíróság nemrég kötélhalálra, Dorogi-Farkas Ákos polgármestert pedig 15 évi kényszermunkára ítélte. Fellebbezés folytán az ügy a népbíróság Bojta-tanácsa elé került, amely Mohai bűntetését helybenhagyta, míg Dorogi-Farkasét tízévi kényszermunkára onyhította.

Két vádbeszéd

Fider György háborús és népellenes bűnyügyének tegnapi főtárgyalásán két vádbeszéd hangzott el. Ezek a vádbeszédok magukban foglalták nemesek ennek a szerencsétlen városnak, nemesek az országnak, de a jogban, igazságban, becsületben és humánumban hívó egész emberiség tragédiáját. Ezek a vádbeszédok rámutattak arra, hogy milyen erőknél kellett fellépni, amelyek végül is a fasizmus embertelen és romboló, majdnem egy egész világot rombadöntő tetteihez vezettek.

Ruttkay György népbírósági vádbeszédében többek között a következőket mondta:

Dr. König József, Szabó Zoltán, Gerő Sándor, Béron Pálné és kisgyermek, Pogány Ernő a 74 éves aggastyán már nem idezhetők földi bíró elé. Ezek nem állíthatók szembe Fider Györggyel, hogy a szemébe mondassák: engem is Te öltél meg, az én gyilkosom is Te vagy!

Ezek a tanúk már nem tudnak szólni, mert kint fekszenek a temetőben. S akinek sírhalmát még felkeresheti az utódok kegyelele, akiknek nyugvóhelyére még tehet az emlékezés egy-egy szál virágot, ezek legalább szomorú végű életük után emberhez méltóan alusszák örök álmukat. De Szabó Zoltán, Gerő Sándor, dr. Gáspár Pál és számtalan névről nem ismert áldozat jeltelen sírban fekszik valahol az áldozatok nagy temetőjében: a fasizta öröklet földulta világ egy ismeretlen zugában.

Milyen könnyű volna a feladatom, ha ok itt állnának mellettem és mily nehéz most, amikor pörrendszzerűen akárok bizonyítani mindent, azt is, amiről csak tudom, amiről csak érzem, hogy Fider bűnlajstromához tartozik, de amit tökéletesen csak az immár örökké néma tanúkkal tudnék bizonyítani. Ez még egyet Fider töredelmes beismerésével. Sajnos mindkettő a csodák világába tartozik. A feltámadó hatott és a beismoró, magabeszálló, büntet megbánó nyilas olyan fogalmak, amelyek a lehetőség határain kívül esnek.

Háiba vártuk a vádlottól, hogy irtózatás bűneinek súlya alatt megtörik. Nem tört meg Fider, ahogy nem tört meg még egyik sem a fasizmus gyilkos megszálottjai közül. Aki némi felzárkózást tanult is, csak gyáva-ságból a következményektől való félelemből teszi.

Két államhatalom, az államhatalom kötéle megnyilvánulása áll szemben egymással Fider bűnrebben: az egyik a gyilashatalom, a másik a demokratikus igazságszolgáltatás. Mert valljuk be őszintén, félén keresztül a nyilas-keresztes párt államhatalom volt Magyarországon és ennek a hatalomnak volt képviselője Nagykanizsán Fider György. Hogy milyen volt ez a hatalom, azt a m. t. népbíróság jól tudja.

A nyilas-keresztes párt átvette a hatalmat a megszünt a jogalkotás és végrehajtás különbsége, sőt megszünt maga a jog is. Nem kellett bírót határozat a házkutatáshoz, a letartóztatáshoz, de még a halálos ítélet végrehajtásához sem. Ez a pokol tornácáról elszabadult horda artatlan emberek ezreit vetette börtönbe, anélkül, hogy bárki is megkérdte volna, mi a bűnük. Elhurcoltak embereket a legborzalmasabb pusztulásba, a spanyol inkvizíció borzalmait megszégyenítő vallatási eszközök alkalmaztak, öngyilkosságba kergettek embereket, kirabolták áldozataikat, kifosztották lakásaikat, kiürítették a raktárakat, odadobták az utolsó falat magyar kenyert a náci hordáknak. Kisepertek a közéletből és az üzleti életből a nekik meg nem felelőket, beültek a legfontosabb pozíciókba s mindenhová, ahol ártani lehetett az országnak, berakták a maguk tudatlan, rosszindulatú, a moralitás szikrájával sem rendelkező embereket, akik azu-

ZALÁ

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benze János főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 51.

A háboru a jóvátételen kívül harmincöt milliárd aranypengőbe került Magyarországnak

Nem magyarok lötték agyon az orosz parlamentereket — Szálasit és minisztereit kivégzik

Görög közlekedésügyi miniszter Magyarország gazdasági újjáépítésének feltételeiről beszélt tegnap. Ahhoz, hogy tudjuk, mit kell újjáépíteni, tisztában kell lennünk azzal, hogy mibe kerül az, amit felépíteni akarunk. A Magyarország érdekei ellen folytatott háboru együttvéve 35 milliárd aranypengőbe került s a háborus károk hét esztendő teljes nemzeti jóvadménét emészte fel. A mérhetetlen pusztulás során a Magyarország által 6 év alatt fizetendő aranydollár értékű jóvátételt is kell számítani, amely alig néhány százalékkal kevesebb, mint amennyit a háboruért fizettünk. Az összes csatlósállamok között Magyarország fizetett leg többet a háboruért. Ez a pusztulás annak a rövidlátó, önző, népellenes politikának volt a folyamánya, amely Horthy uralmával kezdődött, mely kitermelte a Szálasit-rendszert és végzetes hatalma pusztulásba döntötte az országot. Hogy Magyarország aránylag gyorsan talpra állhatott, azt anyagi erőforrásainak köszönheti és főleg annak, hogy Magyarország gazdag olajban és bauxitban. Ezeket az újjáépítéshez szükséges gazdasági előfeltételeket azonban csak akkor leszünk képesek feljéz egészében felhasználni, ha ehhez a történelmi, gazdasági és társadalmi alapfeltétellel is megteremtjük. Egyik alapfeltétel a szovjetunióval való gazdasági együttműködés a szomszédos és távolabbi országokkal és a hatalmas Szovjetunióval. A Szovjetunióval való gazdasági együttműködés jelentősen termelő erőnk meggyorsítását és megnövekedését. Ebben az esetben számíthatunk piacokra arra az időre, amikor más országokban urral lesz a gazdasági válság.

Az angol nagykövet sürget...

Moszkva, március 11

A moszkvai angol nagykövet kormánya utasítására megsürgötte a választ a szovjet hatóságoknál a Perzis ügyben benyújtott angol-amerikai jogyzékre. A Szovjetunió sem erre, sem a szerdán mandzsuriai ipartelepnek felszorelésének hadiszakmányként való kezelése ügyében benyújtott jogyzékre, se a bolgár kormány kiszélesítését tárgyaló jogyzékre még nem adott választ.

A szovjet szakszervezetek Franco ellen.

Moszkva, március 11

A szovjet szakszervezeti szövetség központi tanácsának elnöksége határozati javaslatot fogadott el, melyben elítéli a Franco-kormányt, amiért a köztársasági spanyolokat kivégzi. Felkérte a szovjet kormányt, vesse latba befolyását az Egyesült Nemzeteknél és hívja fel a demokratikus államokat, hogy szakítsák meg diplomáciai és egyéb kapcsolataikat Franco kormányával. A Trud azt írja, hogy az angol-amerikai-francia jogyzék elégtelen volt és akik gyakorlati lépéseket vártak, csalódtak. Az emberek nem folojtik el, hogy a benemamtkozási politika ültette Francot uralomra és ez volt az európai háboru egyik oka.

Churchill újra beszélt

Richmond, március 11

Churchill újabb beszédet mondott Amerikában, amelyben visszatér Fultoni beszédének gondolataira, de lényegesen enyhébb formában. Churchill újra felvetette az angolul beszélő népek egységének gondolatát.

A konzervatív párt vezére ugylátzik mérlegelte az egyesültállamokbeli első megnyilatkozási nyomán támadt világrvisszhangot. A hatás — Angliában, Amerikában és másutt — egyáltalán nem volt kedvezőnek mondható. Churchill az angolszász egységgel való kapcsolatban a nagykapitalisták összefogásának gondolatát vetette fel. Az Angliából érkező hírek a munkáspárt pozíciójának újabb és újabb megerősödéséről számolnak be s most már a konzervatívoknak is látniuk kell, hogy a Labour nem átmeneti időre jutott hatalomra, hanem Anglia strukturális és szociálisták átalakulása van folyamatban. Labour Party a múlt év júniusában megtartott országos választás után a novemberi közszégi választásokon is diadalmaskodott és az elvárakozó londoni tanácsrállásztásokon annyira előre-

tört, hogy az utolsó jelentések alapján már nyugodtan beszélhetünk megsemmisítő győzelemről. Mindez arra mutat, hogy az Angolbirodalom bizott és most is bízik a munkáspárt programjában meg vezetőiben.

Atombombakísérletek a Marshall-szigeteken

Washington, március 11

Az amerikai légiarmádiából mintegy 3-400 repülőgéppel indult el mexikói támaszpontjáról április hó 12-én az új amerikai támaszpontokra, a Marshall-szigetekre, hogy részt vegyen az atombomba kísérleteken. Az amerikai légiflotta 48 óra alatt teszi meg ezt az utat.

Tito rövidesen Lengyelországba utazik

Belgrad, március 11

Tito a közeljövőben hivatalosan meglátogatja Lengyelországot. Az utazás pontos idejét még nem tudják. Biztosra veszik, hogy útjátán Prágába is ellátogat.

Budapestről jelentik:

Ma vagy holnap felakasztják

Szálasit és kormányának tagjait

Illetékes amerikai hatóságok engedélyt adtak mindazok kivégzésére, akiket az igazságügyi hatóságok mint háborus bűnösöket halálra ítélték. Eszerint Szálasit és kormányának tagjait e hét első napjaiban akasztják fel.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 11-től érvényes hatállyal az adópengő értékkárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 14.90 pengővel.

Rendelet az egykori zsidótörvények következményeinek felszámolásáról

A minisztertanács elfogadta Ries István igazságügyminiszter rendelettervezetét, amelynek értelmében az a múlt évben kiadott rendelkezés, amely szerint azok a zsidók, akik a zsidótörvények kényszerítő hatása alatt uzsorás vagy kizsákmányoló jogügyleteket voltak kénytelenek kötni, ezeket 1946 március 15-ig pörrel támadhatják meg, még egy évvel meghosszabbítható és a peres eljárások az illetékes bíróságoknál 1947. évi március 15-ig indíthatók

A pápa magánkialgatáson fogadta a palesztinai főrabbit

Róma, március 11

A palesztinai főrabbit tegnap XII. Pius pápa magánkialgatáson fogadta. A főrabbi köszönetét fejezte ki azért a segítségért, melyet a katolikusok nyújtottak az üldözött zsidóknak. Megbeszélte azt a tervet, hogy árvaházat nyitnak az Európában még mindig elszórtan élő zsidók gyermekeinek.

London hercegésekre aggódik a világ-helyzet miatt

London, március 11

Griffon hercegések, akit a pápa legutóbb avatott bíboros, tegnap bizaérkezett Londonba. A Westminsteri székesegyházban ünnepélyesen fogadták. Beszédében kifejezést adott aggodalmának a világ-helyzet felett, mely — mint mondta — veszedelmesebb, mint a müncheni egyezmény előtt volt.

meg. Azok a zsidók, akik nem tartózkodtak az ország területén, ezt a két esztendei határidőt attól a naptól kezdve számíthatják, amelyen Magyarországra visszatértek.

Halálra ítélték egy nyilas hóhért

A győri népbíróság pénteken tárgyalta Kovács Sándor nyilas hóhérbűnyjét. Kovács a nyilasuralom alatt 22 gyilkosságot követett el, 79 gyilkosságnak pedig a részese volt. A tárgyaláson kiderült, hogy amikor Kovács a nyilas pártba felvételt kért, arra a kérdésre, milyen szolgálatot óhajt a pártban végezni, azt válaszolta „hóhérszeretnek lenni”. A népbíróság Kovács Sándort a bizonyítási eljárás lefolytatása után halálra ítélt. Az ítélet nem jogerős.

Volt apáca és a boxbajnok gyilkossági ügyeit ma kezdik tárgyalni

A hét elején tárgyalja a rögtönítélő bíróság Pál Gizella volt apáca és nővére, Filkus Szandorné bűnyjét, akik február közepén megölték és kirabolták Tasnádi Ödönét, majd holttestét egy bóröndbe gyömöszölték és a Dunába dobták. Ugyancsak a jövő héten kerül a státiális bíróság elé Kéri-Krausz László, aki januárban a Dohány-

utcában meggyilkolta és kirabolta Kónya Józsefnét, a Dózsa György-ut egyik romházának pincéjében pedig leütötte és a szénpor közé temette Huszlica Erzsébetet. Kéri-Krausz a két gyilkosságon kívül Schmid Ernő nevű ismerősével egy harmadik gyilkosságot is tervezett, ezt azonban nem sikerült végrehajtaniok. Krausz gyilkosságai egy másik büntényei kapcsolatban derültek ki, amelynek tettese Szűcs Mária, aki Kéri-Krausszal együtt kerül a státiális bíróság elé.

Nem magyarok lötték agyon az orosz parlamentereket

A háborus főbűnösök tárgyalása során kiderült, hogy a budapesti oszrom idején agyonlőtt orosz parlamenterek elleni gaztettet SS-legények követték el. Akkor az egész világ rádiója megemlítette ezt a páratlan, a hadtörténelemben még soha elő nem fordult gaztettet és még sok más bűncelekményt, amelyet akkor mind Magyarország terhére könyveltek el. Voltak a múltban hibáink, de a magyar sorkatonai aljas soha nem volt s most, hogy ez a dolog tisztázódott a világ előtt, Magyarország számláján egy teher-tétellel kevesebb van.

Halálos szerencsétlenség érte a svéd szeretetsomagot szállító egyik teherautó vezetőjét

A Magyarországról Németországon keresztül Svédországba visszatért személyszállító autókaván egyik tagja megérkezése napján tragikus baleset áldozata lett. Stockholmban gépkocsijával tuhajtott a kikötő rakpartján és a tengerbe zuhant. A baleset az esti órákban történt, amikor valószínűleg nem látta világosan az utat és a hosszú és fáradtságos magyarországi utazás miatt túlságosan ki volt fáradva, így nem tudott autójával kivergődni a partra, bár mentésére siettek. Tünetesen Szelle László svédországi ügyvivő piros-fehér-zöld szalagokkal díszített koszorut adott át és rövid szavakkal köszönte meg mindazt, amit Magyarország megsegítése érdekében tett.

Hírek a világ fővárosaiból

Ez év május 7-én lesz a rádiónap a Szovjetunióban. Ekkor lesz 50 éve annak, hogy Popov orosz tanárnak sikerült létrehozni az első rádióközvetítést.

A Szovjetunió legfelsőbb tanácsa a Vörös-esillag rendjellel tüntette ki Roza Dimitrov asszonyt azért az eredményes munkáért, amit a hitlerista Németország ellen a honvédó háboru alatt kifejtett.

Tiranában ünnepélyes keretek között nyitották meg a Vörös Hadsereg kiállítását. A megnyitás alkalmával a tiranai szovjet követ ünnepi beszédet mondott.

Birmingthouban 30 nemzet delegátusai kongresszust tartottak, hogy egy nemzetközi pénzügyi alapot létesítsenek és megállapodjanak az újjáépítést szolgáló nemzetközi bank létrehozásában.

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám

Telefon: 32.

Nagy Ferenc miniszterelnök beszéde a Kisgazdapárt képviselő-tagjai előtt

Meg nem erősített Reuter-jelentés szerint a Kisgazdapárt elutasította a munkáspártok követeléseit — Ma tárgyalják Tölgyeszi Papp Béláné bűnjét

Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes Szentesen és Békéscsabán a külpolitikai helyzetről beszélt. Rámutatott, hogy a külpolitikai kérdéseket tisztázni kell a békekötés előtt. Halálával emlékezett meg a Vörös Hadsereg felszabadító művéről és az ország szuverenitásának visszaadásáról. A követendő külpolitika csak olyan lehet, mely a dunavölgyi népek megbékéltetését szolgálja. A Szovjetunióval való békés együttműködés érdekében minden lehetőséget ki kell követni. Magyarország nem lehet újra a reakciók ellenforradalom zászkévé. A mi demokratikus hagyományaink folytán hivatottak vagyunk, hogy a demokrácia legfontosabb pillérei legyünk. Hívei vagyunk a koalíciós megoldásnak, ha ezt a másik fél is tartja. Ha nem tudjuk a közigazgatást gyorsan és radikálisan megújítani, az elkeseredés bármilyen formában kibrokanhat, amit mindkét párt célja, hogy elkerüljön. Nem akarjuk, hogy tőlünk idegen hordalék elomek viseljék a vezetősereget.

A kultuszminiszter néhány nappal ezelőtt elhangzott interpellációra adott válaszában feltárta a nevelői kar súlyos helyzetét és megállapította, hogy a magyar demokrácia ügye a demokratikus nevelés helyességén és jóságán fordul meg. Beszámolt azon intézkedésekről és lépésekről, melyeket ezen kérdésben tett. Ezután a közigazgatás és köznevelés terén tapasztalható reakciók szelleméről beszélt. A kultuszminisztériumnak egyetlen olyan tisztviselője sincs, aki annakidején nyugatra távozott. A szakemberi minősítés nem lehet védőpajzs reakció-felfogás számára. Még a legkomolyabb szakemberek is eltávolíthatók, ha a reakciók vádát babizonyulnak. Tudomásul kell azonban venni, hogy szakemberek nélkül nem lehet komoly nevelői munkát végezni. Kiadták a tiltott tankönyvek jegyzékét és minden le nem igazolt tanárt és tanítót azonnal hatálytalanná nyilvánították. A magyar köznevelés egységesítése régi törv és nem nyugazik addig, amíg ezt tető alá nem lehet hozni.

Attlee nyilatkozott az alsóházban Churchill beszédéről

London, március 12

Attlee brit miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén Churchillnek azzal a beszédével kapcsolatban, melyben Nagybritannia és az Egyesült Államok közötti katonai szövetséget hirdette, a következőket mondta: Churchill igen világosan kijelentette, hogy csupán a maga nevében beszélt. A brit kormány természetesen előzőleg nem tudott a beszéd tartalmáról. A kormány politikáját egyébként a brit külügyminiszter tökéletes világossággal beszégette a brit alsóházban. Churchill tegnap Washingtonból való távozása előtt Truman elnököt látogatta meg, akivel hosszabb beszélgetést folytatott, majd Byrnes külügyminiszterrel tárgyalt. Utána Newyorkba utazott.

270 nő került be a legfelsőbb szovjettanácsba

Moszkva, március 12

A legfelsőbb szovjet tanács legutóbbi lefolyt országos választási eredményét a nép előretörése jellemzi. Míg a tanács előző ülésében 220 nő tagja volt, a legutóbbi választások eredményeképpen 270 nő képviselő került be a tanácsba. Ezek a képviselők nem érdektelen személyek, hanem a kereskedelmi, gazdasági, művészeti és tudományos élet kiválóságai, a kolhozok és gyárak munkavezetői. Aserbeidzban és Uzbecisztánban a képviselők fele nő.

Montgomery: A németeknek szorosabbra kell húzniuk a nadrágszíjat

Berlin, március 12

Montgomery tábornagy Berlinben nyilatkozott a németországi brit zóna ellátási helyzetéről. A brit zónában, mint ismeretes, nemrégiben erősen csökkentették az élelmiszer-adjagokat. Montgomery kijelentette, hogy a németek eddig jól éltek, mert kifosztották csaknem egész Európát, most már szorosabbra kell húzniuk a nadrágszíjat.

A román szociáldemokrata párt a kommunistákkal való közös listát szavazta meg

Bukarest, március 12

Romániában a szociáldemokrata párt elnöke, Petrescu, aki a kommu-

nistákkal való közös lista ellen van, felolvasott egy levelet, melyet a parasztpárt és a liberális párt vezetői írtak alá. Ebben a két párt teljes támogatást ígért a szociáldemokrata pártnak, ha külön listán indul. A parasztpárt és liberális párt tartózkodó viselkedését azzal a félelemmel indokolta, hogy Romániában hasonló helyzet keletkezik, mint Magyarországon, ahol a kisgazdapárt győzött a választásokon és erre az oroszok maximális nyomással feleltek. A szocialisták erre a kommunistákkal való közös lista mellett szavaztak és Petrescu bejelentette, hogy nem ismeri el eljárásuk érvényességét. Romániában nincs titkos szavazás és ha a választásokon nem szavazhatnak titkosan, akkor óhajuknak nem adhatnak szabadon kifejezést.

Kigyulladt a Queen Elisabeth

London, március 12

A 85.000 tonnás Queen Elisabeth, a legnagyobb óceánjáró, kigyulladt. A brit hajók sorozatos kigyulladására azt a gyanút kelti, hogy tervszerű szabotázsselektörvényről van szó és ezért a partmenti hatóságok min-

denült szigorú óvintézkedéseket léptettek életbe.

Kötélállati halálra ítétek két német gyárvezetőt, akik a gázkamrák részére szükséges gázt szállították

Hamburg, március 12

A brit hírszolgálat jelenti, hogy az ottani brit hadbírószék kötélállati halálra ítélte annak a hamburgi gyárnak egyik igazgatóját és cégvezetőjét, ameyik a gázkamrák részére szükséges „Cyklon B” gázt állította elő és szállította a haláltáborokba.

Svájc munkássága Franco ellen

A svájci munkáspárt központi bizottsága elhatározta, felszólítják a svájci kormányt, csatlakozzék azokhoz a kormányokhoz, melyek a Francoval való diplomáciai szakítás mellett foglaltak állást. Az Egyesült Államok külügyminisztériuma megcáfolta azt a hírt, hogy csatlakozik Franciaországban abban a kérdésben, hogy a spanyol ügyet a biztonsági tanács elé terjesszék. Az Egyesült Államok tovább akarják tanulmányozni az ügyet.

Budapestről jelentik:

Ma délelőtt végrehajtották Szálasi és társai halálos ítéletét

Szöllősit, Csídt és Keményt kegyelemre ajánlották

A szövetségesek hozzájárultak szombaton délután Szálasiék kivégzéséhez. Az igazságügyminisztériumban tegnap délelőtt tanácskozások voltak. A tanácskozások eredményeképpen megállapodtak, hogy Szálasi és társain az ítéletet kedden délelőtt végrehajtsák. Kivégzik Gera Józsefet, Beregfy Borger Károlyt, Vajna Gábort és Szálasi Ferencet. A népbírószék Jankó-tanácsa Szöllősy Ferencet, Csia Sándort és báró Kemény Gábort kegyelemre ajánlotta és az iratokat a kegyelmi kérvénnyel a Népbírószék Országos Tanácsa elé terjesztették, amely azokat az államfőhöz juttatja el.

A bolgár sajtó a magyar újjáépítésről

A bolgár sajtó élénken foglalkozik Magyarországon gazdasági és politikai helyzetével. Magyarország élelmiszerhelyezete a legrosszabb

Európában, mert a napi élelmiszer-átlag alig éri el a 800 kalóriát. Es a rendelkezésre álló mennyiséget sem lehet elosztani. Ezzel szemben bámulatos a magyar munkásosztály munkateljesítménye. A rosszul táplált vasúti munkások több mint 500 mozdonyt és 5000 vasúti kocsit helyeztek üzembe.

Beteg a belügyminiszter

Nagy Imre belügyminiszter orvosai tanácsára kezelés céljából szanatóriumba fektült. Felgyógyulása rövid időn belül várható.

Rendőrkezen a debreceni merénylő kisgazdái

A debreceni rendőrség átadta az ügyészségnek Hódi Bélát, a Független Ifjúság hajdúvármegyei szervezőjének elnökét, valamint Szegő Józsefet, Tóth Sándort és három diákokot, a Független Kisgazdapárt ifjúsági szervezetének tagjait, akik a debreceni szakszervezetek gyűlését a villanyvezetékek elvágásával megzavarták.

Nagy Ferenc miniszterelnök sorsdöntő beszéde a Kisgazdapárt képviselői értekezletén

A Független Kisgazdapárt tegnap délután képviselői értekezletet tartott. Az értekezleten Nagy Ferenc, a Kisgazdapárt elnöke hosszabb beszédben pillantott vissza a Kisgazdapárt megalakulásának idejére, majd a pártokkal való megegyezéssel kapcsolatban a következőket mondta: — A megegyezés érdekében sok mindenről le kell mondani mindannyiunknak, csak két dologról nem lehet, a politikai becsületről és a két és félmillió választó jogairól. A csütörtöki nagygyűlés határozati javaslatának első pontja a reakció elleni harc volt.

Ezt a magunk részéről minden további nélkül vállaljuk. A szénbányák és a többi bányák, olajforrások államosítására már a választások alatt elfogadtuk a függetlenségi front közös kiáltványát, amelyben elhatároztuk, hogy hozzájárulunk a bányák államosításához.

Annak a néhány nehézipari vállalatnak állami kezelésben tartását elfogadjuk, amíg a jóvátétel számára dolgoznak. A bankok állami ellenőrzés alá vételével a helyzetet a Pénzügyi Központnak kell megváltoztatni és előzetes ellenőrzést gyakorolni a bankok felett. A másik követelés a földreform végleges lezárásának kérdése.

Ebben már szerdán kiadott nyilatkozatomban lezageztam álláspontunkat. Amennyiben paraszttól vettek el földet, vissza kell adni saját földjét. Amennyiben más gazdálkodni tudó ember földet kér, földet kell adni neki. Ha nem földművestől vették el a földet, hozzájárulunk az egyéb úton történő teljes kártalanításához.

A B-lista kérdésében minden részletében teljesíteni kell a dolgozók kívánságát és a Szakszervezeti Tanácsnak beleszólást kell engedni, hogy megvizsgálja annak végrehajtását, de beleszólást kell engedni a másik dolgozó rétegnek, a parasztságnak is. Ebben az irányban folynak a tárgyalások és a megegyezés ebben a kérdésben megvan a pártok között.

A következő feltétel, mely mindenki előtt ismeretes és a politikai életet leginkább érdekli, a Független Kisgazdapártnak demokratikus tátele. Megállapítást nyert, hogy pártunk mai összetételében nem nevezhető koalíciónak, hanem inkább ellenzéki pártnak. Egyes esetekben kiderült, hogy vannak a pártban egyesek, akik nem tudják általánosítani magukra a pártvezetőség határozatait.

Nem egy esetben kiharaszolták a párt tapasztalatlan tagjainak tájékozatlanságát és nem kívánatos állásfoglalásra bírták őket. Ezért ugyanis mint külső kívánságra, mint a belső béke biztosítás érdekében a párt többi képviselő tagjaihoz azt a felhívást fogja inténi, hogy folytassák politikai tevékenységüket a párt keretein kívül azzal a kérdéssel, hogy a pártvezetőség ezen elhatározását vegyék fegyelmertten tudomásul. Tudjuk, hogy súlyos felelősség a pártvezetőségre ezen elhatározás, de

nem súlyosabb a felelősség azokra, akik ez ellen csökeleznek.

Akik ezt nem értik meg, nem maradhatnak a pártban.

A pártot ezen elhatározásában nem a személyes harag és gyűlölet vezette. A nemzet jövő sorsáról, biztonságáról van szó és kapcsolataink rendbehozásáról. A további döntéseket is harag és gyűlölet nélkül fogjuk meghozni csakis a nemzet érdekeinek szem előtt tartásával. Együttműködés nem lesz közöttünk, de nem lesz harag és gyűlölködés sem. A Kiszgazdapárt a követelésekkel szemben rendet kíván, a központi hatalom erejének növelését, a tömegakciók megszüntetését. Elismeri a tömeg kívánságának nyilvánító jogát, de a központi hatalom erejét a népképviselőket fogja megszilárdítani. Helyesen tartaná, ha a koalíció egy évre előre leszerződne programját, akkor előbbre tudnánk vinni az ország ügyét s akkor reméli, hogy a reakció elleni küzdelem is eredményes lesz.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 12-től érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 16.30 pengővel.

Felakasztottak egy betörőt

A rögtönítélő bíróság Dan Andor elnöklésével működő tanácsa január 22-én halálra ítélte Kóncz József, Sztankovits István és Végvári István budapesti lakosokat, mert betörték az Ostende-kávéház társtulajdonosának lakásába. A három betörőt átkísérték a gyűjtőfogházba, amelyet időközben zárlat alá helyeztek. Kóncz József kegyelmi kérelmének elutasítása visszaérkezett az ítéletet hozó Dan Andor tanácselnökhöz, aki kihirdette Kóncz előtt az elutasító határozatot. Az elítélés szombatán 2 órákor végrehajtották az ítéletet.

Hélezerőtszáz szeretetcsomag érkezett Angliából

Az angol-magyar segítségkérés gyűjtésének eredményeképpen 7500 szeretetcsomag érkezett a népjóléti miniszterhez Angliából, aki úgy intézkedett, hogy a csomagokat azok a bányamunkások kapják, akik a legnagyobb munkateljesítményt érték el.

Nyolcvan milliárdot ad a JOINT

A JOINT 1946. első negyedében 80 milliárd pengőt utalt át a népjóléti miniszterhez szociális célokra. 40 milliárd pengőt azonnal átutaltak, míg az összeg másik felét május 15 után utalják át.

Magyar-román filmnapok

Groza román miniszterelnök kezdeményezésére Romániában március 15., 16. és 17-én magyar-román filmnapokat rendeznek. A magyar vendégeket rendelkezésére bocsátott különvonat megérkezett Budapestre, amelyen a magyar művészeti élet képviselői Bukarestbe utaznak. A magyar küldöttséget Kodály Zoltán, a Magyar-Román Szövetség elnöke vezeti Bukarestbe.

Budapestre hozták Feketealmi Czeidnert

Az amerikai haksereg futárgépén négy újabb háborús bűnösöt hoztak Budapestre. Ertesítették a politikai rendőrséget, hogy a gép megérkezett, a rendőrség autói kimentek Mátyásföldre, ahol az amerikai gép kísérőszemélye adta nekik Feketealmi Czeidnert Ferenc altábornagyot, az újvidéki tömeggyilkosságot, az újvidéki tömeggyilkosságot egyik értelmi szerzőjét. Kivüle még három nyilas nő érkezett a futárgépen, akiket Feketealmi Czeidnerttel együtt a politikai rendőrség épületébe szállítottak és nyomban megkezdtek kihallgatásukat.

Ma tárgyalják Tölgyszéki Papp Béláné bünygyét

A népbíróság Arató-tanácsa ma reggel 9 órákor kezdte meg Tölgyszéki Papp Béláné ügyének tárgyalását, amit a népbünygyesség többrészes háborús és népellenes bűntettrel vádolt meg. A vádirat szerint 44 vagy 45 esetben nézett végig törvénytelen megkínzást, sőt némelyikében, különösen a lelki megkínzásokban, cselekvően részt is vett. Az internálótáborban felügyelői tisztviselést vállalt. Bizonyított tény, hogy a nyilaspártra önként jelentkezett és a halálra ítélt Fider Györgynek titkárnője volt.

Kihallgatásakor, amikor a tárgyalásvezető megkérdi tőle, hogy bűnösnek érzi-e magát, kijelenti, hogy csak abban bűnös, hogy önként jelentkezett a nyilaspártra. Kijelenti, hogy Muraszombathban meghalt és csak december végén jött vissza Nagykanizsára. Ekkor lett Fider György gépirónője. Azt is elismeri, hogy délelőttként az internálótáborban Fider György mellett dolgozott.

Erdekes vallomást tett Viola La-

A londoni rádió jelentése szerint a Kiszgazdapárt elutasította a munkaspártok követeléseit

A londoni rádió ma reggel fél 8 órákor a magyar politikai helyzettel kapcsolatban Reuter-jelentés alapján a következőket jelentette:

Nagy Ferenc miniszterelnök ultimátumot kapott a baloldaltól, hogy felbontják a koalíciót, ha a munkaspártok követelését nem teljesíti. Az ultimátum ma délelőtt 10 órákor jár le. A baloldalinak az a követelése, hogy a konzervatív Kiszgazdapárt több mint 60 tagját zárják ki a pártból. A követelésük alapja, hogy a kérdéses képviselők reakciósofok. A Reuter budapesti jelentése szerint a Kiszgazdapárt tegnap este értekezletet tartott, melyen elvetették a munkaspártok követelését.

(A hír valódságát magyar részről nem erősítették meg. Nem is valószínű, hogy Nagy Ferenc beszéde után, a Kiszgazdapárt a munkaspártok követelését elutasította volna.)

— **Névváltoztatás.** Fischl József családnevét a bélyegminiszter engedélyével Paludi-ra változtatta át.

— **A Meteorológiai intézet jelentése.** Gyengülő szél, keves felhő, egy két helyen köd. A hőmérséklet alig változik.

— **Felhívás.** A rendőrség felhívja azon nagykanizsai lakosokat, akik Hohl Ferenc Sugár-ut 24. sz. alatti lakosnak bármilyen ruhát, cipőt cserélnie átadják, jelentkezzenek a rendőrségen, I. emelet 38. sz. szobában Rendőrség.

— **Diófáronköt, éger-, hárs-, tölgy-, bükk- stb. rönkök és egyéb faanyagot legmagasabb napiáron vásárolok Holczler Imre Nagykanizsa, Fő-ut 22. Telefon 78.**

Sporthírek

Az NTE győzelme a Vasut felett

NTE—NVTE 3:0 (2:0). A nagykanizsai futballéletben újabb fejezet következik. A MAORT és az NTE csapatai lassan felzárkóznak az NVTE tudásához és az ezután következő mérkőzések teljesen nyílt küzdelmeket fognak hozni. A mérkőzés lefolyása szép sportot nyújtott. Közel ezer ember nézte végig a küzdelmet, melyet megérdemelten nyert meg az NTE együttese.

Keddén délután 5 órákor PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Előadó: Stádinger István jár. titkár
Vendégeket szívesen látnak.

jos ipartestületi vezetője, aki elmondta, hogy Fider hivatalos helyiségben dolgozott Tölgyszéki Papp Béláné és hogy mennyire befolyásolta Fider-t, azt legjobban az a tény bizonyítja, hogy míg Tölgyszéki Pappné nem jött a táborba, addig asszonyoknak nem kellett dolgozni.

Egy másik tanu szemébe mondja Tölgyszékinének, hogy ő vette fel a jegyzőkönyvet, miközben cigarettáztott. Vele mosatta fel a folvosot és ha nem tetszett neki, újra kellett a felmosást kezdeni.

Czvetko Gyula vízvezeték-szerelő szemébe mondja Tölgyszéki Papp Bélánének, hogy amikor a gázt a nyilaspártra parancsára bevezette a Centrálba és a munkások nem készültak oty gyorsan, mint azt Tölgyszékiné szeretne volna, akkor maga elé hívatta és kijelentette előtte: *ha két nap múlva be nem fejezik a munkát, akkor falhoz állítatom és lelövetem, mint egy kutycát.*

A tárgyalás zsuffolt terem előtt lapzártakor még folyik.

Mit mond az OTI?

Lapunk március 9-i számában panaszok az OTI ellen címen cikk jelent meg, amely a város munkaadó körében nagy feltűnést keltett. Szükségesnek tartottuk, hogy ebben a kérdésben felkeressük dr. Fejes Jánost, az OTI helybéli vezetőjét és felvilágosítást kérjünk tőle a panaszok ügyében. Dr. Fejes János készséggel áll lapunk szolgálatára és a következőket mondta:

Bár a Zala március 6-i számában a kellő tájékoztatást megadtam ugyan már az érdekeltek munkaadóknak, március 9-i cikkükkel kapcsolatosan azonban ezt a tájékoztatást úgy látom mégis ki kell egészítenem, hogy minden érdekelten tisztán láthassa, miszerint ama panaszok, amik a munkaadók és a munkaadói érdeklőségek részéről az OTI ellen mostanában felmerülnek, vélt sérelmek csupán, mert hiszen a *társadalombiztosítási járulékok nem emelkedtek* s annak a munkaadónak, aki a jelenleg megszabott határidőben — vagyis a bérfizetés esedékességi napját követő három napon belül — pontosan eleget tesz járulékfizetési kötelezettségének, az adópengőben való számitással éppen úgy semmi hátránya nincs, mint ahogyan a múltban pontosan fizető munkaadónak sincs adópengő hátraleka. A hiba ugyanis ott keresendő, *hogy a munkaadók túnyomórésze nem fordított elég gondot a járulékok pontos fizetésére*, minek következtében 1945. december 31-vel, valamint a folyó év január és február havában is olyan magas összegű járulékhátralék mutatkozott a terhére, ami ha ma közönséges papírpengővel volna kiegyenlíthető, az Intézet a munkavállalókkal szembeni törvényes kötelezettségeit képtelen lenne teljesíteni. Sok munkaadó azt mondja ugyan, hogy a pénzbeszedőnek a fizetési meghagyás kézbesítése alkalmával fizetett. Ez rendjén is volt addig, amíg ama törvényes rendelkezés, hogy a járulékok a tárgyhónapot követő hó végéig fizethetők, érvényben volt. A pengő ugyanis abban az időben még szálladabb volt s a vásárló ereje is állandóbb. 1945 október végén azonban a Népjóléti Minisztérium 12.701/1945. II. november 13-i rendeletével jóváhagyva az OTI igazgatósága egy határozott, hogy a *járulékok a bérfizetés után következő legközelebbi hétköznapon esedékeseek*. Ekkor ugyanis már a pengő vásárlóereje annyira leromlott, hogy az Intézet csak az esetben tudta megfelelően használni a pénzt, ha a járulékok a bérfizetés után nyomban kiegyenlítés is nyertek. Ezt a rendelkezést a nagykanizsai kerületi pénztár, alkalmos módon tudomására is hozta minden munkaadónak. A munkaadók igen nagy része azonban ezt a rendelkezést sajnos nem vette tudomásul, hanem megnaradt ama régi szokása mellett, hogy minden fizetési valóját között legutolsónak tartotta az OTI járulékot.

Ez év január és február havában minden budapesti napilap és a Zala is közölte a pénzügyi kormányzat 3600/1946. VII. folyó év január 5-én, illetve a 81.600/1946. VII. február 8-án megjelent rendeletei alapján, hogy 1946. január 1-től az OTI járulékok (magától értetődően a hátralékok is) adópengő-

ben fizetendők. Az eredmény azonban ismét csak az érdeklődéselenség volt. Most azután, hogy a 81.600/1946. VII. P. M. és az ezt kiegészítő és módosító 82.300/1946. VII. P. M. február 24-én megjelent rendelet végrehajtására sor került, panaszkodunk. Podig József tehető fel a kérdés, vajjon a sok tavalyi és folyó év januári és februári hátralékok, valamint annak, hogy ezen hátralékok adópengőben történő átszámolása folytán valóban igen magas összegű hátralékokat kell fizetni, nem oka-e maga a mulasztó munkaadó is?

Ami a járulékok alapját képező javadalmozásokat illeti, az Intézet pontosan alkalmazkodik a kollektív szerződések szerinti munkabérekhez s a 17.1946. G. F. rendeletben előírt természetben juttatások kalória egyenértékéhez és ezek meghatározott szorzószámaihoz. Meg kell állapítanom, hogy egyetlen eset sem volt, amikor a kerületi pénztár olyan követelésekkel állt volna elő, amelyek teljesítésére a munkaadó nem kötelezhető. Az íromrendekelével kapcsolatban meg kell ugyanakkor jelezni, hogy nem fogadható el általánosságban, mert nyilvánvaló, vannak munkaadók, akik ezt az OTI-val szembeni kötelezettségek jogtalan csökkentésére igyekeznek használni. Az ilyen felszámolásokat azért külön-külön bíráljuk el és a valóságos helyzetéről szemellenőrzés útján győződünk meg.

Tudatában vagyunk a megnehezült viszonyok következtében vészes helyzetbe jutott sok munkaadó súlyos életkörülményeinek, éppen ezért a legrohadtabban ügyelek arra, hogy egyikükkel se történjék méltánytalanság, vagy igazságtalanság, valamint arra is, hogy velük szemben mindig a kellő figyelmet és előzetes tanácsot, el nem kerülhető tehát, hogy egyetlen munkaadóval szemben is túljárjunk a törvényes rendelkezések korlátait. Viszont azonban első kötelességünk, hogy az Intézet gondjaira bízott és szintén igen nehéz körülmények között élő munkásság számára az általuk jogosan elvárta és meg is állapított magasabb szolgáltatások (járulékok, kiegészítők, gyógyszerek, kórház, szanatórium, gyógyászati segédeszközök stb.) zavartalan nyújtását ha másként nem lehet, a törvények erejével biztosítsuk annyival is inkább, mert az Intézet az ó intézményűk és mi Intézet tisztviselői és értünk vagyunk. De azonban a legszebb módon a munkaadók jóakaratu közreműködésével érhetjük el azzal, ha mindnyájan, nemcsak kis számu tisztelőreméltó kivétel, pontosan teljesítik az OTI-val szembeni törvényes kötelezettségeiket. Mert bizony a mulasztások napról-napra növekedve olyan adóságokká válhatnak, amiket esetleg az egész nemzetnek kell megfizetnie.

A görög kormány három további tagja a közellatási miniszter, a közellatási miniszter helyettese és az ioni szigetek főkormányzója tegnap délután benyújtotta lemondását. Ezek a választási bonyodalmak miatt kilépett miniszterek száma kilencre emelkedett.

Szerdán délután 6 órákor PÁRTNAPOT

tzari a Magyar Kommunista Párt.
Minden érdeklődőt pártállításra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

Hirdetmény.

Mindazok, akiknek csirakép: s cukorboró vagy burgondirépa-vetőmagra van szükségük, vegőmagszükségletüket jelentsek be a „Gyümölcs-csomagoló” irodahelyiségében (Zárda-utca 8 (rától 14 óráig). A cukorboró-vetőmag lg.kénti 800.0/0 pengő áron mindjárt átvehető.
372
Polgármester.

APRÓNIRDETESEK

Anyagbót elcserélnék bizórt vagy zírórt. Kossuth tér 5.
370

Kerékpárt vennék láért vagy életemért. Kinizsy-utca 21. Bognár.
371

Bírtaloval, új vagy használt állatbuzon, megvételre keresek. Cim a kiadóban. 374

ZALA politikai napilap

Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szerkesztőségét és kiadásért felel Boczov Jenő. Nyomdát a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájaiban Nagykanizsán.
Nyomdért felel: Zalay Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pó-tű 5. szám.

Telefon: 31.

A koalíció megerősödött

A Kiszgazdapárt kirekesztette soraiból a reakciós jobboldalt — A nemzetgyűlés megkezdte a köztársaság védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalását

Nagy Ferenc miniszterelnök tegnap délelőtti adott választ a politikai válság megoldásával kapcsolatban. A határozati javaslatokra válaszolva kijelentette, hogy a Kiszgazdapárt vállalja a függetlenségi front programjának haladéktalan végrehajtását a koalíció bevonásával. A föld méhének kincseit, a bauxit- és szénbányákat, az olajforrásokat és energiatelepokat államosítani fogják. Ehhez járulnak a legnagyobb nehézipari üzemek, a Weisz Manfréd, a Ganz-gyár, a Rimamurányi vasművek állami kezelésbe vétele. Lépéseket tesznek a bankok állami ellenőrzésére. A B-listét az illetékes miniszterek és a Szakszervezeti Tanács kiküldöttjei vizsgálják fölül. Ellenőrzik a földreform pontos végrehajtását. A reakcióval leghatározottabban és legkeményebben szembeáll és minden erejét arra fordítja, hogy letörje a korrupciós jelenségeket. Erre a többi pártok figyelmét is felhívja.

A Független Kiszgazdapárt közölte, hogy 20 országgyűlési képviselő párttagságát megszüntették. A pártból eltávolítottak neveit még nem közölték.

A Szociáldemokrata Párt, a Magyar Kommunista Párt, a Nemzeti Parasztpárt és a Szakszervezeti Tanács képviselőiből alakult végrehajtóbizottság tegnap tárgyalta a Kiszgazdapárt választát és kijelentették, hogy azt mint kielégítő, elfogadják. Örömmel üdvözölte az értekezlet, hogy sikerült megszilárdítani a demokratikus kormányzat alapjait és egyesítette a magyar demokrácia erőt a reakció ellen az ország talpraállításáért folytatott harcában.

A nemzetgyűlés tegnap esti ülésén a demokratikus államrend sérthetlenségéről és a köztársaság védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalását kezdték meg. Az igazságügyminiszter betértesztette az emberi jogok hatályosabb védelméről szóló törvényjavaslatot.

Az USA nem látja időszerűnek, hogy a spanyol kérdést a biztonsági tanács elé vigyék.

New York, március 13

A Spanyolországgal kapcsolatos francia jegyzékre adott válaszában az Egyesült Államok elismeri, hogy szükség lenne rendszerváltásra Spanyolországban, de az amerikai kormány jelenleg nem csatlakozhat Franciaország azon javaslatához, hogy a spanyol kérdést a biztonsági tanács elé vigye. Az Egyesült Államok külügyi hivatala úgy nyilatkozott, nem hiszi, hogy a spanyol kérdéssel kapcsolatban olyan helyzet állna fenn, melynek fennmaradása veszélyeztetni a nemzetközi békét és biztonságot.

A francia miniszterelnök kijelentette, ha nem tudja Spanyolországra vonatkozó tervét keresztülvinni, lemond a kormányelnökségről.

Molotov Teheránba utazik

Moszkva, március 13

Molotov szovjet külügyi népbiztos husz nap múlva Teheránba érkezik, hogy folytatassa tárgyalásait Ghavam perza miniszterelnökkel.

Közös lista Romániában

Bukarest, március 13

A román szociáldemokrata párt rendkívüli nagygyűlést tartott. A nagygyűlés tárgyalta a párt magartását az általános választásokon. Hosszu vita után 132 szavazattal 29 ellenében elfogadta azt a javaslatot, hogy a szociáldemokrata párt és a nemzeti front szövetsége közös listán indulnak.

Bevin részt vesz az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsának ülésén

London, március 13

Londonban úgy tudják, hogy Bevin külügyminiszter részt vesz az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsának ebben a hónapban New Yorkban tartandó ülésén. Eddig azt hitték, hogy Nagybritanniát lord Cadogan fogja képviselni. A Reuter jelentése szerint Bevin az egyre súlyosbodó nemzetközi helyzet készíti a személyes részvételre.

Triesztben kitört politikai sztrájk megberítette a város forgalmát

Róma, március 13

De Gasperi miniszterelnök a külügyi bizottságban úgy nyilatkozott, hogy nincs ugyan hivatalosan értesülve, de azt hiszi, hogy a nagyha-

talnak elutasították Ausztriának Dél-tirolra bejelentett igényét. Olasz megfigyelők csatlakoztak a Venezia Giuliába érkező négyhatalmi bizottsághoz. A Triesztben kitört politikai sztrájkok teljesen megbénították a forgalmat. A villamosok és autóbuszok nem közlekednek, az üzemek, vendéglők zárva vannak és a kikötői munkások sztrájkja miatt nem tudják továbbítani a Közép-Európa szánt UNRRA szállítmányokat. Az olaszországi felszaba-

ditó bizottság és a munkásszövetség a sztrájk ellen foglalt állást. Fel-szólította a munkásokat, hogy kezd-jék meg a munkát.

A sárga karszalag visszat

Brünn, március 13

Brünn városi nemzeti bizottsága elrendelte, hogy minden német nemzetiségű személy — az osztrák illetőségű kivételével — héto centiméteres fehér vagy sárga karszalagot köteles viselni. A rendelkezés be nem tartását büntetik.

Budapestről jelentik:

A köztársasági elnök orosz tiszteket tüntetett ki

Tildy Zoltán köztársasági elnök kilenc magasrangú orosz tiszteket a medvei Dunahíd ujjáépítésénél tanusított nagyielkü támogatásukért elismerő oklevéllel tüntetett ki. Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter az elismerő okmányokat a medvei Dunahíd ünnepélyes felavatásakor adta át azoknak a szovjet tiszteknek, akiknek jóindulata és felbecsülhetetlen támogatása nélkül a hid hosszabb idő alatt épülhetet volna fel. A kitüntettek között van Galicyn tábornok, Konyev marsall képviselője és Vorosilov tábornok helyettese.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 13-tól érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 16.80 pengővel.

Szálasi kivégzésével még nem irtották ki a reakció gyökereit

Szálasi és társai mindenkor úgy maradnak a magyar nép emlékeztében, mint hazánk érdekeinek leg-aljasabb árulóit, akik a magyar történelemben példátlan gaztetteket követtek el. Horthytól az ut elkerülhetetlenül Szálasihoz vezetett. Veszélyes volna, ha a magyar nép azt hinné, hogy Szálasi eltávolításával kirtották a reakció gyökereit. Meg kell győzni mindenkit, mennyire halaszthatatlan az ország megtisztítása a Horthy-rendszer maradványaitól, mert addig nem lehet szó a magyar nép komoly védelméről. Tegnap a délutáni órákban kötél által kivégez-

ték Gera Józsefet, Beregffy Gábort, Vajna Gábort és a sorrendben ut-sónak Szálasi Ferencet.

A Kiszgazdapárt összeférhetetlenségi bejelentést tett Filler László képviselő ellen

A Független Kiszgazdapárt több tagja összeférhetlenségi bejelentést tett Filler László nemzetgyűlési képviselő ellen. A bejelentés, amelyet Varga Bélához, a nemzetgyűlés el-nökehez intéztek, hivatkozik arra a levélre, amelyet egy politikai napilap annak idején közölt és amelyet nevezett képviselő eddig meg nem cáfoltt. Kérik az elnököt, hogy beje-lentésüket vizsgálat és döntés célja-ból a nemzetgyűlés összeférhetetlen-ségi bizottságának adja ki. Varga Béla, a nemzetgyűlés elnöke a hétfői ülésen fogja a kért bejelentést megtenni.

Az orosz helyőrség kivonult Egerből

Eger tegnap bucsúztatta a távozó orosz csapatokat. A város polgármestere bucsúbeszédében az orosz és magyar baráti kapcsolatokat hang-góztatta. Ugy magyar, mint orosz részről több beszéd hangzott el.

Golyóhalálra ítélték Ruzskai Ranczenberger Jenőt

Ruzskai-Ranczenberger Jenő a nyilaspartnak egyik leg többet sz-replő vezérégyénisége volt. 1940 júliusában elvállalta a magyar nem-zetiszocialista párt vezetői tiszteét és attól kezdve mindvégig a nyilaspart vezetéséhez tartozott. Winkelmann és Veessenmayer számára rendszeresen kánkedett és ennek jutalmául SS-tábornok lett. 1945

áprilisának végén még akkor is harcba üzte hadosztályát, amikor már maga Beregfi is reménytelen-nek tartotta a helyzetet. A népbíróság Molnár-tanácsa szombaton tar-tott folytatódó tárgyalást az ügy-ben és golyóhalálra ítélte. Ruzskai-Ranczenberger megtörtén kért ke-gyelmet.

A kalóriarendszert

az új termésig fenn kell tartani

A munkásságot joggal nyugtala-nítja az a süttő propaganda, amely szerint megszüntelik a termézetbeni berrendszert. Szakszervezeti Antal miniszteri osztályfőnök, aki az iparügyi minisztériumban a munkássági csoportot vezeti, kijelentette, hogy a Szakszervezeti Tanács teljes mértékben azon az állásponton van, hogy a természetbeni berrendszert legalább az új termésig fenn kell tartani.

Ujabb háborus főbűnösök

kivégzésére érkezett engedély Nürnbergből

Nürnbergből a magyar igazság-ügyi hatóságokhoz megérkezett az értesítés: kik azok az újabb hábo-rus főbűnösök, akikre a nürnbergi tárgyaláson nincsen szükség és kik, akiket a népbíróság ítélete vég-re-hajtható. A névsorban a következők szerepelnek: Baky, Basch, Endre, Gera, Grassy, Jaross, Mohai-Mohaupt, Temesváry és Zöldi.

Halálra ítélték egy alezredest

A népbíróság Késmárk-tanácsa hétfőn tárgyalta Vajlay Serbán Vir-gil alezredest háborus és népellenes bűnügvet. A vád szerint az alezre-des, mint az egyik munkásszázad parancsnoka, az alája beosztottakkal kegyetlenül bánt, nem engedte őket orvosi vizsgálatra s bánásmódja kö-vetkeztében két ember meghalt.

A tárgyaláson kihallgatták tanu-keppen Tálasi Kálmán őrmestert is, aki a népbíróság és az ügyész keresz-tkérdései alatt beismerte, hogy maga is részt vett emberek megkínzásában. A tanut letartóztatták. A perheszék elhangzása után a törvényszék a vádlott alezredest bűnösnek mon-dotta ki és összébüntetésül kötél általi halálra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Hírek a világ fővárosaiból

Az ujjonnan megválasztott legfel-sőbb szovjet tanács ülését kedd dé-l-utánra halasztották.

Az indonéziai köztársaság külgy-minisztere irásbelileg tiltakozott Stafford angol tábornoknál, Indoné-zia szövetséges parancsnokánál, hol-land csapatok indonéziai partraszá-lása miatt.

A Szovjetunió és a Lengyel köz-társas agközött 1945 augusztusban Moszkvában aláírt szerződés értel-mében megalakult lengyel-szovjet államhatár kijelölő bizottság Varsó-ban már meg is kezdte munkáját.

A jugoszláv földreform végrehaj-tását egész Jugoszláviában foganato-sítják és felosztják a földet azok között, akiknek eddig nem volt föld-jük, vagy csak nagyon keveset kap-tak. A földbirtokokat az egyházak-tól és kolostoroktól is elveszik.

Rendőri krónika:**Veszedelemes tűz**

Az elmúlt éjszaka 12 óraker értesítették a nagykanizsai tűzoltóságot, hogy a Csongory-ut 57. sz. Tischler József tulajdonát képező ház pincéjéből lángok csapnak ki. A tűzoltóság pillanat alatt a helyszínen ért meg két motoros fecskeendővel, Tárján László tűzoltótiszt vezetésével. A tűzoltóparancsok azonnal megállapította, hogy a legveszedelemesebb tűzfajta van szó, mert a pincében a felhalmozott szénmennyeség, deszka és leraktározott ruhanemű ég. A tűzoltóság megfeszített munkával csak a reggeli órákban tudta a tüzet eloltani. A veszedelemes tüzesetnél különösen kitüntette magát Mátyás Béla csővezető, aki füstalára nélkül nyomult be a pincébe és élete kockáztatásával akadályozta meg a nagyobb szerencsétlenséget. A rendőrség széleskörű nyomozást indított annak megállapítására, hogy mi okozta a tüzet, mert olyan jelenségek mutatkoznak, mintha betörést követtek volna el a pincébe és a nyomok eltüntetése miatt felgyújtották azt.

Betörés

Ozv. Hetési Jánosné Kinizsi-utca 19. sz. alatti lakos feljelentésére nyomozás indult annak megállapítására, hogy a feljelentő lakásában tegnapi éjszaka észrevett betörést kik követtek el. A lakásból ruhaneműt, felszerelési tárgyakat és pénzt vittek el.

Kifosztották méhészetét

Tiszai Józsefné Attila-utca 19. sz. alatti lakos méhészetét tegnap ismeretlen tettesek kirabolták. Elvitték a kaptárakat és minden felszerelést. A rendőrség az ügyben széleskörű nyomozást indított.

Kifosztotta albérlője

Takó Viktória Magyar-utca 50. szám alatti lakos feljelentést tett albérlője, Szijjártó Mária ellen, aki, míg ő nem tartózkodott a lakásban, azt teljesen kifosztotta. Az ismeretlen helyre szökött Szijjártó Mariát a rendőrség körözi.

Leszurta testvére

Farkas Józsefné eszteregnyei lakos testvérőse, Németh Mihály zsebkésével hasba surta. Farkasné életveszélyes állapotban a nagykanizsai kórházba szállították. A szurkáló testvért a rendőrség letartóztatta. Ittasságával védekezik. Nem akar sommore emlékezni. Németh Mihályt átadták az ügyészségnek.

Holnap tárgyalják a nagykanizsai fasiszta-szervezők bűnyűjét

Dr. Arató Antal népbírósi tanácsa holnap délután 9 óra társasági a letartóztatásban levő nagykanizsai fasiszta szervezők tárgyalását. A vádat dr. Ruttkay György népbíró képviseli. Mint közölték velünk, a tárgyalásra kizárólag jegyzővel lehet belépni, amiket a népbírósi ügyészség intézkedésére a pártok irodáiban lehet beszerezni. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg annál is inkább, mert az esettel az egyik nagy hatalom rádiója közöttben is foglalkozott, de megírták azt az orosz, angol és amerikai világlapok is. Olyan értesüléseink vannak, hogy egyes budapesti nagy lapok munkatársai is megérkeznek a tárgyalásra.

A bolgrádi nemzetgyűlés jóváhagyta azt a határozatot, mely ezerint a jogtalanul szerzett vagyonekat elkobozzák.

Szerdán délután 6 óraker**PÁRTNAPOT**

tart a Magyar Kommunista Párt. Minden érdeklődőt pártállásra való tekintettel nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

Rendeződött a megye törvényhatósági bizottságának tagszámaraánya

Dr. Dávid János, Zala vármegye alispánja tegnap rövid ideig Nagykanizsán tartózkodott. — Lapunk munkatársának alkalma volt az alispánnal rövid beszélgetést folytatni. Az alispán kijelentette, hogy csak átutazóban van Nagykanizsán, mert a cukorügy elintézése céljából haladéktalanul Kaposvárra kell utaznia. A cukor biztosítása a terhes- és szoptatóanyák, valamint 12 évet be nem töltött gyermekek részére biztosítva van. Remélem, mondotta az alispán, hogy a cukrot Nagykanizsán a jövő héten minden igényjogosult megkapja. Fajdalmasan érintett bennünket, hogy a kormányzat a cukor árát felemelte és így annak kiváltása sok családnak komoly nehézségeket okoz. A cukor mennyiség leszállítása a kiosztási helyekre annál is inkább sürgős, mert félt, hogy a rohamos pénzromlás az államot arra kényszeríti, hogy a már most megállapított árat is emelje. Ezt minden körülmények között el kell kerülnünk.

Az alispán munkatársunk kérdésére elmondta, hogy a megyei törvényhatósági bizottsági tagságok arányszámát most már véglegesen megállapították s amint a belügymi-

niszter jóváhagyása megérkezik, semmi akadály nem lesz annak, hogy a bizottság működését megkezdhesse. Így a sokat vitatott kérdés lekerül a napirendről. Az alispán megjegyezte, hogy dr. Vida Ferenc, a belügyminisztérium vármegyei osztályának vezetője, személynél járt Zalaezerszegen, hogy a nehéz kérdést rendezhesse. A magasrangú miniszteriális tisztviselő meghallgatta a pártok vezetőit, majd összehívatta a vármegyei Nemzeti Bizottságot abból a célból, hogy az egyes pártokkal történt megállapodás a vármegyei Nemzeti Bizottság döntése elé kerüljön.

A vármegyei Nemzeti Bizottság úgy határozott, hogy a Kisgazdapártnak 50, a Szociáldemokrata és Magyar Kommunista Pártnak 27—27, a szakszervezeteknek 26, a Paraszt-pártnak 20 bizottsági tagságot biztosít.

Dr. Vida Ferenc — mondta az alispán — nagy szolgálatot tett a megyének, mert ténykedésével megoldotta azt a válságot, amely hetek óta nyugtalanította már a megye lakosságát, de utat mutatott úgy Nagykanizsának, mint Zalaezerszegenek, hogy az itt vajdó községi képviselőtestületek válságát hogyan kell megoldani.

Kényszermunkára ítélték

A nagykanizsai népbírósa dr. Arató Antal tanácsa tegnap délután 2 óraker hirdetés ítéletet Tölgyszéki Papp Béláné népellenes és háborus bűnyűjében. A népbírósa a perbeszéd megkérdezése után, hosszas tanácskozással hozta meg ítéletét, amelyben kétrendbeli háborus bűnyűben mondja ki bűnyűsnek a vádlottat és ezért

bizonytalan ideig tartó kényszermunkára ítélt, amelynek időtartama öt évnél kevesebb nem lehet.

Politikai jogait 10 évre felfüggesztette. Az ítélet indokolásában a bíróság megállapította, hogy a háborus bűnyűben azzal követte el, hogy a nyilaspartba önként jelentkezett,

A népbírósa letartóztatta a szeretetsomagok nyilas hírnáját

Pordán Lajos szécsiszigeti gazdálkodó a nyilasuralom alatt fegyveres partszolgálatot teljesített és mint ilyen ellenőrizte a közmunkákat és razzziákat tartott. A falu levontéinek elhurcolásánál is komoly szerepet játszott. A legsúlyosabb bűne azonban, hogy a frontkatonák részére küldött szeretetsomagokat, amit továbbítás céljából átadtak a nyilaspartnak, felbontotta és a párttagok részére a csomagok tartalmából teafestéssel összekötött lukullusi vacsorát rendezett. A csomagok zöldellőkü hírnáját az ügyészség letartóztatta.

Úgyvanesak letartóztatta az ügyészség Vidóczy István szécsiszigeti gazdálkodót, aki a nyilasvilág alatt a községi parasztszektartó tisztót töltötte be. A parasztszektartó Vidóczy a felszabadulás után, mint a nyilasok legtöbbször, esendően visszahuzódott és így sikerült neki a politikai rendőrség figyelmét magáról elhárítani. Amikor a hangoskodó reakció a faluban is életre kapott, Vidóczy elérkezettnek látta az időt, hogy újra szerepet vállaljon. Így került be a szécsiszigeti földosztó bizottságba. A bizottságban nem tudta visszatartani nyilas nekibuzdulását és fennhangon azt követelte, hogy a volt nyilasokat sem szabad a földosztásból kihagyni. Hangoskodására figyelmeztettek lettek és így került Vidóczy a politikai

Tölgyszéki Papp Béláné

a számonkérésben cselekvőleg közreműködött és ezzel segítséget nyújtott a nyilaskeresztes pártnak a hatalom megtartására.

A bíróság bizonyítottanak vette Czvetkó Gyula sérelmére elkövetett erőszakos cselekményt, amelyet Tölgyszéki Papp Béláné katonai alakulatok és a nyilaskeresztes párt segédletével vitt keresztül. — A bíróság a lelki megkínzás háborus bűnyűben alól felmentette, bár bizonyítottanak vette, hogy dolgoztatott, az internáltaknak többször utasításokat adott. Ezeket a tényeket a bíróság súlyosbító körülményeknek vette.

Az ítéletet úgy a védelem, mint a vád megfellebbezte.

rendőrség elé. A népbírósa, ahova az iratok átérkeztek, Vidóczyt többrendbeli népellenes bűnyű miatt letartóztatásba helyezte. Vádirata elkészülése után a népbírósa elé kerül.

Egy amerikai világlap feltűnést keltett cikke

A New York Herald Tribune írja: A Szovjetunió legutóbbi intézkedése Mukden kiűréséről, a szovjet megfigyelők jelentése a havannai pénzügyi értekezleten az bizonyítja, hogy

a béke korszakában is fenntartani kívánják a közös háborus erőfeszítések idején annyira bevált együttműködést.

A világpolitika három fontos tényezőn fordul meg. Az egyik alapvető a Szovjetunió, mely a maga szilárd néptörzseivel, öntudatos politikájával áll szemben a brit birodalommal, mely a XIX. század gyarmatbirodalmi rendszeréből féluton van a korszerű szövetséges állam felé. A harmadik tényező az Egyesült Államok, szinte kimeríthetetlen kincseivel, a délkínai vizektől az Atlanti óceánig terjedő érdekeivel. A most elkövetkező négy évszázad ezekben a hatalmas szervezeteknek történelme lesz. Remélhető, hogy az elkövetkező századokban köl-

csönös engedmények segítségével a világ három alaptevényezője megtalálja az együttműködés útját.

Holnap jelenik meg az „Irodalmi újság“

Mint lapunk már arról megemlékezett, Nagykanizsán Morvay Gyula polgári iskolai tanár szerkesztésében Irodalmi Újság címen szépirodalmi lap indul. A lap első száma gyönyörű szép tipográfiai kivitelben holnap jelenik meg. Egy-egy lap példány ára 100.000 pengő lesz. Kapható Horváth újságárusnál, a Népszava üzletben és az utcai árusítóhelyeken. Mi csak üdvözölni tudjuk Morvay Gyula önzetlen munkáját, amellyel lehetővé akarja tenni, hogy Nagykanizsa is hozzájusson a kis irodalomhoz.

A Demokratikus Nők március 15-i ünnepe

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége a Magyar-Szovjet Művelődési Társasággal karöltve rendezi meg a március 15-i szabadságünnepet. Az ünnepélyt Fő-ut 5. szám alatti helyiségükben pénteken délután 4 óraker tartják meg. Az ünnepségre mindenkit szeretettel vár a vezetőség.

Március 15-i ünnepély délelőtt 10 óraker a Deák-téren Szociáldemokrata! Március 15-én délután 10 óraker gyülekezünk a Pártnak. A megjelenés kötelező. A Vezetőség**Anyakönyvi hírek**

Az elmúlt héten 9 leány és 8 fia született: Gombor István felsőszékesszói és Imre Mária leánya, Markó János földműves és Farkas Erzsébet leánya, Berkes József Maort-tisztviselő és Szabó Sarolta leánya, Puskás Sándor forgalmi adóosztályos és Csoknyai Mária leánya, Keresi Mihály cipész és Kovács Annának leánya, Etelvári Ferenc boltiszola és Büki Annának fia, Kovács József városi utkapart és Horváth Gizellának leánya, Kollár Ferenc molnár és Pálinka Juliánának fia, Polgár József ht. főhadnagy és Brányai Teréz leánya, Márk Bertalan polg. isk. tanár és Horváth Edit leánya, Tóth Margit leánya, Bertók Gyula MAV tiszt és Aradi Annának fia, Benke József napszámos és Timár Annának leánya, Gőndör Ottó rendőr ny. hadnagy és Bágyi Katalinnak fia, Lányi Ferenc MAV mozdonyvezető és Nagy Erzsébet leánya, Gál Ákos Maort-szerelő és Sovány Rozáliának fia, Németh Pál Maort-tisztviselő és Aszlán Bertának leánya. — Házasságkötések: Fiala Antal női szabómester és Oszer Mária, Fábán János földműves és Büki Anna, Liskovits Tibor mészáros és Buspatai Anna, Joó János gépkocsivezető és Horváth Margit.

A Meteorológiai intézet jelentése várható időjárás szerdán: gyenge szél, felhős, ködös idő, egy-két helyen kisebb eső, a hőmérséklet alig változik.

Sport hírek: Az NTE, folyó hó 15-én Kaposváron játszik bajnoki mérkőzést Rákóczi ellen. A csapat pénteken reggel 6 óraker a következő játékosokkal a klubhelyiségbe elől: Bedő, Cindris, Peresz, Eiler, Vucsek, Király, Maderka, Mész, Férhelti, Seli, Székely, Lukvár, Gundog Volner, Egved. — Vasárnap, 17-én két bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra a Vasvári pályán: 12 óraker NTE - MAORT izem válogatott barátságos, 14 óraker NTE - BVSE, 14 óraker MAORT - Rákóczi bajnoki mérkőzések. Mindhirom mérkőzés éviertes sportot fog nyújtani.

A MADISz kulturaközvetítője csütörtökön délután 5 órai kezdettel gyűlést tart. Hívunk minden tanulni kívánókat egy nemes versenyre. Vezetőség.

A gelsei téglágyásborendezők lapjával cserében eladó. Jelentkezés Elkötény.

ZALA politikai napilap
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa“
Szerkesztésért és kiadásért felel Benke József
Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa“
Nyomdájában Nagykanizsán
Nyomdász felel: Zalay Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Benoze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Petőfi szellemében

Talán 1848 óta nem volt annyi foladatok és egyben lehetősége a magyar ifjuságnak, mint éppen a mai napokban. Mert a német elnyomás árnyékában adva volt ugyan a foladatok területe az idegen igtát, a reakció uralkodása alatt is lehetett volna bőven teremtődnie, de a lehetőségek annál kisebbek voltak, a terror, a csendőrszorongás, vagy ha kellett, a tanítói palpitus szellemi vagy fizikai téren guszabakította az ifjuságot. A történelem menete úgy hozta magával, hogy idegennek kellett a büntetés a magyar ifjuság kezéről letörni. Ma szabad a kez, szabad a cselekedet és a gondolat, a lehetőségek széles nyílnak meg az ifjuság előtt. De nem szűntek meg a súlyos nehézségek, nem szűntek meg azok a körülmények, melyekkel meg kell küzdeni, hogy a lehetőségeket ki lehessen használni és a nehézségeket ki lehessen küzdeni.

A Petőfi nemzedéknek, a márciusi ifjaknak kétféle elnyomással kellett szembenéznie. A német elnyomás kívülről, szövetsége a feudális rend belülről. A mai nemzedék elől az első elnyomást a Vörös Hadsereg távolította el, egyben megteremtette az alapot, amelyen el lehet pusztítani a belső elnyomókat is. Ezen az alapon kell, hogy a magyar nép kiépítse a demokráciáját. És ha az ifjú nemzedék mögött nem állna negyedszázados néphitűtő, a választást elferdítő, a gondolkodást eltipró nevelés, talán méltán adhatna az egész népnek vezéreket, mint amilyenek a márciusi ifjak voltak. De ezeket a nehézségeket számbaveve meg kell elégedni azzal, ha az ifjuság méltó akar lenni Petőfi szelleméhez és azokhoz az öröklődő esztakozik, akik a haladást, a magyar nép belső felszabadulását akarják, velük harcol és küzd minden olyan területen, ahol a magyar népet veszély fenyegeti.

Mert a veszély nagy! Nem fenyeget ugyan semilyen idegen hatalom imperialista törekvése, de most saját hazánkban, belső ellenségek akarnak megfojtani bennünket: Petőfi szellemében, Petőfi szavával kell harcbaronolni ellenük. Vesszünk a belső hitangok! Az az ifjuság, amely márciusot hirdeti, ezek ellen veszi fel a harcot. Harcol azok ellen, akik az infláció fokozásával, árurejtegetéssel, spekulációval kelleltetik az ország felépítését, akik állandóan veszélyeztetik a parasztság földtulajdonát és hátráltatják a bányák államosítását. Szembeszállni mindazokkal, akik hivatalokból, közéleti funkciójukból támadják a nép tényleges felszabadítását, akik kelleltetik a báboros bűnösök megbüntetését és új életet akarnak önteni a fasizmus maradványaiba. De nem tűri meg azt sem, hogy szónoki emelvényről vagy suttogó propagandával izzassanak a demokrácia ellen s soriniszta és irredenta igaztással újabb országvesztést készítsenek elő. De le kell, hogy számoljon mindazokkal is, akik újból faji és felekezeti gyűlöletet szítanak és akik továbbra is szellemi sötétségben akarják tartani az ifjuságot.

Sok az ellenség és nagy az ő ereje. De éppen azért van az ifjuságban élni-akarási, azért van lendület, hogy nagy és erős ellenségeket tudjon legyőzni. Petőfi sem számolta mennyi az ellenség, hanem rohamot indított ellene, pedig vele úgyuk és

Sztálin drámai nyilatkozata Churchill beszédéről

Megoldódottnak tekinthető a magyar belpolitikai válság - Kiket kényszerítettek a Kisgazdapárt elhagyására

Sztálin generalisszimuszának a Pravdában nyilatkozata jelent meg Churchill beszédével kapcsolatban, melyhez Churchill nem volt hajlandó kommentárt fűzni. Sztálin végzetes lépésnek tekinti Churchill beszédét, amely szándékosan a viszály magvait hinti el a szövetségesek között. Hitlerhez hasonlította Churchillt és azzal vádolja, hogy a faji teória elvét használja akkor, amikor azt mondja, hogy az angolul beszélő nemzeteknek szövetségre kell lépni a kommunizmus megakadályozására. Kétségtelen, hogy Churchill háborúra uazított ezzel a Szovjetunió ellen. Az angol-orosz szövetséggel kapcsolatban nem tudja komolyan venni Churchill angol barátainak kivánását sem és kijelentette, hogy a szövetség hosszabb időre való kiterjesztéséről nem lehet szó akkor és semmi értelme sem volna, ha azt az egyik fél megszegné és papírrongynak tekintené. A Churchill által említett vasfüggönyről azt mondta, hogy a Szovjetunió csak a saját jövőjének megvédésével számol, amikor a Szovjetunióval fajtális kormányok vannak uralkon Bulgáriában, Romániában, Jugoszláviában és Magyarországon. Sztálin emlékeztet arra, hogy az első világháború után Churchill katonai expedíciót tervezett Oroszország ellen. Nem tudom, sikerül-e Churchillnek és barátainak katonai expedíciója ezután, de ha sikerül is, ugyanolyan vereséget fog szenvedni, mint eddig. — A londoni rádió jelentette, hogy Churchill ma este ismét rádióbeszédet intéz Amerikához és ismét magánemberként fog beszélni.

A Szovjetunió tank-szakértője Aserbaidjan fővárosában, Tifliszban tartózkodik. Londonban nagy figyelemmel kísérik a perzsi helyzetet és újabb részleteket várnak. Angliát különösen az a tény nyugtalanítja, hogy az orosz csapatok még mindig bent vannak Perzsiában. Mandzsuria ügyében Londonban és Washingtonban új megegyezésben reménykednek, ez azonban addig nem jöhet létre, amíg Moszkva nem válaszol a hozzá intézett brit és amerikai jegyzékre. Truman elnök magához kérte Byrnes külügyminisztert és kérte, tagyen jelentést a perzsi helyzetről. Byrnes nyilatkozott a kongresszus előtt a világhelyzetről.

A májusra tervezett héketárgyalások júniusra halasztódtak

London, március 14
Az angol főváros jól értesült körében úgy tudják, hogy a héketárgyalásokat, melyeket májusban Párizsban terveztek megtartani, valószínűleg júniusra halasztják el. A békeértekezlet megnyitására időpontja a külügyminiszterhelyettesek most folyamatosan levő előzetes tárgyalásaitól függ.

Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsának newyorki ülése pár nappal eltolódik

Newyork, március 14
Newyorkban az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsa ülésének megnyitását március 21-ről valószínűleg néhány nappal elhalasztják, mert az Európa feletti

rossz időjárás újabb zavarokat okozott a legiforgalomban.

Lemondott a UNRRA vezérigazgatója

Washington, március 14
Herbert Lehmann, az UNRRA vezérigazgatója egészségi állapotára való hivatkozással lemondott tisztségéről. 1942 óta állt az UNRRA élén, mint annak vezérigazgatója. Előzőleg New York állam kormányzó tisztségét töltötte be.

Tegnap volt a Nemzetiségi Szovjet első ülése

Moszkva, március 14
Tegnap tartották meg a Kreml nagytermében a Nemzetiségi Szovjet első ülését. Amikor Sztálin, Molotov, Kalinin, Vorosilov, Nikojan, Andrejev, Zverin beléptek a terembe, lelkes éljenzés fogadta őket. Az ülést Kirstein egyetemi tanár,

mint legidősebb képviselő, nyitotta meg. A Nemzetiségi Szovjet Tanács első elnökévé Kuznyecovot választották meg. Az elfogadott munkaprogram alapján megalakították a Nemzeti Szovjet képviselők mandátumának felülvizsgáló bizottságát és megszervezték az állandó bizottságokat. A legfőbb tanács feladata a rendeletek ratifikálása, a szovjet kormány, a népbiztonsági tanácsnak, a legfőbb bíróságok tagjainak megválasztása, a mezőgazdasági, ipari és az újjáépítés öt éves tervének kidolgozása.

Az orosz szak szervezeti küldöttség Ausztria egységesítése mellett

Bécs, március 14
Az orosz szak szervezeti küldöttség, amely nemrégén hagyta el Ausztriát, egy hónapi körutazás után nyílt levelet intézett a munkásokhoz az Osterreichische Zeitung hasábjain. Teljesen megértik az osztrák munkásoknak azt a törekvést, mely Ausztria egységének helyreállítására irányul. Ezt a kérdést a lehető leggyorsabban kell megoldani.

Új pénzermék Ausztriában

A bécsi pénzverdőben 1, 2 és fél shillinges pénzerméket vernek. Az érmékhez 300 tonna alumínium áll rendelkezésre, melyet az amerikai hatóság adott Ausztriának. Ezen mennyiségből egy millió darab érmét lehet verni.

Budapestről jelentik:

Internálták az orvost, mert leoperálta a tetoválást egy SS-legény karjáról

Tavaly nyáron Németországból visszaszavargott Budakeszire egy Ried Ferenc nevű sváb legény, aki mint SS-katona szökött a nyilasokkal nyugatra.

Hazatérte után, tavaly szeptemberben, tüdőgyulladást kapott. Dr. Kövek László kezelte, aki megnyerte Ried bizalmát. A sváb legény megkérte az orvost, operálja le a karjáról az SS-tetoválást. Kövek elvégezte a műtétet és tíz ezer pengő honoráriumot számított. Az operációról tudomást szerzett a politikai rendészeti osztály és internáltatta a svábmentő orvost.

Kik távoztak a Kisgazdapártból

Nagy Ferenc miniszterelnök tegnap délelőtt nyújtotta át a három demokratikus párt és a szaktanács képviselőinek a Kisgazdapárt választását arra a felhívásra, amelyben a három párt és a szaktanács követelték a Kisgazdapárt jobbszárnyának likvidálását, mert csak ennek megtörténte után tartották lehetségesnek a további demokratikus együttműködést és az ország újjáépítését. A miniszterelnök válaszában közölte azoknak a képviselőknek a névsorát, akiknek párttagságát megszüntették:

Dr. Dénes István, Dródy Győző, Fillér László, dr. Halter Béla, dr. Hegymegi-Kiss Pál, Kiss Ferenc (félegyházai), Kovács László, Ledniczky Lajos, dr. Lévy Zoltán, dr. Nagy Vince, Nagy-Iván János Márk, dr. Némethy Jenő, dr. Pászthory István, Stühmerner Oberschall Irma, dr. Sulyok Dezső, Ternai István, dr. Vásáry István, Vásáry József, Veér Imre, Veres Anna.

Fillér László képviselő ellen a

puskát állottak szemben. Az ifjuságnak nagy ereje: fiatalsága, tettvágya, de ha kell, két karja is.

Lendüljön harsba ma minden ifju! Sok-sok március után legyen méltó

párt a nemzetgyűléshez és szeférhetlenségi bejelentést is tett.

Gróf Deseffy Gyula megvált a Kis Ujságtól

A Kis Ujság szerkesztőségében a szerkesztéstől megvált Deseffy Gyula helyét a párt a következőképpen töltötte be: Főszerkesztő és ideiglenesen felelős szerkesztő: Kovács Béla, a párt főtitkára, szerkesztők: Simándy Béla és dr. Major Róbert. Új kézbe került a külpolitikai és belpolitikai rovat vezetése is a lapnál.

A várospolitikai csoport vezetésére a párt Boguár Józsefet, helyettesét dr. Csobányi Zoltánt kérte fel. A propaganda osztály élére új vezetőt nevezett ki s az egész belső pártvezetést és a szervezési munka irányítását Kovács Béla főtitkára bizta.

A párt politikai bizottságának megüresedett helyét s a még üresen álló helyeket az e héten tartandó pártvezetőségi ülés fogja betölteni.

a nagy elődökhöz. Harcos ifjuságot találjon ezidén március 15-e! Harcolva, Petőfi szellemében ünnepeljük 1946-ban március 15-ét!

Tardos András

ZALÁ

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Sencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Truman: Nem tartom aggasztónak a nemzetközi helyzetet

Churchill második nagy beszéde Amerikában — Tíz évi kényszer munkára ítélték a nagykanizsai fasiszta szervezkedés vezetőjét

Churchill tegnap tartotta második nagyszabású beszédét Amerikában egy diszvacsoera keretében. E beszédében kijelentette, hogy nem hiszi, miszerint a háború elkerülhetetlen lenne és nem hiszi, hogy Oroszország vezetőinek háborús szándékai lennének. Nem töröm, — mondotta — hogy bárki is kisebbítse tiszteletemet az orosz nép iránt, vagy azon óhajomat, hogy Oroszország biztonságban, jólétben éljen és diszhelyet foglaljon el az Egyesült Nemzetek világszervezetében. Az angol nép sorában világszerte mély ragaszkodás tapasztalható az orosz nép irányában és teljes készség az együttműködésre. A perzsa kérdéssel kapcsolatban kiemelte, hogy ez az a kérdés, amely főoka volt a biztonsági tanács megalkotásának. Ma mégis olyan értesülések jönnek, hogy Oroszország fokozza csapatait Perzsiában. Majd a Dardanellák kérdéséről beszélt: — Én szívesen látom az orosz hajókat a beltengereken és világtengereken és mindig is támogattam a montreuxi egyezmény revízióját. E kérdésben a párizsi egyezmény határozott garanciát is ajánlott fel a Szovjetnek a Dardanellákon közlekedő orosz kereskedelmi és hadihajók számára. Ehhez a garanciához Törökország is hozzájárulását adja volna. Churchill ezután a Dardanellákkal kapcsolatos nehézségekről beszélt és oda nyilatkozott, hogy főlő, miszerint a Szovjet ezt a kérdést a biztonsági tanács elé terjeszti, ez pedig komoly próbára tenné a világhelyzetet, amelyhez pedig sok reményt fűzött. Beszéde végén kijelentette, hogy sohasem beszélt angol-amerikai katonai szövetségről, hanem testvéri, szabad önkéntes egyesülést javasolt. — Ha sikerül elfűtötni az emberek emlékezetéből a háborút és a sötét zsarnokságokat, akkor megnyílik majd a dolgozók milliói előtt az út a boldogság és szabadság felé.

Sztálint újra egyhangulag kormányelnökké választották

Moszkva, március 16.
A Szovjetunió legfelsőbb tanácsának második ülésén a kormány képviselőiben megjelent Kalinin, Nikoján, Zverin, stb. A felszólaló a tanács ülésén utalt arra, hogy a szovjet nép a választásokon szilárd erkölcsi és politikai egységnek adta tanyáját. Igen erősödtek kapcsolatai a bolsevik párttal és annak nagy vezetőjével, Sztálinnal. A legfelsőbb tanácsban résztvevő képviselők a munkaképviselők, mivel a választók 99,16 százaléka szavazott a kommuniszták és pártönkivültek listájára. Sztálin formálisan beadta lemondását és a legfelsőbb tanács újbol egyhangúan kormányelnökké megválasztotta.

Truman nem tartja aggasztónak a nemzetközi helyzetet

Washington, március 16.
Truman elnök szokásos heti sajtóközvetésén kijelentette, hogy nem tartja aggasztónak a mostani nemzetközi helyzetet. Egy kérdésre azt felelte, hogy nem vette mérve a háború Nagy találkozóját. Kifejezte azt a reményét, hogy meg fog jelenni a biztonsági tanács newyorki megnyitói ülésén. Cáfolta azokat a híreket, hogy közte és Byrnes külügyminiszter között ellentétek állnának fenn. Újból kinyilvánította, hogy az atomerő kérdésében ki kell kéri a katonai szakértők véleményét és tanácsát, de már az ellen-ellen és polgári hatóságok kezébe kell jenni, mely az államelnöknek tartozik felelősséggel.

Gromiko képviseli a szovjetet a biztonsági konferencián

Moszkva, március 16.
Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsának newyorki megnyitói ülésére a szovjet küldöttséget Gromiko washingtoni nagykövete vezeti.

A szovjet cáfolja a perzsiái előnyomulást

Moszkva, március 16.
Az amerikai sajtó az Egyesült Államok külügyminisztériumának jelentése alapján közli, hogy szovjet csapatok vonulnak Tebrisz és Teherán között és 80 kilométerre vannak a török határtól. A Szovjet Tájékoztató Iródát felhatalmazták annak kijelentésére, hogy ez a közlés nem felel meg a valóságnak.

Byrnes a perzsa helyzetről

Washington, március 16.
Byrnes külügyminiszter tegnap Washingtonban kijelentette, hogy a perzsiái orosz csapatok mozgalmaival kapcsolatos hírek igen megbízható forrásból származnak. Kijelentette, hogy egyelőre nem nyilatkozhat a perzsiái helyzetről, amíg Moszkva el nem juttatja válasát a Perzsiá és Mandzsúria kérdésében eljuttatott amerikai jogyzákre.

Nem lesznek Romániában behívások

Bukarest, március 16.
A román hadügyminisztérium megcáfolja azokat a híresztoléseket, mely szerint a közeljövöben nagyobb katonai behívások lesznek. Az elmúlt

hetekben sor került ugyan néhány ezer ember behívására, ezeket azonban a korosabb hadosztályok leváltására hívták be. Az említett híresztolás a román reakció legújabb megnyilvánulása.

A cseh hadsereget orosz hadianyaggal szerelik fel

Prága, március 16.
A csehszlovák hadsereget minden ellenszolgáltatás nélkül szovjet hadianyaggal és felszereléssel látják el. A csehszlovák miniszterelnök a költségvetést összeállító bizottságot figyelemztette, hogy a közigazgatás rendje túl van méretezve, ezért a jövőben állami szolgálatba nem vonónak fel új munkacsoportot.

Budapestről jelentik:

Napirenden a magyar békeszerződés előkészítése

Londonból hivatalosan jelentik, hogy a szövetséges nagyhatalmak külügyminisztereinek helyettesei megkezdtek Londonban a délkelet-európai államokkal kötendő békeszerződések tárgyalását. Az orosz békeről még nem fejeződtek be a megbeszélések, közben tértek át a délkelet-európai békefeltételek megvitására. A román békeszerződés ügyében már két értekezletet tartottak az angol, szovjet és az amerikai külügyminiszterhelyettes részvételével. Amint a Magyar Távirati Iródá jelenti, még ezen a héten fontolóra veszik a Magyarországgal, Bulgáriával és Finnországgal kötendő békeszerződést is.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 16-tól érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 18.40 pengővel.

Nagyjelentőségű tudományos kutatómunka folyik Szent-Györgyi Albert intézetében

Szent-Györgyi Albert professzor, aki a napokban érkezett vissza külföldi útjáról, amelynek során a lausannei egyetem díszdoktorává avatta, most nagyjelentőségű izomrost-kutatásokat végez, melyek fő nem mérhető távlatokat nyitnak a biokémia terén. A legújabb magyar kutatási eredmények bemutatására az Egye-

sült Államokból meghívás érkezett, amelynek — amennyiben tudományos munkája megengedi — a Nobel díjes tudós még a tavasz folyamán eleget kíván tenni.

Az első svéd megrendelés a magyar iparnak

A békéscsabai textilgyár 10 millió svéd korona értékű megrendelést kapott. Ez az első eset, hogy a svéd magyar textilárut vesznek és megígérték, hogy elsőrangú nyersanyagot is juttatnak a gyárnak.

Szöllösi Jenőt és Kemény Gábort ma kivégzik

Az MTI értesülése szerint báró Kemény Gábor és Szöllösi-Naszlúhac Jenő halálos ítéletével kapcsolatban az iratok a NOT elutasító határozata után még nem kerültek vissza a népbíróság elnökségéhez. Ha ma délelőtt az iratokat a NOT eljuttatja a népbírósághoz, úgy dr. Jankó Péter tanácsa ma délelőtt folyamán kihirdeti az elutasító végzet és a halálos ítéletet a Szálasi-kormány két tagján minden valószínűség szerint ma szombaton hajtják végre.

Legújabb betegség: német pestis

A «Salzburger Nachrichten» egy prágai jelentés alapján förtelmes új járványról ad hírt, amely a cseh-német határvidéken volt észlelhető. Az új járványt a cseh határvidéki lakói német pestisnek nevezik, mert állítólag Németországból hurcolták

be, ahol számtalan ilyen eset fordult már elő. A betegség egy a szájból keletkező daganattal kezdődik, amely gyorsan elterjed az egész testen. A halál három nap múlva áll be, általános vérmérgezés következtében.

Balla Antal a Kis Újság felelős szerkesztője

Dr. Balla Antal, a neves közíró és történetíró jegyzi a mai napot kezdve a «Kis Újság»-ot, mint felelős szerkesztő. Emellett azonban Balla Antal továbbra is megmarad, mint tájékoztatásügyi miniszter.

Kivégezték Pál Gizellát és Filkusz Sándornét, az Andrássy-úti rablógyilkosokat

A rögtönítélő bíróság szerdán tárgyalta Pál Gizella volt apaca és nővére, Filkusz Sándorné bűnügyét. A két nő meggyilkolta és kirabolta Tasnádi Odönnét, egy számtanácsos feleségét. Az áldozat holttestét börtönbe gyömöszölték és a Dunába dobták. A rögtönítélő bíróság a rablógyilkosokat köztöltési halálra ítélte. Az ítéletet mind a két nő még szerdán az esti órákban végrehajtották.

A B-lista menetrendjének első állomása

A belügyminisztériumban megtették a lépéseket a szanalás végrehajtására. Elhatározták, hogy azokat, akik 1945 február 25. óta rendőri felügyelet vagy népbírósági eljárás alatt állottak, azonnali hatállyal fegyelmi eljárás alá vonják és felfüggesztik állásuktól. Ugyanakkor intézkedés történt, hogy mindezek, akik szolgalmi helyükről eltávolítottak, fegyelmi eljárás alá vonassanak. Súlyosabb beszámítás alá esnek azok a tisztviselők, akik nyugatra távoztak. Felülvizsgálják mindazok ügyét, akik ellen a népkararat nyilvánult meg. A belügyminisztériumban repülőbizottságokat szerveztek azon egyének kivizsgálására, akik magartartásukkal a kormányrendelet végrehajtását akadályozták. Az első repülőbizottság Hajdu, Szabolcs, Juszvágyon Szolnok megyékben és Debrecenben kezdte működését. A második bizottság Dunántúlon, Baranya, Győr, Tolna megyékben, Pécsen kezdte működését. A harmadik bizottságot most szervezik meg. A helyi Nemzeti Bizottságok bevonásával határozzák meg azokat a feladatokat, melyek a közigazgatás megtisztítására irányuló bizottságok országos munkájának alapját képezik majd.

Politikai gyilkossági kísérlet Zalalápon

Zalalápol község kommunista párttitkára a Nemzeti Bizottság ülésén szótvetette, hogy Török, volt uradalmi ispán foglalkozás nélkül, munkátlanul él és a kötelezett közmunka alól is kivonja magát. Török másnap üvöltözve kikérte magának, hogy ő közmunkát végezzen. Azután eltávozott a párttitkár lakásáról. Este visszatért Török és az ablakon át belépett a párttitkár és előszobá felé. A párttitkár és felesége súlyos sérüléssel kórházban fekszik. A gyilkos ispán szökésben van. Valószínűleg Ausztriában rejtőzik.

ZALÁ

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pó-út 5. szám.

Telefon: 37

Bencze Jenő:

Lecsapott a kétféjű sas.

karmait mélyen belovágtatta utolsó áldozatába, a magyar nép huszába. Súlyos sebeket vérzett már, szürke tollai meg voltak tépázva, jurtányi ereje is alig volt, amikor 1944 március 19-én, ma két esztendője tankjaival, lángszóráival, ágyúival megjelent, hogy leigazza azt a szövetségesét, akiben Hitler megjelentése óta legjobban bízott. A magyar politika urai már ebben az időben rádöbbentek a veszélyre, amelyet a német szövetség jelentett. Huszonöt esztendő példátlanul gonosz politikáját a háborúból való kiugrással akarták jórátenni. A háborus főbűnösök tárgyalásán világosan megmutatkozott az a kép, amely március 19-től október 15-ig porgett le és amely végül is a legkomiszabb hazárulók kezébe adta az ország vezetését. Kitűnt, hogy három hadosztályunk elég lett volna, hogy a betörő németek kísérletét elfojtsa és ezzel megmentsse a magyarságot, megmentsse a fővárost és megmentsse ennek az ezer esztendő népek becsületét. Ha ez a három hadosztály teljesítette volna kötelességét, akkor tényleg rászolgált volna a "hönvédek" névre. A hazáruló generálisok azonban előre tudva a németek szándékait, a magyar haderet kivonásukkal az országból, úgy hogy ellenállás nélkül átállhattak be az uniformizált germán embertervezet dalias legényei ebbe az országba. Weesenmayer és Winckelmann szemébe vágta a tárgyaláson Sztójay Donának, a hazáruló legáljasságának, hogy a német bevonulás egyenesen az ő követelésük volt, de szemébe mondták azt is, hogy már ebben az időben egyetlen mértékadó német sem bízott a győzelemben. A két német nem titkolta, hogy Sztójajt és társait aljas hazárulóknak tekintik, de kijelentették azt is, hogy értelmetlen volt előlük az a lelkesedés, ahogy Budapestben és vidéken a henyemelő németeket fogadták. Winckelmann és Weesenmayer összetévesztette a magyarokat a svábokkal, összetévesztette a becsületesen és tisztességesen gondolkodó embereket a csörtető nyilas hordákkal, akiknek a Haza a gyilkolással és rablással jelentett egyet.

Ha megkísérüljük az emberiség történelmében értékelni egy népnek vagy fajnak erkölcsi erejét és nagyságát, nem találunk más mértéket, mint azt, hogy milyen sulyal vette ki részét a szabadságért való küzdelemben, hogy onfeláldozásban mennyire ment el a legszentebb eszme szolgálatában. Nincsen egyetlen emberi célkitűzés sem az egész világegyetemben, amely csak megközelítőleg is oly fontossággal bírna az egyénre, vagy a közösségre, mint a szabadság. A történelmi materializmus szakadatlan láncolata nem egyéb, mint az ember kísérlete szabadságának kiharcolásáért. Az a nép, mely feladta a harcot, elvesztette létezését, megszűnt államalkotó lenni és hasonlót lesz ahhoz a súlyos beteghez, aki nem akar megküzdeni egészségéért, feladta magát, nem hajlandó szenvedést vállalni. Élete megtartásáért, inkább a halált választja. Meg kell tanulni minden egyének és minden népnek: a szabadság egy és oszthatatlan. Az a nép vagy egyén, aki saját szabadságát arra használja, hogy másokét elvegye, nem csak ellenfelét, de ma-

gát is rabszolgává aljasítja és előbb vagy utóbb biztosan elpusztul. Ez alapvető igazság. Ez legyen evangéliuma azoknak a vezetőknek, akik a népek sorsát intézik. Kicsinek és nagyoknak, erősnek és gyengének meg kell tanulni, hogy az én szabadsága a Te szabadsága is.

Ha eljön az a világ, aminek fájdalmas kialakulásának szenvedő szereplői vagyunk és ha az emberek

és népek nem csak tudják, nem csak megértették, de gyakorolják is az oszthatatlan szabadságot, amely egyenlő az egész emberiséget átfogó szeretettel, akkor sohasem fordulhat elő egy új március 19-e, akkor nem lesznek kétféjű ragadozó sasok és nem lesznek áldozatok.

Ami most a világpolitika színpadán lejátszódik, az enged arra következtetni, hogy az emberiség az áltelt szenvedést kellően értékelte volna. Új szövegre régi zenét játszik az ördög, akit ismét a nagytőke ültetett a zongorához. Félreletes

indul ez, aminek fortissimója a gyökereknek bombolása, tankok dübörgése, atombombák még a földet is megolvastató robaja. Felcsendült az első akkord az esztét veszített emberiség ördögi dalából, de máris felhőrdült a békevágyó lelkek. Megmozdultak a világ dolgozóinak milliói, hogy kiűssék a gonosz kezéből a hangszert, hogy megajándékozhassák az emberiséget a békével, amire mélyszégyen szenvedések, megaláztatások, vérvének hullása és nyomorúsága után annyira ráhozott.

A magyar kormány eljuttatta a békeszerződéssel kapcsolatos elvi álláspontját a szövetségesekhez

Bevin nagyjelentőségű kijelentése a Szovjetunióval folytatandó angol politikáról — A szovjet kormány még nem adott választ a perzsa kérdésben

Az angol lapok az elmúlt hetekben behatóan foglalkoztak Magyarországgal és a magyarországi politikai helyzettel. A Times elismerőleg állapítja meg, hogy a déli és délkelet-európai államok között Magyarország volt az első, ahol általános választások tartottak és a választások után alakult koalíciós kormány végrehajtotta a földreformot. A további szociális reformok végrehajtása a szövetségesek támogatásától függ, melyre oly nagy szüksége van annak a sokat szenvedett országnak. A Socialist Tribune az ország gazdasági helyzetét kétségbeesítőnek mondja, az infláció növekszik és az élelmiszerkészletek csökkennek. A Daily Herald azokról a kirívó ellentétokről ír, amelyek Budapesten lépten-nyomon tapasztalhatók. Sokan színek munkahelyükre rongyos cipőben és sok kirakatban olyan cipők láthatók, amelyek békekétdőben a londoni Bank-Streetnek is díszére válnának. Irtak a kisebbekre vonatkozó tárgyalásokról, melyeket nem tartanak kivételnek. A múlt hetekben lezajlott politikai válságról a Daily Express azt írja, hogy a Független Kisgazdapártban, melynek politikája hagyományos parasztpolitikai, legutóbb egy reakciós jobbszárny keletkezett, melynek eltávolítását követelték a három munkáspárt és a szakaszervezetek. A következő érvényesítése tüntetésre vezetett, mely a koalíció győzelmével végződött és a Kisgazdapárt 20 képviselőt felszólította, hogy hagyják el a pártot. Azt írja ezzel kapcsolatban a lap, hogy Magyarországon a gazdasági helyzet kétségbeesítő.

Az elmúlt héten megkezdtek Londonban a külügyminiszterek helyettesei a kelet-európai államok békeszerződési feltételeinek megvitatását. Így tehát a külügyminiszteri tanács első kerül Magyarország ügye is. A magyar kormány tanulmányban tájékoztatta a szövetséges hatalmakat Magyarország politikai, etnográfiai, gazdasági és földrajzi helyzetéről. Ebben kifejezésre juttatta a magyar kormány elvi álláspontját. Tudomásul kell venni mindenkinek a rideg valóságot, hogy így áll az ország, vagyunk e bár ezt eddig a szövetséges hatalmak nem nagyon éreztették Magyarországgal, azonban a békekötésnél ezt a tényt nem hagyhatják figyelmen kívül.

A szovjet kormány még nem adott választ a perzsa kérdésben az angol-szászoknak

Tehérán, március 18

Oroszország igyekszik a perzsa kormányt eltéríteni azon szándékától, hogy ügyét a biztonsági tanács elé vigye. Arról semmi jelentést nem adtak ki, hogy melyek voltak azok a feltételek, amelyek miatt a további tárgyalásokat félbe kellett szakítani. Az amerikai külügyminisztérium újabb utasítást küldött tehéráni nagykövetének, hogy az Egyesült Államok teljes mértékben támogatja a perzsa kívánságokat és Amerika el van szánva, hogy az utolsó betűig eleget tegyen az Egyesült Nemzetek alapokmányában lefektetett kötelezettségének. A moszkvai brit nagykövet megsűrgette a

választ a szovjet kormánynak Perzsia ügyében küldött jegyzékre. Moszkva eddig nem válaszolt sem az angol, sem az amerikai jegyzékre.

Bornholm szigetét az oroszok visszadták a dánoknak

Köpenhága, március 18

Jakuszov tábornok közölte Bornholm sziget kormányzójával, hogy a Vörös Hadsereg főparancsnokságától utasítást kapott a sziget kiürítésére, amely április első hetében ér véget. A kiürítést a sziget kormányzója rádió útján közölte a lakossággal. Majd a sziget kormányzója köszönetet mondott a Vörös Hadseregnek a sziget felszabadításáért. Hálásnak vagyunk azoknak mondta, akik felhatalmazták Bornholmot és haborus megbízatásukat annyi megértéssel és

komolysággal hajtották végre. A dán vezérkari tiszték már átjöttek a szigetre és az első épületeket az oroszok katonai ünnepségek közben adták át a dánoknak.

Tito Varsóban

Varsó, március 18

Varsóban Tito tábornoknak Bieruth elnök szombatán délután átnyújtotta a legnagyobb longyel kitüntetését. Este diszvacserát adott Tito marsall tiszteletére, melyen megjelentek a kormány tagjai és a diplomáciai kar képviselői.

Szörnyű robbanás Berlinben

Berlin, március 18

Berlinben az Alexander-Platzon levő rendőrlaktanyában szombaton hatalmas robbanás történt, amely a laktanya épületét súlyosan megrongálta. A laktanyában, amely Berlin szovjet negyedében van, a robbanást az okozta, hogy az ott felhalmozott löszernyűkhöz és bombákhoz egy német rendőrtisztviselő ügyetlen kézzel nyúlt hozzá. A robbanás következtében több mint 20 ember meghalt és körülbelül százan megsebesültek.

A biztonsági tanács megnyitó ülését március 25-én tartják New Yorkban az Atlantycityben.

Az amerikai élelmiszeri szervezet elhatározta, felszólítja Oroszországot nagyobb értékű búzaszállítvány átengedésére. A szervezet becslése alapján 40 százalékos hiány mutatkozik a világ gabonaállományának ügyében.

Bevin: Nincs olyan két jóbarát, mint Visinszky meg én

London, március 18. Bevin angol külügyminiszter szombaton beszédet mondott Délwellsben, amelyben többek között a következőket mondta: Nagybritánia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió olyan békét akarunk létrehozni, mely sok nemzedéket át fennmarad. Nincs két olyan jóbarát, mint Visinszky és én. A két nemzet egymástól különböző filozófiája majd idejében egymáshoz illeszkednek, ha a nemzetek türelmesek lesznek és nem tanúsítanak dogmatikus magatartást. Churchill beszédével kapcsolatban azt mondta: biztosítani kívánok mindenkit, nem volt közöttünk előzetes tanácskozás és Churchill kizárólag a saját felelősségére tartotta meg fultoni beszédét. Veszélyes lenne Anglia külpolitikájára, ha ez nem magán a külpolitikán fordulna meg, hanem egyének által elmondott beszédén. A parlamentben körvonaloztam azt a politikát, melyet a kormány alapos megfontolás után követ és sikra tudok szállani az országban a Szovjetunióval kötendő 50 éves barátság szerződés érdekében. Ezt mindig komolyan ajánlottam és kész vagyok az erre irányuló politikát követni.

ZALKA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 51.

Lengyelország és Jugoszlávia husz éves barátsági és segélynyújtási egyezményt kötött

Ukránia katolikusai elszakadtak a Vatikántól — Churchill újra beszélt Amerikában

A legfelsőbb szovjet két házának ülésén elhangzott történelmi kijelentésekkel kapcsolatban a szovjet rádió hírmagyarozója a következőket mondotta: A Szovjetunió képviselőinek felszólalásából kivétel nélkül kizondul az a meggyőződés, hogy a szovjet nép az új öt éves terv kereteiben helyreállítja a háború pusztításait és a termelés 50 százalékos emelésével magasabb életszínvonalat biztosít magának. Különösen kiemelte az ukrániai Buzsan képviselő felszólalását, aki az ukrán köztársaság együttműködéséről biztosította a legfelsőbb szovjet tagjait. Lettország képviselője a lett nép szenvedéséről beszélt a német megszállás alatt. A szovjet köziró azt a következtetést vonta le, hogy a szovjet törvényhozás valamennyi tagját mély hazaszeretet tölti el és őszinte törekvés a nép sorsának biztosítására. Ezt a célt szolgálja a Vörös Hadsereg új és még tökéletesebb felszerelése. A szovjet politika nem törekszik idegen nemzetek leigázására. A Szovjetunió célja a barátság és béke biztosítása valamennyi nemzet számára. A Vörös Hadsereg a nemzetközi béke és biztonság és a békés munka legfőbb záloga. Nemosak a Szovjetunió, hanem valamennyi szabadságszerető nemzet számára a történelem folyamán most kezdődik az az új korszak, mely az eljövendő nemzedékeknek soha nem látott jólét és biztonság korszakát jelenti.

Lengyelország és Jugoszlávia 20 éves barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményt kötöttek. Titó marsall varsói látogatása alkalmával írta alá az egyezményt.

Az olasz lapok néhány nappal ezelőtt olyan híreket terjesztettek, hogy Jugoszlávia Albánia bekebelezésére készül. A jugoszláv hírszolgálati irodát felhatalmazták annak kijelentésére, hogy ezek a híresztelések nem felelnek meg a valóságnak.

Berlin püspöke a német nép bűnhődéséről

Berlin, március 19.
Graf von Preising, Berlin püspöke a Szent Anna templom újjáavatásakor szentbeszédet tartott. A német nép bűnhődésének — mondta — hosszú éveket kell tartani, nem úgy, mint a szomszédos államokénak, akik számára elegendő 40 nap. A püspök beszédét hatalmas tömeg hallgatta végig és sokan kint szorultak az utcán.

Ukránia szakított a Vatikánnal

Moszkva, március 19.
A nyugatukrajnai katolikus egyház Lembergben március 8-án tanácskozást tartott és levelet intézett Sztálinhoz, melyben bejelentette, hogy szakít a Vatikánnal, mely diktatórikusan elválasztotta Nyugat-Ukrajnát keleti testvéreitől és ezért csatlakoztak a görög keleti egyházhoz. A Sztálin által vezetett Vörös Hadsereg győzelme következtében mind egyesültek és nincs szükség arra, hogy az ukrán népet és a görög keleti vallású népet választással zárja el. Ezért a március 8-i értekezlet felmondja a bresti 1596-ban kötött konkordátumot és Ukrajna visszatér az orthodox egyház kebelébe.

A vatikáni rádió hangsúlyozza, hogy a március 8-i zsvói szenátus néhány hitehagyott papból áll, mivel az egyház püspökeit elhurcolták vagy bebörtönözték és a katolikus papoknak megtiltották a misemondást.

Umberto olasz trónörökös bejelentette, hogy a népszavazást a királyság kérdésében tiszteletben kívánja tartani.

Róma, március 19.
Umberto herceg, Olaszország kormányzója tegnap levelet intézett de Gasperi olasz miniszterelnökhöz, melyben bejelentette, hogy a monarchiára vonatkozó népszavazás eredményét tiszteletben fogja tartani. Ha a nép a monarchia mellett szavazna, olyan monarchia fog támadni, mely teljes mértékben elismeri a nép önkormányzatát és a társadalmi igazságosságot.

Washington is elutasítja a francia jegyzéket a spanyol kérdésben

Newyork, március 19.
A washingtoni külügyminiszterium a Franciaország által benyújtott második jegyzékre, melyben Spanyolország ügyének a biztonsági

tanács elé való terjesztését követeli, valószínűleg az angol kormánnyal azonos választ ad és elutasítja Franciaország jegyzékét.

Utban India függetlenítése felé...

Washington, március 19.
Tegnap indult el Washingtonból az a háromtagú bizottság Indiába, mely az Indiával kötendő megállapodást van hivatva létrehozni India függetlenségének biztosításával. Az angolai hattagu küldöttség szintén tegnap indult el Indiába. A küldöttség tagjait a westminsteri érsek bucsuztatta, sikert és jó utat kívánt nekik. A híveket felszólította, hogy imádkozzanak a küldöttség eredményes munkájáért.

Churchill újra beszélt

Newyork, március 19.
Churchill tegnap Newyorkban a columbiai egyetem díszdoktorrá avatásakor mondott beszédében a következőket mondta: Komolyan remélem, hogy miután a bűnösöket egyszer véglegesen megbüntették, nem lesznek többé pártiak és a nemzetek szélesebb alapokon nyugvó, méltányosabb világnak néznek elébe, mely egy világszervezet egységes irányítása alatt áll. Ez gazdagabb és teljesebb életet jelent a szerény om-

berék számára és megóvjja a szerény dolgozók gazdasági és kulturális biztonságát. Ennek a feladatnak elvégzésében az Egyesült Nemzetek Szervezetét a brit nép és az Egyesült Államok népközsége a birodalom minden erkölcsi és anyagi erőforrásaival támogatni fogja. Nem foglalkozott beszédében sem Oroszország, sem az angol-amerikai egyesülés kérdésével.

Göring vall!

Nürnberg, március 19.
A nürnbergi tárgyaláson Göring a védelem további kérdéseire kijelentette, hogy senki sem volt szűkebbkörű munkatársa Hitlernek és senkinek nem volt olyan nagy befolyása a Führernek, mint neki. A náci vezérkarról azt mondta, hogy azok teljesen önállóan cselekedtek és annak egyik tagját sem lehetett befolyásolni. Ő az egyetlen tanu, aki fel tudja fedni a náci párt működésének valódi indító okait. Hatalomrajutása után megszüntette a parlamentáris kormányzatot, mert arra nem volt szükség, miután a náci volt az egyetlen párt. Elismeri, hogy elhallgattatott minden ellenzéki pártot. A politikai titkos rendőrséget is fenntartotta a náci-ellenes elemek felkutatására.

Budapestről jelentik:

Rónai miniszter ma reggel Romániába utazott

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter ma reggel Romániába indult, hogy részletesen megbeszélje mindazokat a lehetőségeket, melyek alapján az egyre erőteljesebb magyar-román árukereskedelmi forgalom fokozottabb mértékben megindulhat. Kérelmait, üveget és egyéb fontos ipari anyagokat kapunk Romániából.

Nemzetközi újságírókongresszus Budapesten

A magyar újságíró szövetség a közeljövőben Budapesten kongresszust tart. Az ausztriai, romániai és csehszlovák újságírók örömmel jelentették be részvételüket.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 19-én érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 20,30 pengővel.

felmerülő kiadásokra.

Elfogadta a minisztertanács a nyári időszámítás bevezetésére vonatkozó javaslatot. E szerint a középeurpai időszámítás helyébe március 31-én éjjel 2 órakor a nyári időszámítás lép életbe. Az órákat egy órával előre kell igazítani.

A minisztertanács hozzájárult, hogy a külügyminiszter előterjesztést tessen a köztársaság elnökének Auer Pálnak rendkívüli követé és meghatalmazott miniszterré való ki nevezésére és a párizsi magyar követséggel való megbízásra.

A minisztertanács ezenkívül több más kérdésben is hozott határozatot.

Letartóztatták az olasz ügyvivőt

A politikai rendőrség különböző szélhámosok miatt letartóztatta Giorgio Friedlandert, aki legutóbb mint olasz ügyvivő szerepelt. Kiderült, hogy nem olasz ügyvivő, hanem ő maga nevezte ki magát annak.

Háromszáztagú magyar küldöttség jart 1848-ban a francia külügyminiszternél

A március 15-i ünnepségekkel kapcsolatban az egyik belgrádi lap a 98 évvel ezelőtt Párizsban megjelent magyarnyelvű újságból írja a következőket: Lamartine akkori külügyminiszternél tiszteltett 1848-ban a magyarországi forradalom hírére a Párizsban élő 300 tagú magyar kolónia küldöttsége, melynek tagjai résztvettek minden francia megmozdulásban, éppúgy, mint 95 évvel később a franciáországi magyarok a németek elleni megmozdulásán. Ezek francia-magyar zászlók alatt jelentek meg Lamartine külügyminiszternél, aki a következőket mondta: Ha visszatértek hazátokba, mondjátok meg, hogy itt annyi jóbarátot talállok, mint ahány polgára a francia államnak van.

Marosán György

a Szociáldemokrata Párt megyei kongresszusán

Március 24-én vasárnap és 25-én hétfőn rendezi meg a Szociáldemokrata Párt zalavármegyei kongresszusát Nagykanizsán. A Párt nagykanizsai szervezete máris nagyban készülődik a kongresszus előkészítésére. Miután a megyéből nagy tömegek érkezését várják, ezek elhelyezésére máris megtörténtek az intézkedések. A konferencián az egész vármegye képviseltetni fogja magát. Rendkívüli jelentőséget nyer a kongresszus azáltal, hogy a Párt országos vezetésének tagjai közül többen leérkeznek városunkba, közöttük Marosán György is. A Párt központi kiküldöttjei úgy bel- mint külpolitikai beszámolót tartanak, de a politikai kérdéseken kívül agrárkérdéseket és az ország minden gazdasági ügyét felölölő kérdést is megtárgyalnak. Az előadásokat vita követi, amelyen a Párt minden egyes tagja hozzászólhat az elhangzottakhoz és javaslatokat terjeszthet a kongresszus elé.

Szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT

tert a Magyar Kommunista Párt. Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szeretettel vár a Pártvezetőség.

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

Kalinin, a Szovjetunió elnöke lemondott

A Szovjet felvette a diplomáciai kapcsolatot Svájjal —
A perzsa kérdést az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsa elé terjesztették

Emlékeztetés, hogy a közelmúltban lezajlott londoni tanácskozásokon az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa olyan határozatot hozott a Szovjet és Perzsia között felmerült vitában, hogy az egész ügyet a két kormány elé terjesztik abból a célból, hogy igyekezzenek közvetlen megbeszélések útján a felmerült vitás kérdéseket tisztázni. A beérkezett jelentések szerint a nagyhorderejű kérdés rendezése a két kormány között nem sikerült és így az ügyet minden valószínűség szerint a március 25-én Newyorkban összehívott Biztonsági Tanács tárgyalja le. Ma Washingtonban nyilvánosságra hozták a perzsa kormány ily értelmű megkeresését, amelyet az Egyesült Államok kormánya elé terjesztett és amelynek egy példányát dr. Lie, az Egyesült Nemzetek főtitkára is megkapta. Az angol hírszolgálat jelentése szerint a perzsa tiltakozás szövegéből nyilvánvaló, hogy ez lesz a legsúlyosabb kérdés, ami eddig a biztonsági tanács elé került.

Világszenzációra tarthat számot az a hír, hogy Oroszország és Svájc megegyeztek a diplomáciai kapcsolatok kölcsönös felvétele ügyében. A Szovjet és Svájc között 22 év óta szünetelt a közvetlen kapcsolat, aminek helyreállítása a világbéke szempontjából is beláthatatlan. Ránk magyarokra nézve is nagy jelentősége van az eseménynek, mert így most már semmi akadálya sincs annak, hogy Budapestre ismét előhessen Svájc diplomáciai megbízottja.

Mint Moszkvából jelentik, Kalinin, a Szovjetunió elnöke öregségére és gyengülő látására való hivatkozással lemondott. A Szovjetunió új elnökévé Sverninget, a Szovjetunió legfelsőbb tanácsának eddigi helyettes elnökét választották meg.

Az Egyesült Nemzetek főtitkára bizalommal tekint a biztonsági tanács ülésére

Newyork, március 20
Dr. Lie, az Egyesült Nemzetek főtitkára kijelentette, hogy a mostani nemzetközi helyzetértékelés ellenére igen nagy bizalommal tekint a biztonsági tanács március 25-én kezdődő értekezletének sikere elé.

Az UNRRA elnöke az összes államokban a fejadagok visszaállítását követeli

Newyork, március 20
Lehman, az UNRRA vezérigazgatója a fejadagolás visszaállítását követeli az összes államokban. Szerinte a nagy gabonahiánynak az volt az oka, hogy a fejadagot túlságosan gyorsan megszüntették egyes államokban. Széleskörű intézkedésekre van szükség, ha meg akarják menteni a világot az éhínségtől. Kína közölte, hogy országában olyan nagy az éhség, hogy sok helyen az emberek fűvet esznek, hogy ily módon tartsák fenn életüket. Kérte, hogy vonják be Oroszországot is az élelmezési bizottsághoz. Kijelentette, hogy Görögországnak 6 heti, Csehszlovákiának 12 heti, Jugoszláviának egy hónapi, Olaszországnak pedig nem egészen két hétre elegendő élelmiszerkészlete van.

Guen lemond, ha spanyolországi terveit nem tudja végrehajtani

Párizs, március 20
A Pyrreneusokban a spanyol-francia határt megnyitották azok számára, akik sem spanyol, sem francia nemzetiségűek. Guen francia miniszterelnök egyik nyilatkozatában kijelentette, ha Spanyolországra vonatkozó tervét nem tudja keresztülvinni, lemond.

A lengyelek kiutasítják a cseheket

Prága, március 20
A lengyel hatóságok sorozatosan utasítják ki a csehszlovák alattvalókat Lengyelországból. A csehszlovák kormány tiltakozó jegyzéket intéz ebben az ügyben a lengyel kormányhoz.

Karintia a fasiszták Mekkája

Moszkva, március 20
A moszkvai rádió a karintiai fasisztákra és idegenekkel foglalkozik. Ha figyelembe vesszük Európa és különösen Ausztria élelmezési helyzetét, különösnek kell tartani, mennyi olyan ember él Karintiában, akik nem odaválók. Rengeteg idegen és fasiszta él ebben az országban, akik igen jól megélik, jobban, mint

altalában az osztrákok. Karintiában még a hadifoglyok is jelentős adagokat kapnak a rendes adagokon felül. Ha Karintiában és az itteni városokban járkal az ember, írja a tudósító, szinte meg kell dőzsölni a szemet, hogy hol is vagyunk. Német tisztet és magyar katonát lehet látni, mindenütt rangjelzésekkel.

Súlyos ellentétek Lengyelországban

Varsó, március 20
A Times azt írja, hogy a lengyel parasztpárt vezetője, Nikolajcik és a lengyel kormány többi tagjai között az ellentét annyira megnövekedett, hogy attól félnek, teljes lesz a szakadás a két párt között. A felelős vezetők mindannyian megkísérlik a békítést, eddig azonban minden békítő kísérlet kudarcot vallott.

Cseh miniszter Churchill beszédéről

Prága, március 20
Az egyik csehszlovák miniszter Churchill azon kijelentésével foglal

kozik, hogy a világbéke biztosítására Anglia és Amerika népeinek közös szövetségben kell egyesülni. Van még egy határtalanul erős világhatalom, a Szovjetunió és a nyugati népek el fogják ismerni ezt a hatalmat és tudomásul veszik a szovjet európai küldetését, mibelyt világossá válik előtűnik, hogy a Szovjetunió az európai szárazföld megvédését nem úgy értelmezi, hogy a népeket a béke és nemzeti függetlenségük fejlődése terén akadályozzák.

Anders csapatainak leszerelése

London, március 20
Bevin brit külügyminiszter magához kérte Anders tábornokot, az olaszországi lengyel csapatok parancsnokát és hosszas tárgyalás során elmagyarázta neki a lengyel csapatok leszerelésének és hazaszállításának szükségességét — jelenti a londoni rádió. Bevin hozzáfűzte, hogy a lengyel kormány teljes garanciát ad minden hazatérő katoná számára.

Budapestről jelentik:

A miniszterelnök meleghangú pohárköszöntője a magyar-jugoszláv együttműködésről

Március 19-én volt egy éve, hogy Magyarországra érkezett a szövetséges ellenőrző bizottság mellett működő jugoszláv misszió. Ebből az alkalomból Nagy Ferenc miniszterelnök fogadást rendezett. A fogadáson a jugoszláv nép és Magyarország közötti együttműködésre igen meleghangú pohárköszöntők hangzottak el. A miniszterelnök pohárköszöntőjében hangsúlyozta, hogy a népek boldogulásának és békés együttműködésének alapja az egymás iránti kölcsönös bizalom és türelmesség. Jugoszlávia bölcs kormánya és budapesti missziója ezt a politikát követi. Mi a magunk részéről annyit mondhatunk, hogy a sokat szenvedett magyar nép legfőbb vágya a béke és az ország ujjaépítése. A Duna-völgyében folytatandó politika rendíthetetlen követelése a jugoszláv és a magyar nép közötti legnagyobb együttműködés, melynek a közép-európai népek között példaadóvá kell válni. A jugoszláv misszió vezetője kiemelte, hogy egy év alatt annak szentelte életét, hogy elmélyítse a demokratikus Magyarország közötti kapcsolatokat. A pohárköszöntők után szíves légkörben, a legjobb baráti hangulatban, kölcsönös meg-

értéssel és egymás megbecsülésének szellemében beszéltek meg a két országot érintő kérdéseket.

Magyarország és Jugoszlávia között előkészítő megbeszélések folynak a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok kiszélesítésére. Magyarországnak a Balkán felé irányuló forgalma szempontjából ez rendkívül fontos.

Minisztertanács foglalkozott a bányák államosításával

A csütörtöki minisztertanács tagjai foglalkoznak a bányák államosítására vonatkozó tervszellettel és a csehszlovák-magyar lakosságcsere-re vonatkozó egyezményről. Mindkét törvényjavaslat a ház elé kerül, amennyiben a minisztertanácson teljes lesz a megegyezés.

A magyar kormány kitelepülésre nem kényszerít soha senkit

A magyar-csehszlovák lakosságcsere végrehajtása alkalmával illetékes elemek olyan hírokat terjesztettek, hogy nemcsak az önként jelentkezőket telepítik át, hanem később a nem jelentkezőket is kitelepülésre kényszerítik. Ezzel szemben illetékes helyről kijelentik, hogy a magyar kormányuk mindig az volt az álláspontja, hogy az országból sza-

badon távozhat az, aki akar. Teljes és hiánytalan jogvédelemben részesülnek azok, akik ragaszkodnak öröklött birtokukhoz vagy lakóhelyükhöz s így Magyarországon akarnak maradni. A magyar kormány a kitelepülésre sohasem kényszerít senkit. A kitelepülők vagyonukban sérelmet nem szenvednek. Magyar állampolgárt sem most, sem soha nem kényszeríthetnek az ország elhagyására vagy vagyonuktól való megfosztásra. Magyarországon minden állampolgár a törvény védelme alatt áll és fog állani a jövőben.

Szabályozták a gyógyszerek árát
A Gazdasági Főtanács fontos döntései

A Gazdasági Főtanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy a jövőben intézmények vagy vállalatok támogatásban csak a legkisebb keretek között részesíthetők. Az államvasutak és a posta alkalmazzainak új-épitési pótlékok engedélyezését. Az I. oszt. törzsfizetés után 45 %-ot, a XII. osztályba tartozó törzsfizetés után 80 %-ot, a közbeeső fizetési osztályokban a pótlékok fokozatosak. A Gazdasági Főtanács engedélyt adott 17.000 dollár értékben vegyszerek és pálmamag megvásárlására. A pálmamagból jelentős mennyiségű olaj sajtolható. — Szabályozták a gyógyszerek árát, amelyek 1938 óta 525 ezerszeres emelkedést mutatnak. A gyógyszerek árát az 1938-as árakhoz viszonyítva 325 ezerszeresre emelte.

„Dolgoznak” a banditák

Baján letartóztatták Katona Antal volt szabadkai lakost, aki Kis-kunhalason orosz egyenruhába öltözve több rablást, lopást és csalást követett el.

Vácott letartóztattak egy orosz katonaruhás fiút, aki zubbonyára orosz katonai kitüntetésekkel akasztott, az egyenruhában löfényképezte magát a kávépot, mint eredeti moszkvai felvételeket mutogatta. Letartóztatásának közvetlen oka: rablásban való részvétellel gyanúsították.

Ujfehértón Soltész Pál hajdubószirményi lakos orosz sapkával a fején, oroszul beszélve bort követelt a gazdától és mindenkit lelővéssel fenyegetett. Leleplezték és letartóztatták.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 20-án érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 21.90 pengővel.

Életfogytiglani kényszermunkára változtatták Temesváry László halálos ítéletét

A népbíróság által halálra ítélt Temesváry László, a Nemzeti Bank nyilas elnökének büntetését a NOT Bojta-tanácsa életfogytiglani kényszermunkára és vagyonelkobzásra változtatta.

Lezuhant egy utasszállító repülőgép Zircnél

Tegnap reggel Zirc fölött lezuhant egy utasszállító repülőgép. — Zirci bizottság utazott, hogy a baleset körülményeit megállapítsa.

ZALÁ

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Banczo Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

A magyar békeszerződés tárgyalásának hivatalos dátuma május 2

Májusban Párizsban találkozik Molotov, Byrnes és Bevin
Nagy Imre lemondott, az új belügyminiszter Rajk László

Byrnes amerikai külügyminiszter kijelentette, hogy egyik oldalról sem kapott javaslatot, hogy a májusban tartandó békeértekezletet halasszák el. Hangzottta abba vetett bizalmát, hogy a békeértekezletet a tervezett időpontban megrendezik. Nem tesz javaslatot a három nagyhatalom külügyminiszterének az Egyesült Államokban tartandó újabb értekezletre, mivel Bevin, Molotov és ő maga a párizsi békeértekezlet idején folytatnak majd megbeszéléseket. A párizsi rádió jelenti, hogy a béketárgyalások előkészítő bizottsága úgy intézkedett, hogy a békeértekezlet ülésai titkosak lesznek, kivéve a megnyitó- és záróüléseket. A sajtó számára sem adnak ki nyilatkozatot és ezért megtiltották az illető országok sajtófőnökeinek, hogy a titkos ülések miatt a Luxemburg-palota első emeletén tartózkodjanak, mert ezeket a helyiségeket kizárólag a kiküldöttek részére tartják fenn. A békeértekezlet megkezdésének hivatalos dátuma május 2.

A külügyminiszterek helyettesei Londonban megkezdtek a román békeszerződések vázlatainak kidolgozását. Mindhárom nagyhatalom előterjeszti javaslatait. A szovjet javaslat csupán általános és becsléseit a határkérdésekre alapítja. Az olasz békeszerződések tárgyalásait egyelőre felfüggesztették, miután előbb megvárják a Trisztben működő határmegállapító bizottság jelentéseit.

A külföldi sajtóban svájci forrásból az a hír terjedt el, hogy Magyarország a békealkotás folyamatán bejelentette igényét Fiuméra, illetőleg a fiumei kikötő szabaddá tételére. Illetékes magyar helyen megállapították, hogy ez a hír minden alapot nélkülöz. A hír nyilván azt célozza, hogy megzavarják a jóviszonyt Jugoszláviával, holott ezen jóviszony megszüntetése a magyar kormány egyik fő törekvése.

Truman elnök szenátusi jelentése az Egyesült Nemzetek londoni üléséről

Washington, március 21
Truman elnök tegnap este megküldte az amerikai szenátusnak Byrnes külügyminiszter beszámolóját az amerikai küldöttségnek az Egyesült Nemzetek londoni ülésén végzett munkájáról. Az elnök a csatlósított iratokban megállapította, hogy az Egyesült Államok teljes mértékben támogatja az Egyesült Nemzetek alkotmánytervezését, mint a világbéke eszközét. Minden amerikai számára eleghatározottan fontos, hogy teljes mértékben támogassa az Egyesült Nemzeteket az 51 tagja előtt álló határozatlan feladatok megoldásában. Byrnes külügyminiszter beszámolójában részletesen foglalkozik az Egyesült Nemzetek londoni ülésének munkájával. Rámutatott, hogy az Egyesült Nemzeteket az összes nemzetekkel való együttműködés szerepe hatja át és a londoni gyűlés sikeresen állta meg helyét nem egy kemény próbatételnél, amiből új reményt meríthetünk a jövőre. Elmondhatjuk, hogy megtörtük az első konzultatív lépéseket a békehez vezető hosszútúton. Ez szerény lépés volt, de határozott erővel tettük meg és a következő lépés ismét tovább vihet bennünket. Hogy milyen megszűrése haladhatunk ezen az úton, attól függ, hogy az Egyesült Nemzetek szervezeti alkotó kormányok és népek mennyiben támogatják a szervezetet. Azt hisszük, nem tagadják meg támogatásukat, mert a közös érdekek jóval jelentősebbek, mint az őket elválasztó érdekellentétek.

Sztálin vezetésével megalakult az új szovjetkormány

Moszkva, március 21
A Szovjetunió és a nemzetiségek legfelsőbb tanácsának ülésén Sztálin generalisszimus átnevezte az együttes ülés elnökének az új kormány összetételéről szóló javaslatot, melynek ismertetése után egyhangúlag elfogadták az új kormányt. Amikor Sztálin nevet olvasták fel, mint a minisztertanács elnökét és a fegyveres erők parancsnokát, a jelenlévő képviselők és a résztvevő közönség lelkes tapsal és éljonzással adta beleegyezését. Külügyminiszter Molotov, külkereskedelmi miniszter Nikolján, földművelésügyi miniszter Benedikte, állambiztonsági miniszter Kurkilov, pénzügyminiszter Zvor, igazságügyminiszter Rieske lett. A Szovjetunió minisztertanácsának 53 tagja van. A legfőbb tanács hoz-

szantartó táppsal egyhangúlag jóváhagyta az új kormány névsorát. A gyűlés ezután megválasztotta a 69 tagból álló legfőbb törvényszéket. Végül sajtóbizottságot alakítottak az alkotmánymódosító törvények meg- szövegezésére.

Hétfőn összeül az Egyesült Nemzetek közgyűlése. Az oroszok 16 napra előhalasztani kérik a biztonsági tanács tárgyalásait

Moszkva, március 21
Trygve Lie, az Egyesült Nemzetek főtitkára bejelentette, hogy egyszerre két jegyzéket kapott. Az egyik Oroszországból, hogy a biztonsági tanács hétfőre kitűzött ülését 16 nappal halasszák el. A javaslatot Gromiko washingtoni szovjet nagykövet küldte be és arra hivatkozik, hogy a szovjet kormány még nem fejezte be a perzsa kérdés előkészítését. A másik kérés Stettinből érkezett, melyben kéri, hogy a perzsa kérdés a tárgyzorozat legelőjére kerüljön. Az Egyesült Nemzetek valószínűleg hétfőn mégis megtartja ülését, már azért is, hogy a biztonsági tanács ülésének előhalasztását megtagadja.

Bernard Shaw és Priestley Churchill beszédéről

London, március 21
A Reuter Távirati Ügynökség híradása szerint Bernard Shaw kijelentette, hogy amennyiben Churchill törekvéseit az angol-amerikai szövetség létrehozása körül siker koronázza, az "enyegileg az Oroszország elleni hadüzenetet jelentené. Churchill a régi, nagyhatalmi egyensúlyon felépülő politikát akarja feltámasztani, miközben a nyugati blokkot szembehelyezi az orosz blokkal és ezzel egy jövőbeni háború magvait veti el.

Amennyiben a munkakormány elfogadja Churchill indítványát, folytatja Shaw — annak katasztrófához kell vezetnie. "Nekünk nem szükséges megijednünk, — fejezte be nyilatkozatát — mivel amugy sem folytathatunk ismét háborút a jövő évben vagy akár öt esztendő múlva, de könnyelműeknek sem szá-

bad lennünk."

Hasonló kijelentést tett Priestley is. Miközben Churchill a Kominintern-ellenes meggyezésre emlékeztető angol-amerikai szövetséget ajánlja, a háború magvait kezdi elvetni. Churchill beszéde olyan ember beszéde volt, aki nem érti meg a mai világ gazdasági orvának alakulását, akinek világszemlélete két évszázaddal ezelőtti irt könyvekből táplálkozik.

A perzsa miniszterelnök ma rádióbeszédet mondott

Teherán, március 21
A perzsa miniszterelnök ma dél-előtti rádióbeszédet mondott. A kormány tegnap éjjel rendkívüli minisztertanácsot tartott, miután újból tanácskozott a Teheránba érkezett új szovjet nagykövettel. A miniszterelnök rendelkezésére tartóztatották

Budapestről jelentik:

Egyelőre szó sincs kormány-átalakításról

Mindazok a hírek, melyek a kormány felállításáról szólnak, egyelőre nem felelnek meg a valóságnak. Legutoljára Banczo Jenő hadügyminiszter lemondásáról szóló hír terjedt.

Így mint ötvenezer magyar deportált tartózkodik még az angol és amerikai ővezetben

A táborokból az élők összeírása után, nem hivatalos megállapítás szerint, az angol és amerikai ővezetben ötvenezerrel több volt magyar deportált. Hazaszállításuk kérdésében nyilatkozatot kellett kitölteniük. Hír szerint a szervezett hazaszállítás — azok számára, akik azt kívánják — már májusban megkezdődik.

Megkezdtek a kiosztott földek telekkönyvezését

Általános panasz a földosztással kapcsolatban az, hogy az utolsó lépést, a kiosztott földek telekkönyvezését még mindig nem hajtották végre. A győri Földhivatal uttó munkát végez e tekintetben. Az el-

a jobboldali párt egyik vezető képviselőjét, akit a sajtó reakciónak bélyegzett.

Churchill utban London felé

Newyork, március 21
Churchill a Queen Elisabeth nevű hadihajón Newyorkból elindult Angliába. Elutazása előtt látogatást tett Speelmann bíboros érseknél.

Hogyan történt a Szovjet és Svájc közötti diplomáciai kapcsolat helyreállítása

Belgrad, március 21
A belgrádi svájci követ azzal a kéréssel fordult március 18-án a belgrádi szovjet követhez, hogy mivel Svájc a Szovjetunióval való kapcsolat szabályozására törekszik, a Szovjetunió küldjön katonai küldöttséget Svájcba. Svájc megváltoztatta előbbi felajánlását, amely kedvezőtlen volt és kifejezte azon óhaját, hogy véget vessen ezen helyzetnek. Egyben sajnálkozását fejezte ki, hogy a körülmények eddig nem engedték meg a két ország közötti diplomáciai kapcsolat létrejöttét. A Szovjetunió kormánya tudomásul vette Svájc belgrádi követe útján előterjesztett kérését és hozzájárult a diplomáciai képviselők kölcsönös kiküldetéséhez.

Kétmillió ember meggyilkolását ismerte be Rudolf Hösch, az ausztriai hóhér

Berlin, március 21
Rudolf Hösch, a hírhedt auschwitzi haláltábor parancsnoka bevallotta, hogy kétmillió személyt gyilkoltatott meg, főleg zsidókat, akiket az auschwitzi gázkamrákban végeztek ki. A tömeges gyilkolás 1941 nyarától 1943 őszéig tartott és Himmler szóbeli utasítására cselekedett. Berlini jelentés szerint, mint háborus bűnöst felolássa fogják vonni.

Szállások kivégzése — keskenyfilm

A Magyar Keskenyfilm Szövetség tagjai Balassa főtitkár vezetésével nagy ripak-filmek készítették Szálasi és társai bűnperének eseményeiről, valamint kivégzésük részleteiről. A filmet a közeljövőben mutatják be a Szövetség előadássorozatának keretében.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 21-én érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 23.90 pengővel.

Az Oroszországban levő hadifoglyaink nem panaszkodhatnak

Millok Sándor hazahozatali kormánybiztos felvilágosítást adott az Oroszországban levő magyar hadifoglyok helyzetéről. Mindazok, akik hazatértek, egyöntetűen vallják, hogy Oroszországban jó bánásmódban voltak és semmivel sem voltak hátrányosabb helyzetben, mint az ottani lakosság. A hazatérő hadifoglyokat ruházattal és két-három hótre tartó élelemmel látják el. Gyallay Domokos bukaresti konzul utal arra,

Rajk László az új belügyminiszter

A köztársasági elnök Nagy Ferenc miniszterelnök előterjesztésére Nagy Imre belügyminisztert, aki betegsége folytán felmentését kérte, szolgálatának elismerése mellett, hivatalától felmentette és helyette Rajk László nemzetgyűlési képviselőt nevezte ki belügyminiszternek. Az új belügyminiszter a köztársasági elnök előtt tegnap fogadalmat tett.

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkesztő: Szabó János főszervező.

Szerkesztő-hivatal: Főút 5. szám.

Telefon: 81.

Rajk László belügyminiszter beszéde a hivatalnoki kar előtt

A közvéleményi
A közvéleményi

távíratát a Szovjetunió elnökéhez
távíratát a Szovjetunió elnökéhez

A magyar közvéleményi elnök... távíratát a Szovjetunió elnökéhez... megválasztott elnökét és Sztálin generalisszimusz miniszterelnökét és hadügyminiszterét.

Nagy Ferenc miniszterelnök az alábbi távíratot küldte Sztálinnak: Generalisszimusz ur! Miniszterelnökké és hadügyminiszterévé történt megválasztása alkalmával fogadja generalisszimusz ur, mind a magam, mind az egész magyar kormány nevében legelőnkebb szeretetkívánataimat. Szilárdan hiszem, hogy új magas tisztességében a Szovjetunió nevével jótételem és világszerte az igazságosság biztosítása után, folytatni fogja életének nagy művét, az egész világ boldogságának biztosítását. Legyen meggyőződve generalisszimusz ur, hogy ezen munkájában a magyar kormány minden erejével támogatni fogja és reméli, hogy fáradozásai a világ demokratiájában élő nemzetek számára olyan igen óhajtott eredménnyel fognak járni.

Rajk László, az új belügyminiszter elfoglalta hivatalát. A tisztviselői kar üdvözlésére többek között a következőket mondta: Nagy és nehéz feladatokat kell megoldani, mondotta, még hozzá igen rövid időn belül. A legelsőbb feladatok eseményei és a pártok között kialakult kemény problémák sürgetik, hogy a felmerült problémáknak a belügyminisztériumra eső részét gyorsan és pontosan végrehajtsuk. Az üzemek dolgozóinak hatalmas áldozatokat hoztak az újjáépítés érdekében, de kell, hogy lássák annak garanciáját, hogy minden, amit tettek, az ő érdekeiket szolgálja, hogy ezt az országot maguknak építik, hogy ez a munkásság, a parasztság és a haladó értelmiség szabad és demokratikus Magyarországa, amely áldozatkész és lelkiismeretes munkát követel a magyar demokrácia és a nép érdekében. Kiméletlen erővel fog letörni minden olyan megnyilvánulást, mely a magyar nép és a demokrácia érdekeit sérti. Ez a szellem fogja vezetni munkájában.

Genfben lesz az Egyesült Nemzetek európai hivatala

Genf, március 22
Svájci diplomáciai körökben úgy értesültek, hogy az Egyesült Nemzetek európai hivatalát Genfben, a Népszövetség épületében rendezik be, melyet az Egyesült Nemzetek megszereztek a maguk számára. Ezt megkönyviteli az a körülmény is, hogy újból helyreállított a diplomáciai kapcsolat Svájc és a Szovjetunió között.

Leszerelik az orosz hadsereg III-ik csoportjának szárazföldi és légi haderejét

Moszkva, március 22
A Szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége tegnap Svornig elnökletével ülést tartott a Kremben. Elhatározták a szárazföldi és légiorók III. csoportjának leszerelését. Ennek elfogadása után a földművelésügyi miniszter előterjesztésére elfogadják, hogy a földművelésügyi tárcát két részre osztják: földművelési és állattenyésztési minisztériumra. Egyben intézkedés történt az új földművelésügyi és állattenyésztési minisztérium felállítására. A Szovjetunió és a csatlakozott független köztársaságok részére az elfogadott törvényeket és rendelkezéseket valamennyi szövetséges köztársaság nyelvén, továbbá a tatár, baskír és kumir nyelven is kiadják.

A belga kormányválság

Brüsszel, március 22
A belga kormány lemondott és szociálista vezetés alatt új koalíciós kormány alakult Spaat elnökségével, akiről a kormányzó felkéri, hogy maradjon a helyén és vezesse az ügyeket az új kormány megalakulásáig.

A perzsa kormány ellenzi a Biztonsági Tanács ülésének elhalasztását

Teherán, március 22
A washingtoni perzsa követ-kormány utasítására másodízben küldött levelet Trygve Liehez, melyben arra kéri, értesítse a tanács tagjait, hogy a perzsa kormány komolyan reméli, hogy ügyének megfontolását a Biztonsági Tanács nem fogja elhalasztani.

Ujabb csodálatos eredményeket értek el a penicillinnel

London, március 22
Nagybritanniában az elmúlt hónapokban a penicillin-kezelésnek egy új módját találták fel. Az addig mindig halállal végződő baktériumos oncocarbiit nevű szívbetegséget gyógyították vele nagy sikerrel. A British Medical Journal értesítése szerint egy hónappal ezelőtt egy angol orvos megkezdte a kísérletezést. 147 beteg közül 81 meggyógyult. A beteg kezelését jóval hosszabb ideig kell folytatni, mint a közönséges penicillin-kezelés mellett. A megnagyobbított adagolás nem helyettesíti a meghosszabbított kezelést. Az angol orvos 28 napon keresztül naponta egy félmillió egység penicillinnel kezelte ezt a bajt. Orvosi körökben biztosítva látják, hogy még jobb eredményt érnek el.

Lemondott a bolgár kormány

Szofia, március 22
A bolgár kormány lemondott. Georgiev volt bolgár miniszterelnöknek a parlament bizalmát szavazott, így megkezdte az új kormány megalakítását, melyet szélesebb alapon óhajtott összeállítani. Valószínűleg újra felveszi az érintkezést az ellenzéki pártokkal. — Az ellenzéki párt egyik vezető tagját letartóztatták, mivel németbarát erelmekkel és a partizan mozgalom ellenzésével vádolják.

Budapestről jelentik:

Vorosilov marsall lett a szovjet minisztertanács elnökhelyettese

Nagy Ferenc távíratát a marsallhoz
A miniszterelnök távíratot intézett Vorosilov marsallhoz, a szovjet minisztertanács elnökhelyetteséhez. Fogadja marsall ur a legelőnkebb szeretetkívánataimat mind az én, mind a magyar kormány nevében. Reméljük, hogy új tisztességében is azzal a kitüntető jóindulattal fog viselkedni a magyar nép és a magyar demokrácia sorsa iránt, mint amelyet eddig tanúsított és amellyel az egész nemzet hálás tiszteletét érdemelte ki.

A bukaresti filmnapokon Kereszturi kultuszminiszter és Zilahy Lajos beszéltek

A bukaresti filmnapokra utazott kiküldöttek nevében Kereszturi Dezső kultuszminiszter, Kállay Gyula és Zilahy Lajos beszéltek. Zilahy Lajos visszaérkezése után köszönő távíratot küldött a filmnapok rendezőségéhez. Összinté a reményem, hogy ez a találkozás hozzájárul a

vazott, így megkezdte az új kormány megalakítását, melyet szélesebb alapon óhajtott összeállítani. Valószínűleg újra felveszi az érintkezést az ellenzéki pártokkal. — Az ellenzéki párt egyik vezető tagját letartóztatták, mivel németbarát erelmekkel és a partizan mozgalom ellenzésével vádolják.

La Guardiát jelölték az UNRRA vezérigazgatójának

Newyork, március 22
Az UNRRA vezérigazgatói tiszttségére La Guardiát, Newyork nyugalmazott polgármesterét jelölték.

Titó Prágában Prága, március 22

Titó marsall Lengyelországból való elutazása után Prágába utazott, ahol meglátogatta Benes elnököt, majd Fierlinger csehszlovák miniszterelnökkel tárgyalt. A tárgyalás eredményeképpen a csehszlovákiai jugoszláv követséget nagykövetségirangra emelték.

két nép közeledéséhez, melyből az olyannyira hasznos együttműködés áldozatos eredményei lakhatnak. Kereszturi Dezső hazautazása előtt a rádióban mondott beszédet. A Duna-medence szomszédos népeinek voltak és vannak is vitás kérdései, de ezek a jó szomszédság, a méltányosság és okosság szellemében befejezhetőek. A román újságírók ünnepélyen mondott beszédében kifejezésre juttatta, hogy Magyarországnak kell megteremtieni azt a hidat, amelyen keresztül létre jöhet a magyarok és a románok barátsága. Zilahy Lajos rádióbeszédében hangsúlyozta, hogy el kell felejteni a rossz időket. A magyar és a román nép jobb időkre várják és megingathatatlan a hite, hogy nem lesz több háború. A román-magyar művelődési társaság szintén fogadást rendezett a magyar kiküldöttek tiszteltetésére.

Bevin szerint vetőmagot nem kapunk az UNRRA-tól

John Haire angol képviselő az alsóház ülésén megkérdezte Bevin

külgyminiszterrel, hogy az UNRRA-nak gyógyszeren kívül módjában lesz-e vetőmagot is szállítani Magyarországra. Bevin válaszában azt mondta, hogy Magyarországnak gyógyszerekre szüksége van, tudja, hogy vetőmagokra is szüksége van, de az UNRRA akadályozva van ilyen segítség szállításában.

Rövidesen felvesszük Svájcjal a diplomáciai kapcsolatot

Rövidesen sor kerül Svájc és Magyarország között a diplomáciai kapcsolatok felvételére. Ha Svájc elküldi Budapestre követét, ugyanakkor Magyarország is kinevezi berni kiküldöttjét.

Kedvező mederben folynak kereskedelmi tárgyalásaink Oroszországgal

A magyar-szovjet gazdasági egyezmény meghosszabbítására és kiszélesítésére vonatkozó tárgyalások kedvező mederben folynak. A tárgyalások eredményéről néhány nap múlva hivatalos közlemény várható.

Angol jelentés szerint a Kisgazdapártból kizárt képviselők új pártot alapítottak

A Reuter jelenti Budapestről: A Független Kisgazdapártból kizárt 20 képviselő közül 19 új pártot alapított. A párt neve Szabadság Párt. A párt vezetői Sulyok Dezső, Vársáni István és Nagy Vince. A Reuter értesülése szerint a kormány új törvényjavaslat előkészítésével foglalkozik, mely szerint nem lehet nemzetgyűlési képviselő, aki nem tagja valamely pártnak.

Hathónapi börtönre és 22 milliárd pengő megfizetésére ítélték id. Sorg Antalt

Az uzsorabíróság Lukács-tanácsa hat napi tárgyalás után, kedden hirdette ki az ítéletet az árufejtegetéssel vádolt id. Sorg Antal és 17 társa ügyében. Eszerint a bíróság bülnöseknek mondta ki id. Sorg Antalt a közellátás érdekeit veszélyeztető bűntettben, ezért öt hathónapi börtönre, 21,900.000 pengő pénzbüntetésre és 21.900 millió vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte. Rubner Károly cégvezetőt háromhónapi fogházra és 2,190.000 pengő pénzbüntetésre ítélték. A többi vádoztat a bíróság felmentette.

Az ítélet indokolása szerint az elítéltek öt vagon szegetet és egyéb vasanyagot nem jelentettek be, tehát cselekményükkel veszélyeztették a közellátás érdekeit. Az ítélet nem jogerős.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 22-én érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 24.80 pengővel.

Hoover, az UNRRA új vezetője Magyarországot is felkeresi európai körútja során

Hoover, az Egyesült Államok volt elnöke, aki az UNRRA új vezetője lett — washingtoni jelentés szerint — európai körútja során tervbe vette Magyarország felkeresését is. Hoover az UNRRA-segélyben ré-

szerű országokban helyszíni tanulmányokat kíván végezni.

Meggyorsítják a népbírósági és igazolási eljárást

Rövidesen érkező rendelet lát napvilágot: az igazolási eljárásoknál és a népbírósági ügyekben sem a gyanúsítottakat, sem a tanukat, sem az igazolás alá kerülőket nem köti többé titoktartás. Ezekben az ügyekben ugyanis igen hosszadalmas volt az eljárás, mert minden esetben feltüntetést kellett kérni a titoktartás alól. A rendelkezéseket Rics István igazságügyminiszter a legközelebbi minisztertanács elé viszi.

Felelőtlen rémhírek a rádiók beszoállításáról

A fővárosban csakugy, mint a vidék nagyobb városában olyan rémhírek torjonganak, hogy rádióvesztélyeket a hatóságokhoz be kell szolgáltatni. Illetékes helyen közölték a Magyar Távirati Iroda munkatársával, hogy ezek a felelőtlen hírcsepeletek minden alapot nélkülöznek.

Egy újságcikk nyomán letartóztatottak egy "igazol" hidrobbantó századost

Az Új Magyarország az újpesti vasúti összekötő-híd felrobbantásáról hosszú cikket írt. Leírta, hogy milyen módon akarta Turánzky hadnagy megmonteni az összekötő-hídat, de ezt Hadi-Hartmann Jenő hirtelenszerűen azonos megakadályozta. Hadi-Hartmann Budapest ostrománál megsebesült, felgyógyulása után, múlt év júniusában visszatért azülőbéli helyére, Sopronba.

Az igazolóbizottság igazolta. Jelentkezett a demokratikus hadseregbe és szabályban volt már a behívó, mikor a politikai rendőrség tudomást szerzett arról, hogy azonos azzal a századosal, aki az újpesti vasúti összekötő-híd felrobbantását végrehajtotta.

Eppon elutazni készülődött, amikor letartóztatták. Beismerte, hogy ő lépett közbe, amikor Turánzky hadnagy parancsára a 111-es vasúti-építő század egyik szakaszának legénye megpróbálta eltávolítani az összekötő-hidra elhelyezett robbanóanyagokat. Autóval rohant ki, hogy meggátolja a hid éponmaradását. Nemcsak az újpesti vasúti hidat robbantotta fel, Rákosrendezőn is ő vezetve a robbanásokat.

Hírek a világ fővárosaiból

A szovjet és a dán kormány között létrejött megegyezés következtében Bornholm sziget kiürítésének befejezését egy hónappal későbbre halasztották.

Truman elnök felszólította az amerikai törvényhozás vezetőit, hogy a kötelező katonai szolgálatról szóló törvényt, mely május 15-én jár le, egy évvel meghosszabbítsák.

Hoover, az Egyesült Államok volt elnöke Párizsba érkezett az európai élelmiszerhelyzet kivizsgálására. Argentínát felszólították, hogy kevesebb élelmiszert szállítson Spanyolországba, az argentin kormány a kérést megtagadta.

A Demokratikus Nők közlése: A Demokratikus Nők Szövetsége Fő-ut 5. szám alatti helyiségében f. hó 24-én, vasárnap délután 4 órakor tartja összejövetelét, melyen részt vesz a Demokratikus Nők Budapesti Bizottsága, aki ismételt és előkészítő a női kongresszusról. A tagok megjelenése kötelező, vendégeket pedig sok szeretettel vár a Demokratikus Nők helyi csoportja. — Köztársasági elnökünk, Tildy Zoltánnak névnapja alkalmából üdvözlő táviratot küldött a szövetség, melyre a következő válaszeredményeket kaptuk: "A Köztársasági Elnök Ur megbízott azzal, hogy a szíves jókívánságokért köszönetet tolmácsoljam. Békefi s. k. az elnök hívatalt vezetője."

Amin segíteni kellene...

Mindannyian úgy vagyunk, ha találkozunk ismerőseinkkel, panaszkodunk egymásnak. Szóba kerül minden baj, utána ki elgondolkodik, ki fanyarul mosolyogva, ki pedig vállonogatra megy tovább utjára. Iparosál beszélgetsz? Elmondja, nincs anyag, sok az adópengős OTI, sok a kalória. Dolgozó munkással beszélgetsz? Kevés a fizetés és félt, hogy holnap talán munkanélkülivé válhat. Tisztviselővel találkozol? Ugyanaz. Ennyi sok panasz után bejössz a kérdésösökösbe és megkérdezel egy gazdálkodót (gondolva azt, hogy annak csak jól megy). Szinte meglepődsz, mikor az is elsorolja a bánatát. Két millió egy pár hitvány nyakadarab cipőtalp, 7-8-10 millió egy méter vászonfala, millió és millió a vasalás, a gazdasági szorítás, a patkó, az istráng, a kötőfék stb. Most megkérdezel a piacon egy proletárasznonyt, akinek a férje dolgozik. Hát kérem, meséli az asszony, ide a piacra is hiába jön az ember. Az uram szombatban hozott öt milliót felül, két gyermekem van és képtelen vagyok egy kicsit is elotó ebédre való vásárolni. Ötmillió egy tyúk, 8-900.000 pengő a tejfel, burgonya 80-90.000 kilónként. De még hagyján volna, de nem is nagyon lehet venni, mert ha az ember lehajol érdeklődni, máris akad, aki rálicitál és megveszi egy tételben. Nem tudja, miféle szorzót lehet, aki annyira ellenséges a saját pénzének? Az asszony rám néz és tagranyitott szemmel kérdezi: — Hát maga nem kanizsai? — De az vagyok, sietek megnyugtanni. — A kormánynak is kell tudnia, — mondja — hogy ezek a licitálók pesti feketézók és az autójuk itt szokott állni a mellékútcában. — Hogyan kérem? Hőkönök meg. Hát a rendőrség. — Ugyan, ugyan! Szabadkereskedelem van. Legyint és elmegy. Utána nézek. Vesz egy újságot, beteszti üres kosarába.

Elgondolkodva lépkedek és megüti fülemet egy alázatos hang. Figyelek. Méltóságos uram, a jó isten áldja meg, kidobnak a lakásból a menyem két apró árvájával együtt, mert nem bírom kifizetni a 26.000 pengőt a lakásért. Megfordulok, szemügyre veszem a méltóságos urat és az előtte gömnyedő tőporodott öreg anyókat. Nézzek lelken, menjen fel a városházára és kérjen gyorssegélyt. Ha nem kap, akkor adjon be egy kérvényt ide és ide, halasztást kap a lakásügyben. Miközben hallgatom a konetteljes atyai szavakat, valaki a vállamra üt. Hátrafordulok. Két szervezet munkásbarátom mosolyog a szemembe. Röviden elmondom a történeteket. Osszenéznek. Bonyolnak rongyos munkaruhájuk zsebeibe, pénzt vesznek elő, közben odaérkezik egy utcacsoprt, egy rendőr, két zenész. Pár pillanat alatt összegyűlt 700.000 pengő. Körülvesszük a méltóságossal beszélgető anyókat és a markába nyomjuk a pénzt. Sohse kérvényozzen! Itt a pénz, fizesse ki a lakbért. A méltóságos elszivárgott. Még a mai napig sem tudjuk, ki volt. Mi sietve elmenekültünk a néni köszönő szavai elől.

Ha már együtt vagyunk, szóba kerül a szegénység és a nyomor is. Elmondják a szaktársak, hogy sok-sok családot ismernek, akik formálisan cheznek, mert a férj nem kap munkát. Leépítették a gyárakból, a kisműhelyekből. Ugy teszok, mint aki nem érti miért. A szaktársak mérgesen magyarozzák: nincs anyag, nem tud a mester és a vállalkozó anyagot venni, mert aranyért és dollárért adják. Ha pedig pénzt akar venni, akkor nincs az a megrendelő és fogyasztó, aki azt megfizesse, sőt már vannak olyan fürge urak, akik adópengőben vállalkoznak. De a munkás, az osak néhány pengőben kap bért. Miért állították le a szabadkereskedelem elleni szordai túntetést? Legalább, magmondtuk volna a magunké. Elég volt már a pepecselésből. Miert nem lehet a

szabadkereskedelmet megszüntetni? Ez az okozója az inflációnak, a növekvő drágaságnak, a munkabér és pincéi ár versenyfutásának, a munkanélküliségnek, a nyomornak, az elégedetlenségnek. Majd leverik a kalapot, annyira dühösok. Nagynebezon lesütöm őket és csöndesen elmondom nekik, hogy a két munkáspart és a Szakszervezeti Tanács Budapestben megállapodott, hogy míg a tisztviseli folyamat tart a Kiszádapárthban, addig mindennemű tömegmozdulástól tartózkodni fogunk. Szinte egyszerre mondják: Az más! Büszkén nézek rájuk. Ezek

Kétévi börtönbüntetést kapott Kindlovics István

A népbíróság dr. Arató-tanácsa tegnap tárgyalta Kindlovics István nagykanizsai szücsmester népellenes bűnygyét. A tárgyaláson bizonyítást nyert, hogy Kindlovics 1938 óta volt tagja a nyilaskeresztes pártnak, majd annak hatalomátvétele után géppisztollyal teljesített fegyveres partiszolgálatot. Bizonyítást nyert az is, hogy ő tartóztatta le Husz József szabómestert, az Ipartestület jelenlegi elnökét, valamint annak edesapját. A letartóztatás azért történt, mert nevezettek a Népszavát olvasták. Letartóztatásuk után mindkettőjüket a nemzeti számonkérő szekción állította elő, ahol megfelelő valításban részesítették őket. A népbíróság a perbeszéd megheállítását után Kindlovicsot 2 évi börtönbüntetésre és politikai jogainak 10 évi felfüggesztésére ítélte.

A népbíróság Horváth József bulatonmagyaródi gazdálkodó elleni vádiratában előadja, hogy Horváth a hatalom átvétele után belépett a nyilaspártba, ahol rövidesen közszervezetoi tisztviselt viselt. Bizonyítást nyert, hogy Horváthnak nagy része volt a közmunka-kirendeléseknek és a levették elhurcolásánál is. A népb

ontudatos szervezett munkások. Elválásunk után visszaszóltam. Te Zoii, azért irhatnál egy cikket a szabadkereskedelem ellen. A jöhiszemű kormány nem gondolta azt, hogy a kapcsi szabadságoskedelmannel a poklot szabadítja az országba és megengedte. Csakdott az emberekben és a töltősejtök bünyútában. Most a kormánya a sor! Zarja be a Pandora-sztat, mert az elégedetlenség zavarában a reakció halászik. Megirtam. Csopregi Zoltán jár. tilla

Rendőri krónika:

Elköltötték lovait

Kovács Gábor nagyrécei lakos feljelentést tett, hogy az éjszaka folyamán istállójából ismeretlen tetesek két lovat elköltötték.

Kifosztották padlását

Fülöp Ferencné, Kinizsi-utca 17. szám alatti lakos feljelentésére eries nyomozás indult ismeretlen személyek felkutatására, akik az éjszaka folyamán a feljelentő padlását feltörték és onnan ruhaneműt, husi és egyéb használati tárgyat raboltak el.

Saját kaszája sebesítette meg

Kranc János csapi gazda szőlőjébe ment s ahogy kinyitotta pincéjének ajtaját, a falra akasztott kaszája leesett és Krancz János kezét oly súlyosan sebesítette meg, hogy zonnal kórházba kellett szállítani. A nagy vérvesztés miatt állapota rendkívül súlyos.

Gyermekeserencesétlenség

Holló Ferenc kiskanizsai gazdálkodó 2 éves Ferenc nevű gyermeke tegnap délután a konyhában játszott, ahol édesanyja mosott. A kisfiú a konyha vizes kövén megcsuszott és forró vízbe esett. A gyermekét azonnal behúllították a városi kórházba. Állapota életveszélyes. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy a vigyázatlanságért kit terhel a felelőség.

Hirdetmény.

Felhívom a Nagykanizsa m. város területen lakó mezőgazdasági munkásokat, családokat, hogy nyilvántartásbavételük végett hivatalom közigazgatási ügyosztályán irárom nap alatt jelentkezzenek (Bázardvár, II. lépcső 1. emelet). Jelentkezésükor hozzák magukkal munkaszigorványukat. Polgármester.

Utolsonak Simon Ferenc nagykanizsai szabómester népellenes bűnygyét tárgyalták.

Bebizonyosodott, hogy 1944 decemberében, mivel őt kényyszeríteni akarták fegyveres partiszolgálatra, kiképett a nyilaspártból. Miután semmi bizonyíték ellene törvényellenes viselkedés miatt fel nem merült, a népbíróság felmentette.

Az összes ítéleteket súlyosításra a népbíróság megellette.

Helyesbítés.

Március 21-iki számomban „Aprilis 14. Magyarország teljes szabadságának napja” cím alatt megfogalmazott közleményük helyesen a következő: Április 4 Magyarország teljes felszabadulásának ünnepnapja.

Hirdetmény.

A 17050/1946. III/10. B. M. rendelet szabályrendelében (díj szabályban) megállapított önkormányzati szolgáltatások legmagasabb mértékét újból meghatároztuk. Ezek alapján 1946. március 3-tól kezdődően a közterületfoglaltak díjak között a zább felsorolásokat adópengőben a következők szerint állapítjuk meg:
1. Kávéház, vendéglő, cukrászda és más ilyek: célra az üzemeltetőnek eddig foglalt közterület használatáért mindszámap kezdett mártan 6 hónapra 625.000 adópengő.
2. Vendéglővel, üzletápolókkal, lakásokkal, szakszervezeti vagy pincévilágító szobák elfoglalt közterület és a közterületre egyéb háttérrel célú szolgáló egyéb berendezés után minden megkezdett m²-re elcsál 600.000 adópengő.
3. Áruszaga vagy bármely egyéb célú foglalt közterület minden megkezdett után naponként 6250 adópengő.
Hadirokkantak, hadiörvények és hátrév az 1, 2, 3 alatti díjtételek 50 százalékát fizetik.
Az 1946. március 3-át megelőző időben keletkezett hátralekakat adópengőben megállapítani kell tekinteni.
Felhívom a közterületfoglaltokat, estig hogy saját érdekükben 1946. évi március 31-éig d. e. 8-12 óráig jelentkezzenek a városi gazdasági hivatalban (Bázardvár, II. lépcsőház 1. em.) és hozzák magukkal az eddigi közterületbérekre vonatkozó egy határozatokat és az eddigi befizetéseket igazoló csekkiszámláikat.
Dr. Paizs s. k. polgármester.

ZALÁ

Demokratikus politikai napilap.

Szerkesztő: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. sz. al.

Telefon: 31.

Bencze Jenő:

Tőretlen ut

Hetven esztendővel ezelőtt megmozdult valami ebben az országban. Nyugatról betört egy hang nem föltételezhető orkán erejével, hanem göngyölgé szellő szárnyán, amely nem pusztít, de termékenyít. Új hang volt, szelíd, simogató, reményt gyújtó a magyar munka kisémmizett párti számára, de döbbenetes és félelmes mindazoknak, akik mások munkájának zamatot gyümölcsöt szüreteltek. Új hang volt, hasonlatos ahhoz, amit a tiszta emberi szívek mozdító szomjúsággal ittak kétezer esztendővel ezelőtt, de amit eltorzítottak, káromlóvá, hazuggá tettek ugyanazok, akik meghamisították, bemocskolták a szocializmus tiszta emberi tanait is. Hetven évvel ezelőtt született meg Magyarországon a Szociáldemokrata Párt, utja azóta — éppen úgy, mint az igaz kereszténység kétezeresztendő óta — tőretlen. A két hatalmas, világot átölelő eszmei áramlatnak célkitűzése és tanítása egy: az örökéletű ember-teremtés.

Még a legolvasottabb politikai ellenfélnek is el kell ismernie, hogy Magyarországon a Szociáldemokrata Párt megalakulása óta kezdődött meg az európai élet. A petyhüdt mozdulatlanúságot munka, mozgás, alkotás váltotta fel, amelynek életet adó ütemét a világ minden táján meghallották. Ez a párt volt itt a politika fűszere, amely azt adta a magyar életnek és az első, amely valóban értékekre előrelátó programot jelentett, nem csak a császári álliberalizmus alatt, de Horthy csendőri- és katonai diktatúrájának idejében is. Hetven esztendő magyar múltjában egyetlen kisiklés, meiléfőzés, vagy becsületlen hazugság sincs, pályája — ezt minden becsületes embernek el kell ismernie — makulátlanul tiszta maradt, mint amilyen tiszta emberi célkitűzésben is. A maradandóság az érték igazi bizonyítéka. A nagy műalkotások, irasművek, vagy a tudomány, mely törvényerű, soha el nem tűnök, míg a silányokot vagy közép-szerűeket betemetik a ráhulló évek. Ez fokozottabb mértékben áll azokra az eszmei áramlatokra, amelyek az ember sorsának megszépítését, életének megkönnyítését hirdetik. Az igaz megmarad, a hazug örökre eltűnik. A hetven esztendő alatt megszámíthatatlan politikai párt, a mely telesszájjal, nagyhangon hirdette az egyedül idevezítő magyar sorsot előadó programját — hullott el, de a munkások partjai megdöntenéniül, szilárdan állnak ma is. Pedig azokat az államhatalom minden ereje támogatta, de programjukból hiányzott valami, valami, ami örökéletű, ami erősebb minden esendősorsúnál, géppisztolytól, de az atombombánál is: az igazság és az emberszeretet.

A munkások partjai, így a Szociáldemokrata Párt is, éppen idő- és értékállóságánál fogva vitathatatlanul politikai és társadalmi mesterrmű, mert maximumát tartalmazza azoknak a realitásoknak, ami az általános emberi élet megszépítésére és megkönnyítésére elérhető. Bölcs munkájának tempója lelassult vagy meggyorsult aszerint, ahogy az észszerű lehetőségek megváltoztak, de mindig csak épített és sohasem rombolt. Higgadt maggondoltságot és humanitást a közelmúltban oly szemléltetően igazolta be,

amely az emberség történelmében szinte paratlan. Tekintélyét minden időben — még a legnagyobb üldözöttség alatt is — fenntartotta. A legvadabb Horthy-uralom alatt em mertek hozzányúlni. Csak a jobb-oldali rezsim zöld vadhajósai és politikai fattyai, akik nem politikát,

de rablógőrkölést csináltak ebben az országban — csak ezek a mindenre elszánt, véreskezű legények csaptak át nyílt üldözésbe. Sok volt az ártatlan áldozat, de az igazi szocialistának bosszúból egyetlen csep vér sem tapad kezeihez.

Ezeket el kellett mondani a Szociáldemokrata Párt Nagykanizsán vasárnap kezdődő megyei konferenciája előtt. A Budapestről érkező

pártvezetők, a megyéből összejövő igaz szocialistákkal karöltve megvizsgálják majd a zalavármegyei legia szilárduságát, amelynek hibátlanul kell beilleszkednie az újjáépülő ország munkaménetébe, hogy a nagy mű részese legyen egy magasabbrendű, újja teremtendő világ katedrálisának, amelyben minden jószerű ember fölelemtől mentesen megtalálja boldogulását.

Sztálin nagyjelentőségű sajtónyilatkozata az aktuális világproblémákról

A népbiroóság halálos ítéletet hozott a Sztójay-bünpörben - Fontos változások a szovjet vezérkarban

Az Associated Press munkatársa tegnap meginterjúvolta Sztálin generalisszimust, akinek több kérdést tett fel. A görögországi választásokkal kapcsolatban Sztálin azon véleményének adott kifejezést, hogy a világ közvéleménye lehetetlen, hogy el ne ítélje a görög választások meghamisítását. A görög kormány magatartása egyengeti az utat György király visszatérésére. Indiával kapcsolatban az angol és amerikai küldöttség tárgyalásai valószínűleg nem vezetnek eredményre, mert a hindu nép vezetői a teljes függetlenséget követelik India számára és ragaszkodnak India függetlenségének azonnali elismeréséhez, különben pusztító erejű politikai megrázkódtatás fog végbemenni Indiában. Arra a kérdésre, hogy milyen jelentősége van véleménye szerint az Egyesült Nemzetek szervezetének a nemzetközi béke fenntartásában, azt felelte: Nagy jelentőséget tulajdonít az Egyesült Nemzetek szervezetének, ha a szervezet működésében az állami egyenjogúság elvén alapszik és nem arra az elvre helyezkedik, hogy egyik állam uralkodjék a másik felett: Az Egyesült Nemzetek szervezetének mindezekig sikerült megőrizni az egyenjogúság elvét és hatékonyan szerepelt az általános béke fenntartásában. Arra a kérdésre, hogy mi idézte elő a mostani háborus félelmét, azt felelte: **Meg vagyok győződve, hogy sem a nemzetek, sem azok hadseregei nem törekednek új háborúra. Békességet akarnak és a béke biztosítását követelik.** Erről az oldalról nem kell a háborútól félni. A háborus félelmét egyes politikai csoportok működésel idézik elő, melyek új háborus propagandát terjesztenek. A sajtó feladata, hogy a közvéleményrel karöltve, lehetetlenné tegyék a béke érdekelnek megsoorbítását. Arra a kérdésre, hogy mit kell tenni a kormányoknak a béke és nyugatom megőrzése érdekében, azt válaszolta, hogy minden állam kormánya széleskörű ellenpropagandát fajtson ki az új háborút akarók ellen. Egyetlen lépésnek sem szabad elmaradnia a sajtó- és a nagyközönség részéről a megfelelő válasz megadásában.

A 25-ikén megnyíló Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsülésének 3-ik pontja a perzsa kérdés

Newyork, március 23

Trygve Lie, az Egyesült Nemzetek főtitkára kijelentette, hogy a biztonsági tanács Newyorkban március 25-én megtartja ülését és a perzsa kérdés a tárgysorozat harmadik pontjaként szerepel. A biztonsági tanácsban Byrnes külügyminiszter is részt vesz, aki Truman elnök levelét fogja felolvasni.

Zsukov a szárazföldi szovjet hadsereg főparancsnoka

Moszkva, március 23

A szovjet minisztertanács fontos személyi változásokat hajtott végre a szovjet fegyveres erők eddigi főparancsnokságában. Vulganin tábornokot helyettes hadügyminiszterré, Vaszilovszky tábornokot a hadsereg vezérkari főnökévé, Zsukov tábornokot a szárazföldi hadsereg főparancsnokává, Kunyocovot a tengeri hadsereg főparancsnokává, Versinyint a légi erők főparancsnokává, Visinszkyt és Dodokanozert helyettes hadügyminiszterré nevezték ki.

A moszkvai rádió Göring bűneiről

Moszkva, március 23

A moszkvai rádió Göring nürnbergi kihallgatásáról a következőket mondta: Göring úgy viselkedik, mint általában ez a nácizmus maradvánvainál világszerte tapasztalható. Göring büneisége nemzetközileg bizonyított tény. Ő volt az SS, a Gestapo, a gyűjtőtáborok megszerzője, ő készítette elő a támadást a kis nemzetek ellen, ő szervezte meg az idegen javak és műtárgyak elkobzását, a zsidók és tiszok lemészárlását. Ezek után még mivel védekezhetik ez az ember, aki onnyi bizonyíték után kénytelen elismerni bűnösségét. Mentőtanúi sorra csődöt mondanak. Ő a fasiszta aljasság és cinizmus megtestesítője, akinek el

kell nyerni büntetését és azt az eszmei világot, melyet képviselt, végleg ki kell irtani a föld színéről.

Aszonytüntetés Norvégianban

Oslo, március 23

Osloban tudvalevőleg a dokkmunkások megtagadták az érkező spanyol hajók be- és kirakását. Több ezer gazdaszönyv nem akarjuk a dokkmunkások diktatúráját felírta táblák alatt felvonult a kikötő rakpartjára, áttörték a kordont és megkezdtek a Spanyolországból érkező

több ezer tonna paradicsom kirakását a hajókból.

Hoover Párizsba érkezett.

Párizs, március 23

Hoover, Truman elnök személyes kiküldöttje, az európai éhínség elleni amerikai küzdelem vezetője, Párizsba érkezett. Kijelentette, hogy mindenüvé ellátogat, ahol arra szükség van. Párizsból Rómába repült, majd onnan Prágába, Varsóba és Bécsbe szándékozik ellátogatni.

Budapestről jelentik:

Molotov fogadta Szegefű Gyulát

Molotov szovjet külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Szegefű Gyula magyar követet, aki néhány napon belül átnyújtja megbízólevelét a legfelsőbb szovjet tanács elnökének.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 23-án érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 27.60 pengővel.

Leszerelik azokat, akik két éve szolgálnak

A honvédelmi miniszter kiadta a rendeletet az idős katonai korosztályok leváltására, mely szerint azokat, akik több mint két éve teljesítenek szolgálatot, fiatalabb korosztályokkal cserélik fel. Ezek leváltása azért is szükséges, mert nagyon sok közöttük a családfenntartó. Helyettük azokat hívják be, akik még nem teljesítettek katonai szolgálatot. Ez a behívás február 15 óta már részlegesen folyik. Októberben az 1924. évi, tehát a legfiatalabb korosztályt fogják behívni.

Minisztertanácsi határozatok

A magyar kormány tegnap délelőtt minisztertanácsot tartott, melyen a miniszterelnök előterjesztette a magyar-szovjet gazdasági egyezmény meghosszabbítását. Ehhez a minisztertanács hozzájárult. Ugyancsak elfogadta dr. Kárász Arthurnak, a Nemzeti Bank elnökének a békeszerződéssel kapcsolatos delegátusi megbízatását. Hozzájárult az igazságügyminiszter előterjesztéséhez, mely szerint a háborus vagy népelőző eljárásokban a hivatali titoktartás alól mentesítést adnak és a nyugatra távozott közjegyzők megbízatásának visszavonásához is hozzájárult a minisztertanács.

Gyöngyösi távirata Molotovhoz

Gyöngyösi külügyminiszter táviratban fordította Molotov szovjet külügyi népbiztost és miniszterelnökéhez megválasztása alkalmából. A táviratban utalt arra, hogy Molotov mindig az elnyomott népek szabadságáért és a világ biztonságáért küzdött és mindig jelet adta a magyar nép iránti rokonszenvének. Kérte Molotov további támogatását a hatalmas Szovjetunió és

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca 5. szám.

Telefon: 31.

A teheráni rádió jelentése szerint a szovjet csapatok megkezdték kivonulásukat Perzsiából

Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsa ma kezdi tárgyalni a perzsa kérdést — Titó Pozsonyba utazott

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa ma délután 11 órakor folytatja tárgyalását, ami greenwichi idő szerint délután 4 óráig felel meg. A napirend legfőbb pontja a perzsa kérdés. A delegátusok megállapodtak abban, hogy a szovjet köldöttség kérésére az ülés 24 órára elnapolják, mivel a perzsa ügyben nincsenek biztos értesülések. A hétfői megnyitó ülés pusztán formalitásokból állt. A perzsa nagykövete, Hussein Allah kijelentette, hogy a szovjet csapatok kivonulásáról nem kapott értesítést, sem semmiféle utasítást nem kapott Teheránból, így a régebbi utasítások alapján készítette el beszédét. A teheráni rádió tegnap este bemondta, hogy a Szovjet folytatta a csapatok kivonását Perzsiából. Erről azonban semmi értesítés nem érkezett sem Washingtonba, sem Londonba és ezt a jelentést nem is erősítették meg. A Szovjetunió eddig nem válaszolt a perzsa ügyben hozzá köldött jegyzékre sem. Londonban az a fel fogás, hogy bármi történjék is Teheránban, a perzsa kérdést a Biztonsági Tanácsban le kell tárgyalni, már azért is, mert az angol és amerikai kormány szeretné tudni, melyek azok a biztosítékok, amit a perzsa kormány a szovjet kormánynak nyújtott a csapatok visszavonása fejében.

Tito marsall vasárnap este Prágából Pozsonyba utazott, hogy visszatérjen Belgrádba. Pozsonyi néhány óras tartózkodása alatt kitüntetéset vett át és részt vett egy gyűlésen, melyen felhívta a szláv nemzeteket, hogy védelmezzék meg szabadságukat, testvériségüket és a osztaiban megerősített egységüket.

Moszkva lesz a világ legszebb városa

Moszkva, március 26
A Szovjet köztársaság ez év áprilisában ünnepli Moszkva alapításának 800 éves évfordulóját. Erre az alkalomra nagy előkészületek folynak. Tervek dolgoztak ki Moszkva újépítésére. Az újépítési tervet Csicserin, Moszkva legnagyobb építészé dolgozta ki, akinek nevéhez már számos monumentális épület megalkotása fűződik. Kijelentése szerint Moszkva lesz a világ legszebb városa. Az utcák, utcák és parkok csinosítására nagy gondot fordítanak és ebből a célból már megkezdték egymillió facsemete elültetését.

Elfogták Mihailovics tábornokot

Belgrád, március 26
A budapesti jugoszláv katonai misszió közölte, hogy a jugoszláviai Mostarban elfogták Bazza Mihailovics tábornokot, volt jugoszláv miniszterelnököt és 11 magasrangú katonatisztet, akiket háborús bűntett és hazaárulás vádjára miatt állítanak népbíróság elé. Érdekes, hogy Tito varsói tartózkodása alatt kijelentette, hogy Mihailovicsot a közeljövőben őrizetbe fogják venni. Mialatt Tito Varsóban volt, Mihailovics a jugoszláv hatóságok kezére került. Petics, Jugoszlávia volt washingtoni nagykövete a letartóztatások híreire felkérte az Egyesült Államok külügyminisztériumát, hogy lépjen közbe Mihailovics és társai ellen készülő hazaárulási per ügyében és adjanak módot a per tanulmányozására, valamint azon amerikai tisztek kihallgatására, akik 1943 szeptembertől 1944 decemberéig Mihailovicsal összeköttetésben álltak. Allítólag Eisenhower tábornok és több szövetséges hadserőfőparancsnok elismerte Mihailovicsnak a háborús erőfeszítésekhez való hozzájárulását.

Bíróság előtt a cseh nép hőhéra

Prága, március 26
Karl Hermann Frank, Cseh- és Morvaország egykori náci-protectora, számtalan cseh hazafi hőhéra, pénteken állt a csehszlovák nép bírósága elé Prágában. Frank elfoguitási panaszt jelentett be a bíróság, a tanúk, sőt még védőügyvédje ellen is és kérte, hogy ügyét tegyék át a Nürnbergi nemzetközi törvényszékhez. A bíróság arcátlan kérését elutasította és megkezdte az ügy tárgyalását.

Budapestről jelentik:

A földművelésügyi miniszter nagy beszédet mondott Esztergomban

Esztergom első éves felszabadulásának emlékére Bajcsy-Zsilinszky Endre ünnepélyt rendezett, amelyen megjelent Dobi István földművelésügyi miniszter. A régi államvezetés — mondta — külpolitikai, belpolitikai, gazdasági és szociálpolitikai téren rossz úton járt. Az ország felszabadult és konszultívte a földreformot. Az a földreform, melyet a nemzetgyűlés először megszavazott, nem lehetett tökéletes és vannak hátrányai. Sok visszaélés és törvénytelenesség fordult elő, ezért szükség van arra, hogy a nemzetgyűlés újabb törvényt hozzon, melyekkel megkíséreljük azon bajoknak orvoslását, melyek a földreform konszultívte-lénél előfordultak. Ez a törvénytervezet a jövő hét folyamán a nemzetgyűlés elé kerül. Eszerint a jogtalanul elvett és 50 holdat kitevő paraszti birtokokat vissza fogjuk adni azoknak, akikről elvették. Es hasonlóképpen másutt lesznek kárpótolva, akiknek a jogtalanul elvett régi földjüket nem lehet visszaadni.

A jövő héten a nemzetgyűlés elé kerül az érdekvédelmi törvénytervezet is. Azoknak, akik el akarják hagyni hazájukat, azt üzenni, bizsának abban, hogy érdemes lesz élni ebben az országban és senki ne gondoljon a kivándorlásra. Magától a magyar néptől függ, hogy milyen lesz az élet. Ha úgy akarjuk, lesz igazi szabadság és szociális élet. Ezt azonban csak munkával és helytállással lehet elérni.

Az adópengő árfolyama.

A pénzügyminiszter március 26-án érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 30.20 pengővel.

A Vörös Hadsereg segítségére siet az új gazdáknak

A távollévő Vorosilov marsall helyettese hivatalosan értesítette a magyar kormányt, hogy a Vörös Hadsereg Magyarországnak rendelkezésére bocsátja nélkülözhető földjeik megművelésére, főként azoknak az új gazdáknak, akiknek nincsenek lovaik. A Vörös Hadsereg főparancsnoksága már ki is adta az erre vonatkozó rendelkezést valamennyi Magyarországon tartózkodó szovjet katonai alakulatnak. Azok a gazdák,

akik ilyen segítséget még nem kaptak volna, forduljanak bizalommal a Vörös Hadsereg helyi alakulatainak parancsnokságához.

„A nagy szovjetnéppel ki kell építeni kapcsolatainkat“

Szakasius Árpád vasárnap Pécsen mondott beszédében Magyarország külpolitikai kapcsolataival foglalkozott. Európa minden szabadság szerető népével barátságos testvéri viszonyt akarunk kiépíteni. Meg akarjuk nyerni a Szovjetunió bizalmát és barátságát. A Szovjetunió birodalma határainkig ér és ezt nekünk magyarnak világosan fel kell ismerni. A nagy szovjet néppel ki kell építeni kapcsolatainkat. Csehszlovákiával voltak és vannak vitáink, de abban reménykedünk, hogy tékesen intézhetjük el ezen vitás kérdéseket. Ausztriával nincs vitánk. Híd akarunk lenni kelet és nyugat között és ennek a hídnak szilárd pillére a magyar-szovjet barátság lesz.

Hétfőn elindították az első

UNRRA-szállítmányt

Szegedy-Maszk Aladár Magyarország washingtoni követe közölte a kormánnyal, hogy az UNRRA március 18-án 14 tonna vegyesárut indított utnak, március 28-án Halifaxból 546 tonna árut, április elején Philadelpiából 110 tonna zsírszalonnát és 490 tonna cukrot, április második felében pedig Norfolkból 183 tonna zsírszalonnát és 124 tonna tejport küld Magyarországnak. Bede István londoni követ arról értesítette a kormányt, hogy 100 háromtonnás teherautót küld Magyarország részére, amelyeket még ebben a hónapban elindítanak Londonból.

Kivégezték Deli Piroskát

Deli Piroška nyilas ápolónőt, akinek halálos ítélete már régóta jogerős, de azt a toloncházi zárlat miatt végrehajtani nem lehetett, szombaton reggel a Markó-utcai fogház udvarán kivégezték.

Kedden délután 6 órakor PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében Vendégeket szívesen látnak.

Marosán György

beszélt tegnap a Szociáldemokrata Párt zsűfőlésig megtelt nagytermében, azon a népgyűlésen, amely záróakkordja volt a Párt kétnapos megyei kongresszusának. Szűkreszabott lapterjedelmünk lehetetlenné teszi, hogy a magyar élet múltját, jelenét és jövőjét feltáró hatalmas beszédet teljes terjedelmében ismertetjük, pedig annak minden egyes mondata megszívlelendő utmutatás volt. Utmutatás volt mindazok részére, akik tanácstalanul vergődnek, akik nem tudnak, vagy nem akarnak beleilleszkedni abba az új világba, amely az emberi élet megbecsülésén, a szabadságjogok tiszteltbentartásán, a legtisztább emberi célkitűzéseken alapszik.

Marosán György beszédének elején az ifjuságról szót, felazólította a magyar ifjakat, hogy vegyék példát a SZIM szervezőtől, mert ez az ifjuság nagyszerű munkájával el fogja hozni a szabadságot ebbe a fekete országba. Majd a háborús pszichozissal foglalkozott és megállapította, hogy azok az emberek, akik nem tudnak belötrödni az előretörő magyar demokrácia munkájába, háborúra játszanak és a legkisebb politikai differenciát is, mely a nagyhatalmak között elkarúhóhatlanul felmerül, azonnal tankokkal, lángszórókkal akarnak elintézni. Pedig — mondta — nem lesz háború. Minden olyan feltétel, amely háborúra vezetne, hiányzik. Sem anyagi, sem lelki, sem katonai feltétel nincs ma a háborúnak. Mi szocialisták békére játszunk és minden energiánkat, erőnket, akaratunkat a béke szolgálatába állítottuk, mert csak a béke szolgálja az emberiség javát felemelkedését.

Beszédében elmondta, hogy a Sztojaj-bünper tárgyalásán, ahol 6 mint politikai ügyész szerepelt, Ambrózy volt kabinetirodai főnök és Reményi-Schneller volt pénzügyminiszter egybehangzó vallomásból kitűnt, hogy Horthy legfőbb gondja az volt, hogy úgy az ő, mint családja jó életét továbbra biztosítsa és ezért 1300 kg. szinaranyat küldött ki Szajecba. Erre utalva, hogy mögötta nem áll már senki, tábornokai elárulták és elagy volt Szakasiinak megjelenése, hogy a leghűbb ember is esküt tessenek a hazaárulóra. A munkásokhoz és parasz-tokhoz, akiket viszont 25 ezren-deig 6 árult el, nem mert fordulni, nem volt bizalma hozzájuk, mert nagyon jól tudta, hogy ez a népré-teg, amely uralma alatt annyit szenvedett a amely az egész állam ter-hét vállán viselte, nem kér sem bel-le, sem uralmából. Majd áttért a legutóbbi belpolitikai krízisre, a melyről megállapította, hogy az a politika nem a demokrácia válsága volt. Vitathatatlan, mondta, hogy vannak gyermekbotaságok, amelye-keket egy év alatt teljesen kiküszöbölni és lakúdeni nem lehetett, ami őr-hető is, ha számbavesszük ebben az országban levő bolsó ellenáget. Különösen Zala vármegye mutat ezen a téren sötét képet, ami abból is kitűnik, hogy a 21 kizárt kisgazda-képviseletről három zalavármegyei. Majd a királykérdésről beszélt, meg-állapította, hogy valahol Ausztria-ban megjelent egy jól táplált fiatal-ember, munkanélküli király és erre egyes urak máris megmozdultak és tanácskoztak. Tudjuk jól, hogy ezek-nek az uraknak sem a király kel-

Tavaszi szántás volt

a Szociáldemokrata Párt zalamegyei megyei kongresszusa

Ha egy évvel ezelőtt mondták volna valaki, hogy negyvenhat tavaszán Nagykanizsán a szociáldemokraták szabadon tartják megyei kongresszusukat, kigunyolták volna az együgyűek és drótsövény mögé küldte volna az erószak. Pedig most vasárnap és hétfőn pontosan ez történt meg. Az első szabad kongresszusunkat tartottuk meg Zalában. Hétven község több, mint kétszáz küldöttel vett részt a megbeszélésen. A megye legsötétebb, legszegényebb köréből is itt voltak a szocialisták, bizonyosságot tettek arról, hogy a hetvenöt éves multjuk olyan mélyen gyökerezik ebben a talajban, hogy semminemű vihar, erószak, árnyék és árulás nem tudott kiirtani bennünket. A kishitűek, a gyengék elveszték és bitóra kerültek sokan közülük, de az ő emlékeiből csak erőt meríthetünk, csak edzőhatást és összehatást akarunk levonni. Így történt meg mostan, hogy egy helyen, egyforma kötelezettséggel és egyforma munkaközponttal találkoztunk a vezetők szerepében lévő tisztviselőkkel, az üzemi munkásokkal, a kereskedőkkel, az állami dolgozókkal magyar néppel. Ha nem gondolkodunk el egy cseppet ezen, nem is tűnik olyan fontosnak, olyan nagyknak, amit ők. De nézzük csak volt-e rá példa a történelmünkben, hogy a paraszt, a gyári munkás, a haladó szellemi munkás közösen beszéltek volna meg problémáikat, közösen verték volna az utjelzőket, amiken belül egy éven át haladniuk kell, vagy tűrték-e ki maguk elé célt, amit el kell érni, vagy csak egyszer is megkérdezték-e, hogy hát neked, te hatmillió földhözragadt nyomoru magyar, mi az akarodat, jónak látsz-e a mi munkánkat, ott nek a tizezerek a munkáját, akit a származása arra pródosztinál, hogy felletted uralkodjék, hogy voléd úgy rendelkezjék, ahogy ő akar, hiszen az Isten ruházta rájuk a hatalmat. Nem! Ez csak most történt. Es az elmúlt megyei kongresszus éppen ebben mutatja meg az átfarmáló és ujjlépítő erejét. A komáromi parasztasszony beszél az történelemből, a téglagyári munkás megmondja véleményét politikánkról. Azok, akik

ebben a hazában csak dolgozni, csak a munkában megszakadni, vagy kiöregedve az aradalomból és a gyárból kidobva az árok szélén volt jögu megadni, most köz-kézből, maguk választotta vezetőkkel, maguk szabják, csinálják a történelmet és egyformán vállon hordják a felelősség súlyát. Ugy-e nem volt kar, kedves olvasóm, egy pillanatra a dolgok mélyére nézni?
Ezer probléma, még több tervvetődött fel a Szociáldemokrata Párt megyei parlamentjében. Nehéz, szinte megoldhatatlannak látszó munka vár ránk. Az agrárpolitika, a közoktatás, a szociális problémák, a közlekedési nehézségek, az infláció, a közellátás, a hidak, utak, középületek, orvosi szolgálat, a reakció mesterkedése, az antiszemitizmus, stb., stb. Ez mind megoldásra, rendszerbe terelésre vár. Ezt mind érintettük, ezokról felvilágosítást és megoldási lehetőségeket kerestünk és találtunk. A jelenlevők rádobban-tek arra, hogy ennek a szerencsétlen kifosztott és rombadöntött országnak minden sebé a mi testünkön sajog. Minden problémája a mi problémánk, hogy a dolgozó népe, mi vagyunk az ország. Amint eddig kiváltságosok mondták magukénak, amiből csak a bu, a sanyarúság volt az osztályrészünk, most végre nyilván is magunkénak mondhatjuk örömeivel, bujával, szegénységével vagy gazdagságával, azzal és olyannak, aminek vagy amilyené mi formáljuk ezt a hazát, mert ez a mi jussunk, akik vevőjeitkes munkánkkal és vig dalunkkal építjük.
Ez a két nap megerősítette hitünket, megerősítette akaratomkat és megmagyarázta, mi miért van így, ahogy van. A képviselők, a kiküldöttek szétviszik a szocialista meggyőződésnek a magyát az egész megyében. Mély barázdát hasogattunk és vezetjük a posványt, kitepjük a dudvát könnyortelenül, elszélesztjük a felhőket és Zala megye minden dolgozójának igérjük, hogy bármilyen leküzdhetőnek látszó akadályok, a szocialista tavaszt boldog és bőséges aratás fogja követni.
Szabó Bertény

betyárok 45.000 és 50.000 pengőért kérték a tojásért.
Az engedély nélküli árusítás a hivatasos feketézők működése és a lyosbitja a helyzetet. A razzia számos igazoltatás és előállítás g-tént. A bünygyi osztály elhatározta, hogy erélyes kézzel fog belenyúl a piaci dzsungelbe és nem fogja tovább tűrni, hogy a vásárlóközönség néhány leikiismeretlen árdragító manipulációja folytán már-már ne tudja megszerezni a legszükségesebb élelcikkekert.
A nagykanizsai rendőrség a raziákat meg fogja ismételni és radikális eszközökkel megtisztítja a piacot az oda nem való elemektől. Sötétség esetén az árusítói engedélybevonásától, sőt az internétától is fog visszariadni.

E héten pártközi értekezlet érkezik a B-lista-tervezet

Az igazságügyminisztérium a hetekkel ezelőtt elkészítette a B-lista tervezetét. Mindeztideig azonban nem kerülhetett sor a tervezet letárgyalására, miután a pártok álláspontra B-lista kérdésében tisztázatlan volt. A koalíció megszilárdulása és az elvi szempontok lezegerzése miatt most már sor kerülhet a B-lista-tervezet letárgyalására. Értesítésük szerint a B-lista-tervezet a jövő hét folyamán pártközi értekezleten kerül.

Romboló fasiszta banda fogtat Diósgyőrben

Diósgyőr közösgében ismeretlen tettesek éjszaka megrongáltak a Vörös Hadsereg hőseinek emlékművét. A rongálás helyreállítása után a felletemült fasiszta tettesek ismeretlenül megrongáltak az emlékművet. A rongálás gyors és bravuros nyomozásból elfogták az éjszakai merénylőket a követőit. Mint megállapították, szervezett fasiszta társaság követőit a galidságokat. Ugyanez a banda kettebe a Kommunista Párt diósgyőr szervezetébe, ahol megrongáltak a rádió és feldúlták a helyiséget. A fasiszta banda szervezője és vezetője Sorger Lajos MÁVAG-tiszt, Fazekas Dénes póktononé és am fiatalok öccse, valamint Hoffman József tanuló segítségével szervezte meg az aljas merényleteket. Lakákon puskát és revolvert találtak.

A Népirologia Intézet jelentés Várható időjárás kedden estig: gyöngy légtármias, száraz idő, a hőmérséklet változik. Több helyen kisebb eső
- Értesítom a nagyérdemű közbösgöt hogy született bölgyöfodraszáttal böngytem. Kérem a hölgyek szives támogatás Weisz Sándor fodsászmester, Eötvös

Szerdán délután 6 órakor TAGGYÜLÉST tart a Magyar Kommunista Párt. Megjelenés kötelező. A tagkönyved két mindenki hozza magával.

APRÓNIRDETÉSEK
A Bartos István-féle pacsai téglagyári hűtőadom. Ajánlatok 1946. április hó 15-ig érendők be. Dr. Hajdu György ügyvéd gyantkezeli-gondnok, Budapest, V. Zala utca 9.

Egy vadonatúj férfelöltés eladó. Cím kiadóban.
Bútorozott lakás azonnal elfoglalásra ágyura nélkül. Cím a kiadóban.
Idősebb nő eladó magányosok háttartásba. Cím a kiadóban.
ZALA politikai napló
Kiadja: „Közgazdasági” R. T. Magyar Szervezésért és kiadásért felelő Szabó Bertényi R. T. Nyomdász R. T. Közgazdasági R. T. Nyomdász nyomdájában. Zala
Nyomdász felel: Zala Károly

Rendőri krónika: Hét gyermeket ölt meg az akna

Vasárnap délelőtt jelentették a rendőrkapitányságnak, hogy Sávoiy község határában az ott levő 87. számú vasúti órháznál aknarobbanás következtében 7 gyermek vesztette életét. A hír vétele után azonnal kiszállt a helyszínre a bünygyi osztály vezetője, Müller Harald rendőrorvos kíséretében, ahol megállapították, hogy az órháztól mintegy 40 méter távolságra, közvetlen a vasúti töltés aljában 7 gyermek darabokra szaggatott holtteste fekszik. Megállapították továbbá, hogy a gyermekek egy aknáat találtak, amely felrobbant és a robbanás ereje oly nagy volt, hogy 25-30 méter sugaru körben szórta szét a gyermekek testrészeit. A szerencsétlenségnek egyetlen szemtanuja sincs, mert az ottlevőket kivétel nélkül elpusztította a robbanás. Az áldozatok Gáspár Lajos, Gombóc Jenő, Kovács János, Magyar Lajos, Nyíró István, Réder János, Tamás János, valamennyi sávolyi lakos. A hulladékokat a sávolyi temető halottsházába szállították. Miután az aknarobbanás ténye vitathatatlanul megállapítható volt, a temetési engedélyt az ügyészség megadta.
Betörték a MAORT élelmentárába
A MAORT feljelentést tett a rendőrségnek, hogy a Zrínyi Miklósu-utca 36. sz. alatti élelemraktárába

ismeretlen tettesek betörték és onnért nagymennyiségű szappant, gyufát és élelmiszert raboltak el. A rendőrség megállapította, hogy a tettesek a külső zárt felfeszítették és így hatoltak be a helyiségbe. A betörők kézrekerítésére minden intézkedést megtettek.
Rablótámadás
Szalay Zsigmond pincért és Szívós István halkereskedőt szombaton éjszaka, miközben hazafelé mentek, négy civil egyén megtámadta. Dutakodásra került közöttük a sor. A két embert véresre verték, majd teljesen kirabolták. A rendőrség, mint értesültünk, a tetteseket máris kinyomozta. Megállapították, hogy egy balatonparti fürdőhelyre menekültek. A rablókat elfogták és beszállították a nagykanizsai rendőrségre, ahol nyomban megkezdtek kihallgatásukat. A nyomozás érdekében a rendőrség az elfogott tettesek neveit-nem közölte.

Razziák a piacon
A rendőrség tegnap délelőtt és ma ismétellen raziát tartott a nagykanizsai piacon, hogy az árak alakulását ellenőrizze. Megállapítást nyert, hogy néhány östermélő és kereskedői mezbe rejtőz árdrágító lelkiismeretlen árfejhajtása okozza a napról-napra való drágulást. Előfordult, hogy míg a becsületes magyar árusítók 35.000, 38.000 pengő közti áron adták a tojás darabját, addig egyes

Hirdetmény. Letenye és Vidéke Földműves Szövetkezeti megalakult, a nagykanizsai törvényszéknek kérték cégének bejegyzését. Letenye, 1946. március 24.

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Bencze János főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Sztálin: A szovjetszövetségi iráni kivonulásának kérdését a két kormány egymással egyetértésben már megoldotta

A német kommunista és szociáldemokrata pártok egyesültek - Rákosi Máttyás külpolitikai beszédet mondott

Az United Press hírügynökségének elnöke táviratban hívta fel Sztálin figyelmét Churchill nyilatkozására, melyet az United Pressnek adott. Ha válaszul kíván Churchill érvelésére, mondotta a távirat, mely szerint szükséges, hogy az Egyesült Nemzetek szervezetének biztonsági tanácsa gyors intézkedéseket tegyen az iráni kérdésben, az United Press szívesen tolmácsolja az Ön választát a világnak. Sztálin a következő választáviratot küldte: Köszönöm szíves szolgálatait. Ohurohill érvelését nem tartom meggyőzőnek. Ami az orosz csapatok Iránból való kivonását illeti, azt a kérdést a szovjet és az iráni kormány egymással egyetértésben már megoldotta.

Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsa tegnap 6 óras értekezletet tartott, anélkül hogy meggyezett volna a perzsa kérdésben. A gyűlés végén felállítottak egy albizottságot, melynek az a feladata, hogy előzőleg mérlegelje a tanács elé terjesztendő javaslatokat. Az albizottság tagjai Byrnes külügyminiszter, Bennet francia nagykövet és Gromiko orosz megbízott. Az albizottság ma este, amerikai időszámítás szerint 9 órakor ismét összeül, hogy az egyiptomi, orosz és az ausztráliai kiküldötték javaslatát megtárgyalja. Az ausztráliai javaslat szerint a perzsa ügyet addig ne tárgyalják, amíg mindkét fél írásban nem nyújtotta be az ügy felvételének kérelmét. Egyiptom azt javasolja, hogy hívják meg Perzsa küldöttségét és engedjék meg, hogy ügyüket személyesen a biztonsági tanács elé terjesszék. Oroszország a biztonsági tanács ülésének elhalasztását kérte.

Attlee egyelőre nem megy Moszkvába

London, március 27

Az angol képviselőházban két képviselő kérdést intézett Attlee miniszterelnökhez, nem tartaná-e alkalmasnak, hogy látogatást tegyen Moszkvában. Attlee válaszában kijelentette, hogy kész minden eszközt igénybe venni, mely alkalmas a nagyhatalmak közötti viszony megjavítására, de tekintve, hogy az Egyesült Nemzetek jelenleg tartja ülését, véleménye szerint nem lenne célszerű fontos javaslatokat tenni Sztálinnak.

Mukden környékén egyetlen szovjet katona sincs

Moszka, március 27

A Vörös Csillag foglalkozott a kínai sajtó reakciói cikkeivel, melyek igazolnak hamis beállításban megvilágítani a mandzsuri helyzetet. A szovjet egységek 1945 novemberében a japán imperializmus összeomlása után kezdték meg Mandzsúria kiürítését és azt rendíthetetlenül folytatták mindaddig, míg a kínai hatóságok ismételtelen nem kérték a szovjet csapatok kivonulásának felrögzítését, mivel a kínai közigazgatásnak nem állt módjában az ország keleti tartományiban átvenni a hatalmat. A tél beállta szintén késleltette a szovjet csapatok visszavonását s most már Mukden környékén egyetlen szovjet katona sincs. A kínai reakciói körök most arra törekuszenek, hogy szakítást idézzenek elő Kína és a Szovjet között. A Szovjet ellen rágalmakad-jaratot indítottak, hogy megzavarják a két ország szerződése nyomán keletkezett baráti viszonyt. Különösen a cuncking-i szovjetellenes tüntetések voltak alkalmasak erre. A demokratikus körök tiltakozása ellenére a kínai hatóságok nem tettek semmiféle ellenintézkedést a baráti hatalom ellen irányuló reakciók hadjárat megakadályozására. A számtalan tüntetésekkel egybekötött kísérlet meghiúsult, céljukat nem érték el.

Új atomenergiát termelő alapanyagot fedeztek fel

Newyork, március 27

Az Egyesült Államok belvettés külügyminisztere átnyújtotta a szenátus atomerő bizottságának az atomerő nemzetközi ellenőrzésére készített titkos amerikai tervezetet tanulmányozás céljából. Truman elnök öt tudóstól és négy kongresszusi tagtól álló külön bizottságot vett maga mellé a Csendes Óceánon lefolytatandó atombombák hadgyakorlat tanulmányozására. A szenátus-

ban bejelentették, hogy az új atomerő kísérletek folyamán olyan eljárásokat fedeztek fel, mely szerint a plutóniumból termelt atomerő gazdasági és ipari célokra lehet felhasználni, bombagyártásra azonban nem.

Vörös tüntetések Triestben

Triest, március 27

Triestben újabb hetes tüntetések voltak. A tüntetésben mintegy tízezer ember vett részt. A város egyik főterén Olaszország mellett tüntettek. Erre a szlovákok és kommunisták nagy ellentüntetést rendeztek, mely véres összetűzésre adott alkalmat. Két ember meghalt, többen megsérültek.

Frank, Csehszlovákia népbíróság előtt

Prága, március 27

Prágában tegnap kezdtek meg Frank SS tábornok perének tárgyalását, aki háborús bűnökkel terheltnek áll a bíróság előtt, mint a volt cseh protektorátus német kormányzója. A bíróság előtt beismerte, hogy ő volt a szlovák német párt megszervezője.

Budapestről jelentik:

Előkészületek a felszabadulás évfordulójának megünneplésére

Az április 4-iki országos ünnepek ügyében e hó 27-én délelőtt 11 órakor a belügyminisztériumban értekezletet tartanak. Az április 4-iki ünneppel kapcsolatban a belügyminiszter felhívta a városok polgármestereit, hogy intézkedjenek a városaik zászlódíszbe öltöztetéséről és a városban levő zenekarok bekapcsolásáról. Este zenés takaródót és reggel zenés ébresztőt tartanak. A népiünnepélyeken és a rendezendő ünnepeken mindenki vegyen részt és tartsák figyelemmel, hogy a lakosság minél nagyobb számban jelenjen meg az ünnepeken.

A londoni magyarok egy ambulanciás kocsit küldtek Budapestre

A londoni magyarok egy ambulanciás kocsit vásároltak Magyarországra részére, amelyet megfelelő gyógyszerekkel és műszerekkel szereltek fel. Ez az ambulanciás kocsi a járványoktól vagy más csapásoktól sújtott helyekre órák alatt küldhető és nyomban eleget tehet a rendelkezésére álló gyógyszerekkel és felszereléssel a szükséges követel-

Bűnösnek ismerte el magát a Csehszlovák köztársaság ellen elkövetett árulásban, azonban tagadta, hogy felelőség terheli a csehszlovák diákok és munkások legyilkolásában, valamint Lidice lerombolásában.

Churchill Londonban

London, március 27

Churchill megérkezett Londonba. A repülőtéren Eden fogadta, akivel tegnap este együtt vacsorázott. Eden beszámolt a távollétében történt eseményekről.

Tito Belgrádban

Belgrad, március 27

Tito marsallt és kíséretét Belgradban mintegy 200.000 főnyi tömeg fogadta a pályaudvaron, melyet jugoszláv, lengyel és csehszlovák zászlók díszítettek. A tömeg lelkesen tüntetett a szövetség egyesülése mellett.

A német munkaspártok egyesültek

Berlin, március 27

A német szociáldemokrata párt és a kommunista párt tegnapi berlini ülésén egyhangúlag elfogadták a két párt egyesülésére vonatkozó tervet.

ményeknek. Az ambulanciás kocsit 200.000 beteg részére van felszerelve és berendezve. A londoni magyarok az ambulanciás kocsit terheit magukra vállalták és a gyógyszerek állandó utánpótlásáról is gondoskodni fognak. A kocsit Angliából már utnak is indították Budapestre.

Sikeresen fejeződtek be a szovjet-magyar kereskedelmi tárgyalások

A szovjet-magyar gazdasági tárgyalások véget értek. A tárgyalások komoly sikerrel zárultak. Az egyezségben megállapodás van a dunai hajózásra és a szovjet-magyar légi forgalomra vonatkozóan is, melyet a minisztertanács már jóváhagyott.

Nagy Ferenc: A mi földünk nekünk a hazá

Nagy Ferenc miniszterelnök Szombathelyen 20.000 ember jelenlétében beszédet mondott. A magyar nép alapja a föld. Nekünk magyaroknak a föld talán többet jelent, mint egy gazdasági gépezet, több mint termelési kényszer, mely életet ad. A mi földünk nekünk a hazá, mely a kenyeret hozza, de amelyet a magyar paraszt tesz mindenki asztalára. És ahogyan a föld nem vonja meg áldozatát azoktól, akik megművelik, úgy a magyar paraszt is kötelességét mindig teljesítette. A magyar hivatástudat annyira benne van a magyar emberben, hogy teljesíti kötelességét minden formában. De amíg a multban a magyar paraszt azért teljesítette kötelességét, mert azt előlták neki, addig az új demokratikus Magyarországon azért, mert övé lett az ország. A magyar parasztság az ezerévi szenvedések után a magyar demokráciában szabadult fel. Ezt a demokráciát a magyarság teljes egészében éli és a földművelés részére előírt termelési rendszert teljes erővel akarja megvalósítani.

RÁKOSI MÁTYÁS

nagy külpolitikai beszédet mondott

Rákosi Máttyás egy értekezleten beszédet mondott, amelyen külpolitikai kérdésekkel foglalkozott. Hangzott, hogy a reakcióra spekulálnak, akik a nagyhatalmak között ellentétet akarnak szítani és szembe állítják az angolszász hatalmakat a Szovjetunióval. Mibelyt jobban megnezzük az angolszász hatalmak egymáshoz való viszonyát, mindjárt rájövünk, hogy nemzetközi viszonylatban nincsen sikere Anglia és Amerika egyesülésének, mert a két hatalomnak minden kérdésben különböző a véleménye. Amerika ipara a háború alatt több mint duplájára emelkedett, új piacokra van szükség, hogy kereskedelmét fenntartsa. Mivel Anglia kezében van a legtöbb gyarmat, ez azt jelenti, hogy egyenlő erővel tudnak felvenni a gazdasági harcot a gyarmatok oltásában. Ebben a harcban Amerika nagy gazdaságánál fogva természetesen legyőrné Angliát. A Szovjetunió mindenütt támogatja a népi demokratikus erőket és ezért tulajdoni jelentőséget a görögországi, indonéziai és indiai kérdéseknek és ezért támogatja Iránban is a reakciói erők elleni mozgalmat. Ez a Szovjetunió politikája Európa keleti részén is, ahova Magyarország is tartozik. A magyar kommunisták azon lesznek, hogy a kormány egyszersmindenkorra elvágja minden fasizmus és reakciók megmozdulás lehetőségét. Ezen épül a Kommunista Párt külpolitikája is. A mi szándékunk, hogy biztosítsuk a Szovjetunió és az összes kelet-európai államok demokráciáját, hogy itt többé a reakció ne kerülhessen uralomra. Figyelmeztettem a kisállamokat és a romániai munkásmozgalmat is arra a németországi mozgalomra, mely a két munkáspárt egyesülését tartja a legcélszerűbbnek az eredményes munka szempontjából. Ez Magyarország elé is mint követendő példa állítható. A népi megmozdulásokra a jövőben is sor kerül, valahányszor szükség lehet arra, hogy szociális kérdésekben élesen kell szembeállítani a szérmes intézkedésekkel és a demokrácia hatalmat kell biztosítani. Azon miniszterelnökök közül, akik 1939 óta annyi szenvedést zártak a magyar népre, hármat már kivégezték és a negyedik is hamarosan sorra kerül. Rajta leszünk, hogy ezen a téren a legalaposabb munkát végezzük. Nem tudjuk felszámolni alaposan a reakciót, ha túrjuk a klerikális reakciót. Ez különösen vonatkozik a közoktatásra.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 27-én érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 33.00 pengővel.

A nyár folyamán elkészül a gellérthegyi orosz emlékmű

Az április 4-i ünnepek méltó előkészítése már megindult. A Gellérthegyen felállítandó nagy szovjet emlékmű, mely Magyarország felszabadulását jelképezi, már az öntés stádiumában van. Az emlékmű 33 méter magas talapzaton fog állani és csupán két tíz méter magas bronzalakból fog állani. Az egyik szoboralak egy szovjet katona, a másik a győzelem allegorikus nőalakja lesz. Az emlékmű a főváros legtovábbi pontján is látható lesz. Az emlékmű előreláthatóan a nyár folyamán fog elkészülni. Magyarország felszabadulásáról a moszkvai rádió is megemlékezett. Egy éve, hogy a Vörös Hadsereg a náci feladás alól Magyarországot felszabadította és a német rémuralommal összeomlott a Horthy-féle bábormányzat is. Rámutatott az eddig elért eredményekre és azt mondta, hogy a reakciós erők mindent elkövetnek, hogy igába hajtsák a magyar népet.

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték egy nyilas suhancot

A népbíróság Késmárk-tanácsa Oroszlán Pál 19 éves foglalkozás nélküli suhancot, aki a nyilasuralom idején belépett az SS-be és a halálfejes légióba és terrorselekményekben, a többi között a Salétrum-utca 8. szám alatti ház lakójának legyilkolásában vett részt, életfogytiglani kényszermunkára ítélté. Enyhítő körülménynek vették, hogy a bűncselekményeket 17 éves korában követte el.

Magyarországot is meghívták a londoni élelmezési értekezletre

Az angol földművelésügyi és élelmezési miniszter április 3—6 közötti nemzetközi értekezletet hívott össze a népesség kenyérmagvakkal való ellátása érdekében. Az értekezletre meghívták Magyarországot, Ausztriát, Olaszországot, Romániát és a németországi ellenőrző bizottságot is. — A szovjet kormány utján felkérték a bulgáriai ellenőrző bizottságot is az értekezletre való részvételre.

30 millió kiló szovjetpamut érkezik

A szovjet-magyar kereskedelmi szerződés értelmében 30 millió kiló pamutot hoznak be Magyarországra, amiből eddig körülbelül 10 millió kiló már meg is érkezett és feldolgozás alatt áll. Az áru nagyobbik része, 16 millió kiló, itthon marad az országban, 14 millió kilót pedig bér munkaként magyar gyárak feldolgoznak és ilyen feldolgozott állapotban visszazállítják a Szovjetunióba.

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete pénteken délután 5 órakor a Párt helyiségében női napot tart. Előadó Németh Lászlóné, aki »A család és a nő szociális helyzete Ausztráliában« címen tart előadást. Pártállásra való tekintet nélkül minden nőt szeretettel várunk. Női szercező.

Szordán délután 6 órakor **TAGGYÜLÉST** tart a Magyar Kommunista Párt. Megjelenés kötelező. A tagkönyvecskét mindenki hozza magával.

Két és félevesi börtönbüntetésre ítélték Joó Ilonát

A népbíróság dr. Arató-tanácsa tegnap tárgyalta Joó Ilona népellenes bűnügyét. Mint ismeretes, a Joó-család több taggal képviseltette magát a nyilas-mozgalomban. Joó Jánost már négy évre elítélte a népbíróság, míg Sánta György, aki mint nagybácsi, szintén a családhoz tartozik, még szökésben van. Joó Ilona e remek családi összeköttetései révén szürke gépirónóból hamarosan a »Hungarista Nő« című lap szerkesztője lett és mint ilyen, uszító cikkek egész sorát írta. De írógatót a Zalai Közöny című lapban is. Mint minden nyilas, ő is tagadja a cikkek szerzőségét és azzal védekezik, hogy a neve alatt megjelent írások tudtán kívül kerültek a lapokba. A tárgyaláson a nagykanizsai fogházi és internálótábori nyilas-társadalom, mint tanúk vonultak fel és természetesen mentővallomásokot tettek a »testvérnő« mellett. A népbíróság azonban nem fogadta el ezeket a vallomásokat és rövid tanácskozás után két év és

Ne tegyük sivataggá a várost

Nagykanizsa kereskedőinek és iparosainak, de jövedelem nélküli hazatulajdonosainak körében is nagy feltűnést keltett a város polgármesterének március 23-án megjelent hírdetménye, amelyben megállapítja a közterületfoglalási díjakat, természetesen adópengőben.

A díjak megállapítása általában oly magas, hogy legtöbbször sokszorosa a házbérnek, így nem kell csodálkoznia azon, ha a kereskedők és iparosok megkezdték cégábláiknak leszerelését és mindazon tárgyak eltávolítását, amelyek közterületet foglalnak el. A hirdetmény megjelenése után megfigyelhető volt, hogy az egész városban egy leépítési láz vett erőt, mely végül is oda fog vezetni, hogy sivataggá tessék ezt a várost, megfosztva minden városi jellegétől. Teljesen érthetően előtűnik, hogy miért ad ki a város olyan rendelkezéseket, amelyek már olovo olvan jövedelemforrást magyitni, amelynek behajtása a fontvazoltak alapján a lehetetlenséggel lesz egyenlő. A leszerelt cégáblák után adót senki sem köteles fizetni és ha a rendeletet életben tartják, akkor a városnak egyetlen cégábla után sem lesz jövedelme. Ha ellenben ésszerűen állapították volna meg a közterületfoglalási díjakat, akkor a város komoly jövedelemre számíthatott volna. Kétségtelen, hogy az elhamarkodott intézkedés rossz üzlet lesz a városnak. De noscsak a jövedelmétől esik el a város, hanem megfosztják attól az esztétikai esmisségától is, amit a kirakatok, cégáblák és egyebek jelentettek.

Kérdezzük tovább, hogy miből fizessék a háztulajdonosok a pincévillágító aknákkal elfoglalt közterület díjait, amikor mindenki tudja, hogy a házak ma egyetlen fillér jövedelmet nem hoznak. Senki sem akarja a háztulajdonosokat védeni, de onnan elvenni, ahol nincs, még a legkíméletlenebb adóbehajtó sem tud.

Ertesülésünk szerint a nagykanizsai kereskedők érdekképviselete, a KOKSZ máris beadvánnyal fordult a városhoz, kérte az intézkedések visszavonását és a közterületfoglalási díjak méltányos megállapítását. Ezzel egyidőben felszólította a kereskedőket, hogy az ügy olintézéséig tartózkodjanak cégábláik, kirakataik és egyéb közterületen levő ingóságok eltávolításától. Arról is értesültünk, hogy a város vezetésége máris úgy határozott, hogy ebben az ügyben a legrövidebb időn belül tanács értekezletet tart, amelyen dönteni fognak a KOKSZ által előterjesztett kérelmekről.

hat hónapi börtönbüntetésre, valamint politikai jogainak 5 évi felfüggesztésére ítélté a nyilas amazont.

Tegnap tárgyalták Csutorás József nagykanizsai nyilas népellenes bűnügyét is, aki mint Hunyadi SS páncélgránátos Németországban teljesített szolgálatot. Az egész tárgyalás alatt zavarosan viselkedett. A népbíróság 6 havi börtönbüntetésre és politikai jogainak 5 évi felfüggesztésére ítélté.

Ugyancsak tegnap tárgyalták Mikó József nagykanizsai iparos népellenes bűnügyét is. A tárgyaláson bebizonyosodott, hogy Mikó már 1943-ban tagja volt a nyilaskeresztes partnak, a szeszgyárban, ahol mint munkás dolgozott, nyilas propagandát fejtett ki és résztvett az elrabolt zsidó javak szétosztásában is. A népbíróság 6 hónapi börtönbüntetésre és politikai jogainak 5 évre való felfüggesztésére ítélté. A népügyész mindhárom ítéletet megfellebbezte.

A népügyészség letartóztatta Eröss Lászlót, dr. Domján Gyulát és dr. Kovács Imre orvost

Miután a politikai rendőrség befejezte Eröss László medikus, dr. Domján Gyula ügyvéd és dr. Kovács Imre kiskomáromi orvos háborús és népellenes bűnügyeikben a nyomozást, az iratokkal együtt őket is átadta a népügyészségnek. Dr. Ruttkai György népügyész megkezdte kihallgatásukat.

Eröss László medikust Nagykanizsán mindenki ismerte. Besúgója volt a Gestapónak, aminek következtében több embert megkínáltak és elhurcoltak. A nyilasok alatt egy német SS orvos keresékre belépett a német hadseregbe, ahol mint orvos teljesített szolgálatot. Nagykanizsán is állandóan német egyenruhában járt. A népügyész előtt azzal védekezik, hogy amikor önként jelentkezett a német hadseregbe, akkor be volt rugva.

Dr. Domján Gyula 1942 januárjában belépett az Imerdy-pártba, gyűléseiken megjelent, többször fel is szólalt. Az Imerdy-párt megindítandó újságjának főszerkesztését rá akarták ruházni. A lap azonban anyagiak hiányában nem indult meg. Nagykanizsáról Perakra került, ahol megállapította az Imerdy-pártot és állandó összeköttetést tartott fenn a nyilaskeresztes párttal is. Domján a népügyész előtt tagadja, hogy ő nyilas lett volna, de azt elismeri, hogy állandóan nyilas karszalaggal járt.

Dr. Kovács Imre kiskomáromi orvos 1944-ben került Pécsről Kiskomáromba. Állandóan azt hangoztatta a faluban, hogy ő már a nyilaskeresztes pártnak 8 éve tagja és mint a falunak orvosa, nagyhatású propagandát fejtett ki a nyilasok mellett. Szalasi Ferencnek személyes jóbarátja volt, fényképét állandóan magával hordta és amikor országjárása során Pécssett tett látogatást, rendelójének ablakait nyilasszókkal lobogtatta fel. Szalasi Ferenc nála lakott és nála élkezett. Legundorítóbb bűne azonban az, hogy kollégájának feleségét, dr. Géber Odönnét zsidó származása miatt feljelentette és amikor első feljelentésénél eredményt elérni nem tudott, azt többször megismételte. Géberné csak az mentette meg a biztos pusztulástól, mert igazolni tudta, hogy nem esik a zsidókat sújtó rendelkezések alá.

Felkérjük a Szociáldemokrata Párt minden nőtagját, hogy folyó hó 29-én, pénteken délután fél 6 órakor pontosan jelenjenek meg a párt nagytermében.

Holnap tárgyalja a népbíróság Hetesi János háborús bűntettét

A népbíróság Arató-tanácsa holnap kezdi meg tárgyalását Hetesi János nagykanizsai városi számviteli háborús bűntettében. Hetesi mint hadnagy 1943-ban Hajmáskérre került, ahol egy munkásszázad parancsnokságát bízták rá. Alantasi-val a legkomiszabb módon viselkedett, a légiriadó alatt vigyázz-állásba sorakoztatta őket, nem engedett nekik semmit sem vásárolni, a pénzüket elszedte, de ugyanakkor a jogsan megjáró élelmiszereket is elvonta tőlük és saját céljaira használt fel. Rengeteg tanult időzett a népügyészség, akik a holnapi tárgyaláson fényt fognak deríteni azokra a borzalomokra, amelyeket Hetesi János századparancsnok ur művelt.

HIREK

Elkobozták rádióját. A nagykanizsai rendőrbüntetőbíró Antal, Szmalek Ferenc nagykanizsai lakosokat büntetésre, Szalai János nagykanizsai lakost pedig pénzbüntetésre és rádiókészítékek elkobzására ítélté, mert nevezettek engedély nélküli rádiókészüléket tartottak őrzésben, illetve birtokukban.

A Meteorológiai Intézet jelentés. Várható időjárás szerdán estig: mérsékelt időnként élénk északnyugati szél, változó felhőzet, helyenként, főleg északon közepes eső. A nappali hőmérséklet alig változik. Az éjszakai lehűlés erősödik.

Rendőri hírek. Havasi Mihály, Kiszsi-u. 17. sz. alatti lakos feljelentést tett, hogy az éjszaka folyamán ismeretlen tettesek feltörték lakását, ahonnan élelmiszer ruhát és egyéb értékes holmit vittek el. Horváth Kálmán, Magyar-utca 50 sz. alatti cipésmester feljelentésére nyomozás indult ismeretlen tettes ellen, aki a cipész kerékpárját lakásának folyosójáról ellopja.

MAORT alkalmazottak figyelem! Gosszy Károly-féle pékségben Csengery u. 58. sz. alatt 50% kedvezménnyel süthetnek.

A polgármester közleménye**Hirdetmények.**

A vajutalványok 3 as számu szelvényje be lehet váltani 10 dk vajra a körzeti tejszemeknél: OMTK 1-es fiók Ady Endre ut, OMTK 2-es fiók Sugár-ut, Deák Károlyné Edöivös tér és Hordós Aladár Csengery-ut.

A villamos energia-egységárak ujabb szorrozszama a Közlelmasügyi Miniszter 100.563/1946 XIII/1. szamu leirata értelmében 120 000, azaz egyszázhuszetre.

Az uj szorrozszam az 1946. évi március hó 16. napjával kezdöddo teolvasatott kapcsolatlan léptelhetö elebe, legfeljebb 35 nappal megeelőző időponttól kezdöddo fogyasztott villamos energiamennyiségek.

Az iparügyi miniszterium hozzáfáras alapján a fogyasztói mérö (teolvasó) lapok kartotékok alapján megállapítandó, hogy az a fogyasztó, akinek beszällosas történt és közzes fogyasztásmérö meri a beszällosolt és lakäs tulajdonosainak (börögnek) együttes fogyasztásat, mennyi volt a fogyasztó fogyasztása az 1942 és 1943 é ugyanazon hónapjában (idöszakában) melyben a beszällosolt fogyasztót E hite illelöleg havi (ugyanazon idözakra) me fogyasztási közeperterke tekintendö az letö fogyasztó normalis fogyasztásnak. Ez az energiamennyiség levonásaba h zandó a beszällosolt szonon hónapban (idözakában) mérö közzes fogyasztásból a különbözet tekintendö a beszällosolt fogyasztásának. Ennek a fogyasztásnak ellenértékét a kincstar a villamosenergia megtéríti.

Polgármester.

APRÓNÍRDETÉSEK

Induktóros telefonkészülékerek megvételre MAORT üzemek.

Talált tárgy. 1 db cipőfelsőrészt és délelött a kiadóhivatalban leadtak. Igaz tulajdonosa ugyanott ávetheti.

ZALA politikai napilap

Kiadja: »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa» Szerkesztésért és kiadásért felel Szoros István

Nyomtatott a »Közgazdasági R. T. Nagykanizsa» nyomdájában. Nagykanizsa

Nyomdászati felel: Zalay Károly

ZALÁ

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 31.

A kalóriaegység megváltási ára Nagykanizsán 279 pengő

A közalkalmazottak fizetését 200%-kal felemelték - Basch Ferenc halalos ítéletét a NOT is helybenhagyta

Az elmúlt napokban a nemzetgyűlés egyhanguan elfogadta a Köztársaság és a demokratikus államrend védelméről szóló törvényt. Ez a törvény abban különbözik minden eddigi hasonlótól, hogy nem az elnyomó osztályokat, hanem a népet, a nép államát, a népi demokráciát védelmezi meg mindentelje támadással szemben. Itt is, ott is néhányan mozgolódnak kezdtek, néhány elvetemedett figura, javíthatatlanul ostoba fickó úgy érezte, hogy újból eljött az ő ideje és elő lehet készíteni a régi rend visszatéréséhez a talajt. Ez az új törvény világosan és határozottan megállítja kiált a reakció lovagjainak és figyelemzettiket minden további esetleges megmozdulás súlyos, veszélyes következményeire. A demokrácia, az új magyar állam, fiatal köztársaságunk eddig talán olykor nagyon is elnéző, megbocsájtó volt. Az új törvény gondoskodik arról, hogy azokat, akik ezt a nagylelkűséget rosszszeműen vagy botorul gyengeségnek magyarázzák és vissza akarnak élni vele, kemény kézzel, megfelelő erővel megrendszabályozzák. A törvény azonban nem osztorítja a szabadságjogokat, hanem ellenkezőleg védi és biztosítja őket a szabadság ellenségével szemben. A szabadság híveinek demokráciát kell biztosítaniuk, de a demokrácia ellenségeinek nincs jussuk a szabadságra.

Sok évszázadon át a magyarság legjobbjai áldozták életüket és vérüket a szabadságért, az elnyomó, idegenből jött királyok ellen. A nagy magyar szabadságmozgalmak mindig a köztársaságért folyó hősi küzdelmekbe oaptak át. Most újból kivittük köztársaságunkat és meg is akarjuk azt védeni. Elsősorban a városi és falusi dolgozók, a kétkézi és szellemi munkások, a gyárak, földek, irodák robotosai sorakoznak fel a köztársaság, a demokrácia védelmére. Feladatuk, megoldásukat megkönnyíti a köztársaság és a demokratikus államrend védelméről szóló törvény.

Az új amerikai nagykövet Truman személyes üdvözlését viszi Sztálinnak
Washington, március 28

Smith tábornok, az Egyesült Államok újonnan kinevezett moszkvai nagykövete csütörtökön vagy pénteken érkezik Moszkvába és Truman elnök személyes üdvözlését viszi Sztálin generalisszimuszának. Arra számítanak, hogy az új nagykövet érkezése elősegítheti és enyhíti a nemzetközi kapcsolatokat, különösen az iráni helyzet tekintetében. Az új amerikai nagykövet közvetlenül Washingtonból érkezik és állandó összeköttetésben marad az Egyesült Államok kormányával és a külügyminisztériummal.

Kiadják az olasz háborús bűnösökét Jugoszláviának
London, márc 28

Az angol alsóház keddi ülésén a hadügyminiszter több kérdésre válaszolva kijelentette, hogy a brit hatóságok nem utasítják vissza az olasz háborús bűnösök kiadatására vonatkozó jugoszláv kérelmeket. Eddig több kérelem érkezett, melyeket most fontolnak meg. A hadügyminiszter megnyugtatta a felszólaló munkaspárti képviselőket, hogy még egy kérelmet sem utasítottak vissza, amely jugoszláv háborús bűnösök kiadását kérte.

Aljechin meghalt

London, március 28

A londoni rádió jelenti, hogy Aljechin, a világhírű sakkmeister meghalt.

Rákellenes szert fedeztek fel a szovjet tudósok

Moszkva, március 28

A moszkvai rádió vasárnap esti közlése szerint Nina Kijujeva és a Mecsnyikov-intézet több más tudósa egy baktériumos eredetű készítményt állított elő, amely eloszlatja a rosszindulatú daganatokat. A szer befejezése után több rákos beteg meggyógyult.

Szénből zsír
London, márc. 28

Brit hivatalos körök megengedték, hogy nagyobb mennyiségben állítsanak elő szénből zsíradékot. Ez a tudományos folyamat, melyet már Németországban is használtak zsír

előállítására, az angol tudományos szakértők előtt sem volt ismeretlen. A zsírnak szénből való előállítását most gazdasági okok tették szükségessé, egyébként elég drága a szén-

Budapestről jelentik:

Budapest a kontinentális repülőforgalom tengelyében

A francia-amerikai légiméegállapodás értelmében légijárat indul a magyar főváros érintésével. A légijárat Marseilleből indul, Berlin, Milánó és Budapest érintésével egészen Törökországig közlekedik.

Hatalmas dán segélyküldemény érkezett Budapestre

A dán Vörös Kereszt újabb óriási küldeménye kedden délután 5 órakor érkezett Budapestre. A küldemény 34 tehergépkocsiból áll s mintegy 90 tonna élelmiszert hozott. Az autókara van Berline és Csehországban keresztül hétfőn délután érkezett Bécsbe, onnan továbbindult Budapestre. Magyarországi útján végig mindent megélték. A dán küldeményhez csatolták a norvég Vörös Kereszt adományát is, 5000 kg. csukamájolajat. A dán autókaraival érkezett Henderson dokorkisasszony, hogy a helyszínen megállapítsa, melyek azok a gyógyszerek és tápszerek, valamint orvosi felszerelések, amelyekre Magyarországnak szüksége van. Arra is engedélyt kapott, hogy Budapestben kórházat szervezzen, melyet a dán Vörös Kereszt fog berendezni és felszerelni, amelyet dán orvosok vezetnének.

Török Géza megvakult

Érdekes hír érkezett Budapestre egy ausztriai községből, amely tele van magyarországi „nyugatosokkal”. A hír arról szól, hogy a község lakója jelenleg a többi között Török Géza, a Kuria egykori elnöke is. Török egy súlyos szemműtét után még gyógyulás előtt távozott sürgősen Budapestre és a híradás szerint ennek következménye az lett, hogy teljesen megvakult. Lerongyolódott, nagy nyomorba került és a község magyar lakóinak adományára van utalva.

ből előállított margarin és zsiradék. Egy tonna zsír előállításához 60-70 tonna szénre van szükség, ezenkívül fűtőanyagot és olajat is használnak a gyártáshoz.

Háromszorosára emelték a táviró-, távbeszélő- és rádiódíjakat

A hivatalos lap közli a közlekedésügyi miniszter rendeletét, mely szerint a táviró-, távbeszélő- és rádiódíjszabás díjtételeit háromszorosára emelik fel. A tarifák március 26-án léptek életbe. Ugyancsak megváltoztatta a miniszter a postadíjszabások egyes tételeit, amelyeket szintén a megszabott díjak háromszorosára emelte fel. A postautalványdíjat március 26-ikától kezdve a rendelet a következőképpen állapítja meg: Belföldre szóló postautalványdíj millió pengőnként 3000 pengő, ezenkívül kezelési díj utalványonként 20.000 pengő. Egy utalvánnyal küldhető összeg felső határa 100 millió pengő.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 28-án érvényes hatállyal az adópengő értékárfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 35.00 pengővel.

Halalos ítélet esetén azonnal kivégezhetik Hain Pétert és társait

Hain Péter és bűntársainak ügyében Ambius József népügyész átminősítette a vádat oly módon, hogy az összes vádpontokat beleolvasztotta a népirósági törvény 11. szakaszába. Ez azt jelenti, hogy a halalos ítélet Hain Péteren és vádlótársain azonnal végrehajtható, amennyiben a Sággy-tanács nem találja őket kegyelemre méltónak. A tegnapi napon a tanúkihallgatások befejeződtek és a perbeszéd elmondására csütörtökön kerül a sor.

Újabb reakciós áhír a pénzzel kapcsolatban

A pénzpiacon tapasztalható nagy feszültség következtében különféle alaptalan hírek terjedtek el. Így felőlten elemek azt terjesztették, hogy

korlátozták a bankjegyek kiadását és a hitelek folyósítását beszüntették. Ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. A Nemzeti Bank, úgy mint a multban, minden jogosult hitel igényt kielégít.

Fontos külpolitikai megbeszélések a miniszterelnöknél

Nagy Ferenc miniszterelnök, Szakasits Árpád, Rákosi Mátyás és Gyöngyösi külügyminiszter a miniszterelnökségen fontos külpolitikai megbeszéléseket folytattak.

Hírek a B-listáról

Az igazságügyminisztériumban előkészítés alatt álló B lista-rendelet a tisztviselők létszámát az 1938. évi létszám alá akarja szállítani. A közalkalmazottak száma akkor 110 ezer volt. Jelenleg 400.000 közalkalmazott van.

John Haire az angol alsóházban vacsorát rendezett Kéthly Anna tiszteletére

A magyar köztársasági elnök tegnap délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta Bede István londoni magyar követet. A londoni rádió jelentette, hogy John Haire angol munkaspárti képviselő, aki Budapesten is járt, az angol alsóházban vacsorát rendezett Kéthly Anna tiszteletére.

Aki nyugatra távozott, nem lehet a honvédség tagja

A honvédelmi államtitkár megcáfolta azokat a híreszteléseket, melyeket új katonai behívásokkal kapcsolatban terjesztenek. Az új behívások nem katonai jellegűek, hanem szervesen beletartoznak a polgári újjáépítési tervbe. Az új behívások általában munkabehívások és összefüggésben vannak a B-listával. A honvédség B-listája már szervezés alatt van, melyet demokratikusan fognak megoldani és az elbocsátott tisztek és altisztek kiképzésére állami biztosokat neveztek ki. Azoknak a tiszteknek és altiszteknek, akik nyugatra távoztak, semmi keresnivalójuk nincsen a mai honvédségben.

Basch Ferencet a NOT is halálra ítélte

Basch Ferencet, a magyarországi Volksbund vezetőjét első fokon többrendbeli háborús és népellenes büncselekményei miatt a népbíróság köztársasági halálra ítélte. A NOT annyiban másította meg az ítéletet, hogy a büntetés végrehajtását golyó általi halálra változtatta.

Hírek a világ fővárosaiból

Brüsszelből jelentik, hogy Károly régensherceg Akker volt szocialista miniszterelnököt bizta meg az új kormány megalakításával.

Smith angol altábornagy, Triest felszabadítója, feloszlatta a triesti jugoszláv akció-bizottságot.

A spanyol volt szocialista köztársaság hadügyminisztere nem fogadta el a köztársasági elnök által felajánlott külügyminiszteri tárcát.

A volt földbirtokosok és azok leányai mérhetetlen kárt okoznak az ország külpolitikai érdekeinek

Kovács Imre politikai beszámolója Zalaegerszezen

A Nemzeti Parasztpárt országos alelnöke Kovács Imre nemzetgyűlési képviselő, Zalaegerszezen politikai beszámolót tartott. Beszédének bevezető részében rámutatott, hogy a magyar tanítókra és tanárookra milyen nagy feladat vár az ország demokratikus átképzésében. A reakcióval foglalkozva kijelentette, hogy az két formában mutatkozik meg: az egyik a volt földbirtokosok részéről, akik vissza szeretnék szerezni földbirtokaikat, a másik bizonyos köröknek a magyar köztársaság elleni megnyilvánulása. Kovács Imre beszédében érdekesen magyarázta meg, hogyan lehetett volna megakadályozni a földbirtokos reakció előretörését. Szerinte nem szabadott volna megállinunk a földreformnál, hanem népbíróság elé kellett volna állítani mindazokat a földesurakat, akiknek cselédekkel szemben való magatartásuk kimerítette a népellenes büntetési sorozatát. *Ezek a volt földbirtokosok, mondta, de főként a leányaik, akik érintkezést tartanak fenn az angol és amerika misztriók tagjaival, igyekeznek a magyar demokráciát ferde színben bedílni, sőt nem egy esetben befeketíteni. Ez az osztály, amely a tönk szélére juttatta Magyarországot, ma mérhetetlen károkat okoz az ország külpolitikai érdekeinek. A levitézett földbirtokosok szövetségre léptek a nagytőkésekkel és mit tagadjuk, sikerült is nekik az ország legfontosabb gazdasági kulcsait kezükbe kavarintani. Ezek a jelenségek készítetik a Nemzeti Parasztpártot, hogy csatlakozzon a munkáspártokhoz és szakszervezetekhez, hogy velük együtt vegye fel a harcot a reakció ellen, a demokrácia megszilárdítása érdekében.*

A közalkalmazottak fizetését 200%-kal felemelték

Kalóriaegység megváltás Nagykanizsán 279.— pengő

A Gazdasági Főtanács tegnapi ülésén a közszolgálati alkalmazottak illetményeit a végleges fizetési fokozat megjelenéséig 200 százalékkal magasabban állapították meg, mint márciusban. A családi pótlék összege családtagnonként ötmillió pengő. A közalkalmazottak fizetését ezután nem elsején, hanem két részletben fizetik ki és pedig az áremelkedésnek megfelelően. A Gazdasági Főtanács újból szabályozta a nem közszolgálati alkalmazottak fizetését is. A március 24. után teljesített munkáért a szellemi munkások, a szakmunkások, betanított munkások és napszámosok 100 százalékos, a tanoncok részére 50 százalékos munkabéremelést állapított meg. Alapórabért és egyéb járandóságot nem kell fizetni. A kalória megváltási árát erre a hétre 310, illetve vidéken 279, 248 és 217 pengőben állapította meg. A Gazdasági Főtanács ezután a széntermelés előmozdítása érdekében a bányászok élelmiszerellátásának biztosítására elrendelte, hogy a bányászok a jövőben husejlesztésben is részesüljenek. Ezután a szovjet-magyar gazdasági egyezmény keretében a gazdasági termelés racionalizálása érdekében fontos határozatokat hozott.

— **Felkérjük a Szociáldemokrata Párt minden nőtagját, hogy folyó hó 29-én, pénteken délután fél 6 órakor pontosan jelenjenek meg a párt nagytermében.**

A rendőrség drákói intézkedéseket fogantatott a köteles tejbeszolgáltatás megtagadói ellen

A Zala 22-i számában megírta, hogy a dolgozók gyermekei, terhes és szoptató anyák azért nem tudnak hatósági áron tejhez jutni, mert a tehéntartó gazdák, a kormányrendelkezést be nem tartva, nem szolgáltatják be az előírt minimális tejmennyiséget sem. A rendelet előírja, hogy minden tehéntartó gazda egy tehén után egy liter tejet köteles hatósági áron a tejközpontnak leadni, amely tejből készült tejtermékek ugyancsak hatósági áron kerülnek az arra rászorulóknak kiosztásra. A Zala rámutatott, hogy példátlanul áll az egész világon a magyar csecsemő- és gyermekhalandóság és ez annak a következménye, hogy a magukat jó magyarnak nevező gazdák a magyar jövő megmentése érdekében a minimális kötelezettségüknek sem tesznek eleget.

A Zala cikkének a legtöbb járásban komoly hatása mutatkozott, mert, mint értesülünk, a közigazgatási szervek a legszigorúbben ellenőrzik a tejbeszolgáltatási kötelezettség teljesítését.

A nagykanizsai járásban és főleg Nagykanizsa területén azonban maradt minden a régiiben, semmi sem történt annak érdekében, hogy a kormány rendelkezéseinek érvényt

Milyen OTI-díjakat kell fizetni a háztartási alkalmazottak után

A mezőgazdasági munkásokra is kiterjesztették az OTI-segélyezést

A társadalombiztosítási járulékok mikénti fizetése még mindig igen élesen foglalkoztatja az érdekelteket munkaadói köröket, de újabban különösen a háztartási munkaadókat. Az OTI nagykanizsai kerületi pénztárától nyert értesülésünk alapján a háztartási OTI-járulékok tekintetében a következőket közölhetjük:

A háztartási alkalmazottak után 1946. január és február havára csupán 12.600—12.600 adópengő járulékot kell befizetni, természetesen a befizetés napjára érvényes adópengő-jelzőszám alkalmazásával. Március és a következő hónapokra az egész országra érvényesen az általános gazdasági helyzethez szabott, de méltányos új és egységes bér alapulvételével történik a járulékok megállapítása,

amiről a háztartási munkaadók idejében értesítést fognak kapni. Azon háztartási munkaadók, akik eddig a számlájukra az előbb közölteknél magasabb járulékokat fizettek be, a hátralékos munkaadókkal szemben a kisebb jelzőszámmal történt adópengősítés következtében előnyösebb helyzetbe jutottak, túlfizetéseiket az OTI a javukra írja s márciusra, vagy ha ennél is több túlfizetés mutatkoznék, áprilusra számolja el.

Az 1945-re fennálló rendes pengő hátralékok természetesen itt is adópengőben kirotnak tekintendők.

A járulékok esedékességének napja háztartási vonatkozásban is a bérfizetés esedékességi napja.

Hogy pedig az ipari kis munkaadók az adópengőben történő járulékösséírását, illetve fizetést illetően szintén hozzájuthassanak azon előnyökhöz, miket a közép és nagy munkaadók nyertek, a nagykanizsai kerületi pénztár nem kifogásolná, ha mindazok a kis munkaadók, akik a saját érdekükben hajlandók bizonyos adminisztrációs munkák elvégzésére és ezt teljesíteni is tudják,

is szerezzenek. A rendőrség kihágási osztálya ugyan hozott egy-két ítéletet, de ez mit sem változtatott a helyzeten. A rendőrkapitányság új vezetője most drákói rendszabályokat léptet életbe, hogy Nagykanizsa dolgozóinak gyermekei a szükséges tejmennyiséget megkaphassák. Ertesüléseink szerint a legszigorúbben ellenőrizni fogják a tejbeszolgáltatási rendelkezések betartását. Az a gazda, aki tejkönyvecskéjével nem tudja igazolni, hogy kötelezettségének eleget tett, az ellen súlyosabb esetben még az internálási eljárást is folyamatba teszik, sőt mint népellenes magatartást, esetleg népbíróság elé is állítják.

Nagykanizsán mindenki helyeselni tudja a rendőrkapitányság intézkedését. Meg kell érteni minden gazdálkodónak, hogy amikor Nagykanizsa város dolgozói a legnagyobb nélkülözések között is teljesítik a néppel és az országgal szembeni kötelezettségüket, akkor ők sem vonhatják ki magukat ez alól. Nincsenek ugyan most csendőrök, de a demokratikus kormányzatnak lesz elég ereje ahhoz, hogy a legnagyobb eréllyel rászorítsa rendelkezéseinek betartására azt a népréteget is, amelynek ebben az országban legkevesebb gondja van.

visszamenőleg március 1-től havi jegyzéken jelentenek munkavállalókat, tekintet nélkül arra, hogy mennyi az alkalmazottak száma. Ezáltal a kerületi pénztár ezidő szerint igen nagy mértékű járulékelőírési munkáit is megkönnyíték, de elsősorban a saját érdekükben cselekednének. A szükséges közelebbi felvilágosítást az érdeklődők bármikor megkaphatják.

Bizonyára nagy érdeklődésre tarthat számot a magyar dolgozók körében azon értesülésünk is, hogy az OTI megkezdte a *mezőgazdasági munkásság orvosi és gyógyellátását, nemkülönbön készpénzben való segélyezését* is. (Táppenz, anyasági segélyek, temetkezési segélyek, utiköltség, gyógykezelési járadék stb.)

A mezőgazdasági munkavállalók tehát úgy a maguk, mint igényjogsult családtagjaik megbetegedése esetén forduljanak a legnagyobb bizalommal az OTI-hoz, vidéken pedig közvetlenül az illetékes körzeti kezelőorvosokhoz, egészségügyi ellátásukat illetőleg már minden intézkedést megtörtént. Jelentkezésük alkalmával munkaadói igazolást, vagy az alkalmazásukat igazoló községi bizonyítványt vigyenek magukkal.

Közölte végül velünk az OTI, hogy mind a biztosított munkavállalókat, mind pedig a munkaadókat érdeklő társadalombiztosítási vonatkozású kérdésekről a szakszervezeteket és a szakmaközi bizottságot, valamint az ipartestületeket minden változás alkalmával külön is értesíteni fogja. Mindezekről természetesen esetről-esetre lapunk útján is kellő tájékoztatást nyerhet a nagyközönség.

— **Orvosi hír.** A magyar orvosok szakszervezetének nagykanizsai csoportja szombaton, március 30-án délután 6 órakor a Zöld Kereszt helyiségében fontos ügyben gyűlést tart. **Vezetés!**

— **Áramszünet.** A Drávavögyei Villamos-áramszolgáltató Rt. a Zalanak adott felvilágosítása szerint folyó hó 29-én és 30-án technikai okokból a nappali órákban az áramszolgáltatást megszünteti.

— **A Meteorológiai Intézet jelentése.** Várható időjárás csütörtök estig: gyengülő szél, kevés felhőzet, talajmenti fagy. A nappali hőmérséklet emelkedik.

— **Földházi hírek**

Nagy László nagyrecsei földaládó feljelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek feltörték pincéjét, ahonnan nagymennyiségű borát vitték el.

Fazekas Mátyás, Kinizsi-utca 8. szám alatti lakos feljelentésére nyomozás indult ismeretlen tettes felkutatására, aki Fazekas motorkerékpárját tegnap délután ellopta.

A nagykanizsai rendőrkapitányság erélyes nyomozást indított annak megállapítására, hogy Nagyrecsi község közbirtokosságának tulajdonát képező erdőben keletkezett tűz mi okozta.

— **MAORT alkalmazottak figyelmébe!** Gosszy Károly-féle pékségben Csergey utca 18. sz. alatt 50% kedvezménytel sülteket!

— **Felhívás.** Bőripari szakszervezet munkások 1 Pénteken 5 órakor fontos gyűlésen jelenjenek meg.

Az iráni volt miniszterelnök Ankara-ba utazott, hogy új kereskedelmi, gazdasági és művelődési megállapodást létesítsen Törökországgal.

A szovjetunió legfelsőbb minisztertanácsának helyettes miniszterelnökévé Kozmikow Mihailit nevezték ki.

Csehszlovák kereskedelmi küldöttség utazott Moszkvába. A reptéren a küldöttséget a helyettes szovjet külkereskedelmi miniszter fogadta.

Truman elnök megbízásából a európai élelmiszeri helyzet megjelölésére céljából Hoover elnök annak lehetőségéről tárgyal, hogy a nemzetközi Vöröskereszt fokozottabb mértékben kapcsolódjon bele a közép-európai, különösen a gyermekélelmiszer-nyomórát enyhítő akcióba.

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete pénteken délután 5 órakor a Párt helyiségében női napot tart. Előadó Németh Lászlóné, aki a család és a nő szociális helyzete Ausztráliában címmel tart előadást. Pártállásra való tekintet nélkül minden nő szeretettel várunk. **Női szervező.**

Hirdetmény.

Közölni teszem, hogy az Országos Földhivatal az ujonnan földbirtokosok, valamint az igazolt n. súlyos háborús kár szenvedett földtulajdonosok részére a mezőgazdasági munkásokhoz szükséges tavaszi szárazság céljára a szükséges átváltótermékeket hitel útján becsúszó rendelkezésükre.

Aki a hitel igénybe akarja venni, az igényét köteles a városi termelési bizottságnál (Fő-utca 8. sz. mérnöki hivatal) bejelenteni, ahol a bővebb felvilágosítást és a további teendőket is megadják.

Polgármester.

APRÓHÍRDETESEK

Talált tárgy. Egy darab körtől bővebb nyeresésként a kiadóhivatalban lévő Tulajdonosa ugyanott átvethet.

20.000.000 pengő jutalmat adok annak aki tegnap a városi adóhivatalból ellopott „Brenabor” női kerékpárom nyoczára vezeti. Ismertető jele: festékes a víz Labritz József festőmester, Zrínyi Miklós utca 28.

Lovat csorélnak tehenél. Ugyanott ragógép eladó. Cim a kiadóban.

Erdőirtáshoz motorfűrész kezelésben jártas munkásokat felveszünk. Csergey utca 2. Fodor.

F. hó 27-én déli órákban Sugár-utca 3. sz. alól elveszett egy kis malac. Nyomozgatáshoz magas jutalom.

ZALA politikai napló
Kiadja: „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” Szervezetéért és kiadásáért felelős: Bocskay János
Nyomtatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa” nyomdájában. Nagykanizsa
Nyomdaiért felelős: Zalay Károly

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 5. szám.

Telefon: 51.

Sztálin különös érdeklődést tanúsít a romániai magyarországi sorsa iránt

A szovjetküldöttség kivonult a biztonsági tanácsból a perzsa ügy tárgyalásakor Kivégezték Endre Lászlót és Baky Lászlót

A Szovjet-Román Társaság küldöttsége Moszkvában tett látogatást. Ez alkalommal Sztálin a küldöttséget hosszabb kihallgatáson fogadta. A beszélgetés folyamán a küldöttség elnökeinek többek között behatóan érdeklődött a romániai magyarországi sorsa iránt. Különösen nagy érdeklődést áruított el a romániai magyarországi kulturális kérdésekről. Örömet fejezte ki afelől, hogy a Bélyay-tudományegyetem megnyitotta kapuit. Egyben felhívta a román küldöttség tagjait a magyar kisebbség jogainak védelmezésére.

Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsának szardai ülésén a perzsa küldöttség előadta, hogy az oroszok arra kérték az aserbeidjani kormányzatot, hogy az orosz-perzsa olajtermelés 51 százaléka orosz kézben legyen. A tárgyalások nem vezettek eredményre. Gromiko arra kérte a biztonsági tanácsot, hogy az orosz-perzsa ügy tárgyalását április 10-ig halasszák el. A biztonsági tanács ebbe nem egyezett bele, erre Gromiko és az orosz küldöttség elhagyta a termet. A biztonsági tanács tegnap este 9 órakor ismét zárt ülést tartott. Gromiko kijelentette, hogy az orosz küldöttség ezen az ülésen részt vesz, ha kizárólag ügyrendi kérdéseket tárgyalnak meg. Gromiko szerint az orosz küldöttség távolmaradása nem jelenti, hogy a Szovjetunió kívánja az Egyesült Nemzetek szervezeti keretéből, mivel képviselőit elküldi valamennyi ülésre, kivéve azokat, melyek a perzsa kérdéssel foglalkoznak. Arról, hogy a tegnap esti ülés tárgysorozatán mi szerepelt, semmit nem árultak el. Gromiko tegnap este új uszításokat kért Moszkvából.

Szernyik, a Szovjetunió elnöke fogadta Szekfű Gyula magyar követet, aki átnyújtotta megbízólevelét. Szekfű Gyula társaságában voltak Kemény Ferenc és Horváth István követségi titkárok, Radó György követségi sajtóosztás. A megbízólevelét átnyújtásakor orosz részről jelen volt Dekanezov, a Szovjetunió legfelsőbb tanácsának titkára, a külügyi hivatal protokoll-ellenőre és még mások. A megbízólevelét átadása után Szernyik megbeszélést folytatott Szekfű Gyulával, melyen Dekanezov is részt vett.

Az angol munkáspárt bizalmat szavazott Bevinnek

London, március 29.

A londoni munkáspárt legutóbbi gyűlésén Bevin külügyminiszter beszámolt a politikai helyzetről. A gyűlés jóváhagyta az angol kormány külpolitikáját és bizalmat szavazott Bevinnek.

A moszkvai rádió a három angol miniszter indiai utjáról

Moszkva, március 29.

A moszkvai rádió a három angol miniszter indiai útjával kapcsolatban foglalkozott az indiai helyzettel. Nem ez volt az első küldöttség, mely Indiába utazott a válság megoldására. A két világháború között már több bizottság és albizottság próbálta megoldani az indiai követeléseket. A három miniszter útját a jelenlegi politikai helyzet teszi szükségessé, elsősorban a legutóbb lefolyt hatalmas tüntetések, melyek súlyos válságnak a következménye. Az angol küldöttséget Indiában igen tartózkodóan fogadják. Veszérek szerint nem eszmék uszításáról van szó, hanem a problémák gyakorlati megoldásáról. Kétségtelen, hogy bebizonyosodik, hogy megpróbálnak minden eszközt kihasználni, hogy reakciós terveiket megvalósítsák.

Az UNRRA panasza: Az Európába küldött segélyt a megszálló csapatok használják fel

Az UNRRA tegnap New-Yorkban az Atlantic-Cityben ülést tartott, melyen az európai államokat megszálló hadseregek élelmezésével foglalkozott. A gyűlés egyhangulag kívánta, hogy ezen hadseregek hazaszállítását minél gyorsabban folytassák le, mivel a megszálló hadseregek az UNRRA által a lakosságnak küldött élelmiszerből élnek.

Morgan tábornok a trieszti kérdésről

Trieszt, március 29.

Morgan tábornok közölte, hogy a múltban csapatmozdulatokat figyelt meg Venezia Guilia tartomány azon részében, mely jugoszláv közigaz-

gatás alatt áll. Ugyanakkor kijelentette, hogy az A. zónában működő szövetséges kormányok elkövetett szándéka, hogy Triesztben maradjon mindaddig, míg a területi vitát el nem döntötték és a döntést végre nem hajtották.

A Szovjetunió nem járul hozzá az új osztrák alkotmányhoz

Moszkva, március 29.

A Szovjetunió nem járul hozzá az új osztrák alkotmányjogi törvényhez, melyhez még decemberben hozzájárult a szövetséges ellenőrző bizottság. A szövetséges tanácsban működő szovjet kiküldött ugyanis ellenezte az osztrák parlament ideiglenes alkotmányának áttörését. Julius 1-én új alkotmánytervezetet dolgoznak ki. A megszálló hatalmak olyan tervet igyekeznek megvalósítani, mely lehetővé teszi, hogy az osztrák kormányra fokozott felelősséget hárítsanak a népjóléti és szociális program keresztülvitelében.

A közös küzdelemben egymásra tárt az orosz és lengyel nép

Varsó, március 29.

Az egyik varsói lap cikket közöl Kaszimir Ruszinekéről, a lengyel szakszervezeti bizottság főtitkáráról, aki a lengyel szakszervezeti küldöttséget vezette a Szovjetunióba. Elmondta, hogy a háború előtti

Lengyelországban megakadályozták, hogy a Szovjetunióról igazi hírek a lengyel nép tudomására jöjjenek. A közös küzdelem idején ismét igazán egymásra talált a lengyel és az orosz nép, mely a békeben is összeköti a két hatalmat és tartós barátságot biztosít számára. A lengyel küldöttség meglátogatta Moszkvát, Leningrádot, gátolás nélkül mehettek, ahová akartak és mindent megnéztek, ami érdekelte őket.

Bevin: Kivonjuk csapatainkat Görögországból

London, március 29.

Bevin külügyminiszter az angol munkáspárt zárt ülésén kijelentette, hogy a Görögországot megszálló angol csapatokat hazaszállítják és változtatás nélkül lépéseket tesz a választás lebonyolítása érdekében. Veszélyes lenne, mondotta, ha a brit csapatok továbbra is Görögországban maradnának. Mijában megkezdődnek a béketárgyalások s akkor Angliával ellenkező nézetet valló országok azt mondanák, hogy Görögországot nem tekintik független államnak, mert idegen csapatok tartják megszállva. Az angol csapatok Görögországban tartása további okot szolgáltatna más országoknak arra, hogy ne vonják ki alakulatukat más országok területéről.

Budapestről jelentik:

Tito: Kinyújtottuk kezünket Magyarország felé

Tito marsall Prágában nyilatkozott a vajdaság felszabadulásáról. Megpróbáltuk elfelejteni azt, ami a múltban történt és megzavarhatta a magyar-jugoszláv barátságot. Ettől eltekintve igényt tartunk arra a jóvátételre, melyet a fegyverszüneti egyezmény biztosít számunkra. Kinyújtottuk kezünket, mondoma Magyarország felé, de Magyarországon még mindig vannak körök, melyek nem tanultak a múltból és terrorisztikus törekvések, melyek úgy a jugoszláv, mint a cseh-

szlovák határokra vonatkoznak. A magyar nép nyíltan fordul el azoktól, akik a mostani katasztrófájukat okozták.

Tildy Zoltán megtekintette az elnöki palota építkezését

Tildy Zoltán köztársasági elnök Kővágy polgármester társaságában megtekintette a volt Eszterházy-palota helyreállítási munkálatait. Az elnök megállapította, hogy a palota építési munkálatai előrehaladott stádiumban vannak. Az építészvezetőt a legmegszébbmenő takarékoságra intette, hogy minden a legegyszer-

rűbb legyen, távol minden pazarló pompától. A palota hivatali szobái valószínűleg már 6 héten belül elkészülnek, míg a lakás csak összesen lesz beköltözhető.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 29-én érvényes hatállyal az adópengő értékárnyomát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 38 00 pengővel.

Április 4-én: nemzeti ünnep

Április 4-én lesz egy éve, hogy a Vörös Hadsereg Magyarországot teljesen felszabadította. Ezen a napon, amelyet még az Ideiglenes Nemzeti Kormány nemzeti ünnepé nyilvánított, az egész országban nagyarányú négygyűlések és népbüncpélyek lesznek.

A készülő szigorú gazdasági rendszabályokról beszél Pécselt a miniszterelnök

Szombaton délután 12 órakor Nagy Ferenc miniszterelnök a kisgazdapárti miniszterek társaságában konferencon Pécsre utazik. Vasárnap délelőtt 11 órakor a Széchenyi-terem nagygyűlés lesz, amelyen Nagy Ferenc miniszterelnök mond beszédet. Általános képet ad az ország jelenlegi bel- és külpolitikai helyzetéről, szigorú gazdasági rendszabályokat jelent be és ismerteti a pártok programjaiból kialakult gazdasági kormányprogramot. A miniszterelnök vasárnap este érkezik vissza Budapestre.

A köztársasági elnök fogadta a dán szeretetadományt hozó küldöttséget

A Budapestre érkezett dán küldöttséget, mely nagyobb szeretetadományt hozott a fővárosba, a köztársasági elnök fogadta el a küldöttség tagjaival hosszán beszélgetett. Hálaát és köszönetet fejezte ki az adományért és kérte a küldöttség tagjait, tolmácsolják a maga és a kormány köszönetét a dán kormányoknak. A dán küldöttség elárulta, hogy náluk nagy rokonszenv nyilvánul meg Magyarország iránt és kifejezték azt a reményüket, hogy rövidesen újabb adományt hozhatnak Magyarországra. Ezután Balla tájékoztatóügyi és Malsár Erich népjóléti miniszterrel tettek látogatást.

Endre Lászlót és Baky Lászlót kivégezték

Baky Lászlót és Endre Lászlót ma reggel 8 órakor kivégezték a Markó-utcai fogház udvarán.

Életfogytiglani kényszermunkára ítélték egy volt csendőrelévezőt

A székesfehérvári népbíró legmost tárgyalta Versényi Károly volt csendőrelévezés háború és népbíró bűntudat. Versényi, mint a Nyomozó osztály parancsnoka, a zsidók kitelepítésekor olyan uszításokat adott embereinek, hogy a törvényeket kell pontosan betartani. Nemcsak országban valótlán híreket terjesztett, arra biztatta a menekülteket, hogy

ZALA

Demokratikus politikai napilap.

Szerkeszti: Banóze Janó főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-út 6. szám.

Telefon: 51.

Gussev londoni szovjet nagykövet tegnap terjesztette elő a magyar békefeltételek tervezetét

Yarga polgármester nyilatkozott budapesti útjáról - Nagykanizsa felszabadulásának első éves évfordulójára

Az öt nagyhatalom külügyminiszterhelyetteseinek értekezletén Gussev londoni szovjet nagykövet tegnap előterjesztette a magyar és bolgár békefeltételek tervezetét. A béketervezet nem tér ki a gazdasági és pénzügyi kérdésekre. A Romániára vonatkozó békefeltételek tervezetének tárgyalását már befejezték. Az Olaszországgal kötendő béke előkészítését a triezzi bizottság jelentéséig nem tárgyalják.

A biztonsági tanács folytatja az iráni vités ügyre vonatkozó ügyrendi kérdés tárgyalását. A tegnap délutáni zárt ülésen Lie úgy döntött, hogy a nyilvános tárgyalásra meghívják az iráni küldötteket is, hogy választ nyerjenek bizonyos kérdésekre az iráni helyzetre vonatkozóan. A tegnapi zárt tárgyaláson a szovjet delegátus nem vett részt. Az értekezletről kiadott hivatalos jelentés szerint a delegátusoknak messzemenő területen sikerült megegyezésre jutni. A Szovjetunió kiküldöttel részt vettek az Egyesült Nemzetek szervezetének két más bizottsági ülésén. A vezérkari bizottság is eredményesen folytatta tanácskozásait, melyen az Egyesült Államok, Nagybritannia, Franciaország és Kína megbízottal vettek részt. A bizottság célja a nemzetközi rend fenntartását célzó katonai erő megszervezése.

Az iráni kormány tegnap ülést tartott. Az iráni miniszterelnök bejelentette, hogy a szovjetorosz csapatok teljesen kizűrték a Kaspi tenger mellékét és visszatérnek Oroszországba.

Az angol külügyi hivatal meghívta Budapest polgármesterét

London, március 30

A brit külügyi hivatal a magyarországi angol politikai misszió keretében meghívta Kóvágy József polgármesterét az angol fővárosba. Az erről szóló levelet Budapest polgármestere már kézhez kapta. A meghívás célja, hogy a polgármester, aki műszaki képzettségű mérnök, meglátogassa a különböző építkezéseket és műszaki tanulmányokat folytasson. Az angol külügyminisztériumtól erre a célra két hónapra érvényes vizumot kapott.

Svernyik utja a gyári tanácsot egy világhatalom elnöki székéig

Moszkva, március 30

Az elmúlt héten nagyjelentőségű hír járta be a világsajtót. Kalinin, a Szovjetunió elnöke szembajára való hivatkozással lemondott tisztségéről. Utódjává a legfelsőbb tanács Svernyiket választotta. A Szovjetunió új elnöke Péterváron született 1888-ban ottani munkáscsaládból. 1905-ben lépett a bolsevik pártba, majd 1909-ben a pétervári pártszövetség titkárává választották. Pályája kezdetén villamossági gyárba került, ahol először tanoncként, majd később szakmunkásként dolgozott. A rendőrség korán üldözőbe vette. 1912-13-ban letartóztatta és hét hónapi fogságra vetette. Az imperialista háború kitörése után, mint politikai száműzött, nem vették be a hadseregbe. A háború után Moszkvába hívták és fontos munkával bízták meg. A kommunista pártban ezután egyre fontosabb tisztséget töltött be. 1930-ban a szakszervezeti tanács főtitkára lett és egyik legfontosabb vezetője lett a szakszervezeti mozgalomnak. Sztaalin legjobb munkatársa és a bolsevista párt nélkülözhetetlen vezetője lett. 1945-ben ő vezette a Szovjetunió küldöttségét a londoni szakszervezeti kongresszusra.

Renner kancellár a Habsburg kérdéscről

Bécs, március 30

Renner osztrák kancellár egy sajtónyilatkozatában többek között a Habsburg-kérdéssel is foglalkozott, amelyről a következőket mondta:

Amikor néha még osztrák császárról beszélnek, elfelejtik, hogy régóta már csak magyar kirdly volt

és Magyarországnak ez év februárjában köztársasággá való kikiáltásával ez is megszűnt. Ausztria igen szerény államfőt bírt el. Az uralkodóknak várakra, kastélyokra és milliók jövedelmekre van szükség, míg a köztársasági elnök megelégszik 4 szobával. Ausztria igen nyíltan vált meg a Habsburgoktól és ha a családnak jelenleg nincs vagyona, annak maga a család az oka. Bizonyára vannak még, akik visszakívánják a csillagó egyenruhát és fényes jövedelmeket, de ezen kívül hiába keresünk monarchistákat Ausztriában.

Aláírták az új magyar-román gazdasági egyezményt

Bukarest, márc. 30

Bukarestben aláírták az új magyar-román gazdasági egyezményt, amely a december 30-án megszűnt szerződés helyébe lépett. Románia nagyobb mennyiségű só, olajat, festékanyagot szállít, míg Magyarországtól a bányászathoz szükséges gépeket, vegyipari cikkeket és egyéb készítményeket kap.

Államosították Franciaország két legnagyobb bankját

Paris, márc. 30

A francia kormány jóváhagyta azt a törvényjavaslatot, melynek értelmében Franciaország két legnagyobb bankját államosítják. Elfogadják a gáz- és villanyszolgáltatási vállalatok államosítását.

Szokatlan égitünet Angliában

London, március 30

Szerdán Angliában szokatlanul nagyarányú északi fényt lehetett megfigyelni. Ennek tulajdonítják a rádió adásában az utóbbi napok-

Budapestről jelentik:

Ries igazságügyminiszter Kállay, Keresztes-Fischer és Ifj. Horthy Miklós kiadatásáról

A bujkáló reakció áhíreket terjesztett arról, hogy egyes Olaszországba menekült magyar háborús bűnösöket az ottani megszálló hatóságok különleges elbánásban részesítenek és ezek szabadon szervezkedhetnek a demokratikus Magyarország ellen.

Dr. Ries István igazságügyminiszter tegnap délelőtt kijelentette: az Olaszországban tartózkodó háborús bűnösök közül Kállay Miklós volt miniszterelődöt, Keresztes-Fischer

ban különösen beállt nagy zavarokat. Európa és Amerika között egyidőre teljesen megbénultak a rádióadások. Később közölték, hogy valószínűleg fényfüggöny jelentkezett az Atlanti óceán két partja között.

A heidelbergi egyetemről megismerjük a náciaktól

Heidelberg, márc. 30

A régi heidelbergi egyetemről az amerikai hatóságok elbocsátották mindazokat a tanárokat, akik a múltban együtt működtek a náci-szocialistákkal. Könyörtelenül elbocsátják a legutóbbi nyomozás során felmerült terhelő adatok miatt a természettudományi kar dékánját és 10 munkatársát. Az amerikai hatóságok a biztonsági határokon belül teljes szabadságot adtak az egyetemnek, de bárhol is náciizmust találnak, kemény sarkokkal tapossák el. Az egyetemnek a háború előtt 4-500 hallgatója volt, a mostani hallgatószámja 2500-ra emelkedett.

Cseh-lengyel ellentétek

Varsó, március 30

Az egyik lengyel lapban a lengyel kormány a határkérdéssel foglalkozó vezető cikkében ezeket írja. A cseheknek Ratiborra és Glatz vidékére támasztott igényei ábrándos képzelődések. Az eddig folytatott gyakorlatból arra következtünk, hogy a csehek meg akarják akadályozni az Odera vidékének visszatengyelését. El vagyunk tökélyre, hogy ezt megakadályozzuk. A lap sajnálja a felmerült surlódásokat, amelyek nem mozdítják elő a szlovok együttműködését.

Az adópengő árfolyama

A pénzügyminiszter március 30-án érvényes hatályai az adópengő árfolyamát a következőképpen állapította meg: 1 adópengő egyenlő 42,00 pengővel.

Néhány újabb háborús bűnös érkezett repülőgépen Budapestre

Tegnap délután 5 órakor a mátyásföldi repülőterre az egyik amerikai futargépen négy magyar háborús bűnös érkezett: Pettyoszy János fegyveres pártbiztos, Sándor György százados, a Futura nyilas revizora, Simonyi László, miskolci pénzügyi tanácsos, a nyilasok miskolci főmegbízottja és Lőrincz Béla mármarosai csendőrparancsnok, a deportáltak egyik legkíméletlenebb végrehajtója. Mindegyiküket az Andrássy ut 60-ba szállították.

Ausztráliai magyarok az ő-hazáért

Az ausztráliai magyarság levelet intézett Tildy Zoltán köztársasági elnökhöz, melyben értesítették, hogy Magyarország megsegítésére nagy készséggel indítottak gyűjtést. Már eddig is több ezer ruhadarabot és tekintélyes mennyiségű gyógyszer gyűjtöttek össze. Kérdést, intéztek abban az irányban, hogy melyek azok a gyógyszerek, amelyekre az ő-hazában a leginkább szükség van. S gyűjtést tovább folytatják, mindaddig amíg arra szükség van. Tildy Zoltán köszönetet mondott az ausztráliai magyaroknak és elküldte a hiányzó és nehezen megszerzhető gyógyszerek jegyzékét.

Magyar szakszervezeti küldöttség utazik Moszkvába

Magyar szakszervezeti küldöttség utazik Moszkvába a jövő héten az orosz szakszervezetek meghívására. A küldöttség tagjai között vannak Kissházi Ödön, Kollin Zsigmond, Somogyi Mihály, Szakasits Antal, Vértés György, stb.

32 teherautó szeretetadományt kaptunk a svédektől

A stockholmi magyar ügyvivő értesítette a magyar kormányt, hogy a svéd Vörös Kereszt 32 teherautón 45 tonna ruhát, 20 tonna élelmiszert és 5 tonna gyógyszert, a lutheránus egyházi jótékony szervezetek 5 tonna adományt, az izraelita hitközség 10 tonna élelmiszer és gyógyszer adományát hozza magával. Újabb adományok előkészítése folyamatban van.

Április 9-re hívják össze a nemzetgyűlést

Politikai körökben úgy tudják, hogy a nemzetgyűlés valószínűleg április 9-én, kedden ül ismét össze. Már az első ülésen benyújtják a bányák államosításáról és a telepítésről szóló törvényjavaslatot, ezenkívül még néhány törvényjavaslat kerül a ház elé. A nemzetgyűlés előreláthatólag huszvégig tartóztatja a már tárgyalásra előkészített és még ezután beterjesztendő törvényjavaslatokat.

